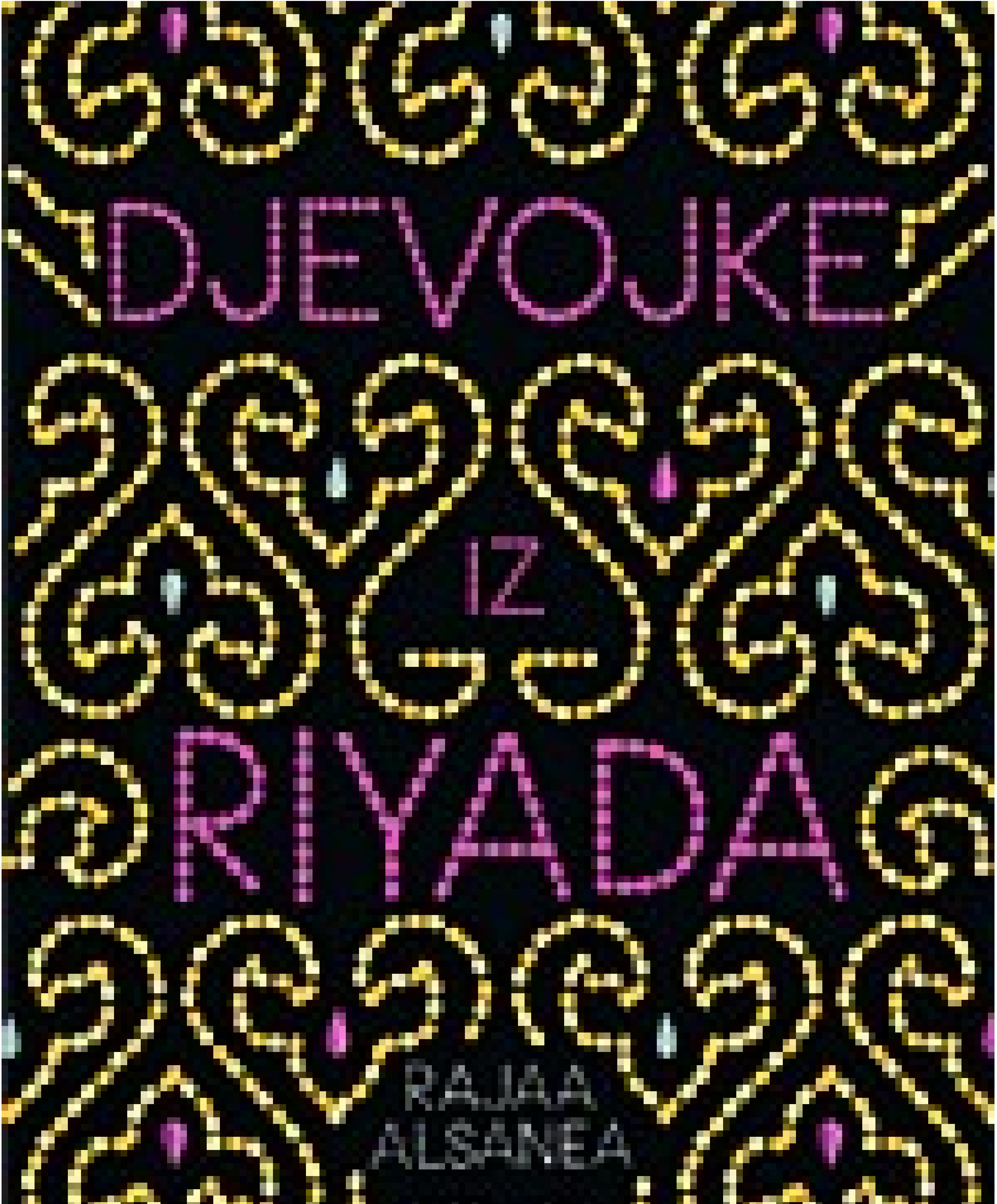

Rajaa Alsanea
DJEVOJKE iz RIYADA

Naslov izvornika
Rajaa Alsanea - GIRLS OF RIYADH

Najvoljenijima;
mami i sestri Raši
i svim mojim prijateljicama,
djevojkama iz Riyada

BILJEŠKA AUTORICE

Dok sam pisala svoj roman {Banat Al-Riyact), nije mi uopće padalo na pamet da će biti objavljen na ikojem drugom jeziku osim arapskom. Nisam mislila da će Zapad biti zainteresiran. Činilo mi se, kao i mnogim drugim Saudijkama i Saudijcima, da nas zapadnjački svijet još uvijek doživljava ili romantičarski, kao zemlju 1001 noći u kojoj bradati šeici sjede u šatorima okruženi svojim haremskim ljepoticama, ili politički, kao zemlju u kojoj su rođeni Bin Laden i drugi teroristi, zemlju u kojoj su žene odjevene u crno od glave do pete, i gdje svaka kuća, u stražnjem dvorištu, ima svoju vlastitu naftnu bušotinu! Stoga sam znala da će biti vrlo teško, ako ne i nemoguće, promijeniti ovakve stereotipe. Međutim, uspjeh moje knjige u arapskom svijetu bio je dovoljan da me izdvoji kao članicu arapskog intelektualnog kruga, što je sa sobom donijelo i određene odgovornosti. Nadalje, budući da potječem iz obitelji koja poštuje druge kulture i narode, i da sam ponosna Saudijka, osjećala sam da mi je dužnost otkriti zapadnom svijetu drugu stranu saudijskog života. Međutim, zadatak nije bio lak.
U arapskoj verziji romana klasični arapski jezik ispresijecan je miješanim arapskim modernog svijeta - javlja se saudijski dijalekt (veliki broj njih), libanonski arapski, engleski arapski, i slično. Budući da ovo nearapskom čitatelju ne bi značilo ništa, morala sam donekle preinačiti
originalni tekst. Također sam dodala i objašnjenja koja će, nadam se, zapadnom čitatelju pomoći u boljem

razumijevanju biti teksta, onako kako je zamišljen na arapskom.
U interesu istine, moram pojasniti da djevojke u romanu ne predstavljaju sve djevojke u Rivadu, ali predstavljaju mnoge od njih.
Nadam se da ćete, nakon što pročitate ovu knjigu reći samima sebi: O, da, radi se o vrlo konzervativnom islamskom društvu. Žene u njemu zbilja žive pod muškom dominacijom. Ali, pune su nadanja i planova, odlučnosti i snova. I duboko se zaljubljuju i odljubljuju, baš kao žene drugdje u svijetu.
Nadam se, također, da ćete uvidjeti i kako, malo-pomalo, neke od ovih žena uspijevaju izboriti svoj vlasi ili pul ne zapadnjački put, već put koji zadržava ono stoje dobro iz njihove religije i kulture, istovremeno ostavljajući prostora reformi.

Allah neće promijeniti nekom narodu stanje dok on ne promijeni samoga sebe.
KUR'AN, Grom - al-Ra'd, ajet

1.
Za: seerehwenfadha7et@yahoogroups.com
Od: "seerehvvenfadha/et"
Datum: 13.02.2004
Naslov: Pisat ću o svojim prijateljicama
Dame i gospodo, pozivam vas da mi se pridružite u jednom od najeksplozivnijih skandala, i na jednoj od najbučnijih i najrazuzdanijih cjelonoćnih zabava koje postoje. Vaš osobni vodič - moi - otkrit će vam novi svijet, svijet koji vam je bliži nego što ste mogli i zamisliti. Svi mi živimo na ovom svijetu, ali ga ne doživljavamo, videći samo ono što možemo podnijeti, ignorirajući ostalo.
Svima vama

Koji ste stariji od osamnaest, a u nekim zemljama to znači od dvadeset i jednu godinu, iako se kod nas u Saudijskoj Arabiji ovo odnosi na starije od šest (i ne, ne mislim šesnaest) za dječake, i nakon menarhe za djevojčice.
Svima onima
Koji imaju dovoljno unutarnje snage za čitanje gole istine izložene na webu, i dovoljno odlučnosti da prihvate tu istinu, uz, naravno, strpljenje potrebno kako bi ostali uz mene u ovoj ludoj avanturi.
Svima koji su se umorili od »ja Tarzan ti Jane« vrste ljubavnog romana, i koji su nadišli pogled na svijet što ga dijeli na crno i bijelo, na dobro i zlo.
Svakome tko vjeruje
Da 1 + 1 ne mora nužno biti dva, kao i svima vama koji ste izgubili nadu da će Kapetan Majed2 zabiti ona dva gola za izjednačenje u zadnjoj sekundi epizode.
Razjarenima i uvrijeđenima, temperamentnima i agresivnima, buntovnima i zgađenima, i svima vama koji jednostavno znate da će svaki vikend do kraja vaših života biti potpuni gubitak- ostatak tjedna da i ne spominjem. Vama, za vas pišem ove e-mailove. Neka budu šibice koje će zapaliti vaše misli, upaljač što razgara plamen promjene.
Noćas je ta noć! Junaci moje priče su među vama, od vas i u vama, jer iz pustinje dolazimo i pustinji ćemo se vratiti. Jednako kao i među našim pustinjskim biljkama, naći ćete ovdje i slatke i bodljikave, kreposne i poročne. Neki su od mojih junaka slatki, drugi su bodljikavi, a neki su pomalo i jedno i drugo. Zato, čuvajte tajne koje će vam se povjeriti, ili kako bismo mi ovdje rekli: Štiti ono na što bi mogao naići. A budući da sam prilično odvažno započela s pisanjem ovog e-maila bez prethodnog razgovora sa svojim prijateljicama, i budući da svaka od njih živi skrivena u sjeni muškarca ili zida, ili muškarca koji jest zid3, ili jednostavno prebiva u tami,

odlučila sam promijeniti imena svih osoba o kojima ću pisati, te izmijeniti nekoliko činjenica, ali na način koji neće ugroziti iskrenost priče, niti otupiti žalac istine. Da budem iskrena, nije me briga za posljedice ovog mog projekta, ili da parafraziram Kazantzakisa: Ne očekujem ništa. Ne bojim se nikog. Slobodna sam. Ipak, način života opstao je usprkos svemu što ćete ovdje pročitati, i moram priznati da njegovo uništenje hrpom e-mailova ne bih smatrala nekim postignućem.
Pisat ću o svojim prijateljicama jer u priči svake od njih prevladava i moja vlastita, tragedija o kojoj i moj život govori. Pisat ću o svojim prijateljicama

2 Vrlo popularan crtić među generacijama Saudijske djece iz 90-tih. Priča je prevedena s japanskog, a radi se o dječaku koji nastoji ostvariti svoj san, i postati nogometna zvijezda (ova te sve daljnje fusnote su autoričine)
3 Postoji arapska izreka koja kaže: »Bolje sjena muškarca nego sjena zida.«

o životima osuđenica zatvorom ispijenima, i stranicama časopisa što proždiru žensko vrijeme, i o vratima koja se odbijaju otvoriti. 0 željama pogubljenim u kolijevkama pisat ću, o nepregledno velikoj ćeliji, crnim zidovima muke, o tisućama, tisućama mučenica, uvijek žena, pokopanih, ogoljenih od imena na groblju tradicija. Moje prijateljice lutke zastrte gazom u muzeju koji zaključavaju; kovanice u kovnici Povijesti, nikada dane, nikada potrošene ribe što se jate i guše u svakom bazenu i posudi dok se u kristalnim vazama umirući leptiri komešaju. Bez straha pisat ću o svojim prijateljicama, o krvavim lancima omotanim o gležnjeve ljepotica, o noći koju preklinjanje razdire, o deliriju i mučnini, i željama zakopanim u jastuke, u tišini. — NizarKabbani
U pravu si, Nizar, baby\ Hvaljen neka je tvoj jezik, Bog

te blagoslovio i počivaj u miru. Uistinu, iako si muškarac, ti si pravi »ženski pjesnik«, a ako se kome ne sviđa što to kažem, neka se ide napiti mora!
Kosa mi je raspuštena, a na usnama mi ruž u besramnoj grimiznoj nijansi. Pokraj sebe imam zdjelu čipsa začinjena čilijem i limetom. Čitatelji: pripremite se. Spremna sam vam otkriti prvi skandal!

Organizatorica vjenčanja obratila se Sadimi, koja se sa svojom prijateljicom Kamrom, skrivala iza zastora. Na svom pjevnom libanonskom arapskom, madame Sawsan obavijestila je Sadimu daje kazeta sa svadbenom muzikom još uvijek zaglavljena u uređaju, ali da se poduzima sve kako bi se problem riješio.
»Molim te, reci Kamri da se smiri! Nema razloga za brigu, nitko neće otići. Tek je jedan ujutro! A uostalom, sve cool mladenke ovih dana otežu s izlaskom kako bi stvarima dodale malo napetosti. Neke niti ne izlaze prije dva ili tri ujutro!«
Kamra je, pak, bila na rubu živčanog sloma. Čula je kako na drugoj strani dvorane njezina majka i sestra Hesa zajedno urlaju na voditeljicu događanja, i prijetila je mogućnost da se cijela večer pretvori u nevjerojatno poniženje. Sadima je ostala uz mladenku, brišući joj kapljice znoja s čela, prije nego li se uspiju sudariti sa suzama, koje je od provale zaustavljala samo ogromna količina kohla na kapcima.
Glas poznatog saudijskog pjevača Muhameda Abdua konačno je za-orio iz zvučnika i razlio se ogromnom dvoranom, na što je madame Sawsan dala Sadimi znak, kimnuvši glavom. Sadima je podbola Kamru:
»YaIa, hajdemo.«
Brzim pokretom, Kamra je rukama prešla preko tijela, izgovorivši pritom nekoliko stihova iz Kur'ana koji će je zaštititi od zavidnih pogleda, te podigla ovratnik svoje haljine kako ne bi bezoblično visio preko njezinih malih

grudi. Započela je svoj silazak niz mramorne stube, spuštajući se još sporije nego na probi s prijateljicama, brojeći šest sekundi, umjesto pet koliko je trebala izbrojati između svake stepenice. Izgovarala je ime Božje prije svakog koraka, moleći se da joj Sadima ne stane na šlep haljine i tako ga raspara, ili da se sama ne spotakne o rub te svoje dugačke haljine, i ne završi licem na podu kao u kakvoj komediji. Ovo nije bilo nimalo nalik probi, na kojoj nije bila okružena tisućom žena koje su budno pratile svaki njezin pokret i proučavale svaki njezin osmijeh, i gdje nije bilo iritantnog fotografa koji ju je zasljepljivao svakih nekoliko sekundi. Uz blliješteća svjetla i sve te grozomorne i neumoljive poglede, malo obiteljsko vjenčanje kakvo Je oduvijek s prezirom odbacivala počelo joj se činiti kao prekrasan san.
Sadima ju je slijedila uz potpunu koncentraciju, saginjući se kako bi izbjegla pojavljivanje na fotografijama. Nikad se ne zna tko bi sve, s mladenkine ili mladoženjine strane, mogao gledati te fotografije, a poput svake pristojne djevojke, Sadima nije bijela da je nepoznati muškarci vide u otvorenoj večernjoj haljini i jako našminkanu. Nakon svakog Kamrina koraka popravila bi joj veo, i lagano potegla šlep, dok je jednim uhom slušala djeliće razgovora s obližnjih stolova.

4 Yalla može značiti »hajdemo!«

»Tko je ona?«
»Mashaa Allah? ne daj Bože da je dotakne ičija zavist, tako je lijepa!«
»Mladenkina sestra?«
»Čula sam da joj je to stara prijateljica.«
»Izgleda kao dobra djevojka - otkako smo došli trčkara okolo i brine 0 svemu i svačemu - čini se da će ona iznijeti cijelo vjenčanje na svojim plećima.«
»Poprilično je ljepša od mladenke. Vjerovala ili ne, čula

sam da je Prorok Muhammed molio za ružne!«
»Božji blagoslovi i mir bili s njim. Eluallah,6 to mora da je istina, jer, kunem se, ovih su dana ružne tražene. A ne mi, kako tužno.«
»Je li čiste krvi? Koža joj je tako svijetla.«
»Baka s očeve strane bila joj je Sirijka.«
»Zove se Sadima al-Horaimli. Majčina joj je obitelj udana u našu. Ako ti je sin ozbiljan, mogu ti nabaviti njezine podatke.«
Sadima je saznala da su se, od početka vjenčanja, već tri žene raspitivale o njoj. Sada je vlastitim ušima čula četvrtu i petu. Svaki put kada bi joj jedna od Kamrinih sestara prišla i rekla da se ta-i-ta raspitivala o njoj, sramežljivo bi promrmljala: »Neka joj dobro zdravlje pokuca na vrata.«
Činilo se Sadimi da bi Kamrin brak zaista mogao biti »prvi biser koji se otkotrljao s ogrlice«, kako bi rekla teta Umm Nurija. Možda će sada i ostale djevojke biti jednake sreće. Budu li, naravno, slijedile plan koji je teta osmislila.
Strategija zvana yaaalla yaaalla, što znači »kreni ali jeeedva«, najsigurniji je put do brze prosidbe u našem konzervativnom društvu. Ideja je istovremeno biti energična i suzdržana. Po riječima Umm Nurije, »nakon toga možeš biti budalasta koliko te volja«. Na vjenčanjima, primanjima i društvenim okupljanjima na kojima se sastaju žene, naročito starije žene koje traže djevojke za udaju (odnosno »kapitalni fondovi ili majke-sa-si-novima«, kako ih mi djevojke volimo nazivati), moraš vrlo doslovno slijediti ovu strategiju. »Jedva hodati, jedva progovoriti, jedva zaplesati, biti

5 Ma shaa Allah je islamska izreka koja se koristi kada se ne želi ureći nečija sreća.
6 E ivallah znači zaklinjati se Božjim imenom da je nešto istina.

mudra i zrela, pažljivo odmjeriti svaku riječ prije nego je izgovoriš, i ne ponašati se djetinjasto«. Uputama Umm Nurije nema kraja.
Mladenka je zauzela svoje mjesto na veličanstveno ukrašenom podiju. Njezina i mladoženjina majka uspele su se na podij kako bi joj čestitale na sretnom braku koji upravo započinje, i kako bi se slikale s njom prije no što stignu muškarci koji su slavili u susjednoj prostoriji.
Na ovom tradicionalnom vjenčanju, većina je ljudi govorila dijalektom iz unutrašnjosti zemlje, a Lamisin profinjeni naglasak sa zapadne obale odskakao je od ostalih, dok se došaptavala s prijateljicom Michelle.
»Ej! Pogledaj ju! Povratak faraona!« Utjecaj Lamisine bake, Egipćanke, bio je uvijek više nego očit u njezinu oštrom jeziku i ponašanju.
Ona i Michelle proučavale su tešku šminku što je prekrivala lice njihove prijateljice Kamre, naročito njezine oči, koje su se zakrvavile od kohla što je lagano curio u njih.
Michelleino pravo ime je Mašael, ali svi je, uključujući i njezinu obitelj, zovu Michelle. Odgovorila je Lamis na engleskom.
»Gdjeje, dovraga, našla tu haljinu?«
»Jadna Kamrica, daje bar otišla krojačici koja je sašila Sadiminu haljinu, umjesto ovog nereda koji je sama osmislila. Samo pogledaj Sadiminu predivnu haljinu - svatko bi pomislio da je od Elieja Saaba.«
»Ma daj, kao da postoji i jedna žena u ovoj provincijskoj rulji koja bi to prepoznala! Misliš li da itko ovdje ima pojma da je moja haljina Badgley Mishka} Bože, šminka joj je stvarno strašna! Koža joj je pretamna za takvu kredastu podlogu. Učinili su je praktički plavom - a pogledaj kontrast između lica i vrata. Fuj... tako vulgarno!«
»Jedanaest sati! Jedanaest sati!«

»Jedan i polje.«
»Ne, glupačo, mislim okreni se nalijevo kao kazaljke na satu kad je jedanaest - nikad nećeš skužiti, zar ne - nikad nećeš položiti Osnove tračanja! Uglavnom, pogledaj onu curu - taje stvarno 'talentirana'.«
»Na koji 'talent' misliš - prednji branik, ili stražnji?«
»Što si ti, razroka? Stražnji, naravno.«
»Previše. Trebali bi njoj skinuti dio i nalijepiti sprijeda na Kamru, poput onih kolagenskih umetaka koje svi koriste.«
»'Najtalentiranija' je među nama Sadima - pogledaj kako je ženstvena i zaobljena. Da bar ja imam takav stražnji branik.«
»Ja ipak mislim da bi ona trebala skinuti par kila i vježbati kao ti. . llhamdu lillah, hvala Bogu, ja se nikad ne debljam, ma koliko jela, tako da ne moram brinuti.«
»Stvarno si prava sretnica. Ja živim u stanju konstantne izgladnjelosti da bih ovako izgledala.«
Mladenka je primijetila svoje prijateljice za obližnjim stolom, kako joj se smiješe i domahuju, pokušavajući prikriti pitanje koje im se ogledalo u očima: zašto nisam ja tamo gore? Kamra je bila presretna, gotovo opijena ovim dragocjenim trenutkom. Oduvijek je vjerovala da ona za to ima najmanje šanse među svojim prijateljicama, a gle ju sad, prva se udaje.
Sada, kada je fotografiranje završilo, valovi gostiju nadirali su prema podiju kako bi čestitali mladenki. Sadima, Michelle i Lamis popele su se gore, i naizmjence grlile Kamru šapćući joj na uho: »Kamra, wow\ Mashaa Allah, neka bude Božja volja! Tako si prekrasna! Cijele se večeri molim Bogu da bude dobar prema tebi.«
»Čestitam, draga! Izgledaš super - ta ti haljina fenomenalno stoji!« »Bože, curo, izgledaš spektakularno. Prava vizija! Najljepša mladenka koju sam vidjela.«
Kamrin se osmijeh širio dok je slušala pohvale svojih prijateljica i gledala zavist tek napola skrivenu u

njihovim očima. Njih su tri zatim pozirale za zajedničku fotografiju sa sretnom mladenkom. Sadima i Lamis su počele plesati oko nje, dok su pogledi svih onih starijih žena bili uprti u njihova tijela. Lamis je s ponosom isticala svoju visinu, i vježbom učvršćeno tijelo, a pazila je da ne pleše preblizu Sadimi, na njezino izričito traženje, kako ljudi ne bi uspoređivali njihova tijela. Sadima je, naime, čeznula za liposukcijom kojom bi se riješila svojih oblina i imala tijelo vitko poput Lamisina i Michelleina.

Odjednom, u dvoranu su poput strijela uletjeli muškarci, a najbrža je strijela među njima bio mladoženja, Rašid al-Tanbal, koji je jurio ravno prema svojoj nevjesti na podiju. Žene su se povukle en masse, panično tražeći među svojim i stvarima svojih prijateljica nešto čime bi sakrile glave i lica - da ne spominjem ostale otkrivene dijelove tijela - od pogleda muškaraca koji su umarširali. Kada su mladoženja i njegova svita bili na tek nekoliko koraka od njih, Lamis je rubom stolnjaka sakrila svoj dekolte. Tamadur, njezina sestra blizanka, upotrijebila je maramu u skladu sa svojom haljinom kako bi pokrila kosu i otvorena leđa, dok je Sadima brzo navukla svoju crnu izvezenu abaju7 i svileni veo, prekrivši tako tijelo i donji dio lica. Michelle je, pak, bila Michelle: ostala je onakva kakva je i bila, i zagledala muškarce jednog po jednog, nimalo se ne obazirući na mrmljanja i uistinu oštre poglede koje su joj upućivale neke od žena.

Rašid je gazio prema pozornici, zajedno s Kamrinim ocem, ujakom i njezina četiri brata. Svaki je muškarac pokušavao snimiti što veći broj ženskih lica na svoj mentalni disk, dok su žene, s druge strane, zurile u Kamrina ujaka, koji je nevjerojatno nalikovao zgodnom pjesniku, princu Kalidu al-Fejsalu.

Kada je Rašid stigao do svoje nevjeste Kamre, brzim joj je pokretom odmaknuo veo s lica, onako kako je uvježbavao sa svojom majkom, a onda zauzeo svoje

mjesto pokraj nje, otvarajući tako put ostatku njezinih muških rođaka da joj požele sve najbolje. Smjestio se uz nju, našto su se ostali muškarci okupili oko njih kako bi čestitali paru na njihovu blagoslovljenom, povoljnom i sretnom braku.
Glasovi mladenkinih prijateljica lebdjeli su u vrućem zraku plesne dvorane. »Tisuću blagoslova i mir bili s tobom, Allahov voljeni, Muhammede!« pjevale su one, a prodorni su zvuči ženskih ćurlika ispunjali prostoriju. Svi su muškarci, osim mladoženje, uskoro napustili dvoranu i zaputili se kućama, budući da je njihova uloga u ženskoj proslavi bila gotova, a njihovo je vlastito slavlje - koje se sastojalo samo od velike večere — završilo prije negoli je ženska proslava uopće počela. Mladenci su se zatim, u pratnji cjelokupne ženske rodbine, uputili prema stolovima s hranom kako bi razrezali tortu.
U tom su trenutku Kamrine prijateljice počele na sav glas uzvikivati. »Hoćemo poljubac! Hoćemo poljubac!« Rašidova se majka nasmiješila, a Kamrina je porumenjela. Rašid je, pak, djevojkama uputio tako prezriv pogled, koji ih je namah ušutkao. Kunira je ispod glasa proklinjala svoje prijateljice što su je tako osramotile pred njim, i njega što ju je, odbivši je poljubiti, osramotio pred prijateljicama!

7 Abaja je dugačka, široka crna halja koju žena nosi povrh odjeće kad god izlazi u javnost.

Smlimine su se oči napunile suzama dok je gledala svoju prijateljicu iz djetinjstva, svoju Kamru, kako napušta dvoranu sa svojim mužem, i odlazi u hotel, u kojem će provesti noć prije odlaska na medeni mjesec u Italiju. Odmah nakon medenog mjeseca, napustit će Ulyud i odseliti u Sjedinjene Države, gdje je Rašida čekao doktorski posao.

Među četirima djevojkama, Kamra al-Kusmanji bila je najbliža Salimi, budući da su se počele družiti u drugom razredu osnovne škole. Iazael al-Abdulrahman - nama poznatija kao Michelle - nije im se pridružila sve do svoje dvanaeste godine, nakon što se s roditeljima, i malim iz Irsaalom - ili Misom, kako su svi zvali njezina mlađeg brata - vratila i Amerike. Njezin je otac ondje studirao na sveučilištu Stanford, gdje je upoznao njezinu majku. Nakon studija, ostao je u Americi, zaposlio se i zasnovao obitelj. Samo godinu dana nakon što se vratila u svoju zemlju podrijetla, Michelle se premjestila u školu u kojoj se nastava održavala na engleskom jeziku. Njezin arapski jednostavno nije bio dovoljno dobar za nastavak obrazovanja u Kamrinoj i Sadiminoj školi. U svojoj je novoj školi Michelle upoznala Lamis Jiddavi, koja joj je postala najbolja prijateljica. Lamis je odrasla u glavnom gradu, Riyadu, ali, kao što joj prezime govori, obitelj joj je podrijetlom iz Jidde - lučkog grada s dugom tradicijom privlačenja ljudi iz različitih krajeva, zbog čega i uživa ugled najliberalnijeg grada kraljevine. Kamrina obitelj dolazi iz Kasima, grada poznatog po svojoj ultrakonzervativnosti i strogosti. Samo Michelle nije potjecala iz nekog poznatog plemena vezanog uz određeno geografsko područje.
Na fakultetu, Sadima je studirala poslovni menadžment, a Lamis medicinu. Michelle se odlučila za informatiku. Kamra, jedina među njima koja nije naročito briljirala u srednjoj školi, morala je iskoristiti nekoliko obiteljskih poznanstava kako bi upisala studij povijesti, jedno od sveučilišnih usmjerenja koje je bilo lako upisati. Međutim, nekoliko tjedana nakon početka semestra ona se zaručila, te odlučila prekinuti studij i potpuno se posvetiti planiranju vjenčanja. Ovo joj se činilo naročito pametnom odlukom, budući da se nakon vjenčanja ionako namjeravala preseliti u Ameriku, gdje će njezin

muž nastaviti svoj studij.

Kamra je sjedila na rubu kreveta u svojoj sobi u hotelu »Giorgione« u Veneciji. U bedra, noge i stopala utrljavala je losion za izbjeljivanje, mješavinu glicerina i limunova soka, koji joj je pripravila majka. Majčino Zlatno pravilo motalo joj se po glavi. Nemoj biti laka. Odbijanje - to je tajna buđenja muškarčeve strasti. Naposljetku, njezina se starija sestra Nafla nije podala mužu do četvrte noći, a i sestra Hessa bila je više-manje ista. Kamra je, međutim, postavljala novi rekord: prošlo je već sedam noći, a muž je nije dotaknuo. Rašid je nije dotaknuo, iako je ona bila više nego spremna odbaciti majčine teorije već prve noći, nakon što je skinula vjenčanicu i obukla svoju spavaćicu boje bjelokosti (koju je nebrojeno puta prije vjenčanja isprobala pred ogledalom u svojoj sobi, na divljenje svoje majke, koja je ispod glasa zazivala ime Božje kako bi se zaštitila od zavisti, istovremeno sugestivno namigujući svojoj kćeri). Majčino oduševljeno odobravanje ispunilo je Kamru samopouzdanjem, iako je znala da je mamin izraz lica bio ponešto pretjeran.
Međutim, prve ga je bračne noći, nakon što je izašla iz kupaonice, našla kako... spava. Pa, iako se gotovo mogla zakleti da se samo pretvarao (ovu je teoriju njezina majku u njihovu zadnjem telefonskom razgovoru odbacila kao »Sotonino zlo došaptavanje«), odlučila se potpuno posvetiti »izazivanju« svog muža, naročito nakon stoje i majka nedavno priznala daje politika suzdržavanja u ovom slučaju definitivno podbacila. Otkad se Kamra udala za Rašida, njezina je majka postala odvažnija u razgovorima o »stvarima između muškaraca i žena«. Zapravo, prije nego što je potpisala bračni ugovor, majka joj nikada nije govorila o tim stvarima. Kasnije je, pak, Kamra prošla intenzivnu obuku iz umjetnosti zavođenja od iste ove žene, koja joj je običavala parati stranice ljubavnih romana što ih je

posuđivala od školskih prijateljica, i koja joj čak nije dopuštala da posjećuje prijateljice, osim Sadime, a i nju tek nakon što je, kroz nekoliko društvenih krugova među ženama u susjedstvu, dobro upoznala Sadiminu tetku Bedriju.
Kamrina je majka čvrsto vjerovala u teoriju daje žena uz muškarca trebala biti kao »maslac na suncu«. Međutim, njezina čvrsta uvjerenja kako bi djevojke trebale biti potpuno naivne, a muškarci iskusni, istopila bi se onog trenutka kad je djevojka potpisala bračni ugovor. Što se tiče nje, ona je počela slušati majčine anegdote i teoretiziranja na temu poduhvata zvanog brak«, s onim naročitim užitkom i osjećajem ponosa, osjeća i mladić kojemu otac ponudi cigaretu, da je po prvi put zapali pred njim.

2.
Za: seerehwenfadha7et@yahoogroups.c0m
Od: "seerehvvenfadha/et"
Datum: 20. 02. 2004
Naslov: Djevojke proslavljaju Kamrln veliki dan, na svoj način
Ponajprije, imam malu poruku za sljedeću gospodu: Hasana, Ahmada, Fahada i Muhameda, koji su mi uljepšali dan svojim ozbiljnim e-mail upitima.
Odgovor je: A-a! Zaboravite, dečki... ne, ne možemo se »bolje upoznati«.
Sada, kada sam nanijela svoj poslovični jarkocrveni ruž, nastavit ću s pričom, tamo gdje sam stala prošli tjedan.
Nakon Kamrina vjenčanja, njezine su prijateljice poredale sitne glinene ćupove s ugraviranim imenima mladenaca pokraj ostalih suvenira koje su prikupile na vjenčanjima drugih prijateljica. Svaka se od Kamrinih prijateljica potajice nadala da će baš uspomena s njezina vjenčanja biti sljedeća pridodanu ovom nizu.

Dobrano prije vjenčanja, njihova se je mala klika - shillah — posebno pripremala za vlastito predslavljeničko slavlje. Ideja je bila organizirati zabavu nalik djevojačkoj večeri kakvu na Zapadu mladenkine prijateljice pripremaju za nju prije vjenčanja. Djevojke nisu htjele zabavu s DJ-em, kojih je ovih dana bilo koliko i pijeska. Osim toga, tulum s DJ-em trebao bi ogroman plesnjak, koji bi možda čak zahtijevao unajmljivanje lokalne taggage, pjevačice koja je nekoć davno u pratnji samo bubnjara, a danas ima cijeli bend. Zatim bi trebale poslati pozivnice svakoj svojoj prijateljici, rođakinji i poznanici, cijelo vrijeme se umirivajući da mladenka ništa ne zna o tome. I naravno, mala shillah a koje organiziraju zabavu snosila bi sve troškove, a oni bi iznosili nekoliko tisuća rijala.

Međutim, Kamrine su prijateljice svakako htjele napraviti nešto. Želja im je bila izmisliti nešto tako smjelo, i tako zabavno, da će ih druge djevojke oponašati, i onda će to postati trend, a svi će znati od koga je krenuo.

Kamra se pojavila jarkocrvenog lica - i grimiznog tijela - jer je dolazila s pilinga u marokanskom hamamu, a osim toga je prošla tretman čupanja dlačica s lica koncem i depilaciju tijela ljepljivom šećernom masom htiliiwom. Dogovorile su se sastati kod Michelle. Domaćica ih je dočekala odjevena u široke hlače s mnoštvom džepova i preveliku jaknu - odjeću koja je spretno skrivala svaki znak ženstvenosti - a na glavi je imala rubac koji joj je prekrivao kosu. Povrh svega, nosila je i obojene sunčane naočale, zbog čega je nalikovala tinejdžeru koji je izmakao roditeljskom nadzoru. Lamis je na sebi imala komotni bijeli thobe u muškom stilu, sa shimaghom omotanim oko glave i stegnutim crnim eqalom.8 Zbog svoje je visine i atletske građe stvarno nalikovala mladiću, i to zgodnom. Ostale su odjenule izvezene abaje. Međutim, ove abaje nisu bili oni preširoki šatori

kakve vidite na ženama na ulici. Ove su bile sužene u struku i bokovima, i vrlo privlačne! Uz abaje, cure su nosile crne svilene lithaame koji su pokrivali sve, od hrbata nosa do ramena, što je, naravno samo još više naglašavalo ljepotu njihovih kohlom iscrtanih očiju, kao i njihove obojene kontaktne leće i izvanzemaljske naočale. Michelle je imala međunarodnu vozačku dozvolu. Ona se pobrinula za prijevoz uspjevši iznajmiti terenac BMW X5 zatamnjenih stakala u

8 Saudijska muška odjeća; thobe je dugačka široka halja, dok je shimagh trokutasti komad tkanine u crveno-bijeloj boji koji se nosi oko glave, a eqal ga drži na mjestu. Eqale prstenasto uže. Ovih dana thobe i shitnaghe dizajniraju imena poput Guccija, Christiana Diora, Givenchvja i Valentina.

u jednom izložbenom salonu koristeći muško ime etiopskog vozača svoje obitelji. Lamis je zauzela suvozačko mjesto, a Kamra i Sadima uspele su se na stražnja sjedala. CD player bio je pojačan do maksimuma. Djevojke su pjevale i plesale u sjedalima njišući svojim abajama prekrivenim ramenima.
Prva im je postaja bio poznati kafić u Ulici Tahlija. Međutim, čim je Michelle parkirala, zatamnjena stakla njihova automobila su ih odala: budući da se ovakva stakla koriste samo kada su u autu žene koje ne smiju biti viđene, svi su dečki u blizini svojim lovačkim instinktima i istreniranim pogledima prepoznali X5 kao neprocjenjivu lovinu.9 Uskočili su u svoje aute i okružili terenac s obje strane. Nakon što su djevojkama pića poslužena u automobil, cijela je povorka krenula prema velikom šoping--centru u Ulici al-Olajja, koji im je bio druga postaja. U međuvremenu su djevojke zapisivale koliko su god mogle telefonskih brojeva. Nisu se baš morale previše truditi, jer su ih dečki njima velikodušno obasipali. Uspijevale su memorirati one s pamtljivim sekvencama, dok su ih dečki ponavljali glava izbačenih

kroz prozore automobila, kako bi ih imale vremena zapisati. Prepisivale su ih i s kartona koje su mladići vješali na prozore kako bi ih djevojke u susjednim automobilima mogli jasno vidjeti. Oni najhrabriji među njima pružali su kroz prozor svoje vizitke koje su cure grabežljivo uzimale, ništa manje hrabre od ovih ambicioznih Romea.
Cure su se iskrcale pred šoping-centrom. Slijedila je navala mladića, ali svi su nesigurno zastali pred zaštitarom. Njegov je posao bio spriječiti sve neoženjene muškarce da udu u centar nakon poziva na iša-molitvu u sumrak. Slabići su odustali, ali jedan je tip skupio hrabrost i prišao Michelle. Svojim lijepim licem i profinjenošću, koje jednostavno nije uspjela sakriti ekscentričnom odjećom, Michelle se od početka isticala kao djevojka koja bi se mogla odvažiti na avanturu. Mladić je upitao Michelle bi li mu dopustila da uđe s njima u centar kao član obitelji, i za tu joj privilegiju ponudio tisuću rijala. Michelle je bila šokirana njegovom hrabrošću. Međutim, prijedlog je prihvatila bez puno razmišljanja, i ona i njezine prijateljice su krenule naprijed, s njim kao članom njihove grupe.

9 Skupocjeni automobil potpuno zatamnjenih stakala obično pripada muškarcu koji ne želi da njegova žena i kćeri budu izložene pogledima mladića u potrazi za zabavom. Danas su zatamnjena stakla zabranjena u Saudijskoj Arabiji iz sigurnosnih razloga.

Nakon što su ušle centar, djevojke su se podijelile u dvije grupe, jednu i ti su činile Sadima i Kamra, i drugu u kojoj su bile Lamis, Michelle i jedan mladić.
Ime mu je bilo Fejsal. Smijući se, Lamis je primijetila kako ovih dana nitko od mladića nema stara beduinska imena, poput Obaida ili Dujahi-ini. Svi su se pravili da imaju neko coo lime, poput Fejsala, Sauda ili Salmana,

samo kako bi impresionirali cure. On se nasmijao zajedno s njima, vadeći se da mu je to pravo ime, i pozvao njih dvije na večeru u elegantni restoran izvan šoping-centra. Michelle je odbila poziv. Prije no što ih je napustio, kako bi ispoštovao dogovor, dao joj je dvije novčanice od 500 rijala, ali tek nakon što je na jednoj ispisao broj svog mobitela, a na drugoj svoje puno ime: Fejsal al-Batran.

Žene unutar šoping-centra na neugodan su način pogledima pratile Kamru, Sadimu i ostale djevojke. Nije imalo veze što su njihovi zarovi bili na mjestu: djevojke su usprkos njima mogle osjetiti oštre i izazivačke ženske poglede. Nelagodno su osjećale da im svaka od tih žena zapravo govori, prepoznala sam te, ali ti ne znaš tko sam ja.

Tako stoje stvari u ovdašnjim trgovinama i šoping-centrima: muškarci zure u žene iz svojih razloga, dok žene zure jedna u drugu samo zato jer su znatiželjne! I nemaju nikakvo opravdanje za to. Djevojka ne može šetati šoping-centrom pod Božjom zaštitom, bez da svi, a naročito pripadnice istog spola, proučavaju sve: od njezine abaje do marame na glavi, načina na koji hoda, pa do vrećica koje nosi u rukama, u kojem pravcu gleda i ispred kakvih se stvari zaustavlja. Radi li se o zavisti? Francuski dramatičar Sacha Guitrv bio je potpuno u pravu kada je rekao da se »žene ne uljepšavaju radi muškaraca: one to čine kako bi se osvetile drugim ženama«.

Djevojke su se uputile prema elegantnom talijanskom restoranu u kojem su odlučile večerati. Nakon večere, završile su u minijaturnom dućanu u kojem su se prodavale vodene lule, odnosno ono što mi zovemo šiša — poznate još i kao huka i hubbly-bubbly. Kupile su dovoljno lula da ne moraju dijeliti, i svaka je izabrala omiljeni okus duhana, pomiješanog s melasom i mirisnim ekstraktima.

Ostatak večeri proveli su kod Lamis, u malom šatoru smještenom u unutarnjem dvorištu kuće, u koji se njezin otac zajedno sa svojim prijateljima povlačio dvije ili tri večeri tjedno. Unutra bi muškarci pušili siše i pretresali teme od politike do svojih žena, ili od svojih žena do politike. Međutim, obitelj je, kao i obično, otišla provesti ljetne praznike u njihov rodni grad, Jiddu. Lamis i njezina sestra blizanka, Tamadur, ostale su u Rivadu radi Kamrina vjenčanja.

Međutim, očeva je šiša išla s njim, gdje god je putovao. Poput mnogih drugih muškaraca iz Hidžasa, i on je bio ovisan o njoj. I tako su djevojke postavile netom kupljene siše u šator, a kućna je pomoćnica zapalila vatru. Treštala je muzika, a djevojke su pušile, plesale i igrale karte. Čak je i Kamra probala pušiti sišu, iako se ovo smatralo neumjesnim među ženama iz Najda, nakon što ju je Sadima uvjerila da se »ne udaješ svaki dan«. Najviše joj se svidio duhan s okusom grožđa.

Lamis je čvrsto stegnula svoju zveckavu maramu s našivenim dukatima oko bokova. Kao i obično, njezino je plesanje bilo izvanredno: nitko joj nije bio ravan, naročito dok se tresla uz najnoviju varijantu pjesme »Tisuću ijedna noć« pjevačice Umm Khultum. Niti jedna druga djevojka nije plesala s njom. Kao prvo, niti jedna se od njih nije mogla približiti Lamisinu savršenstvu u plesu, ali još važnije, sve su je voljele gledati. Tu i tamo smislile bi smiješan naziv za neki od njezinih pokreta. Postojali su tako pokreti zvani »mikser«, »sokovnik«, i »slijedi me«. Lamis je, na zahtijev, unedogled ponavljala ove pokrete. Sto se tiče trećeg razloga zbog kojeg joj se nijedna od njih nije pridruživala na plesnom podiju, Lamis je, znale su one, odbijala plesati bez velike količine glasnog odobravanja, zvižduka, pljeskanja i navijanja, dostojnih njezina statusa Kraljice plesnog podija.

Lamis se te noći pridružila Michelle u ispijanju boce skupocjenog šampanjca. Michelle ga je ukrala iz očeva

vinskog podruma, u kojem je držao samo posebna pića za važne prilike. Naposljetku, nije li Kamrino vjenčanje bilo vrijedno boce Dom Perignona? Michelle je dobro poznavala brandy, votku, vina i druge takve stvari. Otac ju je naučio kako mu posluživati crno vino s crvenim mesom i bijelo vino s drugim vrstama jela, ali nije pila s njim, osim u vrlo posebnim i rijetkim prilikama. Budući da je pijenje alkohola zabranjeno u Saudijskoj Arabiji jer se protivi islamskim zakonima, Lamis nikada prije nije kušala niti jedno od ovih pića, osim jednom s Michelle, ali onda joj se to stoje probala, što god daje bilo, nije naročito svidjelo. Ali, hej! Na kraju krajeva, večeras su njih dvije slavili Kamrino vjenčanje! Stoga se pridružila Michelle, budući da su htjele učiniti ovu večer posebnom i jedinstvenom u svakom mogućem smislu.
Kako se muzika u šatoru pojačavala, tako su se sve digle na noge i plesale. Svirala je pjesma poznatog saudijskog pjevača Abdula Majeeda Abdullaha:
Djevojke iz Riyada, o djevojke iz Riyada, Vi dragulji drevnih očeva s turbanima! Imajte milosti prema toj žrtvi, imajte milosti, Prema tom muškarcu koji vam je pod tabanima.

3.
Za: seerehwenfadha7et@yahoogroups.c0m
Od: "seerebwenfadha7et"
Datum: 27. 02. 2004
Naslov: Tko je Nurija?
Svima onima koji su prestali raditi što god da su radili kako bi hitno pitali koju marku jarkocrvenog ruža koristim, poručujem, nova je na tržištu i zove se: Ne zabadajte nos u moje stvari i vratite se čitanju 0 stvarima koje su bitne.
Dva tjedna nakon Kamrina vjenčanja, Sadimina je najstarija tetka - tetka Bedrija - zaprimila poprilična broj telefonskih poziva od majki u potrazi za snahom, koje su

redom tražile ruku njezine lijepe nećakinje za svoje sinove. Otkad je Sadimina majka preminula, kad je Sadima još bila beba, tetka Bedrija je pokušavala zamijeniti majčinsku figuru u njezinu životu. Imala je svoj vlastiti način detaljnog provjeravanja svih bračnih ponuda, te je odbacila one koje su po njezinu mišljenju bile neprikladne. Odlučila je Sadimina oca obavijestiti samo o skraćenom popisu ključnih interesenata. Uostalom, ako stvari ne budu išle s njima, ostali će i dalje biti u pričuvi. Naposljetku, nije bilo potrebe govoriti Sadicu - a kamoli samoj Sadimi - o svim mladićima odjednom. Tetka je htjela pod svaku cijenu sačuvati glave njezine drage nećakinje, za svog uvaženog zeta, od opasnosti da se napušu više od njezine vlastite, nema ih potrebe ohrabrivati da se osjećaju superiornima njoj i njenim kćerima.
Valid al-Sari, diplomirani inženjer komunikacija, državni službenik prvog stupnja. Sin je Abdula al-Sarija, jednog od prebogatih vlasnika nekretnina u kraljevstvu. Njegov stric, Abdul-elah al-Sari je umirovljeni pukovnik, a strina Munira je ravnateljica jedne od najvećih privatnih škola za djevojke u Riyadu.
Ove je informacije Sadima prenijela Michelle, Lamis i Umm Nunji, svojoj prvoj susjedi, kada se sastala s njima u domu Umm Nurije.
Umm Nurija je Kuvajćanka koja radi kao vladina školska inspektorica za program iz matematike. Njezin muž, Saudijac, razveo se od nje nakon petnaest godina braka, kako bi se oženio drugom ženom.
Umm Nurija ima samo jedno dijete, sina Nurija - a za ovog njezinog Nurija vezana je čudna priča. Od svoje jedanaeste ili dvanaeste godine Nurije očaran ženskom odjećom, općinjen ženskim cipelama, fasciniran šminkom, i zaljubljen u dugu kosu. Kako su se stvari razvijale, Nurijeva je majka bila istinski zabrinuta, pogotovu stoga što se Nuri sve više zanosio

preobrazbom u slatkog, nježnog i lijepog dječaka, umjesto u grubog, muževnog mladića u kakvog se trebao pretvoriti. Umm Nurija gaje žestoko nastojala gurnuti u ovom drugom pravcu. Pronalazila je razne načine kojima gaje obeshrabrivala. Pokušala je nježnim majčinskim uvjeravanjem, a potom i čvrstim majčinskim batinama, ali ništa nije pomagalo.

U međuvremenu, Nurijevje otac bio puno stroži s njim. Nurije pazio da ne pokaže svoju nježnu stranu pred ocem, prema kojem je osjećao samo strahopoštovanje. Međutim, otac je o njemu načuo od susjeda, a ono što je načuo razbjesnilo ga je. Jednog je dana provalio u Nurijevu sobu i počeo ga batinati i mlatiti. Dječak je zaradio frakture rebara, i slomljenu ruku i nos. Nakon ovog događaja, otac je napustio kuću, kako bi se za stalno preselio k svojoj drugoj ženi, zauvijek se distancirajući od te kuće i tog pederskog dječaka koji je bio takva nakaza.

Nakon ovog sukoba, Umm Nurija se prepustila Božjoj volji. Ovo je bilo iskušenje koje joj je dao Bog, zaključila je ona, i mora ga strpljivo podnositi. Ona i Nuri izbjegavali su ovu temu jer bi samo izazvala nove probleme. I tako je Nuri nastavio kao i dotad, a ljudi su nju počeli zvati umjesto "Majka Nurija", "Majka Nurije", odnosno djevojačkom verzijom tog imena. Tako je ona, umjesto Umm Nuri postala Umm Nurija, a ostala je Umm Nurija i nakon što je doselila u kuću pokraj Sadimine, četiri godine prije nego stoje Valid predstavljen kao prikladan mladoženja za Sadimu i nakon što je Nuri odbio majčin prijedlog o preseljenju u Kuvajt.

U početku je Umm Nurija bila istinski potresena površnim pogledom društva na njezinu tragediju, ali s vremenom se navikla na stanje stvari i pomirila sa svojom teškom situacijom s takvim strpljenjem i prihvaćanjem, da se prilikom upoznavanja s novim

ljudima namjerno počela predstavljati kao Umm Nurija. To je bio njezin način potvrđivanja vlastite snage i pokazivanja koliko joj je malo bilo stalo do nepravednih stajališta društva prema njoj.
Umm Nuri - ili Umm Nuriji - bilo je trideset devet godina. Sadima ju je često posjećivala, ili je sa svojim prijateljicama dogovarala sastanke u njezinoj kući. Svojoj tuzi usprkos, ili baš zbog nje, Umm Nurija je bila vječni izvor pošalica, a kad je htjela, mogla je svoj humor i pronicavost iskoristiti tako da osobu sasiječe na komadiće. Ali, bila je jedna od najnježnijih i istinski dobrih žena koje je Sadima ikad upoznala. Sadima je bila kći jedinica, a majka joj je umrla kad su njoj bile tri godine, i ovo ju je zbližilo s Umm Nurijom, koju je smatrala nečim višim "od tek puke susjede i starije prijateljice. Zapravo je Sadima doživljavala Umm Nuriju kao majku.
Koliko je samo često Umm Nurija bila čuvarica djevojačkih tajni! Uvijek je bila uz njih kada su promišljale ovaj ili onaj problem, i velikodušno predlagala rješenja kad god bi neka od njih izložila problem pred kliku. Njoj je njihovo društvo bila utjeha, kao i izvor razonode i zabave, a njezin je dom postao savršen okvir za isprobavanje sloboda kojima su imale vrlo malo pristupa u vlastitim domovima.
Kuća Umm Nurije bila je utočište par excellence za zaljubljene. Na primjer, kada je Michelle prvi put nazvala Fejsala, nakon što joj je dao svoj broj u šoping-centru, rekla mu je da je pokupi ispred Umm Nurijine kuće, nakon što mu je dala upute kako da dođe do nje. Predložila je da odu negdje na kavu ili sladoled jer je slobodna dva sata.
Michelle nije htjela Fejsala unaprijed obavijestiti o svojim planovima. Nazvala ga je samo nekoliko minuta prije nego je trebao doći po nju. lako se, računala je, on neće imati vremena pripremiti za sastanak i može ga vidjeti u

pravom svjetlu. Kada je izašla iz kuće i ušla u njegov auto , zaprepastilo ju je otkriće koliko je zgodniji u trapericama i majici, s neurednom i neobrijanom bradom, nego što je bio u šoping-centru u dugačkom bijelom thobeu i Valentinovu shimaghu oko glave. Nakon toga, nije mogla ne primijetiti da su u ovoj majici dolazila do izražaja njegova mišićava prsa i bicepsi. I'ejsal je platio dvije šalice ledene kave i vozikao se ulicama Rivada s njom na suvozačkom sjedištu svog Porschea. Odveo ju je u svoj ured u Ihevoj tvrtki i objašnjavao joj neke od svojih odgovornosti u poslu. Onda su svratili do sveučilišta na kojem je studirao englesku književnost. Kružio je po parkiralištu nekoliko minuta prije no što ga je čuvar kampusa obavijestio da se zabranjeno vozikati unutar sveučilišta u ovo doba noći. Nakon otprilike dva sata, Fejsal je vratio Michelle u Umm Nurijinu kuću. Vrtjelo joj se u glavi. Jednostavno ju je, i neočekivano, oborio s nogu.

4.
Za: seerehwer1fadha7et@yahoogroups.com
Od: "seerehvvenfadha/et"
Datum: 5. 03. 2004
Naslov: Što je taj kreten učinio Kamri te noći?

Ova kultura koju našom zovemo rasprskavajući mjehurići sapunice i sluzi koju živimo, logikom ključa i brave zastiremo svoje žene pamučnim velima posjedujemo ih kao sagove pod nogama, kao krave u ograđenim poljima, kojima ćemo žuriti kući na kraju noći zbog potreba nas, bikova i pastuha neograđenih. — Nizar Kabbani

Sjedeći u svojoj tihoj sobi, gotovo mogu čuti eksplozije osuda i kletvi saudijskih i arapskih muškaraca među mojim čitateljima, nakon što vide ove stihove koje

šaljem. Voljela bih da ih vi muškarci možete shvatiti onako kako vjerujem da je Nizar Kabbani htio da budu shvaćeni... 0, Nizare, u ljubavi nije bilo nikog prije tebe, niti će biti ikog poslije tebe, čak i ako tvoja samilost prema ženama nije rezultat mutacije jednog od tvojih muških kromosoma, samoubilačkog kraja tragične ljubavne priče tvoje sestre. Tako izgleda, žao mi je što to moram reći, da niti jedna žena među nama neće pronaći svog kavalira, dok god ne dokrajči jednu od svojih sestara, tako da će priča o prekrasnoj ljubavi morati biti naslovljena »Odhujala u zatvor«, umjesto »Prohujalo s vihorom«.
Ne tuguj, srce moje.

Po završetku medenog mjeseca, Kamra i njezin muž uputili su se u Chicago, gdje je on radio na svom doktoratu iz inženjeringa elektrotehnike, nakon stoje diplomirao u Los Angelesu i magistrirao u lndianapolisu.
Kamra je svoj novi život započela u potpunom strahu i strepnji. Mislila je da će umrijeti od užasa svaki put kad bi ušla u lift koji ju je vozio iz stana što ga je dijelila s mužem na četrdesetom katu Predsjedničkih i "i njeva. Osjećala je kako joj pritisak raspolavlja glavu i začepljuje uši dok je lift jurio uvis kroz katove nebodera. Zavrtjelo bi joj se u glavi svaki put kad bi pogledala kroz prozor stana. Tamo daleko dolje, sve se činilo malenim i krhkim. Zurila je u gradske ulice koje su joj se činile jednakim ulicama od lego-kockica s kojima se igrala kad je bila mala, s minijaturnim ,intima, ne većim od kutija šibica. Zbilja, s ove su visine auti izgledali kao udovi mrava: bili su jednako tako majušni i tako uredno i tiho poredani u duge, sporokrećuće nizove.
Kamra se bojala pijanih prosjaka kojih su bile pune ulice, i koji su joj U lice gurali svoje papirnate čaše zahtijevajući novac. Prestravljivale su je priče o krađama i ubojstvima,

kakve je, činilo joj se, stalno slušala. Svaka priča koju je čula bila je povezana s ovim opasnim gradom! Jednako se tako bojala i ogromnog, crnog zaštitara u njihovoj zgradi, koji ju je ignorirao kada god je, na svom lošem engleskom, pokušavala privući njegovu pažnju u nadi da će joj pomoći u dozivanju taksija.
Od trenutka njihova dolaska u Chicago, Rašid se potpuno posvetio fakultetu i svom studiju. Iz stana je izlazio u sedam sati ujutro, a vraćao se u osam, devet, a katkad tek u deset navečer. Vikendima se bavio bilo čime što bi ga udaljilo od nje; sjedio bi satima ispred kompjutora ili ispred TV-a. Često bi zaspao na kauču, gledajući dosadnu baseball utakmicu ili vijesti na CNN-u. Ako bi i otišao u njihovu spavaću sobu spavati, uvijek bi to činio u dugom bijelom donjem rublju koje su saudijski muškarci uvijek nosili ispod svojih thobea — mi ih zovemo "sunitske donje gaće" (nemam pojma zašto) — i majici. Srušio bi se na krevet kao da je kakav iscrpljeni starac, a ne netom oženjeni mladić.
Kamra je bila sanjala o nečem višem; o milovanjima i ljubavi i nježnosti i osjećajima, poput onih koji su joj ispunjali srce dok je čitala ljubavne romane ili gledala ljubavne filmove. A sad je bila tu, s mužem koji očito nije osjećao nikakvu privlačnost prema njoj, niti ju je dotaknuo od one zlosretne noći u Rimu.
Te je noći, nakon večere u elegantnom hotelskom restoranu, Kamra bila donijela neopozivu odluku da će to biti njezina istinska bračna noć, nešto što je već predugo bila iščekivala. Dok god je njezin muž bio tako sramežljiv, morat će mu pomoći, olakšati mu put, onako kako ju je savjetovala majka. Popeli su se sobu i ona ga je počela sramežljivo zavoditi. Nakon nekoliko trenutaka nevinog koketiranja, on je uzeo stvari u svoje ruke. Prepustila mu se, usprkos nevjerojatnoj zbunjenosti i strahu koje je osjećala. Zatvorila je oči, očekujući što će se sljedeće dogoditi. A onda ju je on iznenadio činom koji

nikada nije bio na popisu njezinih seksualnih očekivanja. Njezina reakcija, koja ih je oboje iznenadila, bila je da ga snažno pljusne po licu! Pogledi su im se susreli u zabezeknutom trenutku. Njezin je bio pun straha i zbunjenosti, a njegov je isijavao bijes kakav još nikada nije vidjela. Brzo se odmaknuo od nje, na brzinu se obukao i izjurio iz sobe, usred njezinih isprika i suza. Kamra je jedva vidjela muža sve do večeri sljedećeg dana, kada ju je namrgođeno otpratio na aerodrom da zajedno uhvate avion za Washington, pa nakon toga za Chicago.

5.
Za: seerehwenfadha7et@yahoogroups.c0m
Od: "seerehwenfadha7et"
Datum: 12. 03. 2004
Naslov: Valid i Sadima: tipična ljubavna priča iz suvremenog saudijskog života
Muškarci mi pišu sljedeće: tko ti je dao pravo govoriti u ime djevojaka iz Ryjada? Nisi drugo doli zlonamjerna i gnjevna žena, koja pokušava namjerno ukaljati sliku žena u saudijskom društvu.
Njima poručujem: tek smo na početku, dragovići. Ako započinjete rat sa mnom već nakon petog e-maila, zamislite onda što ćete tek misliti o meni nakon što pročitate mnogobrojne e-mailove koji tek dolaze! Svašta vas još očekuje. Dobrota i blagostanje bili s vama!

Sadima i njezin otac ušli su u raskošni formalni dnevni boravak svoje kuće, kako bi upoznali Valida al-Sarija. Radilo se o shoufi, jedinoj prilici razgledavanja potencijalne mladenke prema islamskom zakonu. Sadima je bila tako nervozna da su joj se noge gotovo saplitale dok je hodala. Kamra joj je prenijela kako je nju njezina majka upozorila da ni pod kojim uvjetima ne pruža mladoženji ruku na ovom sastanku, tako da se

Sadima suzdržala od toga.
Valid je s poštovanjem ustao kako bi ih pozdravio, i sjeo tek nakon što su i ona i njezin otac sjeli. Njezin je otac odmah počeo postavljati pitanja koja su se ticala naizgled nevezanih tema, a onda je, nekoliko minuta kasnije, napustio prostoriju kako bi njih dvoje mogli slobodno razgovarati.
Sadima je odmah primijetila da ga je osvojila njezina ljepota; to je bilo prilično očito iz načina na koji je zurio u nju. Iako je ona jedva podigla glavu da ga pogleda nakon što je bila ušla, primijetila je kako on proučava njezinu figuru, zbog čega se gotovo saplela o vlastite noge. Ali, nakon što su počeli razgovarati, Sadima je postupno počela kontrolirati svoju nervozu, i uz njegovu pomoć, prevladavati svoju sramežljivost. On ju je ispitivao o njezinu studiju, smjeru koji je izabrala na fakultetu, njezinim planovima za budućnost, i o tome što voli raditi u slobodno vrijeme - a sve je ovo vodilo do onog pitanja kojeg se svaka djevojka bojala, i koje su sve smatrale prilično nepristojnim: Znaš li kuhati?
»A ti?« rekao je. »Zar me ne želiš ništa pitati? Postoji li nešto što mi želiš reći?«
Razmišljala je nekoliko trenutaka, i konačno rekla: »Pa... želim ti reći da imam loš vid.«
On se nasmijao ovom priznanju, a nasmijala se i ona. Nakon toga je on prilično provokativno dodao: »Usput, Sadima, moj posao zahtijeva česta putovanja u inozemstvo«.
Ovog mu je puta odgovorila odmah, koketno podižući jednu obrvu: »Nema problema, ja obožavam putovanja.«
Rekao joj je daje neodoljivo vragolasta i dosjetljiva, a ona je pognula glavu snažno porumenjevši i proklinjući svoju nesposobnost da kontrolira svoj jezik, zbog čega bi i mladoženja mogao nekontrolirano pobjeći. U tom je trenutku njezin otac, ušavši u sobu, i ne znajući spasio situaciju. Ona se nabrzinu ispričala i krenula ravno

prema vratima, široko se osmjehnuvši Validu, na što je on uzvratio još širim osmjehom. Izašla je iz sobe s leptirićima u trbuhu.
Valida je smatrala privlačnim, iako nije bio njezin tip. Draža joj je bila tamnija koža; njegov je ten bio svijetao s roskastom nijansom. Ipak, znala je da su brčići, kozja bradica i naočale tankih srebrnih okvira davali u ni njegovu licu.
Nakon što je ona izašla iz sobe, Valid je od njezina oca tražio dopuštenje da joj telefonira, kako bije mogao bolje upoznati prije objave službenih zaruka. Njezin je otac pristao, i dao mu Sadimin broj mobitela.
Valid je nazvao kasnije te noći, i nakon što je ostavila telefon da zvoni neko pristojno vrijeme, javila se. Rekao joj je koliko mu se svidjela. Nakon što bi nešto rekao, utihnuo bi, kao da čeka njezin komentar izrečenoga. Rekla je kako joj je drago da su se upoznali, i ništa više. On je pak rekao da mu se jako svidjela, da ga je, zapravo, očarala, i da ne može podnijeti čekanje do Ramazanskog Bajrama, nakon kojeg bi mogli potpisati bračni ugovor. Nakon toga, Valid ju je zvao desetima puta dnevno - ujutro, čim bi se probudio, prije nego što je odlazio na posao, s posla, nakon posla, i konačno, zvao je navečer prije spavanja, i ovaj bi se poziv znao protegnuti do trenutka pojavljivanja sunca na obzoru. Čak bi je znao buditi usred noći da posluša pjesmu na radiju koju je posvetio njoj. I svaki je dan tražio da izabere u trgovini naočale, sat, ili parfem - i odmah bi to otišao kupiti, tako da, govorio je, sve na njemu bude po njezinu ukusu.
Ostale su djevojke počele zavidjeti Sadimi, naročito Kamra, koju bi obuzelo samosažaljenje svaki put kada bi joj Sadima u telefonskim razgovorima opisivala koliko joj je Valid drag, i kako on nju obožava zauzvrat. Kamra je počela izmišljati priče o svom idiličnom životu s Rašidom -kako je obasipa ljubavlju i poklonima.
Valid i Sadima potpisali su bračni ugovor uz malu

svečanost. Sadimina je tetka nekontrolirano plakala dok je mislila na svoju sestru - Sadiminu majku - koja, eto, nije dobila priliku vidjeti udaju svoje kćeri. Također je plakala i zbog Tarika, svog sina, jer se oduvijek nadala da će upravo on biti taj koji će oženiti Sadimu.
Tijekom službene ceremonije, Sadima je ostavila otisak prsta u ogromnoj knjizi vjenčanih, nakon što su njezini prigovori činjenici da se ne može potpisati odbačeni. »Djevojko«, rekla joj je tetka, »samo zapečati otiskom prsta, i to je to. Seik kaže otisak, ne potpis. Samo se muškarci potpisuju.«
Nakon svečanosti potpisivanja, njezin je otac priredio raskošni domjenak za obje obitelji. Navečer sljedećeg dana, Valid je došao u posjet svojoj mladenki, s kojom se nije nasamo sastao još od onog zakonom dopuštenog prvog upoznavanja. Ovom joj je prilikom Valid donio uobičajeni poklon za razdoblje zaruka ovih dana, mobitel, jedan od najnovijih modela na tržištu.
Idućih mjeseci, tijekom milkah razdoblja, tradicionalnog perioda između službenog potpisivanja dokumenata i svadbenog slavlja, Valid je sve češće posjećivao Sadimu. Za većinu je posjeta njezin otac znao, ali bilo je i nekoliko susreta koji su mu promakli. Tijekom tjedna, Valid je obično navraćao poslije večernje molitve, i ostajao do dva ujutro. Vikendima je rijetko odlazio od Sadime prije zore.
Svakih ju je nekoliko tjedana Valid vodio na večeru u otmjene restorane, a drugih joj je večeri donosio omiljenu hranu ili slatkiše. Vrijeme su provodili u priči i smijehu, gledajući filmove koje su oboje posuđivali od prijatelja. Onda su se stvari počele razvijati, i uskoro je doživjela svoj prvi poljubac.
Valid ju je običavao poljubiti u obraz na dolasku i odlasku. Ali, jedne je večeri njegov poljubac bio puno strastveniji nego obično. Možda je tragični završetak filma koji su gledali (Armageddon) odigrao ulogu u

stvaranju prave atmosfere u kojoj je on utisnuo taj dugotrajni, požudni poljubac na njezine djevičanske usne.
Sadima se počela pripremati za vjenčanje, obilazeći trgovine s Umm Nurijom, Michelle ili Lamis. Ponekad je Valid išao s njom, naročito ako je namjeravala kupovati spavaćice.
Svadbeno slavlje trebalo se dogoditi tijekom ljetnih praznika, tjedan ili dva nakon Sadiminih završnih ispita, na njezin vlastiti zahtjev. Bojala se vjenčanja za vrijeme pauze zbog Kurban Bajrama, brinući se da bi to moglo utjecati na njezinu sposobnost učenja za ispite - Sadima je oduvijek bila vrhunska studentica, neumorna u borbi za najbolje ocjene. Međutim, njezine su odluke povrijedile i iznervirale Valida, koji se htio vjenčati što prije. Sadima mu se zato htjela nekako odužiti.
Jedne je večeri odjenula crnu čipkastu spavaćicu koju joj je on kupio, ali koju ona tada nije htjela isprobati pred njim. Pozvala gaje da tu večer dođe k njoj, a da o tome nije obavijestila svog oca, koji je s nekoliko prijatelja kampirao u pustinji.
Ni crvene latice koje je prosula po kauču, ni poneka zapaljena svijeća, ni lagana muzika što je dopirala iz dobro skrivenog muzičkog sustava - ništa se od toga nije Valida dojmilo koliko ta crna spavaćica, koja je više otkrivala nego skrivala. Budući da se Sadima zaklela da će te noći svog voljenog Valida učiniti sretnim, i budući daje željela izbrisati njegovo razočarenje zbog njezina inzistiranja na odgađanju vjenčanja, dopustila mu je da ode s njom dalje nego ikad do tad. Nije ga zaustavljala - kao što je običavala - kada je pokušavao prijeći granicu koju je ona povukla, za sebe i za njega, u prvim danima nakon potpisivanja ugovora. Bila je uvjerena da on neće biti zadovoljan osim ako mu ona ne ponudi malo više svoje »ženstvenosti«, i bila je spremna učiniti bilo što da ga zadovolji, njega, ljubav svog života, čak ako je to

značilo prelaženje onih granica koje je cijelog svog života čuvala.
Kao i obično, Valid ju je napustio nakon poziva na molitvu u zoru, ali Sadimi se učinilo da je ovog puta bio zabrinut i tužan. Mislila je da je nervozan, kao i ona, nakon ovoga što se dogodilo. Nestrpljivo je čekala njegov uobičajeni telefonski poziv kad stigne kući, budući da je naročito sada, nakon ovakve noći, imala potrebu čuti njegov nježan glas, ali on nije nazvao. Sadima si nije dopustila da sama zove, i čekala je do idućeg dana, uli on ni tada nije nazvao. Bez obzira koliko joj je to bilo teško, odlučila inu je dati nekoliko dana da se smiri, prije nego što ga nazove i pita što nije bilo u redu.
Tri su dana prošla, a Valid se nije javio. Sadima je odlučila odbaciti svoju odlučnost i nazvati, samo da bi saznala da mu je mobitel isključen. Nazivala ga je cijeli tjedan, u različita doba dana i noći, očajnički pokušavajući doći do njega. Međutim, mobitel mu je stalno bio isključen, a privatna je linija u njegovoj sobi stalno bila zauzeta. Sto se dogodilo? Da li mu se dogodila neka nesreća? Ili je još uvijek bio ljut na nju, ovako ljut nakon sveg njezina truda da mu udovolji? A što je sa svim što mu je dala te noći? Je li on poludio?
Je li pogriješila podavši se Validu prije svadbenog slavlja? Je li imalo ikakvog smisla vjerovati kako je to bio razlog zbog kojeg ju je on sada izbjegavao? Zašto? Zar nije on bio njezin zakoniti muž, i zar to nije bio i od trenutka potpisivanja ugovora? Ili je vjenčanje podrazumijevalo plesnu dvoranu, goste, živu glazbu i večeru? I je li onim što je učinila -je li time nekako zaslužila njegovu kaznu? Zar nije on sve započeo? Zašto ju je potakao da napravi pogrešnu stvar i onda ju napustio? Uostalom, je li to uopće bilo pogrešno, je li to uopće bio grijeh? Je li on to nju testirao? I, ako je pala na ispitu, je li to značilo da ga nije dostojna? Sigurno je

pomislio kako je ona jedna od onih lakih djevojaka! Ali, kakva je to glupost! Zar nije ona bila njegova zakonita partnerica? Nije li ona onog dana ostavila svoj otisak u velikoj knjizi vjenčanih, uz njegov potpis? Nije li tada bilo prihvaćanja, suglasnosti i obvezivanja, svjedoka i objave cijelom svijetu? Nitko je nije upozorio na ovu mogućnost! Hoće li Valid natjerati da plaća za nešto o čemu nije ništa znala? Da joj je majka živa, ona bi ju bila upozorila i usmjerila, i ništa se od ovoga ne bi dogodilo! Uostalom, čula je brojne priče o mladim ženama koje su učinile istu stvar kao i ona, možda čak i više od toga, nakon potpisivanja ugovora i prije svadbenog slavlja! Znala je i za slučajeve kada su djevojke rađale djecu samo sedam mjeseci nakon vjenčanja. Među onima koji su znali za takve slučajeve, samo se mali broj uzrujavao. Pa gdje je onda pogriješila? Gdje je bio grijeh?
Tko će joj objasniti tanku liniju koja razdvaja ispravno od neispravnog ponašanja? Osim toga, pitala se je li ta linija koju je njihova religija definirala, jednaka onoj u glavi mladog muškarca iz konzervativnog Nejda? Valid ju je običavao kritizirati svaki put kad bi ga zaustavljala, govoreći da je ona njegova žena prema vjeri u Boga i Njegova Proroka. Tko će joj objasniti psihološki profil mladog saudijskog muškarca kako bi mogla razumjeti o čemu on razmišlja? Da lije Valid sada pomislio daje ona »iskusna« djevojka? Je li mu zapravo bilo draže dok ga je zaustavljala? Nije učinila ništa doli slijedila njegove želje, onako kako je to vidjela na TV-u i čula od udanih prijateljica. On je učinio sve ostalo! I zastoje sada ona kriva jer je slijedila njega, instinktivno znajući što treba činiti? Nije to bilo nešto stoje zahtijevalo znanje iz kemije i fizike! Stoje to obuzelo Valida i učinilo ga tako nerazumnim?
Pokušala je nazvati njegovu majku, ali joj je kazano da spava. Ostavila je svoje podatke kućnoj pomoćnici, i zatražila od nje da obavijesti svoju poslodavku kako je

zvala, a onda je strpljivo čekala poziv Umm Valid, koji nikad nije stigao. Bi li trebala reći ocu što se dogodilo te kobne noći? Kako bi mu rekla? Što bi rekla? Međutim, ne kaže li ništa, hoće li se ovako nastaviti do vjenčanja? Što će ljudi reći toga dana? Da ju je mladoženja napustio? Ne, ne! Valid ne može biti tako užasan. Sigurno leži u komi negdje u nekoj bolnici. Slika Valida kako leži u bolničkom krevetu bila je tisuću puta podnošljivija od pomisli da bi ju mogao napustiti na i »vakav način!
Sadima je lebdjela u stanju potpunog čuđenja, iščekujući Validov poziv ili posjet, sanjajući kako će doći, i na koljenima je moliti za oprost. Ali nije došao i nije nazvao. Otac ju je pitao što nije u redu, ali nije znala što mu reći. Međutim, odgovor je stigao od Valida tri tjedna kasnije: dokumenti o razvodu! Sadimin je otac pokušavao od nje saznati što se krilo iza ovog užasnog iznenađenja, ali ona mu se samo bacila u naručje i briznula u plač, bez objašnjenja. Ljutit, otišao je Validovu ocu koji je tvrdio da nema nema pojma o čemu se tu radi, i da je jednako iznenađen kao i on. Sve što je Valid rekao ocu jest da je otkrio kako mu nije ugodno s njegovom mladenkom, i kako bi radije raskinuo ugovor sada, prije no što se brak konzumira.
Sadima nikom nije otkrila svoju tajnu. Lizala je svoje rane u tišini, i onda je doživjela novi šok: na prvoj godini studija, nije uspjela položiti više od polovice ispita!

6.
Za: seerehwenfadha7et@yaho0groups.com
Od: "seerehwenfadha7et"
Datum: 19. 03. 2004
Naslov: Lamis, jedna i jedina!
Primila sam mnogo e-mailova u kojima tražite da otkrijem svoj pravi identitet. Jesam li ja jedna od četiriju djevojaka o kojima pišem? Za sada, većina misli da sam Kamra ili Sadima. Samo je jedan tip pomislio da sam

Michelle, ali onda je zaključio da nije siguran, budući da je Michellein engleski bolji od moga!
Ono što me je zbilja razbjesnilo bio je e-mail od Haitama iz Medine, Grada svjetlosti, u kojem me optužuje za snažno favoriziranje »Beduinki« iz Riyada, i zanemarivanje Lamis, koja mu je prirasla srcu. Vi ste se, ljudi, počeli ponašati kao da moje četiri prijateljice poznajete bolje od mene! Nemoj se nervirati, dragi Haitame. Moj današnji e-mail tiče se Lamis, i samo Lamis.
Iako su Lamis i Tamadur izgledale gotovo identično, ove su dvije blizanke razdvajale ogromne karakterne razlike, način razmišljanja i ideje. Istina, pohađale su iste predmete u osnovnoj, pa čak i u srednjoj Školi i na fakultetu, budući da su obje studirale medicinu. Međutim, samo je Tamadur izazivala divljenje profesora zbog svoje nevjerojatne ozbiljnosti i superdiscipliniranosti. Lamis je, s druge strane, bila cool odlikašica, a uz to omiljena među kolegicama zbog svoje duhovitosti i otvorenosti prema svima. Lamis je imala više hrabrosti - a također i više čiste odvažnosti - od Tamadur, koja je, pak, svoju sestru opisivala kao nemarnu, naglu, da ne spominjem lakomislenu i pomalo koketnu.
Njihov je otac, dr. Asim Hijazi, bio dekan Farmakološkog fakulteta a njihova je majka, dr. Fatin Khalil bila zamjenica upravitelja na istom fakultetu. Dr. Asim i dr. Fatin bili su ključni čimbenici uspjeha svojih kćeri, kao i njihove izrazite akademske superiornosti. Od samog rođenja ovih blizanki, roditelji su pažljivo podijelili svoje uloge u odgoju, tako da djevojčice dobiju svu potrebnu pažnju i brigu. Kako su Lamis i Tamadur počele ići u jaslice, a zatim u vrtić i na kraju u pravu školu, tako je i pažnja njihovih roditelja rasla, a s njom i njihove težnje za konstantnom - i rastućom - akademskom izvrsnošću svojih kćeri.

Par je imao samo ove blizanke, štoviše, i njih su dobili nakon mnogo muke i medicinskih intervencija tijekom dugih četrnaest godina, nakon čega su, Božjom milošću, dobili ove dvije prekrasne curice. Nisu pokušavali imati više djece, budući da je tada njihova majka bila već u poodmakloj dobi, i svaki se pokušaj novog začeća mogao loše odraziti na njezino, kao i na zdravlje nerođenog djeteta.

Jedna se od najzloglasnijih epizoda iz Lamisine srednjoškolske karijere odigrala u prvom razredu. Ona, Michelle, i još dvije kolegice iz razreda izvele su masovnu i savršeno isplaniranu akciju razmjene videokazeta. Na dogovoreni datum, svaka je djevojka donijela četiri filma u školu. Plan je bio, na kraju nastave, razmijeniti međusobno ovih šesnaest filmova, ali nisu imale sreće. Tek što su došle u školu, saznale su za administrativnu odluku da se taj dan škola pretraži, i pregledaju torbe svih djevojaka u potrazi za zabranjenim predmetima. Lista zabranjenih predmeta bila je podugačka, a uključivala je fotoalbume, dnevnike, bočice parfema, ljubavne romane, te muzičke i videokazete. Lamis nije znala da li ih je netko otkucao, ili se jednostavno radilo o lošoj sreći, koja ju je, činilo se, stalno pratila. Kada se vijest pročula, četiri su djevojke zapale u totalnu paniku, šokirane ovim neočekivanim razvojem događaja. Prava je katastrofa bilo to što se ovdje nije radilo o jednoj ili dvije videokazete; radilo se o njih šesnaest! — pronađenih kod četiri najbolje učenice u školi! Kakav užasan skandal - mogućnost koja nikom od njih nije ni pala na pamet!

Lamis je pokupila kazete svojih prijateljica, potrpala ih sve u veliku papirnatu vreću i rekla im da se ponašaju normalno. Uvjerila ih je da će sve biti u redu, i da će ona srediti cijeli taj nered, te se pobrinuti za sve.

Tijekom velikog odmora, odnijela je papirnatu vreću u WC u potrazi za skrovištem, ali vreća je bila velika i nije

uspjela pronaći mjesto za nju. Bila je u strahu da će bilo koji zaposlenik škole nabasati na nju, ukrasti je i odnijeti upraviteljici. U tom slučaju, njezin problem ne bi bio samo školski skandal, već bi - a ovo drugo je možda bilo i deset puta gore -imala problema i sa svojim razrednim kolegicama, koje ne bi bile naročito sretne da im se oduzmu njihove videokazete!
Nakon toga, Lamis je razmišljala o mogućnosti da ugura vreću u razredni ormar. Ali, to je bilo prilično uočljivo mjesto, kao i prvo mjesto na kojem će tražiti. Hvatao ju je očaj. Cijela je situacija bila kao opasna igra skrivača, igrana u vrijeme i na mjestu koji uopće nisu bili prikladni za igranje!
Međutim, onda se sjetila savršenog rješenja. Genijalno! Pokucala je na vrata zbornice i zatražila da vidi svoju omiljenu profesoricu, profesoricu Hanu, koja je predavala kemiju. Ona se zatim pojavila na vratima, sretna radi ove neočekivane posjete, a Lamis je odvažno pojasnila svoju tešku situaciju. Profesoričin sretni izraz lica potpuno je nestao.
»Shu badik« rekla je. »I što hoćeš da ja učinim, Lamis? Ja moram misliti na svoj položaj! Nemoguće! Ne mogu ti pomoći ovaj put!«
»Ako ravnateljica sazna, propala sami« kukala je Lamis.
»Jesi luda? Kako ti je palo na pamet uopće donositi filmove u školu? I to njih šesnaest odjednom! Srami se.«
Nakon dugotrajnog opiranja, profesorica je ipak uzela ogromnu vreću od Lamis, koja niti sekundu nije posustajala u svojim molbama za pomoć. Obećala je Lamis da će učiniti sve što je u njezinoj moći kako bi spasila njezin dobar glas od ralja katastrofe.
Negdje polovicom školskog nastavnog dana, nekoliko se inspektorica obrušilo na Lamisin razred i počelo pretraživati školske torbe. Tražili su u ladicama stolova i u ormaru, prevrćući svaki kutak u potrazi za zabranjenim predmetima. Neke su učenice sakrile svoje

muzičke kazete, bočice parfema, male fotoalbume i pagere (bila je 1996, mobiteli još nisu bili popularni) u velike džepove svojih školskih uniformi, i stajale leđima zalijepljene za zid učionice. Lamisine su prijateljice prestravljenim pogledima pratile inspektorice, očekujući da pronađu njihove filmove u Lamisinoj torbi.
Zadnjeg sata nastave, jedna je od djevojaka iz školske uprave došla U Lamisinu učionicu, kako bi je obavijestila da mora doći u ravnateljičin ured. Lamis je pognula glavu. Dakle, profesorice Hana, zar je do ovoga došlo? Odeš i otkucaš me tek tako! Prestrašila si se. Odrasla učiteljica više se boji ravnateljice od mene!
Lamis je ušetala u ravnateljičin ured bez imalo straha. Šteta je učinjena, i strah joj sada neće pomoći. Međutim, osjećala se posramljenom. Ovo nije bilo prvi put da je pozvana u ravnateljičin ured zbog lošeg ponašanja.
»Daaakle Lamis, što ćemo mi s tobom? Zar ti nije dovoljno ono što i učinila prošli tjedan, kada mi nisi htjela reći koja je od djevojaka prolila crvenu tintu na profesorsku stolicu u učionici?«
Lamis je pognula glavu, ne mogavši suspregnuti osmijeh kada se sjetila kako je njihova kolegica Aurad kapnula nekoliko kapi iz svog crvenog nalivpera na učiteljsku stolicu u pauzi između dva nastavna sata. Profesorica je ušla i odmah se sledila kad je vidjela crvene mrlje na kožnom sjedištu svoje stolice. Stajala je tako nekoliko sekundi, dok su učenice pokušavale suzdržati smijeh.
»Tko je držao sat prije ovoga, djevojke?« konačno je izustila.
»Profesorica Ni'mat, gospođo« odgovorile su jednoglasno.
Izjurila je iz učionice u potrazi za profesoricom Ni'mat, koju su sve cure prezirale. Potrčala joj je kazati o kapljicama »krvi« na njezinoj bež -suknji. Mora da se radilo o »onim danima u mjesecu«! Kad se vratila, ponosna na uslugu koju je učinila prijateljici kako bi je

spasila od hodanja po školi s tom sramotnom mrljom na suknji, djevojke su već boljeli trbusi od smijeha.
Toga dana, nakon što su je odvukli u ravnateljičin ured, Lamis je Ijutito izgovorila: »Ravnateljice, rekla sam vam već, ne mogu otkucavati svoje prijateljice«.
»Ovo ja zovem negativnim stavom, Lamis. Moraš surađivati ako želiš zadržati svoje dobre ocjene. Zašto nisi više kao tvoja sestra Tamadur?«
Nakon ove okrutne prijetnje i uobičajene izazivačke opaske o njezinoj sestri, Lamis je bila prisiljena sve ispričati svojoj majci. Dr. Fatin došla je u školu na razgovor s ravnateljicom, i upozorila je, jasnim rječnikom, da na takav način više neće razgovarati s njezinom kćeri. Dok god Lamis nije osobno sudjelovala u ovakvim šalama, nisu je imali pravo prisiljavati da im odaje tajne svojih prijateljica. Bilo bi prikladnije da sami potraže prave krivce, umjesto što pokušavaju natjerati Lamis da špijunira za njih, i tako izgubi samopoštovanje, ali i simpatije svojih razrednih kolegica.
Bila je istina da su je profesorice stalno pitale zašto nije sličnija svojoj sestri Tamadur, ali, za utjehu, njezine su je prijateljice uvijek pitale zašto Tamadur nije sličnija njoj!
Lamis je bila sigurna da će ravnateljica biti blaža prema njoj ovaj put, budući daje prošlo svega nekoliko dana od zadnjeg posjeta njezine majke školi. Dr. Fatin je imala popriličan prestiž i važnost s kojima je mogla mahati u toj školi, budući da je posljednjih pet godina bila predsjednica udruženja majki - saudijske varijante Vijeća učitelja i roditelja. Radila je na unapređenju školskih dobrotvornih aktivnosti, a osim toga su njezine kćeri bile među najboljim učenicama u školi, i vrlo su često predstavljale školu na regionalnim školskim natjecanjima.
»Kao što vidiš, do mene je došla određena papirnata vrećica«, rekla je ravnateljica Lamis. »Ipak, obećala sam profesorici Hani da te neću kazniti, i ostajem pri tom

svom obećanju. Sve što ću učiniti jest da ću danas uzeti ove filmove, i vratiti ih nakon što ih sve odgledam.«
»Nakon što ih odgledate? Ali, zašto?«
»Kako bih se uvjerila da među njima nema onih filmova«, rekla je namignuvši.
Kakav bezobrazluk! Stoje ona to insinuirala? Svaka je kazeta imala naljepnicu s naslovom filma ispisanim na njoj. Sve su to bili najnoviji američki filmovi i bila je sigurna daje ravnateljica Elham čula za svaki od njih. Radilo se o Hrabrom srcu, Luckastom profesoru i drugim naslovima koje su djevojčina braća nabavila u Dubaiju, Bahreinu, ili u američkim naseljima u Rivadu, u kojima prodaju necenzurirane naslove. To nisu bili pornofilmovi! Možda je ravnateljica htjela pogledati filmove samo
Iz zabave! Ali, zašto jednostavno nije izravno zatražila da ih posudi? U svakom slučaju, Lamis je odlučila da ova grozomorna ravnateljica neće dobiti priliku pogledati njezine filmove, nakon muke koju joj je nanosila svakodnevno.
»Jako mi je žao, ali filmovi nisu moji. Da moje prijateljice saznaju da su mi filmovi oduzeti, živu bi me oderale, budući da neki od filmova zapravo pripadaju njihovoj braći.«
»A o kojim se to tvojim prijateljicama radi?«
Bože dragi, pomislila je Lamis. Hoće li ova žena već jednom prestati postavljati ovakva pitanja?
»Kao što već znate, gospođo, na to vam pitanje ne mogu odgovoriti.«
»Tvoj je problem, Lamis, u tome što vjeruješ kako si kum svoje vlastite male mafije, spremna preuzeti krivnju za sve njihove pogreške. Ili ćeš mi reći imena djevojaka koje su u toj tvojoj grupi, ili ću zaplijeniti filmove.«
Lamis je pažljivo odmjeravala ravnateljicu. »Ako vam kažem njihova imena, možete li mi jamčiti da moje prijateljice neće za to saznati? Nikad neće saznati da sam

ih otkucala? I obećajete da ih nećete kazniti?«
»Da, Lamis, obećavam.«
Lamis je odala imena svojih suučesnica u ovom prijestupu, dobila filmove nazad, i poslije nastave ih podijelila među njih četiri, kako bi ih mogle odgledati tijekom vikenda. Gdje je njezino skrovište, pitale su je prijateljice, i kako je uspjela sakriti tu ogromnu vrećetinu? Ali, Lamis je odgovorila samo samouvjerenim osmijehom i svojom uobičajenom rečenicom. »Hej, ja sam Lamis! Jedna i jedina.«

7.
Za: seerehwenfadha7et@yahoogroups.c0m
Od: "seerehwenfadha7et"
Datum: 26. 03. 2004
Naslov: Legende o Ulici br. 5
Mnogi su me optužili da oponašam načine na koje pišu određeni pisci, iako kažu da ih sve trpam u jedan veliki lonac i tako na kraju pišem eklektičnim i neobičnim stilom. Iskreno, što se mene tiče, ovo je velika čast, dok god zaista vjeruju da oponašam pisce poput onih koje spominju! Ipak, kunem se, ja sam zapravo previše beznačajna da bih ih oponašala.

Naše saudijsko društvo nalikuje voćnom koktelu društvenih klasa, u kojem se klase ne miješaju međusobno, osim ako to nije apsolutno nužno, a i onda samo uz pomoć miksera! »Baršunasta« viša klasa u Riyadu bila je, našim četirima djevojkama, njihov cijeli svijet, ali je zapravo činila samo sićušni dio velike raznolikosti sveučilišnog svijeta.
Nakon što su upisale fakultete, naše su junakinje po prvi put upoznale djevojke iz udaljenih krajeva, o kojima su jako malo znale. Kada biste zbrojili sve djevojke koje nisu dolazile iz Rivada, one bi činile više od polovice od 60 mladih djevojaka na prvoj godini studija. Što je bolje

upoznavala ove djevojke, to je više divljenja Lamis osjećala prema njima. Bile su energične, neovisne i jake. Dolazeći iz državnih srednjih škola, ove djevojke iz unutrašnjosti kraljevstva nisu imale ni četvrtinu uvjeta kakve su imale ona i njezine tri prijateljice u svojim otmjenim privatnim kulama. Pa ipak, bile su izvrsne studentice i dobivale su najviše ocjene na ispitima, i da nije bilo činjenice da je većina njih slabo govorila engleski, nitko ih ne bi mogao razlikovati od njezinih prijateljica, osim možda po jednostavnosti njihove odjeće. Niti jedna od njih nikada nije čula za poznate marke kakve je njihova četveročlana shillah isključivo odijevala.

Michelle se iznenadila i uzrujala jednog dana kad je čula jednu studenticu koja je hodala tik iza nje i Lamis, kako energično moli za Božji oprost, nakon što je čula Lamisin opis izazovne haljine koju je te večeri namjeravala odjenuti na vjenčanje jedne rođakinje! A Sadima joj je rekla da jedna njihova kolegica stalno priča o tome kako traži još jednu ženu za svog muža, za kojeg se udala prije samo godinu dana, kako bi mu je sama mogla predstaviti! Tražila mu je još jednu ženu kako bi njoj ostalo više vremena za čišćenje kuće, posvjetljivanje kose, ukrašavanje ruku kanom i uljepšavanje za njega, te za brigu oko njihova djeteta, kao i djece koju će imati. Ona bi imala vremena za sve ovo, u one sate kada bi joj muž bio i drugom ženom!

Među četirima prijateljicama, Michelle je bila jedina koja nije mogla podnijeti ovu vrstu djevojaka. Nije bila zainteresirana za duboke rasprave i diskusije s njima, i nije bila nimalo zadovoljna Lamisinim očitim zanimanjem za njih. Privatno je optužila Lamis da izigrava lik Alicije Silverstone U filmu Cluekss, koji im je svima bio omiljeni film u tinejdžerskim godinama. Lamis je, tvrdila je Michelle, birala djevojke koje su bile najmanje sofisticirane, te im pomagala na putu

uljepšavanja i kultivacije - potpuno ih preobražavajući - samo kako bi ih uvjerila u vlastitu superiornost.
Ono što je još više nerviralo Michelle bila je činjenica da je i Sadima dijelila Lamisin interes i laku komunikaciju s ovim djevojkama. Uza svu svoju jednostavnost, djevojke su bile krajnje pristojne i vrlo nježne, i na određeni način, profinjene. Njihova je nevina dobrota bila vrlo privlačna, a osim toga su bile vrlo duhovite, što je osobina koja je gotovo nestala iz viših slojeva društva.
Postoji li obrnuto proporcionalni odnos između nečijeg društvenog i ekonomskog statusa sjedne strane, te dobrog raspoloženja i veselog karaktera s druge? Na isti način na koji neki ljudi vjeruju u postojanje veze između debljine i duhovitosti? Osobno, ja vjerujem u ovakvo stanje stvari. Neugodan karakter, nezanimljivost i krajnja nepodnošljivost - ovo su vrlo raširene bolesti među bogatima. Pogledajte stupanj nezanimljivosti među ženama plave kose, naročito plavušama iz više klase, i shvatit ćete na što točno mislim!
Lamis je počela osjećati Michelleinu automatsku ljubomoru kada god bi pokazala znakove zbližavanja s nekom od kolegica sa studija. U prvom semestru prve godine, Lamis i Sadima svakodnevno bi se sastajale na pločniku Ulice br. 5, ili na »Champs«, kako su zvale to šetalište, po uzoru na Champs-Elvsees u Parizu,jer je to bila ulica na kojoj su sve djevojke sa sveučilišta provodile svoje slobodno vrijeme između predavanja, u šetnji. Bio je to njihov san, vidjeti Champs of Olaisha, nakon svega što su čule o njemu. A sad su otkrile da se radi samo o nekoliko klupa raspoređenih ispred Ulaza br. 5. Kampus Olaisha, jedan od kampusa Sveučilišta kralja Sauda, sastojao se od svega nekoliko zgrada na rubu propadanja. Sagrađen je 1957, prvotno isključivo za muške studente. Kasnije su muškarci preseljeni u ogromni novi kampus, a Olaisha je ostavljen ženama.
Unutar kampusa Olaisha, ulice su bile prekrivene

ostacima isušenih datulja što su padale s palmi koje su ih okruživale. Mjesto je bilo tako zapušteno da su i grozdovi visećih datulja očajnički čekali nekoga da ih pobere. Čak su, i nakon što bi pali na zemlju, ostajali tamo iz godine u godinu; nitko ih nije dolazio pokupiti. Michelle, koja je jedno jutro došla sa svog fakulteta u kampusu Malaz, samo kako bi istražila kampus Olaisha, bila je toliko razočarana da je glasno oplakivala sudbinu koja je odlučila da će pohađati saudijski fakultet, umjesto američkog. Sve su to skrivile njezine tetke. Sestre njezina oca zbilja su se potrudile u ovom slučaju, kako bi njegov slobodoumni um napunile zaostalim idejama. One su ga upozorile na vjerojatne posljedice njezina studiranja u inozemstvo. O djevojkama koje su odlazile studirati izvan Kraljevstva, tvrdile su tetke, kružile su svakakve glasine nakon što bi se vratile. I stoga nisu pronalazile nikog tko bi ih oženio. Najveća je tragedija bila to što su njezina visokocivilizirana oca uspjele uvjeriti ovim smiješnim i priglupim argumentima!
Pločnik Ulice br. 5 ima svoje tajne, od kojih se mnoge vežu uz legendarne studente. Mnoge su priče ispričane, neke od njih istinite, a neke n okićene neistinomo.
Jedno od slavnijih priča s pločnika Ulice br. 5, koja se poput požara širila i prenosila među studenticama u kampusu Olaisha, bila je priča o Avrvi. Arva je bila studentica poznata po svom lijepom licu, koja se od drugih svojih kolegica razlikovala kratko pošišanom kosom i muškobanjastim držanjem. Svi su Arvu tražili, uglavnom jer su je se svi bojali. Jedna se djevojka zaklinjala da je jednom vidjelo Arvu gdje sjedi na pločniku Ulice br. 5, a ispod duge crne suknje joj je izvirivao bijeli rub muških donjih gaća. Druga je, pak, studentica bila uvjerena da je jednog dana vidjela Arvu kako provlači ruku oko struka jedne druge djevojke na vrlo sumnjiv način. Sadima je spomenula kako je jednom umalo umrla od straha kada je Arva prošla pokraj nje,

upravo u trenutku dok ju je ogovarala. Budući da je nikada prije nije vidjela, nije ni shvatila u kakvu se situaciju dovela, dok joj jedna kolegica nije objasnila da je djevojka naslonjena na zid, pogleda uprtog u Sadimu i s tajnovitim osmjehom na usnama, nitko drugi doli Arva! »Mislite li da me je čula, djevojke? Ako jest, što će mi sad učiniti?« pitala je Sadima prijateljice dok joj je znoj u kapljicama izbijao po čelu. Prijateljice su je upozorile da odsad ne seta sama kampusomjer, bilo je više nego očito da ju je Arva upisala - ozbiljno upisala - na svoju crnu listu.

»Bog neka te štiti, draga Sadimice! Ne približavaj se zgradi br. 4 koja je najstarija i najzabačenija. Priča se da Arva vreba djevojke koje idu tamo - svaku od njih! — zato što je to mjesto tako van ruke i usamljeno, da čak i kada bi napadnuta djevojka vrištalo i porazbijala baš sve što se tamo nalazi, nitko je ne bi čuo, niti bi znao za to.«

Lezba Arva! Dobri Bože! Može li biti istina da je zbilja diplomiralo u kompusu Olaisha? Nisam ništa čula o njoj već duže vrijeme. Arva je postala legenda, samo još jedan u nizu mitova ovog starog i uvaženog kampusa.

Nakon prvog semestra, Lamis i Tamadur su se preselile na Odsjek za znanost, u ženskom kampusu u Malazu, gdje je Michelle već bila studirala informatiku. Tu će ostati samo jedan semestar, nakon čega će se, na dvije godine, prebaciti na Medicinski fakultet, također u Malazu; nakon ovoga će se opet prebaciti, to će biti posljednje prebacivanje, u Sveučilišnu bolnicu Kralja Kalida, kako bi dovršile svoje obrazovanje. Ova posljednja stanica na njihovu obrazovnom putu bila je ono zbog čega su im zavidjele sve druge djevojke. Naime, u istoj su bolnici studirali i dečki, studenti medicinskog fakulteta, stomatologije, farmacije, i primijenjenih medicinskih znanosti.

Pomisao na konačno miješanje sa suprotnim spolom bio je veliki san za mnoge, mnoge studente - kako muške,

tako i ženske. Neki su upisivali baš ove fakultete samo iz tog razloga, iako je miješanje koje su tako željno iščekivali bilo vrlo ograničeno. Muški su liječnici podučavali ženske studentice, i muškim je studentima bilo dopušteno pregledavati žene, pacijentice, ali muškim i ženskim studentima nije bilo dopušteno dijeljenje učionice, ili dnevnog boravka. Kontakt sa suprotnim spolom nikada neće ići dalje od slučajnih i kratkotrajnih susreta u pauzama između predavanja, ili za vrijeme molitve (zbog činjenice da su se muški studenti obično molili u prostoriji koja se nalazila u blizini sobe u kojoj su bile smještene ženske studentice), ili kratkih i ukradenih pogleda za vrijeme šetnje bolničkim hodnicima, ili tijekom vožnje liftom. Ipak, bolje išta nego ništa.

8.
To: seerehwenfadha7et@yahoogroups.corn
trom; "seerehwenfadha7et"
Date: 3. 04. 2004
Naslov; 0 onima koji se ne dive zadivljujućem
Ponajprije, svima vam se želim ispričati zbog nenamjernog kašnjenja u slanju ovog e-maila. Imala sam opaku gripu koja me je spriječila da jučer, u petak, pišem, tako da vam ovaj e-mail šaljem danas umjesto toga. Ne ljuti se na mene, Abdule, jer sam ti vratila tvoje sumorno popodne petkom10, nakon što si navikao da ti moji e-mailovi razbiju dosadu. I, ispričavam se, Ghada (usput ti zahvaljujem jer si prva djevojka koja mi je poslala poruku otkad sam počela odašiljati ovu seriju skandala), jer ti nisam dala materijala 0 kojem bi cijelu subotu mogla razglabati u banci. I, oprosti mi, Ra'ide, ti smiješni tipe, što sam ti pobrkala tjedni raspored, tako da više nisi bio siguran ni koji je dan, ni koji datum, pa gotovo nisi otišao na posao u subotu ujutro, i život ti je postao nered, a SVE to samo zbog mog zakašnjelog e-

maila!

Nanijela sam svoj jarkocrveni ruž, a pokraj sebe imam veliki tanjur kiselih krastavaca. Ovaj mi put treba nešto začinjeno za grickanje, da me stalno podsjeća na oštar okus onoga o čemu ču pisati u ovom e-mailu.

10 Vikend u Saudijskoj Arabiji označava četvrtak i petak.

Kamra se navikla na svoj novi život. Postalo joj je jasno da Rašidovo ponašanje prema njoj nije pitanje srama i nelagode pred ženom koja mu je naglo ušla u život. U pitanju je bilo nešto ozbiljnije. Kamra nije pronalazila snage da to njegovo ponašanje nazove pravim imenom - barem ne onim koje joj se motalo po glavi, iako nije uspijevala spriječiti jedan određeni niz riječi koji joj je curio iz misli ravno u izmučeno srce: Moj muž, kojeg volim, mene mrzi. Želi me izbaciti.
Svega nekoliko tjedana nakon njihova dolaska u Chicago - i nakon što je Rašidovo prigovaranje njezinoj lijenosti, kao i činjenici da nikad ne izlazi iz stana postalo sve glasnije - Kamra je naučila, krajem svakog tjedna, sama izlaziti u kupovinu kućanskih potrepština. Rašid ju nije htio podučavati vožnji, ali isto tako nije vjerovao da bi ona razumjela stranog instruktora vožnje, niti da bi on razumio njezin slabi, izlomljeni engleski. Stoga se obratio za pomoć ženi jednog od svojih arapskih prijatelja koja je ponudila da će, za određenu novčanu naknadu, Kamru naučiti voziti. Međutim, nakon što je Kamra i nakon toga triput zaredom pala na vozačkom ispitu, Rašid je prekinuo njezine satove vožnje, i naredio joj da nauči koristiti javni prijevoz kako bi obavljala što je već trebala obavljati.
Kad god bi izašla, Kamra je bila odjevena u dugački mantil i hidžab.11 Nakon nekog vremena, čak je i ova odjeća počela iritirati njezina muža: »Zašto ne nosiš

običnu odjeću, kao i druge ovdašnje žene? Ti kao da me želiš osramotiti pred prijateljima s tom odjećom! I onda se još pitaš zašto te nigdje ne vodim!«
Ni Kamra ni njezina majka nisu shvaćale zašto se on tako nervira. Što je bio razlog konstantne nervoze i napetosti koji su opsjedali Rašida? Ipak, usprkos svojoj boli i jadu, Kamra je bila spremna učiniti sve kako bi njezin brak funkcionirao. Ili barem opstao.
Jednog od rijetkih dana kada su oboje bili u stanu, Kamra je počela navaljivati daje odvede u kino, i on je, nakon njezina dugog nagovaranja, konačno pristao. Nakon što su došli u dvoranu, i nakon što je on pronašao njihova sjedala, ona ga je iznenadila skinuvši mantil i hidžab prije sjedanja. Plaho mu se nasmiješila, pokušavajući pročitati njegove misli u tom ključnom trenutku. On joj je dobacio postranični pogled, i nakon

11 U islamu, hidžab je bilo kakva vrsta marame koja prekriva ženinu kosu i vrat.

nekoliko trenutaka rekao »Samo zato što si skinula to dvoje, ne izgledaš ništa bolje. Zato ih opet obuci.«
Prije vjenčanja, Kamrino oduševljenje zarukama i mladoženjom, koji je bio tako dobar ulov - totalno elegantan - i raskošnom vjenčanicom Iz Libanona, kao i mirazom koji je bio veći od svih miraza u obitelji spriječilo je šuljanje bilo kakvim sumnjama. Međutim, sada ju je mučilo mnoštvo sumnji i još više pitanja.
Pa zašto bi me oženio ako me nije želio? pitala se Kamra stalno iznova. Pitala je mamu je li ona nešto čula od Rašidove obitelji što bi dalo naslutiti da je bio prisiljen na ovu ženidbu. Ali, činilo joj se da muškarac a on je bio pravi muškarac, što god drugo bio uz to - ne bi mogao biti prisiljen oženiti ženu koju ne želi, bez obzira na privlačnost svih razloga za ženidbu.
Prije vjenčanja, Kamra je Rašida vidjela samo jednom, i

to tijekom djoufe, dana određenog za mladoženjino zakonito razgledavanje svoje buduće žene. Običaji njezine obitelji sljedeći su susret dopuštali tek nakon potpisivanja ugovora. Štoviše, u njihovu slučaju, razdoblje između potpisivanja ugovora i svadbenog slavlja nije trajalo više od dva tjedna, a Kamrina i Rašidova majka su se međusobno dogovorile da Rašid neće viđati svoju nevjestu u tom razdoblju, kako je ne bi prekidao u njezinim pripremama za vjenčanje. Sve je ovo u Kamrinim očima izgledalo potpuno logično, osim što je smatrala malo čudnim da Rašid nije zatražio od njezina oca dopuštenje da razgovara s njom telefonski kako bi se bolje upoznali, stoje ovih dana bila uobičajena praksa.
Kamra je čula da je većina današnjih mladića inzistirala na upoznavanju svojih zaručnica telefonski prije potpisivanja ugovora, međutim, izrazito konzervativni običaji njezine obitelji to nisu dopuštali. Sto se njih ticalo, brak je bio - kako su uvijek govorili - kao lubenica pod nožem, nikad nisi znao što ćeš dobiti. Lubenica njezine starije sestre Nafle, uspostavilo se, bila je jedna od onih posebno slatkih, dok su njezina i Hessina lubenica više nalikovale osušenim, praznim tikvama.
Kamra je bilježila situacije u kojima je Rašid pokazivao svu težinu svog karaktera, i one su počele rasti poput grude snijega na planinskoj padini. Kamra je nastavila prevrtati u mislima svaki detalj, pokušavajući razotkriti prave razloge zbog kojih je bio tako neprijateljski raspoložen prema njoj - čak mu je, to je postajalo jasno, bila i odvratna. Što je, pitala se Kamra, ležalo iza ovakvog prezira? Što ga je to tjeralo da svih ovih mjeseci apsolutno inzistira na tome da ona uzima kontracepcijske tablete, iako je umirala od želje da s njim ima dijete?
Prave, ozbiljne sumnje počele su se sidriti u Kamrinu srcu i duši nakon nekoliko mjeseci braka. Način na koji

se Rašid ponašao prema njoj nije bio naročito različit od načina na koji se njezin otac ponašao prema njezinoj majci. Međutim, bio je različit od načina na koji se Muhamed ponašao prema Nafli, a čak i od načina na koji se Kalid ophodio s Hessom, barem na početku njihova braka. I bio je potpuno različit od načina na koji je njihov susjed iz Emirata tretirao svoju ženu, s kojom se vjenčao svega šest mjeseci prije Kamre i Rašida.
Iako je muž prema njoj bio ponekad grub i nepristojan, Kamra ga je voljela. Usprkos svemu, bila mu je čak odana, budući da je bio prvi muškarac s kojim je provodila vrijeme izvan kruga svoje braće, oca i ujaka. Bio je prvi muškarac koji ju je zaprosio, zbog čega je povjerovala da na ovom svijetu postoji netko tko je znao - možda čak i cijenio - činjenicu da je ona bila živa. Kamra nije znala je li Rašida zavoljela zato što je bio vrijedan ljubavi, ili je jednostavno osjećala da je njezina dužnost kao njegove žene bila da ga voli. Sada su je, pak, obuzimale sumnje, remeteći joj san i pomračujući dane. Jednoga dana, dok je kupovala hranu u arapskoj trgovini Al-Khajjam na Aveniji Kedzie, čula je vlasnika kako pjevuši uz pjesmu poznate egipatske pjevačice Umm Khultum. Očito je uživao, potpuno uronjen u zanos izazvan muzikom. Kamra je slušala melankoličnu glazbu i riječi koje su dirale ranu duboko u njoj. Oči su joj se napunile suzama dok joj je jedna misao prolazila glavom? Je li moguće da je Rašid zaljubljen u neku drugu?
Kada je Kamra, tijekom novogodišnjih praznika posjedila Riyad, Rašid nije došao s njom. Provela je gotovo dva mjeseca sa svojom obitelji, nadajući se da će Rašid tražiti da se vrati, nakon što mu dosadi samoća. Međutim, to se nije dogodilo. Štoviše, intuicija joj je govorila da se on potajno nadao kako će ona zauvijek ostati u Riyadu. Ovakva njegova hladnoća nasmrt ju je probadala stotinama puta dnevno! Sve je pokušala ne bi

li ga pridobila, ali uzalud. Rašid je bio pravi predstavnik muškarca Lava, s urođenom tvrdoglavošću i neuhvatljivošću.
Lamis je oduvijek bila astrološki savjetnik unutar njihove male klike. Iz Bejruta je donosila knjige o astrologiji. Svakoj je djevojci Lamis čitala karakterne osobine njezina znaka i stupnjeve kompatibilnosti između tog znaka i svih ostalih znakova. Podrazumijevalo se da će djevojke konzultirati Lamis prije upuštanja u bilo kakvu vezu, tako da ju je i tijekom svojih zaruka Kamra pitala koliko se dobro slaže njezin znak, Blizanac, s Rašidovim, Lavom. Sadima je također pitala za savjet nakon što ju je Valid, i Ivan, zaprosio. Čak je i Michelle, koja se nikad nije previše oduševljavala t.ikvim stvarima kontaktirala Lamis čim je otkrila daje Fejsal Rak. Željela je od stručnjakinje saznati koliko će uspješna biti njihova veza.
Prije nego što se Kamra udala i otišla u Chicago, Lamis joj je dala kopiju jednog od svojih neprocjenjivih astroloških priručnika. Kamra je redovito iščitavala, podcrtavajući sve ono što se odnosilo na nju:
Žena Blizanac je privlačna i zavodljiva, jedna od onih za čijom se ljepotom okreću na ulici. Energična i puna života, nestrpljiva je čak i u pitanjima ljubavi. Ona je istinski tip kapriciozne i hirovite neovisne žene koja neće pristati na jednu stvar ili na jednu osobu. Vrlo je emotivna - prepušta se osjećajima ako sretne pravog muškarca koji je sposoban zadovoljiti potrebe njezina srca, tijela i uma zajedno. Unatoč tome, žena Blizanac je kompleksna osoba. Napeta je i puna strahova. Međutim, uvijek je poticajna i zanimljiva, i oni koji je znaju, ne poznaju dosadu...
Muškarac Lav je praktičan, pametan i pažljiv s novcem, i ne voli gubiti vrijeme na neprofitabilne igre. Nervozan je i brzo reagira, samoživ je i tvrdoglav i riče kad je ljut. Kad je Lav zaljubljen, posesivan je i ljubomoran. Očekujte da bude dominantan u vezi, ali je istovremeno

darežljiv i nagao, kao vulkan koji riga lavu strasti. Žena koju voli mora zažmiriti; ne smije se uzrujavati kada se on petlja u njezine privatne poslove i ne smije preuveličavati stvari. Muškarac Lav ne oklijeva pokazati svoju nasilnu stranu ako ga obuzme i najmanja sumnja vezana uz poslušnost i odanost prema njemu...
Najgora rečenica koju je Kamra pročitala prije svog vjenčanja odnosila se na stupanj kompatibilnosti između žene Blizanca i muškarca Lava, a glasila je: »Ne više od 15%!«
Teško je postići sklad između žene Blizanca i muškarca Lava. Mogu funkcionirati neko određeno vrijeme, u svrhu postizanja praktičnih ciljeva. Sto se, pak, tiče emotivnih veza, one će u najboljem slučaju biti mlake, stagnirati, rezultirajući međusobnim zamjeranjima, a izvjestan je završetak potpunim neuspjehom.
Prije vjenčanja, Kamra bi, čitajući ovakve stvari mrmljala sebi u bradu: »Ovo je hrpa laži, čak i ako se ispostavi i da su neke od njih istinite.« Međutim, sada je iste retke čitala s više uvjerenja u njihovu istinitost, prisjećajući se sjevernoafričke kuharice u domu svoje obitelji u Riyadu koja joj je običavala gatati iz šalice kave, pronalazeći značenja u šarama koje je za sobom ostavljala gusta crna turska kava. Kuharica joj je gatala i iz dlana, rekavši da je jasno kao dan kako će njezin brak s Rašidom biti jedan od najuspješnijih brakova u obitelji, i da će biti blagoslovljena s mnogo djece. Čak joj ih je i opisala, kao daje mogla vidjeti njihova lica u mrljama kave u unutrašnjosti šalice ili u naborima njezina dlana.
Razmišljala je i o Ouija-ploči, koju je igrala kao tinejdžerka sa svoje tri prijateljice, nakon što ju je Michelle donijela s jednog od svojih izleta u Ameriku. Ploča joj je prorekla kako će se udati za muškarca čije ime počinje slovom R, i da će s njim otputovati u inozemstvo. Imat će tri kćeri i dva sina. Mali komadić stakla, koji je lagano pridržavala prstima, pomicao se

preko slovima prošarane ploče u mraku sobe te noći, vodeći je prema svim imenima njezine djece.
Kamra se pokušavala osloboditi grešnih misli koje su rasle poput tumora u njezinoj glavi. Kako bi se smirila, nazvala je mamu u Rivad i pitala kako se radi jireesfo, tradicionalno saudijsko jelo. Ostala je pri telefonu cijelo vrijeme dokje kuhala, slušajući najnovije tračeve o rodbini i susjedima. Bilo je tu nekoliko novih priča o Naflinim pametnim i zločestim dječacima, i uobičajeni komentar o Hessinoj strpljivosti s mužem Kalidom.

9.
Za: seerehwenfadha7et@yahoogroups.c0m
Od: "seerehwenfadha7et"
Datum: 9. 04. 2004
Naslov: Blago u-pjesmi

Prošli sam tjedan primila mnoštvo ljutitih poruka. Neki su bili ljuti na Rašida zbog njegove okrutnosti. Neki su, pak, bili ljuti na Kamru zbog njezine pasivnosti. A ostali - a to je većina vas - su bili ljuti na mene jer govorim o astrologiji, Ouija-ploča i gatanju iz kave, u koje baš ne vjeruju mnogi.
OK. Prihvaćam vašu ljutnju. A istovremeno je ne prihvaćam. Kao što vidite, i kao što ćete još vidjeti, ja sam sasvim obična djevojka (OK, možda malo luckasta, ali samo malo!). Ne analiziram svaki svoj potez, i ne brinem oko svakog čina koji je možda tabu i protivi se društvenim i vjerskim zakonima, sve što mogu reći jest da ne tvrdim da sam savršena (za razliku od nekih drugih).
Moje su prijateljice standardni primjeri, i to prilično dobri, svih nas. Neki mogu namjerno ignorirati ono što nam njihove priče govore 0 nama samima, dok su drugi za takvo što jednostavno slijepi. Stalno slušam ljude kako mi govore: «Nećeš reformirati svijet, i nećeš promijeniti

ljude.« Imaju pravo, potpuno pravo, ali ono što ja NEĆU učiniti, jest odustati od pokušavanja, kao svi drugi. Postoji razlika između mene i drugih. Kao što hadis12, riječima Proroka Muhammeda, mir bio s Njim, kaže: «Djela se mjere namjerama koje leže iza njih.« Nadam se da će Bog moje pisanje vidjeti kao dobro djelo, jer imam samo dobre namjere. Ponovit ću, u slučaju da netko nije razumio prvi put: Ne tvrdim da sam savršena! Priznajem svoje neznanje i sve svoje mane, ali »svako Adamovo dijete griješi, a najbolji su među grešnicima oni koji se pokaju«. Naporno radim na ispravljanju svojih grešaka i kultiviranju same sebe. Kada bi se barem oni koji meni nalaze mane okrenuli sebi i sebe popravili, prije nego što počnu agitirati da se mene izvede na pravi put.
Da se barem svi pokaju za svoje grijehe, nakon što o njima pročitaju na Internetu. Neka svi otkriju neke skrivene tumore i odstrane ih nakon što vide ružne primjere pod mikroskopom. Ne vidim ništa pogrešno u tome što o problemima svojih prijateljica pišem u ovim pismima za dobrobit drugih - drugih koji nisu imali prilike učiti u školi života, školi u koju su moje prijateljice ušle kroz najšira vrata - vrata ljubavi. Prava bi i sramotna greška bila, po mom mišljenju, da jedni drugima priječimo put, omalovažavajući se međusobno, iako svi prepoznajemo zajednički cilj, a to je reformacija našeg društva i pretvaranje svakog od nas u bolju osobu.

Na Valentinovo, Michelle je odjenula crvenu košulju, i nosila torbu u istoj boji. Veliki broj drugih studentica učinio je isto, tako daje bilo toliko crvene u vidu odjeće, cvijeća i plišanih igračaka da se cijeli kampus crvenio. Tih je dana ovaj blagdan još uvijek bio nova fora, i dečkima se sviđao; vozikali su se ulicama i zaustavljali svaku djevojku kako bi joj poklonili crvenu ružu zajedno sa svojim brojem telefona, omotanim oko peteljke. Djevojkama se također sviđao, budući da su konačno

našle nekoga da im pokloni crvenu ružu, onako kako su vidjele da se radi u filmovima. Ovo je sve bilo prije nego što je Vjerska policija zabranila sve što je moglo imalo podsjećati na proslavu praznika ljubavi, Valentinova, budući da u islamu postoje samo dva blagdana: jedan je Ramazanski Bajram, dan nakon mjeseca Ramazana, a drugi je Kurban Bajram, dan nakon završetka hodočašća u Meku. Saudijci su počeli slaviti Valentinovo kasnih 90-tih, nakon što su o njemu čuli na programima satelitske televizije iz

-Hadisi su zbirke izreka Proroka Muhammeda.

Libanona i Egipta. To je bilo prije no što su uvedene kazne za vlasnike i vjećarnica koji su svojim VIP kupcima dijelili crvene ruže na nevjerojatno zamršene načine, kao da se radi o krijumčarenoj robi. Iako je proslava ovog praznika u Saudijskoj Arabiji zabranjena, proslava Majčinog dana, ili Dana očeva nije, iako je princip iza obiju ideja potpuno isti. Prema ljubavi su se u našim krajevima postavili kao prema nepoželjnom gostu. Fejsalov vozač čekao je Michelle na ulazu u kampus, kako bi joj uručio Fejsalov poklon za Valentinovo. Bila je to ogromna košara ispunjena sušenim crvenim ružama i svijećama u obliku srca, U sredini je sjedio mali crni medvjedić koji je držao grimizno baršunasto srce. Pritiskom na ovo srce, zasvirala bi pjesma Barrvja Manilowa Can't Smile Without You.
Michelle je lagano koračala prema predavaonicama, osjećajući se stvarno posebnom. Gledala je blagonaklono svisoka na svoje prijateljice, čija su se srca polako raspadala od ljubomore, dok im je čitala pjesmu koju joj je Fejsal napisao na čestitki što je stigla uz poklon. Bile su, zapravo, toliko ljubomorne da je veliki broj njih sljedeće jutro na predavanje donio lutke, medvjediće i cvijeće, kako bi dokazale da su i njih, nakon povratka

kući poslije nastave, dočekali pokloni.
Tog su dana brojne djevojke plakale za izgubljenim ljubavima ili starim simpatijama. Mnogi su darovi konfiscirani, a djevojke koje su nosile crvenu odjeću ili modne dodatke, morale su dati riječ da to neće učiniti sljedeće godine. Sljedećih se godina odjeća pregledavala čak i prije nego što bi djevojke prošle kroz vrata kampusa, unutar kojega su mogle skinuti svoje mantile i marame. Na ovaj su način inspektorice mogle prijestupnicu poslati natrag njezinu vozaču, koji je morao čekati sa strane, kako bi je odmah mogao voziti natrag kući, u slučaju daje na njoj bilo i najmanjeg Iraga Zločina crvenog, čak i u slučaju da se radilo o najobičnijoj gumici za kosu.
Fejsalov dar Michelle nije, međutim, završio na romantičnoj pjesmi. Na putu kući, dok je po rukama premetala mekanog crnog medvjedića, i udisala Fejsalov elegantni Bulgarijev parfem kojim je poprskao igračku, odjednom je ugledala par dijamantnih naušnica u obliku srca koje je Fejsal objesio o medvjedićeve slatke male uši, kako bi ih potom njegova slatka mala Michelle mogla objesiti o svoje.

10.
Za: seerehwenfadha7et@yahoogroups.c0m
Od: "seerehwenfadha7et"
Datum: 16. 04. 2004
Naslov: Kad tuga postane užitak

Rekao joj je jednog dana: Sve što muškarac želi od žene jest da ga voli. A žena mu je glasno odvratila na uho: A sve što žena želi od muškarca jest da je voli. - Sokrat

Među mnogobrojnim kritikama koje su počele preplavljivati moj inbox, veliki me broj njih napada zbog citiranja poezije preminulog Nizara Kabannija i traženja

Božje milosti za njega - još tamo u mom prvom e-mailu. Citiram Kabannija iz jednostavnog razloga: danas ne postoji ništa novo što bi se moglo mjeriti s njim. Nisam još naišla na modernu poeziju koja bi posjedovala jednostavnost i jasnu elokvenciju njegove. Nikad me nisu dirnuli, ili na mene utjecali, oni modernistički pjesnici koji sastavljaju kasidu od trideset stihova u kojima ne govore ni o čemu! Ne osjećam nikakav užitak dok čitam o gnoju na čelu, što curi iz stegna vječne tuge. Ja sam usklađena samo s Nizarovim esencijalističkim stihovima, stihovima kakve niti jedan od ovih novih pjesnici (ne želim ovdje nikog uvrijediti), nije bio u stanju napisati, usprkos njihovoj jednostavnosti.

Nakon što Sadima nije prošla prvu godinu studija, na ogromno iznenađenje svih, budući da su je svi znali po akademskoj izvrsnosti, otac joj je predložio da zajedno otputuju u London i tamo se zabave. Međutim, Sadima ga je pitala bi li mogla ići sama, i ostati neko vrijeme u njihovu stanu u South Kensingtonu. Rekla je kako bi zbilja htjela neko vrijeme biti sama. Nakon početnog oklijevanja, njezin je otac ipak pristao, i opskrbio je telefonskim brojevima i adresama nekolicine tvojih prijatelja, koji su, zajedno sa svojim obiteljima, provodili ljeto u Kngleskoj. Mogla ih je kontaktirati, ako ne bude htjela stalno biti sama. Nagovarao ju je da slobodno vrijeme ispuni nekim tečajem iz područja informatike ili ekonomije, tako da joj vrijeme provedeno u Londonu ipak hude od koristi nakon povratka na studij u Rivadu. Sadima je zajedno s odjećom spakirala i svoju ranu, i nosila je sve od svjetske prijestolnice pijeska do svjetske prijestolnice magle. London nije za nju bio nov. Zapravo, boravak u tom gradu tijekom zadnjeg ljetnog mjeseca bio je obiteljski ritual. Ovoga je puta London ipak bio drugačiji. Ovoga je puta to bio ogromni sanatorij u koji se Sadima odlučila sakriti kako bi preboljela mentalne

boljetice koje su je preplavile nakon iskustva s Validom. Prije nego stoje otpočelo slijetanje na Heathrow, Sadima se uputila u avionski WC. Skinula je abaju i maramu s glave, otkrivši skladno tijelo uvučeno u uske traperice i majicu, i glatko lice našminkano s tek nešto svijetloružičastog rumenila, malo maškare i namazom sjajila za usne.
Dolazeći iz rijadske vrućine, Sadima je uvijek uživala u šetnjama po londonskoj kiši, ali ovaj put, sve što je padalo po njoj bio je jad. London je bio sumoran, zaključila je; jednako mračan i oblačan kao i njezino raspoloženje. Tihi stan i prazan jastuk samo su pojačavali njezinu tugu, pa je započela s prolijevanjem više suza no stoje mislila daje moguće proliti.
Sadima je puno vremena provodila plačući. Suze su joj pekle oči, a plakala je zbog nepravde i tame koja ju je progutala, koja je zaogrnula njezinu ocrnjenu ženstvenost. Plakala je i plakala, oplakujući tako svoju prvu ljubav, živu zakopanu u samom začetku, prije nego što je u njoj uspjela pronaći zadovoljstvo. Plakala je i molila se, molila i molila, u nadi da će je Bog voditi kroz ovu patnju, jer nije imala majku da je tješi i ulije joj sigurnost, niti sestru da bude uz nju u ovakvim iskušenjima. Još uvijek nije znala da li da kaže ocu što se dogodilo između nje i Valida one posljednje noći kad su bili zajedno. Ili bi tu tajnu trebala sa sobom ponijeti u grob.
Sve što je bila u stanju učiniti jest tražiti Božji oprost, i slati molitvu za molitvom u zrak, moleći se da je odvratni Valid ne osramoti otkrivanjem razloga zbog kojega se razveo od nje; i da, nakon što ju je ostavio, neće reći ništa zbog čega bi se njezino ime povlačilo kroz blato. »Allahu, zaštiti me! Zaštiti me od ovog zla! Allahu, nemam nikoga osim tebe da mi pomogne, a ti najbolje znaš u kakvom sam stanju.«
Tijekom ovog teškog razdoblja Sadima je postala ovisna

o pjesmama tuge, boli i rastanka. Tijekom tih tjedana u Londonu, preslušala je više tužnih pjesama nego u cijelom svom životu prije toga. Osjećala bi se zanesenom, čak ushićenom, kad god je slušala neku od klasičnih ljubavnih pjesama poznatih arapskih pjevača, koje su bile pune romantike i melankolije.
Ove bi je pjesme natopile tugom i obavile poput toplog i čistog kreveta. Kako su dani prolazili, prestala je slušati ove pjesme radi utjehe, već kako bi se zadržala u stanju opijenosti tugom, koje je otkrila nakon neuspjeha svoje prve ljubavne veze. Ovo je iskustvo bilo zajedničko većini ljubavnika koji su doživjeli gubitak ili izdaju: mazohističko mučenje u kojem bol postaje užitak. Bol nas vodi k stvaranju šatora mudrih misli, u kojem sjedimo i filozofiramo o svom životu koji prolazi izvana. Postajemo nježna, hiperosjetljiva bića i najmanja nas misao može natjerati u plač. Naša se oštećena srca užasavaju idućeg emotivnog sloma, tako da ostaju u svojim usamljeničkim šatorima mudrosti, izbjegavajući zauvijek ponovno zaljubljivanje. Jednoga se dana pojavi drugi beduin. Dolazi popraviti šatorsku užad... Kada naiđe ovaj drugi čovjek, pozivamo ga na naprstak kave i zadržavamo ga tu, samo kratko, da zagrije našu tužnu samoću, ali nažalost, ovaj drugi čovjek uvijek ostaje - predugo, i prije no što shvatimo što se događa, naš se šator mudrosti urušava oko nas oboje! I nakon toga nismo ništa pametniji nego prije.
Nakon dva tjedna samovanja u stanu, Sadima je odlučila da će svoj glavni dnevni obrok jesti vani, u slučaju da uspije pronaći restoran u koji ne zalaze rijeke turista iz Zaljeva. Zadnja stvar koju je željela, dok je bila u ovakvom stanju, bila je sresti mladog Saudijca koji će s njom pokušati očijukati.
U restoranu se nije ništa bolje osjećala nego unutar četiri zida svog stana. Atmosfera u restoranu »Hush« bila je, kao što mu i samo ime naviješta, tiha i romantična.

Sadima je vjerovala da ostavlja dojam žrtve zarazne bolesti, koju je i vlastita obitelj napustila. Sjedila bi tako i jela svoj ručak u samoći, dok su svuda oko nje, pod svjetlom svijeća parovi razgovarali i šaputali. Sadima nije mogla a da se ne sjeti poetičnih večera s Valulom, na kojima su planirali svoj medeni mjesec. Obećao ju je odvesti u Hali. Tražila je da nakon završetka medenog mjeseca, prije povratka u Ryad, provedu nekoliko dana u Londonu. Dugo je sanjala o tome kako će jednoga dana s mužem, tko god to bio, obilaziti ona mjesta koja je godinama obilazila sama.
Sve je bila isplanirala. Odvela bi ga da vidi Victoria & Albert Museum, Tate i Madame Tussaud's. Iako Valida nije zanimala umjetnost kao i nju, vjerovala je da će to ona uspjeti promijeniti nakon vjenčanja, isto kao što bi ga natjerala da se ostavi pušenja, navike koja ju je strašno nervirala. Pili bi shoga jabuku i jeli sushi u restoranu »Itsu« na aveniji Draycott. Polako bi se davili u belgijskim palačinkama s čokoladom iz dućana u ulici njezina stana. Odvela bi ga na predstave u libanonskom restoranu "Ishibilia« - i naravno! - ne bi ga propustila povesti na krstarenje. Na kraju njihova boravka u Londonu, odvela bi ga u šoping u Ulicu Sloane. Natjerala bi ga da joj kupi najmoderniju odjeću i modne dodatke, baš kako joj je Kamrina majka savjetovala da učini, umjesto da to prije vjenčanja kupuje sama, u Riyadu, i to novcem iz svog miraza.
Kako su samo bolna bila sva ova sjećanja sada! Njezina otmjena vjenčanica i prekrasni veo (koji je za nju ručno izrađen u Parizu), još su uvijek vrebali iz ormara u Riyadu, plazeći joj podrugljivo jezik svaki put kada bi otvorila vrata ormara. Nije ih bila u stanju baciti. Kao da je nešto u njoj još uvijek čekalo da se Valid vrati. Ali, on se neće vratiti. A njezina vjenčanica i veo bili su ružni i stalno prisutni podsjetnici na podlu prirodu njezina dragog.

Njezino odredište iduće jutro bila je arapska knjižara. Kupila je dva roamana Turki al-Hamada, Al Adama i Al-Shemaisi, nakon što je vidjela da ih je od prodavača zatražio jedan zaljevski muškarac u četrdesetim godinama. Kupila je također i roman Sheqat AlHorreya, ili Gnijezdo slobode autora Ghazi al-Kusaibija, koji je vidjela u formi izvrsne TV-serije na jednom satelitskom programu prije nekoliko godina. Odvezla se autobusom u stan, u kojem ju je dočekala očeva poruka. Javljao joj je kako joj je dogovorio ljetnu praksu u jednoj londonskoj banci s kojom je redovito poslovao. Počinje za tjedan dana.

Ideja joj se svidjela. Ljetni posao, dodatna neovisnost, i malo usavršavanja. Osim čitanja knjiga koje je upravo kupila - i sad - rada u banci, nije imala nikakvih drugih planova za ljeto. Zapravo, imala je još jedan plan: proučavati psihologiju pod vodstvom Sigmunda Freuda, uz pomoć knjiga koje je donijela sa sobom, tako da može bolje analizirati Validovu osobnost i doći do jasnijeg razumijevanja onih čimbenika koji su ga gurnuli u pravcu razvoda bez krivnje. Ovo je značilo bez njezine krivnje, naravno.

Čitanje netom kupljenih knjiga predstavljalo je pravo zadovoljstvo, ali ju je deprimiralo što nije znala što bi sljedeće trebala čitati. Željela je imati listu knjiga koje svaka kulturna i inteligentna osoba mora pročitati.

U romanima Al-Kusaibija i Al-Hamada, pronašla je brojne političke aluzije koje su je podsjećale na romane egipatskih pisaca o kojima je bila ovisna kao tinejdžerka. Odjednom se sjetila demonstracija na kojima je njoj i njezinim razrednim kolegicama bilo zabranjeno sudjelovati, onih dana kada su svi arapski narodi protestirali u znak podrške palestinskoj Intifadi i ustanku Al-Aksa. Sjetila se i kako su, davno, mnoge države bojkotirale američke proizvode, ali samo je nekoliko njezinih prijateljica u Saudijskoj Arabiji

sudjelovalo u tome, a i one su izdržale tek nekoliko tjedana. Da li je politika nekoć bila dostupna svima, a danas samo vladarima i generalima?
Zašto se nitko od njezinih rođaka, kako muških tako i ženskih, nije uključivao u politiku, podržavajući određene ideje dušom i tijelom, kako je bio slučaj kada su Ghazi i Turki bili mladi? Zašto današnji mladi ljudi nisu zainteresirani za vanjsku politiku, osim kada se radi o skandaloznom ponašanju Billa Clintona i Monice Lewinsky? Ili, u unutrašnjoj politici, samo o očitoj korupciji u Saudijskom Telekomu. Nije se ovdje radilo samo o Sadimi — sve njezine razredne kolegice, kao i cijela njihova generacija, bile su na marginama kada se radilo o političkom životu. Nisu imali ni ulogu ni važnost. Da je barem razumjela politiku! Imala bi nekakvu zanimaciju, i ne bi stalno razmišljala o Validu, krete...!

11.
za: seerehwenfadha7et@yahoogroups.c0m
Od: "seerehvrenfadha/et"
Datum: 23. 04. 2004
Naslov: Umm Nurijina klasifikacija ljudskog roda

Nema Boga osima Allaha, Moćnog i Milosrdnog. Nema Boga osim Allaha, Gospodara Velikog Prijestolja. Nema Boga osim Allaha, Gospodara Neba i Gospodara Zemlje i Gospodara Prijestolja najmilostivijeg. Besmrtni, Vječni, nema Boga osim Tebe, i u tvojoj milosti tražimo pomoć.
— Molitva za oslobođenje od boli, problema i žalosti
Protekla dva tjedna čitam što se sve govori 0 meni na nekim od poznatih saudijskih internetskih foruma. Nešto je od izrečenog nježno poput granula u mom dnevnom pilingu za lice, a nešto grubo poput crnog kamena koji koristim za svoja vječito problematična koljena. Dok sam pratila ove razgovore što se vrte oko

mene poput pješčane oluje, osjećala sam se kao da promatram borbu bikova - točnije, borbu između dva bika. Može li itko od vas vjerovati, da se tu čak traži prolijevanje moje krvi? Pa, OK, i to je već previše za progutati, ali postoji i jedna osoba koja tvrdi da mi je sestra, što je već sasvim druga priča! Ona tvrdi kako je primijetila da se svakog petka, od ranog jutra, njezina sestra zatvara u svoju sobu s kompjutorom. Jednog dana, kada je ova njezina sestra bila vani, »sestra« koja piše na forumu kaže kako je pretražila njezine datoteke u potrazi za dokazima koji bi potvrdili njezine sumnje. I slušajte sad ovo! Naišla je tako na svih trideset e-mailova. I spremna ih je prodati onome tko za njih najviše ponudi!

Nakon što je pročitala Uvod u psihoanalizu, Osnove psihoanalize, Tri eseja o teoriji seksualnosti, o narcizmu i Totem i tabu, Sadima je počela shvaćati kako joj Freud, sa svim svojim totemima, tomatima, krastavcima i zelenom salatom, neće biti od velike pomoći pri rješavanju njezina problema! Sigmund očito neće iznjedriti objašnjenje razloga zbog kojeg ju je Valid ostavio.
Sadima je nabasala na prijevode dviju Freudovih knjiga u knjižari »Jarir« u Rivadu. Ostale je, prije odlaska u London, naručila od svoje fakultetske kolegice, koja ih je donijela s puta u Libanon.
Nije smatrala teorije Sigmunda Freuda ni približno onako uvjerljivima - barem ne kada se radilo o objašnjavanju Validova ponašanja — koliko je to bila Umm Nurijina klasifikacija ljudskog roda. U sretnija vremena, uz Sadimu kao publiku, Umm Nurija je iznijela svoju vlastitu analizu muškaraca i žena u zaljevskim državama. Bio je to kompliciran sustav grupa i podgrupa koje su pokrivale gotovo svaki karakterni tip, a Sadima je pravila bilješke kako bi ih mogla sve popamtiti.
Umm Nurija je klasificirala ljude u Zaljevu, i Arape

općenito, na temelju velikog broja čimbenika, uključujući snagu karaktera, samopouzdanje, izgled i tako dalje. Ove općenite kategorije odnosile su se i na muškarce i na žene, a onda su se dalje raščlanjivale.

Na primjer, »snaga karaktera« se dalje dijeli na dvije grupe: jake i slabe. Općenito, jaki pokazuju veliku želju za bogaćenjem. Ovaj tip ljudi proučava primjere uspjeha oko sebe i onda iskorištava svaku priliku koja se ukaže. Slabi, tipovi koje vuku za nos, nemaju inicijative i dižu se s kauča tek nakon što im cijela obitelj, ili cjelokupna okolina uznapreduje. Ali, i ove su grupe dalje podijeljene kako slijedi:

1. Jaki

A. Logični tip koji poštuje mišljenja svih koje susretne, čak i kad se

ne slažu s njegovim (ili njezinim) vlastitim. II. Osoba koja mora biti u pravu i nije ju briga za mišljenja drugih.

2. Slabi

A. Osoba koju njegova (ili njezina) obitelj može lako pokolebati na ovaj ili onaj način. Ova je osoba nesposobna za neovisno djelovanje, zato jer, kako Umm Nurija naglašava, »bez svoje obitelji ne vrijedi ništa«.

B. Osoba koju njezini prijatelji lako kolebaju, i ne može se prestati kolebati. Ovaj je primjer još gori od prethodnoga jer je ova osoba uvjerena kako se njezina obitelj urotila protiv nje, i vjeruje isključivo prijateljima koji su, uglavnom, u gorem stanju od nje.

Umm Nurija je razvila istu vrstu kategorizacije i kad je bila riječ o samopouzdanju«. I ovdje razlikuje dvije glavne grupe, sigurne i nesigurne, a svaku je grupu, opet, podijelila u sljedeće podgrupe:

1. Sigurni

A. Razumni tip. Ljudi iz ove grupe pomireni su sami sa sobom i jasno pokazuju samopouzdanje zbog čega ih svi poštuju, a čak prema njima osjećaju i strahopoštovanje. Istovremeno, oni uspijevaju zadržati

ljubav i privrženost drugih, zahvaljujući svojoj skromnosti i istinskim postignućima.

B. Presigurni. Ovo su ljudi koji se zapravo nemaju čime ponositi. Imaju višak samopouzdanja, iako nemaju razloga za nj: nikakvih velikih postignuća, a nisu čak niti privlačnog izgleda. Ovaj je tip ljudi nepodnošljiv, ali nažalost, učestaliji od prvog. Međutim, i A i B zajedno su manje uobičajeni od druge glavne grupe:

2. Nesigurni

A. Oni koji tvrde da su sigurni. Oni zauzimaju samopouzdani stav, koji nema podlogu ni u kakvom iskrenom uvjerenju s njihove strane. Svaku riječ koja im se uputi uzimaju k srcu i reagiraju vrlo agresivno, skrivajući svoje neuspjehe glasnom osobnošću. Od muhe čine slona, ili kako bi mi ovdje rekli »od sjemenke kupolu«. B. Oni koji su stvarno nesigurni. Ljudi iz ove grupe ne glume i ne tvrde da su nešto što nisu. Otprve je očito da su jadni i odmah ih počinjete žaliti. Ponekad imaju vidljivi fizički nedostatak koji im umanjuje samopouzdanje, poput pretilosti, niskog rasta, ili tek velikog nosa. Ili se radi o društvenom problemu, poput siromaštva, ili čak o mentalnom, poput gluposti. Ponekad je u pitanju skriveni problem koji nitko drugi ne vidi, poput slomljenog srca zbog izgubljene ljubavi, koje nikada nije zacijelilo.

Sadimina omiljena klasifikacija bila je ona »religioznih tipova prije i poslije vjenčanja«, koja je jedina strogo odvajala muškarce od žena. Postojale su tri kategorije: ekstremno religiozni tip, racionalni umjereno religiozni tip i divlji tip, koji uglavnom ignorira strukture svoje vjere. Žene i muškarci su zrcalne slike jedni drugih. Započnimo s muškarcima:

1. Ekstremno religiozni tip

A. Jednom je bio divlji, ali je postao religiozan.

B. Boji se biti divlji, pa postaje religiozan.

Oba se boje da će moralno degenerirati nakon vjenčanja,

tako da često završavaju u poligamnim brakovima, uglavnom sa ženama koje su vjeri predane jednako kao oni.

2. Umjereni tip

A. Strogo religiozni tip koji se od prve grupe razlikuje po načinu na koji se odnosi prema ženama: nježno i bez uplitanja. Ovaj tip može biti u braku s relativno liberalnom ženom, dok god je siguran u njezinu ljubav i moralnost.

B. Svjetovnjaci. Ovaj tip muškaraca vjeruje da je islam izgrađen na pet, i ne više od pet, osnovnih obvezatnih vjerovanja. On dolazi samo na pet propisanih dnevnih molitvi i posti samo tijekom Ramazana. Nakon što obavi hodočašće u Meku, osjeća da je obavio svoju dužnost, dok god se uz to drži očitovanja vjere i daje milostinju siromašnima. Ovaj se muškarac ženi isključivo ženom koja je na istoj razini oslobođenosti kao i on. Ne bi se oženio nekom, koja na primjer, nosi hidžab, i traži ženu koja je lijepa, otvorena i elegantna, tako da je može ponosno pokazivati pred prijateljima koji dijele njegova razmišljanja.

3. Divlji tip ili bjegunac

A. Postupni bjegunac. Neki su pripadnici ove grupe možda odrasli u vrlo strogoj vjerskoj atmosferi, da bi zatim »pobjegli« i u vjerskom i u moralnom smislu. Njegov je bijeg postupan, događa se kad god ima priliku biti daleko od autoriteta u svojoj zajednici. Ovaj bi se tip mogao pretvarati da pripada prvoj grupi kako bi izbjegao bilo kakvu društvenu sramotu.

B. Liberalno odgojeni. Ovaj je tip odgojen u izrazito liberalnoj obitelji, tako da je u vjerskom smislu gotovo ateist i nema nikakvih ograda spram »lošeg ponašanja«. A u našim krajevima postoji izreka: «onaj koji odrasta čineći nešto, ostari čineći isto«. Problem na koji se nailazi kod ovog tipa jest patološka sumnja. Nažalost, uslijed njegovih iskustava s nekim jeftinim djevojkama, o

kojima će biti riječi kasnije, vjeruje da je svaka djevojka kriva dok se ne dokaže suprotno. Zato muškarac u »divljoj« kategoriji uvijek najradije ženi neiskusnu djevojku: ona će stvari sagledavati iz njegove iskrivljene perspektive. Ponekad muškarac iz ove grupe oženi koketu, koja zna kako igrati igru. Ona savršeno dobro zna kakav je zapravo njezin muž, i kako njime manipulirati i pretvarati se, tako da se njezine aktivnosti nikada ne protumače pogrešno. Upravo se ovo dogodilo Sadimi, koja nije shvatila kakav je Valid zapravo, dok nije bilo prekasno, kada je on već bio odlučio kako je ona »loša«.

Sada dolazimo do podudarnih ženskih kategorija.

1. Ekstremno religiozni (»Pokoravam se vjeri«) tip

A. Zaštićena. Odgojena u strogo religioznoj obitelji, ova žena nikad nije bila izložena proturječnim vanjskim silama. Ako je sreće, udat će se za nekog tko je jednako religiozan. U slučaju da su oboje u stanju prihvatiti i biti sretni s onim što im je sudbina dodijelila, mogu »zauvijek živjeti u sreći i ljubavi«, mirnim i sigurnim životom. Međutim, ako se uda za muškarca koji je liberalniji od nje, bit će nesretna jer nikada neće shvatiti kako mu udovoljiti, budući da nije bila u prilici upoznati njegov način života. B. Zaštićena, ali s maštarijama. Ova žena je također odrasla u zaštićenom okružju, međutim maštarije o bijegu u nešto novo, u neku vrstu oslobođenja oduvijek su je proganjale. Ona je također nevina, ali ne zbog nepoznavanja »vanjskog« svijeta, već zbog vlastite volje, samodiscipline, ili nadzora svoje obitelji.

2. Umjereni tip

A. Žrtva mode. Ova žena svoje ponašanje mijenja u skladu s trenutnom modom. Ako je u određenom trenutku moderno produhovljeno ponašanje, odlaženje na vjerske skupove i nošenje hidžaba izvan Kraljevstva, ona će to i činiti i »prikloniti se trendu«. Međutim, ako

trend nalaže odbacivanje hidžaba čim izađeš iz države, a dok si u njoj, provođenje većine vremena u šoping-centrima u uskoj abaji koja naglašava ženske obline, ona će se prikloniti i tom trendu. Ovi su trendovi obično pod kontrolom muških sklonosti u potrazi za prikladnim suprugama, ili majki u lovu na buduće snahe.

B. Nereligiozna, ali neoslobođena. Ova žena nije stroga poput one ekstremno religiozne, ali je pažljivija od liberalne. Žena iz ove grupe opire se grijehu zbog svojih moralnih uvjerenja i principa, prije nego zbog stvarnih religijskih uvjerenja. Cesto je jakog karaktera tako da može biti pogrešno smatrana liberalnom, budući da se ne pokorava svim zapovijedima religioznijih grupa.

3. Divlji tip (ili »Bjegunka«)

A. Divlja prije braka. Ova se žena u braku obično promijeni. Može se pretvoriti u vrlo predanu ženu (ili makar ženu umjerene predanosti). To ovisi o njezinu mužu. Ako se uda za nekoga tko nije za nju, ostaje u divljoj kategoriji čak i nakon vjenčanja.

B. Divlja u braku. Ova je žena obično članica jedne od zaštićenih grupa, ali postaje »loša« nakon vjenčanja, bilo zbog toga što se nije u stanju prilagoditi zahtjevima liberalnog muža, bilo zbog klimavog braka i nevjernog muža.

Ovo su samo neki od složenih skupova kategorija koje je Sadima upisivala dok je Umm Nurija diktirala. Čak je i mjesecima nakon zapi,ivanja još uvijek pokušavala upiti sve informacije. Ispravnost cijelog ovog složenog sustava bila je jasnija svakim novim danom koji je Sadima proživljavala u školi života. Na kraju krajeva, to je bila ista škola u kojoj je i Umm Nurija dobila svoje informacije i uobličila svoju teoriju.

Sadimino razmišljanje o Umm Nuriji vratilo ju je u dane večernjih druženja sa svojim trima prijateljicama u kući

Umm Nurije. Gotovo je mogla osjetiti okus kuvajćanskih specijaliteta - sirupaste slatkoće zalabje i slatkog praškastog darabeela - kojima ih je Umm Nurija nudila zajedno s vrućim čajem. Sjećanja su je odvela kući, u Rivad, sve do metalnih vrata i šipkama pozlaćenih vrhova, gdje je često stajala nakon večernje moli-ivc iščekujući Validov dolazak. Vidjela je u mislima ljuljačku kraj bazena, gdje je provodila večeri u njegovu zagrljaju; formalni dnevni boravak u kojem su primali goste, i gdje gaje prvi put ugledala; televiziju u obiteljskom dnevnom boravku gdje su zajedno odgledali sve one filmove; i sobu koja je svjedočila rođenju njihove ljubavi, kao i njezinoj smrti. Je li njezina ljubav prema Validu zbilja umrla?
Ustala je kako bi uključila kazetofon. Iz mnoštva kazeta razbacanih I x i podu, izabrala je jednu i ubacila je u uređaj, odvukla se nazad do krevetu i sklupčala se u položaj fetusa. Slušala je tužni glas Abdula Halima13: Suza se i tuge oslobodi Godine u plaču ne provodi O ti koja za izdajicom plačeš Plači i danas ako baš hoćeš AF suze će se izdajici svidjet' Pa ih nikad ne smije vidjet'! Sadima je plakala, plakala i plakala, sama u svom londonskom stanu, želeći se tuge i plača osloboditi i godine u plaču ne provoditi. Ne htijući da joj suze vide, da se svim izdajicama ne svide.

Poznati egipatski pjevač iz 60-ih godina 20. st.

12.
Za: seerehwenfadha7et@yahoogroups.c0m
Od: "seerehwenfadha7et"
Datum: 30. 04. 2004
Naslov: Život koji je... »mogao biti i gori«

Pitao sam Aišu, »Ženu Proroka Muhammeda« - što je Prorok - mir bio s njim - radio u svojoj kući. Odgovorila

mi je: »Bio je zauzet pozivom i služenjem svojoj obitelji...«.

– Zbirka hadisa Al-Bukharija, stih 676

Iskreno, nisam očekivala ovakvo uzbuđenje, ovakvo prepucavanje oko mojih skromnih e-mailova\
Neki se među vama pitaju kako se začeo ovaj projekt. Sve je počelo u mojoj glavi, prije pet godina, 1999, odnosno u vrijeme kada su se počele događati priče mojih prijateljica, ovakve kakve za vas i vama prenosim. Međutim, donedavno nisam činila ništa kako bih ove ideje realizirala. Ono što me pokrenulo bila je svijest kako se kapacitet mog mozga za primanje i zadržavanje informacija približava statusu »discfult«. Došlo je vrijeme da iscijedim spužve mog mozga i mog srca, stvarno ih dobro iscijedim, kako bih mogla početi upijati nove informacije.

Brak Rašida i Kamre bio je daleko od filmskog ideala. Međutim, nije bio ni tako beskrajno očajan. Zaokupljen svojim studijem, Rašid je prepustio brigu oko kućanstva Kamri, nakon što je uvidio kako nije nimalo zainteresirana za studiranje. Iako joj se u početku bilo teško nositi sa svim kućanskim poslovima, Kamra se vrlo postupno naučila oslanjati na sebe. Počela je u sebi pronalaziti dovoljno odvažnosti da na ulici zaustavi ljude i pita ih za određene adrese, ili da prodavače u trgovinama pita za cijene određenih proizvoda.
Zapravo, Rašida je rijetko viđala, ali je dobivala sav potreban novac kada bi ga zatražila, a u većini slučajeva i prije no što bi to učinila. Čak joj je i za njezine osobne potrebe - one »razno« potrebe - davao dovoljno novca, barem s vremena ni vrijeme.
Kamra nije mogla usporediti iznose koje joj je Rašid davao s onima koje su drugi muškarci nudili svojim ženama. Međutim, bila je zadovoljna s onim što je

dobivala. Jedine potrebe koje nije zadovoljavala bile su one emocionalne, a ako je to bilo sve što joj nedostaje, smatrala je da se mora osjećati puno sretnijom od mnogih drugih žena njezine dobi i prilika.
Nakon određenog vremena zajedničkog života, Kamra je počela otkrivati Rašidovu dobru stranu iako se njegova dobrota nikada nije otvoreno pojavljivala u odnosu s njom. Mogla ju je opaziti u njegovu ophođenju s drugima: njegovom majkom, sestrama, ljudima na ulici, i djecom. Okružen djecom, Rašid bi i sam postajao sretno malo dijete. Igrao bi se s njima vrlo nježno i s puno ljubavi.
Bila je uvjerena da će, s vremenom, Rašid zavoljeti i nju. Naposljetku, na početku njihova bračnog života uvijek je bio dalek, pa čak i malo grub prema njoj, a s vremenom je postao blaži i počeo ju je bolje prihvaćati, nikoje i sada bilo situacija kada bi eksplodirao na nju zbog razloga koji su joj se činili trivijalnima. Ali, nisu li svi muškarci iz Nejda bili takvi? Kada bi pomislila na svog oca, braću, ili ujake i njihove sinove, njezin joj se muž nije činio nimalo različit. To je bila njegova priroda - i iz ove je spoznaje crpila strpljenje za njega.
Ono što joj je kod Rašida najviše smetalo bilo je to što nikada nije tražio njezin savjet, niti se konzultirao s njom u vezi ičega što se ticalo njihova zajedničkog doma. Kada je odlučio uvesti kabelsku TV odabrao je paket koji je uključivao njegove omiljene programe, niti ne primijetivši da među njima nema kanala HBO koji je prikazivao Seks i grad, njezinu omiljenu seriju. Kamra ovu seriju nije propuštala, usprkos činjenici da je razumjela samo mali dio onoga o čemu su likovi međusobno razgovarali. To što je Rašid tada učinio, ne uzevši je u obzir, kao da uopće ne postoji, ozbiljno ju je naljutilo, naročito nakon što je pokazao kako ga njezina ljutnja nije nimalo dirala. Ovim joj je dao do znanja da ona nema nikakve veze s važnim i osnovnim kućanskim

odlukama, kao da je to bio samo njegov stan!
Ovo se jednako nastavilo. Svaki ju je dan uspijevao uzrujati ovakvim stvarima. Međutim, sam bi se ozbiljno razbjesnio u slučaju kada bi ona zaboravila navečer pripremiti njegovu odjeću, ili je ispeglati rano ujutro, prije nego što se on uopće probudi. Nadalje, nije smjela tražiti njegovu pomoć pri pospremanju, kuhanju ili pranju suda, iako je svih tih godina studija u Americi živio samačkim životom. Sto se pak nje ticalo, u njezinu je domu u Riyadu uvijek bilo posluge koja je ispunjavala njezine želje, čineći sve ono što bi se iz trenutka u trenutak prohtjelo njoj, njezinoj braći, ili sestrama.
Rašid je većinu vremena provodio na fakultetu. Kada bi ga Kamra upitala zašto uvijek tako kasno dolazi kući, on bi ju jednostavno obavijestio kako obavlja internetska istraživanja koristeći brzu vezu koja je postojala u sveučilišnoj knjižnici.
Prvih nekoliko mjeseci u Americi Kamra je vrijeme provodila pred televizorom ili čitajući ljubavne romane što ih je donijela sa sobom iz Rivada, a koje je, na Sadiminu preporuku, počela čitati već u višim razredima osnovne škole.
Rašid je u stanu imao kompjutor koji nije koristio. Dopustio joj je da se njime koristi, ako želi, ali nije bio spojen na Internet. Kamra je provela mjesece učeći kako se njime koristiti. Rašid bi joj povremeno pomagao, ali pokušavala se što više osloniti na sebe. Primijetila je kako je Rašid brzo inzistirao da joj pomogne čim bi vidio njezinu odlučnost da nešto nauči. Zbog činjenice da nije tražila njegovu pomoć za svaku sitnicu - a niti svaku krupniju stvar - kao što je to činila na početku njihova bračnog života, on je postao susretljiviji. Da li muškarci osjećaju prijetnju svom autoritetu čim shvate da žena razvija prave sposobnosti na nekom području? Boje li se muškarci ženskog kretanja prema neovisnosti, naročito kod svojih vlastitih žena? I smatraju li oni ženu koja želi

neovisnost i ostvarivanje svojih vlastitih ciljeva nezakonitim kršenjem vjerskih pra-\ i na vodstvo koje je Bog podario muškarcima? I tako je Kamra otkrila 1 Ljučni princip uspješnog odnosa s muškarcem.
Muškarac mora osjetiti tisku snagu i njezinu neovisnost, a žena mora shvatiti da njezina veza s muškarcem ne smije ovisiti isključivo o potrebama: njezinoj potrebi za njegovim novcem, njegovim udjelom u kućanskim poslovima, za njegovim uzdržavanjem nje i djece, i njezinoj potrebi za osjećanjem vlastite vrijednosti u svemiru. Vrlo je žalosno, zar ne, da ženi treba muškarac kako bi se osjećala važnom. Sjedeći za kompjutorom, Kamra je pregledavala neke bibloteke sa screensaverima, kada joj se pogled zaustavio na datoteci koja je sadržavala brojne fotografije neke azijatkinje. Radilo se o Japanki, saznala je kasnije Kamra. Zvala se Kari.
Kari je bila sitne građe i tanka, a činila se Rašidove dobi, možda nešto starija. Na nekim su fotografijama bili zajedno. Zapravo, na jednoj su fotografiji ležali zagrljeni na kauču, u istom ovom stanu u kojem je sada živjela Kamra.
Ovo je bilo nešto što nije tražilo duboke analize! Ove su fotografije bile karika koja je nedostajala za objašnjenje neobjašnjivog Rašidova ponašanja prema njoj. Rašid je bio u vezi s ovom djevojkom, prije vjenčanja s njom, uvidjela je Kamra, i nije bilo teško zaključiti kako ta veza još uvijek traje.
Kasnije, dokazi su se samo množili. Osim vremena koje je svaki dan provodio s Kari u telefonskim razgovorima ili na Internetu dok je bio na fakultetu, Rašid je običavao provoditi dva dana mjesečno s »prijateljima« na nekom izletu. Kamra je bila sretna zbog ovih njegovih izleta, jer su, činilo se, imali čaroban utjecaj na Rašida; uvijek joj se vraćao u stanju potpunog zanosa, dobro raspoložen, pokazujući neuobičajenu dozu privrženosti, tako da je čak osjećala zahvalnost prema tim prijateljima

nestrpljivo iščekujući njegov sljedeći izlet!
Kako je uspijevao svih ovih mjeseci skrivati svoju vezu s tom ženom? I kako je Kamra mogla previdjeti muževu aferu s drugom ženom? Prvi je mjesec nakon vjenčanja bio vrlo težak, to je istina, ali on se nakon toga postupno mijenjao, pretvorivši se naposljetku u tradicionalnog muža iz Nejda, vrlo sličnog mužu njezine sestre Hesse. Kako je uspio glumatati pred njom sve ovo vrijeme? Je li se redovito viđao s tom ženom? Da li je ona živjela u istoj državi, ili je on putovao drugdje kako bi ju vidio? Da li ju voli? Je li spavao s njom i tjerao ju da uzima kontracepcijske tablete, kao što je to činio sa svojom ženom?
Da mi je netko rekao što će ova rezignirana i nesigurna žena, Kamra, sljedeće učiniti, ne bih vjerovala. Ne prije no što bih to vidjela vlastitim očima. Ova je mlada žena prionula uz oružje, odlučna braniti svoj brak i boriti se za njegov opstanak. Nikom nije rekla za svoje bolno otkriće, osim svojoj prijateljici Sadimi, koja joj je pričala o Validovu napuštanju. Ova njezina prijateljica koja je prebjegla u London, osjećala je Kamra, najbolje će razumjeti njezine osjećaje u ovakvom razdoblju, iako je tek sljedeće godine saznala zašto su zapravo Sadima i Valid prekinuli.
U njihovim svakodnevnim telefonskim razgovorima, Sadima ju je upozorila da Rašidu ne kaže ništa o svom otkriću. Drži se obrambene strategije, savjetovala je Sadima, a ne napadačkog plana za koji ionako nije imala dovoljne zalihe oružja.
»Nemaš izbora. Morat ćeš se s njom sastati i razjasniti situaciju.«
»Sto bih joj rekla? Drži se podalje od mog muža, ti kradljivice muževa!?«
»Naravno da ne! Sjedni s njom i pokušaj saznati u kakvoj je to ona vezi s tvojim mužem, i koliko to dugo traje. Nikad ne znaš! Možda on čak skriva od nje činjenicu da

je oženjen.«
»Umrla bih samo da saznam što je vidio u njoj, toj djevojčuri kosih očiju!«
»Važnije od saznanja stoje vidio u njezinu izgledu bilo bi saznati stoje vidio u njezinu karakteru. Ne kaže li izreka - upoznaj svog neprijatelja?«
Je li Kamra bila u pravu kada se odlučila boriti za svoj brak? Ili je uspješan brak veza koja ne treba ratovanje za očuvanje svog opstanka? Je li brak koji zahtijeva ratovanje osuđen na neuspjeh?
Kamra je pronašla Karin broj telefona i adresu u Rašidovu džepnom adresaru. Imala je broj u Japanu. Također je imala broj u susjednoj državi, Indiani, gdje je Rašid bio studirao za svoj magisterij. Kamra je nazvala Kari na taj broj, i tražila da se sastanu. Predstavila se prije toga. Kari je mirno odgovorila, rekavši kako je prvom prilikom spremna doći u Chicago i sastati se s njom.
Ovo je bilo otprilike dva mjeseca nakon što je Kamra otkrila nedopuštenu vezu svog muža i te žene. Tijekom tog je razdoblja teškom mukom kontrolirala svoje uzburkane osjećaje. Nije htjela da Rašid osjeti ikakvu promjenu u njoj, prije nego što se uspije sastati s njegovom ljubavnicom.
Tijekom ova dva mjeseca Kamra je prestala uzimati kontracepcijske tablete, a to čak nije rekla ni vlastitoj majci, čije je mišljenje o toj temi znala: «Sve što imaš, draga moja, to su tvoja djeca. Djeca su jedini način da muškarca zadržiš uza se.« Kamra nije željela da djeca budu jedina veza između njih - ili, da se jasnije izrazim, jedina stvar koja bi Rašida natjerala da ostane s njom. Ali, on ju je prisilio na ovaj čin - neka se nosi s posljedicama svojih djela! I neka njihova djeca podnose posljedice i njegovih i njezinih djela!
Vrtoglavice, jutarnje mučnine, čak i povraćanje, koje joj je stvarno išlo na živce: počeli su općepoznati znaci

trudnoće koju je Kamra nestrpljivo iščekivala. Željela je da se ovi simptomi pojave prije negoli nazove Kari. Otišla je u supermarket u prizemlju njihove zgrade, kako bi kupila nešto što bi potvrdilo njezine sumnje. Nije znala što točno traži, pa se obratila jednoj od prodavačica koje su tamo radile, upirući prstom u svoj trbuh i skicirajući objema rukama okrugli trbuh u zraku:
»Ja... Ja... brudna!«
»O! Čestitam, gospođo!«
Kamra nikada nije voljela engleski jezik i nikada ga nije uspjela svladati poput svojih prijateljica. Svake je godine jedva prolazila na ispitu iz engleskog, a jedne je godine morala ponavljati završni ispit, a na kraju ga je položila samo zato jer se profesorica sažalila nad njom i dala joj ocjenu više od zaslužene.
»Nee! Neelja... brudna... kaao?« Ispružila je oba dlana u gesti koja kao da je pitala, kako?
Smeđe lice prodavačice bilo je začuđeno. »Zao mi je, dušo, ali ja ne razumijem što ti hoćeš reći!«
Kamra je nastavila upirati kažiprstom u sebe. »Jaa... Jaa... kaao brudna? Kaao beba? Kaao?«
Prodavačica je dozvala svoje dvije kolegice i njih su tri zatim, zajedno s mušterijom koja je načula njihov razgovor, pokušavale odgonetnuti što im je to Kamra htjela reći. Nakon deset minuta truda, Kamra je konačno dobila ono što joj je trebalo: kućni test za otkrivanje trudnoće!

13.
Za: Seerehwenfadha7et@yah00gr0ups.com
Od; "seerehwenfadha7et"
Datum: 7. 05. 2004
Naslov: Sučeljavanje između one koja je vrijedna i one koja je bezvrijedna
Prorok - mir i blagoslovi Božji bili s njim - nije tukao niti jednog svojeg slugu niti ženu, niti je svojom rukom išta

udario. - Zbirka hadisa Ibn Maja, stih 2060
Čula sam da King Abd al-Aziz Citv14 pokušava blokirati moje intemetske stranice, kako bi zatvorili komunikacijske kanale i spriječili zlonamjerno djelovanje, kao i sve izvore pokvarenosti i zla. Znam da većina vas poznaje tisuću načina pristupanja blokiranim internetskim stranicama. Međutim, ja bih vrlo lako mogla umrijeti od strujnog udara ako se ova blokada provede prije no što ispraznim (i natovarim na vas) naboje - pozitivne i negativne - koje nosim u grudima, a koji se uporno odbijaju uravnotežiti i neutralizirati unutar mene. Tražim samo mali prostor na World Wide Webu, kako bih ispričala svoju priču do kraja. Tražim li previše?

Intemet-provider u Saudijskoj Arabiji.

Nakon što je provela nekoliko dugih sati u frizerskom salonu, i potom se okitila odabranim komadima svog skupocjenog nakita koji nije nosila još od odlaska iz Rivada, Kamra se zaputila u hotel u kojem je odsjela Kari. Na putu onamo, upozorila je zločestog malog demona u sebi daje prestane nagovarati da zadavi ovu posrnulu ženu istog trenutka kad je ugleda.
Kari - a Kamra mi je kasnije pokazala sliku kineske glumice Lucy Liu, tvrdeći da joj je Kari nalikovala kao jaje jajetu - sišla je u predvorje hotela. Čekanje je bilo ubijalo Kamru. Ova joj je žena pružila ruku, ali Kamra ju nije prihvatila. Još uvijek se borila s malim demonom u svojoj glavi.
Sastanak je krenuo u pravcu koji Sadima nije bila predvidjela. Kari je vodila glavnu riječ, započinjući i završavajući svaku svoju rečenicu čvrsto i samouvjereno, bez ikakvog znaka zbunjenosti, i sve to na besprijekornom engleskom. Za razliku od svoje protivnice.

»Sretna sam što smo se upoznale. Rašid mi je puno pričao o tebi. Mislim da tvoja želja da me upoznaš pokazuje mudrost.«
Prokletnica! Kako se usuđuje!
»Drago mi je, naravno, da me vidiš, tako ćeš steći ideju o tome što tvoj muž voli. Rašid je puno propatio, i ti moraš raditi na tome da se usavršiš, iznutra prema van, i približiš idealu koji on želi i treba. Tako da se podigneš na moju razinu.«
Kamra, koja nije očekivala ovakav napad, osjećala se kao da joj je mačka pojela jezik. Iako nije razumjela cijeli Karin govor, ono što je uspjela pohvatati bilo je dovoljno da se naglo trgne iz svoje zabezeknute i i šine i eksplodira Kari u lice, psujući je na slabom engleskom, a i na arapskom. Kari je prasnula u besraman smijeh, slušajući bijesne rečenice koje nisu imale nikakvog smisla, a Kamra je osjećala kako postaje sve manja i sve slabija pred njom. Krajnje drsko, Kari je izvadila svoj mobitel i nazvala Rašida dok je njegova žena gledala. Obavijestila ga je da je u Chicagu i da će ga doći vidjeti,gdje god se nalazio.
Kamra nije trebala nikakav astrološki priručnik da joj kaže kakav će izraz lica imati Rašid, Lav, kada se vrati kući nakon što mu ljubavnica osobno ispriča sve što se dogodilo između nje i njegove žene. To je bio razlog zbog kojeg je bila odgađala upoznavanje s ovom posrnulom ženom dok god nije bila sasvim sigurna da je trudna. Davno je čula svoju majku i žensku rodbinu kako ponavljaju mudrost prethodnih generacija, koja kaže da, ako sve drugo propadne, trudnoća ostaje jedini način osiguravanja nastavka braka. (Primjećujete da kažem nastavka, ali ne i uspješnosti)
Manje od sat vremena nakon što se Kamra rastala s Kari, Rašid je stigao kući. Da barem nije.
»Hajde. Diži se!«
»Gdje idemo?«

»Ti se ideš ispričati Kari zbog onog što si joj učinila i zbog svog smeća što si joj izgovorila. Ove tvoje gluposti koje izvodiš neće ti sa mnom pomoći! Jel' ti jasno? Ako te već tvoja obitelj nije znala odgojiti, e pa onda ću to morati učiniti ja!«
»Nećeš mi naređivati što da radim! Nikad se neću ispričati toj Filipinki! A i zašto bih? I tko bi se tu uopće trebao ispričavati?«
Rašid ju je zgrabio za ruku i povukao. »Slušaj me, damo! Ti odlaziš, i ti ćeš se ispričati. A nakon toga ćeš se ukrcati na prvi avion i vratiti se svojima, tako da te više nikad ne vidim. Ja nisam muškarac kojem će zapovijedati žena poput tebe!«
»Da, baš! Ja sam ta koja nije dobro odgojena. A što je s tobom, gospodine? Varaš me s tom azijskom sluškinjom!«
Pljuska je sletjela na Kamrin desni obraz, a zvuk joj je odzvanjao glavom.
»Ta je 'sluškinja' jednako dobra kao ti, i vrednija od cijele tvoje obitelji također, jel' ti to jasno? Barem se njezin otac nije došao ulagivati mome, kako bi mogao svoju kćer udati za čovjeka za kojeg je znao da voli drugu u Americi, i da živi s njom već sedam godina! Ta me je kućna pomoćnica voljela i ostala uz mene, i omogućila mi mjesto za život i onda kada nisam dobivao niti novčića od kuće, kada nam je moja obitelj zabranila da se vjenčamo i prestala mi slati novac pune tri godine! Ona nije trčala za mnom zbog mog novca i ugleda moje obitelji! Ona koju toliko mrziš je poštenija i časnija od tebe, i tvoje obitelji, neizmjerno časnija.«
Nakon bolne pljuske, Kamrin je um prestao primati informacije. Sve što je Rašid rekao nakon toga, sve uvrede, bile su samo nastavak te beskrajne pljuske. Bez razumijevanja onog što je govorila, i nesvjesna da je trenutak za takvo što potpuno pogrešan (postoji li uopće pravi trenutak za upotrebljavanje djece kao ljudskog štita

u bračnom ratu?), rekla je, između jecaja, dotičući desni obraz jednom rukom, stavivši drugu na trbuh: "Trudna sam.«
Kamrin je glas slabio kako je situacija postajala napetija, dok je Rašidov glas postajao sve jači. Rašid je postao masa bijesa, oči su mu sjale kao komadići žeravice. Zagrmio je:
»Što? Trudna? Ti si trudna! Kako se to dogodilo? Tko ti je dopustio da zatrudniš? Želiš mi reći da si prestala uzimati tablete? Nismo li se dogovorili da nećeš zatrudnjeti dok ja ne završim svoj doktorat i ne vratimo se u Saudijsku Arabiju? Mislila si da možeš mnome manipulirati ovakvim I ni javim trikovima?«
»Ja? Ja koristim prljave trikove? Jesam li ja ta koja je dvije godine iskorištavala nevinu ženu, tjerajući je da radi za mene kao sluškinja dok ne dobijem svoju diplomu, i da ju nakon toga izbacim na ulicu kao smeće? Jesam li ja to oženila dobru djevojku iz dobre obitelji, dok sam se okolo povlačila s jeftinom kurvom?«
Pala je i druga pljuska, i Kamra je završila na podu, jecajući od bola. Rašid je otišao iz stana, u zagrljaj »nevrijednoj«, ostavivši Kamru da psuje, pljuska samu sebe po licu i pljuje za njim, u stanju potpune histerije, na rubu ludila.

14.
Za; seerehwenfadha7et@yahoogroups.c0m.
Od: "seerehwenfadha7et"
Datum; 14, 05. 2004
Naslov: 0 Michetle i Fejsalu ću vam govoriti

Ljubav je stvar srca i osoba nema kontrolu nad njom. Ljudska srca leže među dvama prstima - prstima Allaha milostivog - i On ih usmjerava u pravcu u kojem On želi. Da ljubav nije tako dragocjena i tako lijepa, onda se ne bi toliki ljudi, još od doba proroka upuštali u nju. Prorok

-Božji mir i blagoslovi bili s njim - naglašavao je daše plamen ljubavi može zadovoljiti samo brakom. Jer, ljubav zauzdana čistoćom i podložnošću ne daje razloga za sramotu. Međutim, ako se brak ne dogodi, onda je jedino rješenje strpljivo izdržati gorčinu razočaranja. Moramo razlikovati između ljubavi kao prakse i ponašanja s jedne strane, i ljubavi kao osjećaja s druge. Ispravna je islamska praksa, odnosno Halat, osjećati ljubav, ali ako se ljubav pretvori u činove ljubavi poput poljupca ili zagrljaja, onda je protiv islamskog zakona, odnosno Haram. Mnogo će se loših stvari dogoditi, jer je teško zaljubljenom držati tu ljubav pod kontrolom. Pa kakvu onda ljubav želimo? Želimo ljubav koja mijenja srca i duše. Mislimo na ljubav koja tjera one koji ju osjećaju na postupke koji će ostati zabilježeni u povijesti kao prekrasna ljubavna priča. -Jassem al-Mutaya.
Počela sam se stvarno zaokupljati čitanjem vaših komentara moje priče, komentara svih vas! Nakon mog prethodnog e-maila primila sam gotovo stotinu poruka. I pročitala sam svaku od njih. Ovo činim jer želim biti sigurna da smo mi ljudi koji se slažu da se ne slažu. Od onih koji suosjećaju s Kamrom, do onih koji misle da je jadna, od onih koji podržavaju Rašida, do onih koji su zbilja ljuti na njega i spremni zadati udarac, uvjeravam vas da sam zbilja
uživala čitajući sva vaša različita mišljenja, čak i ona s kojima se ne slažem.
Ali, vama koji se pitate što je s Michelle, i tvrdite da sam je predugo zanemarivala, moram reći da se slažem, i da se ispričavam. Stvari se dobro razvijaju za Michelle, a sretne je ljude vrlo lako ignorirati!

U Fejsalu je Michelle pronašla sve što je tražila u muškarcu. Nije bio poput ostalih muškaraca koje je upoznala otkako se doselila u Saudijsku Arabiju. Najbolji dokaz njegove posebnosti bila je činjenica da je njihova

veza bila snažna i godinu dana nakon što je otpočela, dok je najduža njezina veza prije Fejsala trajala tri mjeseca.
Fejsal je bio istinski kultiviran tip. Točno je znao kako tretirati ženu i nije pokušavao iskoristiti svaku priliku, kao ostali tipovi. Među njegovim prijateljima bio je popriličan broj žena, jednako kao što je među Michelleinima bio popriličan broj muškaraca. Međutim, oboje su svima jasno dali do znanja da su ozbiljan par. Fejsalova nježnost i profinjeno ponašanje nagnali su Michelle da iznova razmotri loš dojam koji su na nju ostavili muškarci njezine domovine, nakon nekoliko vrlo kratkih veza s istima. Prije no što je upoznala Kejsala, nije joj ni padalo na pamet da su mladi saudijski muškarci mogli biti jednako romantični kao mladići diljem civiliziranog svijeta. Na primjer, svako jutro kada ju je njezin vozač vozio na fakultet, Fejsal bi ih

15 Seik Jassem al-Mutava, slavni je kuvajćanski muslimanski televizijski propovjednik voditelj vrlo popularne arapske emisije Sretna gnijezda, istovremeno i glavni urednik nekoliko časopisa i autor mnogih islamskih knjiga koje se bave vezama između muškaraca i žena, brakom i obiteljskim pitanjima.

pratio u svom autu u znak odanosti. Morala je priznati da je pogled na njega u 7 i 30 ujutro, kako manevrira ulicama Riyada trudeći se odagnati pospanost, samo zato da bi gotovo bio u njezinu društvu, golicao njezino srce i ispunjavao ga radošću.
Michelle nikada nije bila u stanju objasniti svojim prijateljicama, čak niti onima najbližima, osjećaj gubitka koji je osjetila kada se iz Amerike morala vratiti u Saudijsku Arabiju. Iako su njezine prijateljice shvaćale koliko je snažno prezirala saudijsko društvo i njegove stroge običaje, i iako su znale koliko se izrugivala

ograničenjima koja je društvo nametalo mladim ženama, bitka dviju civilizacija što je bjesnjela u njoj bila je tako proturječna i složena, da ju je samo netko nevjerojatno inteligentan, prosvijetljen i otvoren mogao istinski razumjeti. A onda je Michelle upoznala Fejsala koji je, činilo joj se, znao točno što je proživljavala. Uskoro mu je, svaki put kada su bili zajedno, govorila sve više i više o svim stvarima koje su je mučile. Nakon stoje konačno nabasala na mladića koji je razumije, nakon godina slijepog traženja uokolo nečega što naizgled nije niti postojalo, kako da ne zgrabi priliku i ne otkrije nekome svoje pravo ja?

Sastajala se s njim u kući Umm Nurije. Umm Nurija je vjerovala u ljubav i niti jednom je nije pokušala predstaviti ovim četirima mladim ženama kao nešto čega bi se trebalo sramiti. Bila je svjesna kako iskrena ljubav nije imala ventil za izražavanje u ovoj državi. Svaku se ljubavnu vezu u začetku, nevažno koliko nevina ili čista bila, uvijek smatralo sumnjivom i stoga sputavalo. A to je, zauzvrat, znalo gurnuti zaljubljene preko ruba i u cijeli niz pogrešnih izbora. Tako je, kada joj je Michelle objavila da će pozvati Fejsala u svoju kuću kad joj tamo ne bude roditelja budući da se već bila umorila od sastanaka po restoranima i kafićima u kojima su se njih dvoje morali skrivati iza zaštitnih zastora kao da su kakvi bjegunci, Umm Nurija otvorila vrata svoje kuće nesretnim ljubavnicima. Učinila je ovo kako bi sačuvala njihovu nevinu i respektabilnu vezu od pretvaranja u nešto više, prije službene objave veze.

Fejsal je zgrabio Michelleina razmaženog psića, Powdera, i igrao se sa sićušnim bijelim pudlom slušajući jednu od Michelleinih priča. Pričala je na engleskom, tako se osjećala manje sputanom.

»Kada mi je bilo pet godina, dok smo još živjeli u Americi, liječnici su mami dijagnosticirali rak grlića maternice. Morala je proći kemoterapiju, a nakon toga i

histerektomiju. Stoga nije više mogla imati djece.
Vratili smo se u Riyad nakon što je završila s radijacijskom terapijom, I prije no što joj je ponovno narasla kosa. Čim smo stigli, umjesto da nas tješi, moja tetka - tatina sestra - predložila je mom ocu, preda mnom i mojom majkom, da oženi drugu ženu koja bi mu mogla roditi sina i produžiti lozu. Kao da ja nisam bila dovoljna! Ma, kakva korist? Da počnem pričati o svakom zločinu počinjenom u ovom dvoličnom društvu, ne bih nikad stala! Tata je bio odlučan u svom stavu da se neće ženiti niti jednom drugom. Volio je mamu i bio joj potpuno privržen; volio ju je od trenutka kada ju je prvi put ugledao na novogodišnjoj zabavi svog prijatelja. Upoznali su se te noći, a vjenčali dva mjeseca kasnije! Obitelj moga oca nikada se nije pomirila s njihovim brakom, i moja je baka gunđala svaki put kada bi ih moja majka posjećivala - i još uvijek gunđa.
Manje od mjesec dana nakon što smo napustili Ameriku, moj nas je Otac onamo vratio - moj otac, koji je sanjao o povratku u domovinu kako Iiih ja mogla odrasti kao Saudijka! Međutim, nije mogao nagnati svoju rodbinu da poštuje njegovu privatnost, i ne miješa mu se u obiteljske odnose. Tako je opet emigrirao.«
Svako toliko, Umm Nurija je ulazila kako bi provjerila situaciju. Toliko je bila dobra i ljubazna! Iako nije mnogo marila za običaje, prema i ilirima djevojkama ponašala se jednako zaštitnički kao da su joj vlastite kćeri, i bila im je u potpunosti predana. Umm Nurija bi sjela na par minuta s njima dvoma, raspitujući se za zdravlje Fejsalove majke, ili njegove Inače i sestara, koje, naravno, nije uopće poznavala. Htjela mu je jasno dati do znanja koliko joj je Michelle draga, i da se prema njoj mora ponašati uzorno. Osim toga, nije htjela da se on previše fizički »približi« Michelle. Trebao je konstantno biti svjestan činjenice da njih dvoje nisu ostavljeni sami u kući, odnosno da bi brižna teta mogla u svakom

trenutku banuti u sobu. Nakon što bi Umm Nurija izašla iz sobe, Michelle bi nastavila svoju I niču, dok su oboje grickali posebnu mješavinu oraščića koju je Umm Nurija donosila iz Kuvajta.
»Tri godine kasnije, kada mi je bilo trinaest, vratili smo se u Riyad, zajedno s Mešaalom. Možeš li vjerovati da sam ga ja izabrala, među stotinama djece, da mi bude brat? U tom sam trenutku stvarno osjećala da držim sudbinu u vlastitim rukama. Svidjela mi se njegova crna kosa, gotovo jednako crna kao moja, i njegovo malo nevino lice. Osjećala sam da mi je nekako blizak. Bilo mu je sedam mjeseci kad smo ga usvojili. Bio je tako sladak. Čim sam ga ugledala, rekla sam roditeljima daje to dijete moj brat, daje upravo on taj kojeg tražimo.
Nakon našeg povratka u Riyad, moj se otac sastao sa svojim roditeljima, braćom i sestrama. Otvoreno im je rekao da je mali Mešaal sin kojeg mu Bog nije htio podariti kroz Dianu - moju majku - i da svi moraju poštovati njegov izbor, i nikada ne otkriti njegovu tajnu pred Mešaalom. Samo je najuža rodbina znala za bolest moje majke, zato jer je nitko drugi nije vidio tijekom bolesti i liječenja, a moj otac nije dopustio da se priča o tome proširi.
Moj je otac svojoj obitelji ponudio izbor: ako su htjeli da ostane, mogli su prihvatiti njegovu odluku i njegovu obitelj. Ako ne bi prihvatili, on će se vratiti živjeti u SAD. Nakon tjedan dana obiteljskog vijećanja, odlučili su prihvatiti malog Mešaala kao jednog od svojih. Moj je otac zapravo bio siguran da će ga prihvatiti, zbog činjenice daje obiteljski posao hitno trebao njegovu stručnost, a ne iz ljubavi prema Mešaalu. Vratili smo se u Ameriku, samo kako bi otac tamo dovršio neke poslove, i godinu dana kasnije, nas smo četvero započeli život u Riyadu, novu fazu u našim životima.«
Bila je naviknuta na Fejsalovu šutnju dok je pričala, naročito kada se radilo o nečemu dirljivom i tužnom

poput ovoga, ali ovaj put ju je njegova šutnja pomalo plašila. Počela mu je u očima tražiti nekakvu reakciju, nekakav odgovor koji bi nagovijestio o čemu razmišlja nakon što je čuo njezinu priču. Kada u njima nije uspjela pronaći ništa što bije umirilo, tužno je dodala: »Ne bojimo se nikoga. Nismo skrivali Mešaalovo podrijetlo zbog srama ili nečeg sličnog. Vjeruj mi, moj je otac bio spreman oglasiti istinu na stranicama svih nacionalnih novina i časopisa, da nije bilo njegova osjećaja kako saudijsko društvo neće prihvatiti njegova usvojenog sina s jednakom otvorenošću s kojom bi ga primilo američko društvo njegove žene. Nije li tužno što moram skrivati ovu istinu od Mešaala i od najbližih prijatelja? Voljela bih da im mogu reći, ali oni ne bi shvatili. Zvali bi ga pogrdnim imenima iza njegovih leđa, i loše bi se ponašali prema njemu. A to ne mogu prihvatiti! Radi se o životu mog oca i moje majke, koji su odlučili tako živjeti, i zašto im se onda svi pokušavaju petljati u odluke? Zašto sam i ja primorana glumiti pred drugima? Zašto ovo društvo nije u stanju poštovati razlike između moje i drugih saudijskih obitelji? Svi misle da sam loša, samo zato jer mije majka Amerikanka! Kako da živim u lako nepravednom društvu? Reci mi kako, Fejsale?«
Briznula je u plač i tako otkrila da čak i u plakanju uživa kad je s njim. Jedino je on znao koliko je točno suza morala isplakati prije nego što bi ju nježno počeo zadirkivati kako bi prestala. Jedino je on znao da i r se početi smijati ako joj iz obližnje trgovine donese mekane mliječne bombone koje je voljela kao dijete, ili limenku njezina omiljenog gaziranog pića s okusom jagode.
Ovog je puta Fejsal svoje misli zadržao za sebe. Nježno ju je tješio dok je zamišljao razgovor koji će obaviti sa svojom majkom čim se vrati kući. Pokušavao je odgoditi ovaj razgovor mnogo puta, ali ovaj je put bio odlučan u namjeri da otvori (ili zatvori) tu temu sa svojom majkom, Jednom zauvijek.

Bože, budi nam od pomoći, rekao je u sebi, i otišao.

15.
Za: seerehwenfadha7et@yahoogroups.c0m
Od: "seerehwenfađh37et"
Datum: 21. 05.2004
Naslov: Moje srce! Moje srce!

Znam da svi umirete od želje da saznate što se dogodilo između Fejsala i njegove majke, i stoga se danas vraćamo poglavlju 0 Fejsalu i Michelle. I Dragoj Michelle, koja je izvor tračeva jer su svi uvjereni da sam ja ona (ako nisam Sadima)! Izgleda da postajem Michelle svaki put kad upotrijebim engleske izraze. Međutim već idućeg tjedna, ako utipkam pjesmu Nizara Kabannija u svoj e-mail, postajem Sadima. Kakav šizofreni život ja vodim!

One sekunde kada je Umm Fejsal čula englesko ime Michelle, stotinu joj je vragova navalilo u misli. Fejsal je brzo pokušao ispraviti svoju pogrešku. Ljudi je zovu Michelle, ali pravo joj je ime čisto saudijsko, Mašael, uvjeravao je on majku. »Ona je Mašael al-Abdulrahman.«
Majka ga je ošinula pogledom koji ga je uplašilo i oduzeo mu dar govora. Odjednom se zabrinuo daje možda između njihovih dviju obitelji postojala neka stara zavada. Međutim, uskoro mu je postalo jasno da je problem bio u tome što njegova majka nikada prije nije čula za tu obitelj.
»Kako to misliš Al-Abdulrahman} Abdul znači sluga, a Rahman je milostivi, jedno od Allahovih brojnih imena. Znači, dolazi iz obitelji slugu Božjih, baš kao i svaki Abdulah ili Abdulatif ili Abdulaziz. Sve su to Božja imena. Ali, znaš li ti koliko je slugu Božjih? Svi smo mi njegovi sluge! Pa po čemu je to onda ovaj Abdul Rahman poseban?«

Michelleino prezime — »Sluga Milostivog« - bilo je uobičajeno kao što je epitet i nagoviještao. Izgleda da se to prezime nikada nije dovoljno uspelo na društvenoj ljestvici, barem ne do razine prezimena koja su sklapali brakove - ili se uopće družila - s obitelji Al-Batran. Fejsal je majci pokušao objasniti da je Michellein otac tek prije nekoliko godina doselio u Saudijsku Arabiju, i daje to možda bio razlog što njegovo prezime još nije postalo poznato unutar rijadskog visokog društva.
Njegova majka ovo nije prihvaćala. »Tko su mu braća?« htjela je znali- Kejsal je žustro odgovorio daje Michellein otac bio najuspješniji od Al-Abdulrahmana. Radilo se samo o tome da se, otkad se vratio iz Amerike, gdje je godinama živio, ovaj Al-Abdulrahman obično družio mio s ljudima koji su dijelili njegov kulturalni stav i ideje.
Ovo je samo još više razbjesnilo njegovu majku. Obitelj ove djevojke nije bila od njihove vrste. Moraju pitati Fejsa-I' iva oca, budući da je on znao mnogo više o genealogiji i obiteljima. Međutim, nagovijestila je njegova majka, ovaj razgovor nije slutio na dobro. Djevojka ga je prevarila! Ah, te današnje djevojke! Kako su užasne! A za njezina mladog i neiskusnog sina - ona nikada ne bi pomislila da upasti u zamku takve djevojke! Pitala je tko su djevojčini ujaci, i čim je saznala da joj je majka Amerikanka odlučila je zauvijek zalupiti vrata beskorisnom razgovoru o ovoj potpuno apsurdnoj temi. I tako se, kao i brojne majke prije nje, okrenula najstarijem triku u knjizi:
"Brzo sine! Diži se, požuri, donesi mi moj lijek za tlak! Moje srce. Mislim da umirem...«
Kejsal je pokušao. Mora se priznati da je zbilja učinio sve ne bi li je smirio, učinio da vidi Michelleine izvanredne kvalitete, odnosno, rečeno jezikom kojim se koriste trgovci konjima a koji je sličan onom majki koje traže snahe, njezine »izvrsne atribute«. Pričao je o stvarima

koje njoj ništa nisu značile. Michaell je bila kultivirana, obrazovana djevojka; bila je studentica, čiju je mješavinu istočnjačkog i zapadnjačkog razmišljanja volio, i divio mu se. Ova gaje djevojka razumjela; bila je profinjena, odnosno nije dolazila ravno sa sela poput drugih djevojaka koje je upoznavao, ili onih koje mu je majka predlagala kao potencijalne mladenke. Jednostavna je istina bila, a to nije mogao reći majci: djevojka ga je voljela i on je volio nju. Štoviše, bio je siguran da ju je volio čak i više nego što je ona voljela njega.
Fejsalova je majka progutala svoje tablete. (Ako već nisu pomagale, zaigurno neće ni naštetiti.) Vruće su joj suze klizile niz obraze dok mu je nježno milovala kosu, govoreći kako joj je najveća želja u životu bila oženiti svog najmlađeg sina za najbolju djevojku, pokloniti mu najbolju kuću koja je postojala, najbolji auto, i platiti troškove najboljeg medenog mjeseca ikad.
Jadni tužni Fejsal! Plakao je i on, jadni mali Fejsal, pod nogama svoje obožavane majke. Nikoga na cijelom svijetu nije volio kao svoju majku, i nikada joj se nije suprotstavljao, apsolutno nikada, nikada u životu. Plakao je za profinjenom djevojkom, svojom voljenom, koja ga je razumjela i koju je on razumio, više nego što se dvoje ljudi na ovom svijetu uopć moglo razumjeti, za Michelle s njezinom ljepotom iz Nejda i američki karakterom, koja neće biti njegova.

16.
Za: seerehwenfadha7et@yahoogroups.c0m
Od: "seerehvvenfadha/et"
Datum: 28. 05, 2004
Naslov: Je li ovo emocionalna stabilnost?

Veliki broj vas jednostavno ne vjeruje da je Fejsal učinio to što je učinio. Odnosno, da budem preciznija, što nije učinio. Dopustite ipak da vas uvjerim da je to živa istina.

Prepričao je Michelle sve grozne detalje prepucavanja sa svojom majkom - koje sam ja potom prenijela vama - ali tek nakon nekoliko tjedana zbunjenog mentalnog lutanja, nekoliko tjedana samokažnjavanja, nekoliko tjedana rata između strasnog srca i uma koji je točno poznavao ograničenja - što ih je njegova obitelj davno definirala - vezana uz izbore koje će imati u životu.
Ne razumijem zašto ste svi tako iznenađeni! Ovakve se priče događaju među nama svaki dan, a ipak nitko o tome ne zna ništa, osim dvoje ljudi opr-ženih tom vatrom. Pa što mislite, odakle dolaze sve ove tužne pjesme našeg nasljeđa? Pa i danas, stranice posvećene poeziji u novinama, TV i radioemisije, te književni forumi na Internetu, svi svoju inspiraciju vuku iz takvih priča, iz takvih ljubavnih brodoloma.
Reći ću vam o stvarima koje se događaju u našim domovima, i o osjećajima koji nas preplavljuju - nas, djevojke iz Riyada - nakon što nam se dogode ovakve priče. Neću pokušavati proniknuti u sadržaj muževnih krokodilskih grudi, zato jer, da budem iskrena, ne znam dovoljno o prirodi krokodila. Jednostavno, nisam stručnjakinja za krokodile. Govorim isključivo o svojim ženskim prijateljicama; ostalo može raditi netko tko se osjeća dovoljno krokodilski, pa želi reći nešto i o svojim prijateljima. Taj bi mi krokodil definitivno trebao pisati i obavijestiti me što se to događa u močvarama u kojima krokodili obitavaju, zato jer mi - gušterice - to očajnički želimo saznati! Zbilja čeznemo da saznamo o čemu razmišljaju, što ih motivira, a i jedno i drugo nam uglavnom uspješno skrivaju.
Pojedini su me među vama napali drvljem i kamenjem nakon mog posljednjeg e-maila o Fejsalu i Michelle. Nažalost, neke se ljude stalno može čuti bolje od drugih, zato jer ponosito prakticiraju upitnu filozofiju prema kojoj najglasniji pobjeđuju. Ako su toliko željni uzburkati situaciju, zar ne bi ovi osvetoljubivi tipovi bolje iskoristili

vrijeme kada bi usmjerili svoju energiju protiv odvratnih ideja i zastarjelih običaja, kao što su to plemenske predrasude,16 umjesto protiv ljudi koji samo pokušavaju pokrenuti nekakvu raspravu o tome koliko su uvredljivi ovakvi običaji?
Svi osuđuju odvažnost mog pisanja, a možda i to što sam se uopće odvažila na pisanje. Svi me krive za bijes koji sam podigla oko »tabu«-tema o kojima nismo navikli tako otvoreno raspravljati u ovom našem društvu, a naročito kada uvodne salve dolaze od mlade žene poput mene. Međutim, nema li svaka velika društvena promjena početnu točku?
Ja vjerujem u sljedeće: možda ću naći nekoliko zalutalih ljudi koji vjeruju u moju borbu u ovom trenutku, a možda i neću, ali sumnjam da bih našla mnogo ljudi koji joj se opiru kada bih mogla vidjeti pola stoljeća u budućnost.

Kamrin konačni stalni povratak u obiteljski dom označen je kao rutinski posjet. Njezina je majka, koja je znala sve što se dogodilo, mislila da bi bilo najpametnije od svih skrivati istinu. »Ljetni oblak« - tako je ona opisala svađu svoje kćeri s Rašidom, i njegovu prijetnju razvodom. Njezina je majka odlučila ništa ne kazati niti ocu, koji je bio na odmoru u sjevernoj Africi. Na kraju krajeva, nikada ga nisu zanimali

16 Među različitim podjelama saudijskog društva, postoji i ona na pripadnike i nepripadnike plemena. Ove se dvije društvene klase/sektori ne mogu međusobno vjenčavati. Plemenska obitelj je ona koja potječe iz jednog od poznatih drevnih arapskih plemena.

privatni životi njegovih ukućana, niti će ga ikad zanimati. Kamrina je majka oduvijek bila, i uvijek će biti, veliki organizator kućanstva u kojem je sve ovisilo o njoj.

U situacijama kada su razne žene dolazile u posjet kako bi joj čestitale na trudnoći, Kamra je ponavljala govor koji je uvježbala s majkom:
»Rašid, jadan, na fakultetu provodi i dan i noć - neće čak doći ni za praznike. Onog trenutka kad je saznao da sam trudna, želio je da svojima osobno objavim sretnu vijest, toliko je dobar! Ostajem ovdje otprilike mjesec dana, a onda se vraćam! Znam da neće izdržati bez mene dulje i od toga!«
Nasamo, majka joj je govorila: »U našoj obitelji neće biti razvoda! Nije me briga što se tvoj brat razveo. Al-Kusmemji djevojke se nikad ne razvode!«
Međutim Rašid, gad, nije Kamrinoj majci dao dovoljno vremena da smisli rješenje. U reprizi Sadimine tragedije, dokumenti o razvodu stigli su na adresu Kamrina oca dva tjedna nakon Kamrina slijetanja u Riyad, zaustavljajući tako sve potencijalne materinske makinacije. Činilo se kao da je Rašid samo čekao pogodan trenutak da se riješi žene koju mu je nametnula obitelj.
Dokument o razvodu nije izgledao naročito odvratno, ali mu je sadržaj bio poprilično stravičan. Nakon što joj ga je brat uručio, Kamra je preletjela pogledom preko redaka teksta i srušila se u najbližu stolicu l.iučući: »Yummah! Yummah, mama, razveo se od mene! Yummah, Rašid se razveo od mene! Sve je gotovo, razveo se od mene!«
Majka je zagrlila Kamru, plačući i proklinjući zločinca opakim kletvama: »Bog ti spalio srce u pepeo, Rašide, tebi i tvojoj majci, onako kako si ti meni spalio srce povrijedivši moju djevojčicu!«
Kamrina sestra Hessa, koja se udala godinu dana prije Kamre i bila u osmom mjesecu trudnoće na Kamrinu vjenčanju, pridružila se svojoj sestri i majci u bacanju kletvi, ali su u njezinu slučaju one bile usmjerene I nema muškarcima općenito. I ona je patila otkad se udala. Njezin muž, Kalid, koji je bio blag i nježan tijekom cijelog

razdoblja zaruka, odmah se nakon vjenčanja pretvorio u drugu osobu, postavši hladan i potpuno

»Mama«, može se koristiti i za izražavanje iznenađenja ili straha (»O, Bože!«)

nezainteresiran za nju. Hessa se stalno žalila majci na njegovo zanemarivanje. Kada bi se razboljela, nije ju vodio liječniku. A nakon što je zatrudnjela, majka je bila ta koja ju je pratila na standardne trudničke preglede. Nakon što je rodila djevojčicu, njezina je sestra Nafla morala ići s njom kupovati nužne dječje potrepštine. Ono što je Hessu najviše ljutilo kod Kalida bio je nedostatak velikodušnosti prema njoj, budući daje znala d ima novaca i budući da se nije moglo reći da je škrtario na sebi. Odbija je svojoj ženi davati mjesečni novčani iznos, onako kako je Naflin mu davao njoj, ili njihov otac njihovoj majci. Umjesto toga, davao joj je novac za svaku pojedinačnu stvar koju je htjela kupiti, a čak i to tek nakon što bi ga izgnjavila do točke da se osjećala poniženom.
Ako joj je trebala nova haljina za neko obiteljsko vjenčanje, pa bi od njega zatražila 3.000 rijala, on bi smislio nekakvu ispriku kako bi izbjegao davanje novca: »Nema potrebe za kupnjom haljine, imaš mnogo haljina.« Ili: »Nisam li ti kupio haljinu prije šest mjeseci?« Ili: »Jedva imam nešto malo novca. Odlazi i traži novac od oca, on stalno tvojoj braći kupuje nove aute; ili su te možda meni uvalili da se oslobode tvojih apsurdnih zahtjeva?« Ili nekakv drugi, jednako uvredljiv komentar koji ju je uglavnom uvijek uspijevao natjerati da zaboravi to što je trebala ili željela. U onim rijetkim prilikama kada joj je davao novac, dao bi joj 500 rijala umjesto 3.000 koje je tražila, ili 50, kada bi, kako bi se poštedjela ponižavajućih odgovora, zatražila samo 500. A zbog nekog razloga, koji nije shvaćala, njegova gaje majka

ohrabrivala u ovome. Zapravo, Škorpija (tako je zvala svoju svekrvu), je oduševljeno odobravala Kalidovu škrtost prema svojoj ženi. Takvi i trebaju biti pravi muškarci iz Nejda. Uostalom, takav je i njezin muž, Kalidov otac, bio prema njoj svih tih godina.
Kamra je jako patila zbog razvoda s Rašidom. Iako joj je Sadima ispričala koliko je bolan bio njezin službeni rastanak s Validom, Kamru su preplavjeli osjećaji za koje je Sadima nije uspjela pripremiti. Noći su bile najgore. Otkad se vratila kući, nije mogla spavati duže od tri sata tijekom noći - ona, kojoj nikada nije bio problem spavati deset - ili dvadeset -sati u komadu prije a čak i tijekom braka! Sada se budila izmučena strahovima. Da li je ovo bila ta »emocionalna nestabilnost«, omiljena tema razgovora njezinih nevjenčanih prijateljica? Niti jednom nije bila svjesna važnosti Rašidova prisustva u njezinu životu, dok nije iz njega otišao.
Ležeći na krevetu, na boku, ispružila bi desnu nogu najviše stoje mogla, i nakon što joj stopalo ne bi dotaklo Rašidovo, okrenula bi se nemirno ni drugu stranu. Izrekla bi tada dva talismana i zaštitni stih Prijestolja iz Kur'ana, i sve molitve za miran san kojih se mogla sjetiti, a potom bi stiskala jastuk ležeći na trbuhu. Konačno, utonula bi u san, s glavom u gornjem desnom kutu madraca, i nogama ispruženim sve do donjeg lijevog kuta. Jedino je, dok je ležala ovako, dijagonalno, mogla osjetiti prazninu koju je Rašid ostavio u njezinu krevetu, ali samo mali dio praznine koju je ostavio u njezinu životu.

17.

Za; seerehwenfadha7et@yahoogroups.c0m
Odi "seerehvvenfadha/et"
Datumi 4, 06. 2004
Naslov: Baš mi treba još jedan Saudijac!
Nismo li ti grudi razgalili, i breme tvoje s tebe skinuli,

koje ti je znalo pleća pritiskati i nismo li spomen na te visoko uzdigli?! Zato - tegobu olakšanje prati; Zaista, tegobu olakšanje prati! - Kur'an, Razgaljivanje - Al-'lnšir h, ajeti 1-8

Proteklih nekoliko tjedana čitam novinske članke koji govore o meni, ili, recimo, o mojim e-mailovima\
Istaknute nacionalne tiskovine pišu o:
»općem metežu, iza kojeg stoji anonimna mlada žena koja svaki petak šalje e-mail velikom broju korisnika Interneta u Saudijskoj Arabiji. U ovim e-mailovima ona piše o svoje četiri prijateljice, Kamri al-Kusmanji, Sadimi al-Horaimli, Lamis Jiddavi i Michelle al-Abdulrahman. Djevojke pripadaju 'baršunastoj' društvenoj klasi, eliti čije je ponašanje obično skriveno od svih, osim njih samih.
Svaki tjedan, ona otkriva nove i uzbudljive priče, zbog čega njezin sve širi krug čitatelja napeto iščekuje podnevnu molitvu petkom. Svake subote ujutro, vladini uredi, dvorane za sastanke, bolnički hodnici i školske učionice postaju poprišta rasprava oko posljednjeg e-maila. Svatko ima svoje mišljenje. Postoje oni koji podupiru ovu mladu ženu, i oni kojima smeta. Ima onih koji vjeruju da je ovo što ove četiri djevojke rade savršeno prirodno (a osim toga, nije ni tajna), i drugih koji bjesne zbog otkrivanja onoga što oni vjeruju da su ispadi koji se događaju oko njih u našem konzervativnom društvu.
Kako god ovo završilo, nema sumnje da su ovi neobični e-mail -ovi stvorili pomutnju u našem društvu, koje nikada ranije nije doživjelo nešto slično. Jasno je da će ove priče nastaviti donositi materijal za razgovore i rasprave još dugo vremena, čak i nakon što se prestanu pojavljivati.«

Sadima je počela uživati u svom novom poslu u HSBC

banci. Svi su prema njoj bili dragi i ljubazni. Bila je najmlađa zaposlenica i svi su se zbilja trudili oko nje, nudeći joj pomoć i savjete. Naročito ugodno osjećala se s Tahirom, kolegom pakistanskim muslimanom koji je bio najveseliji i najzabavniji od svih.
Posao nije bio težak. Njezine su dužnosti bile ograničene na primanje stranaka koje su se došle informirati u banku, pomaganje pri ispunjavanju formulara, ili sortiranje i pohranjivanje dokumenata.
Nije ju privlačio niti jedan kolega, tako da je sa svima bila vrlo opuštena. Čak štoviše, među njima nije bilo niti jednog Arapina, pa se osjećala slobodnom ponašati kao jedna od njih, šaleći se s jednim, smijući se s drugim, ne namećući si nikakva ograničenja što je obično činila kada Ih se našla među Arapima, naročito onima iz Zaljeva, a posebice među Saudijcima.
Jednog dana nakon radnog vremena, Edward, kolega plavih očiju, i šarmantnog irskog naglaska predložio je da svi odu u »Piano tur« u Kensington High Street. Sadima je pristala, budući da je išla cijela hrpa ljudi, uključujući i Tahira, i budući da je bar u koji su išli bio blizu njezina stana. Tahir se planirao sastati s jednim prijateljem i produžiti s njim u kino. Sadima je najavila da će i ona otići kad Tahir ode. Postao joj je poput starijeg brata u čijoj se prisutnosti osjećala opuštenom i sigurnom.
U baru, Sadimin je pogled stalno bježao prema klaviru. Na prozirnom staklenom poklopcu klavira stajao je niz čaša. Ovaj ju je klavir podsjetio na bijeli klavir u staroj kući njezine tetke Bedrije u Riyadu. Tarik, sin njezine tetke, pohađao je satove klavira, i naučio ju sve što je i sam znao.
Sadima je donijela odvažnu odluku da će zasvirati, iako je prošlo gotovo sedam godina otkad je posljednji put to učinila. Unaprijed se svima ispričala i počela napadati tipke nasumice dok nije pronašla pravi ton. Vratila se na

početak i ovaj put odsvirala prepoznatljivu melodiju, djelo Omara Khajrata, njezina omiljenog skladatelja.
U trenutku dok je prilazio baru u kojem se trebao sastati s Tahirom, Firas je zastao čuvši poznatu mu arapsku melodiju koja je dolazila iznutra. S mjesta na kojem je zastao, na vrhu stuba, provirio je kroz prozor i ugledao vrlo privlačnu mladu djevojku za klavirom. Ostao je na mjestu, slušajući je kako svira sve dok nije začuo pljesak, a ona se digla i vratila za stol.
Firas je sišao niz ostatak stuba, i prišao stolu svog prijatelja. Svima je uputio brzi pozdrav i zatražio od Tahira da se požuri kako bi u kino stigli na vrijeme, ne ostavivši mu tako dovoljno vremena da ga upozna s grupom.
Tahir se okrenuo Sadimi i pitao je li sigurna da ne želi s njima u obližnje kino »Odeon«. Odbila je, poželjevši im dobru zabavu, ali je skupila svoje stvari kako bi izašla zajedno s njima, budući da nije htjela ostati u baru bez Tahira. Vani, njih su dvojica krenuli lijevo prema kinu, a ona je skrenula desno prema svom stanu.
tjedan dana kasnije Tahir je priredio zabavu za svoj trideseti rođendan u »Collection Pubu« u South Kensingtonu. Ondje je Firas vidio Sadimu po drugi put. Prišao joj je nakon što se smjestila na jednu od stolica.
»Moja sestra ovdje je Arapkinja?«
Sadima je razrogačila oči: »Ti si Arapin?«
»Saudijac, zapravo. Zovem se Firas al-Sarkavi.«
»Ja sam Sadima al-Horaimli. Oprosti mi, pretpostavljala sam da si Pakistanac, kao Tahir.«
Nasmijao se njezinoj smetenoj otvorenosti. »A što je s tobom? Svatko bi pomislio da si Španjolka! Čak i tvoj engleski - ma shaa Allah\ Savršen je.«
»I ja sam Saudijka.«
Nasmiješio se. »Čast mi je.«
Sadima, pak, uopće nije bila tako oduševljena ovim upoznavanjem, sada kada je saznala da je on Saudijac.

»Da, da, drago mi je, također.«
»Čuo sam te onog dana kako sviraš klavir i znao sam da si sigurno Arapkinja, a onda mi je Tahir rekao da si Saudijka.«
»Stvarno? Ne sjećam se da sam te vidjela tamo dok sam svirala.«
»Stajao sam, skriven, na stubama i promatrao te kroz prozor. To je bilo prvi put da sam čuo istočnjačku muziku u »Piano Baru«. Stvarno prekrasno sviraš.«
»Hvala ti - vrlo ljubazno od tebe«. Sadima je pokupila svoju torbicu sa susjedne stolice. »Pa, sada stvarno moram ići. Oprosti.«
»Još je rano!«
»Imam dogovor.«
»OK, ali, zašto malo ne pričekaš - barem da se pozdraviš s Tahirom. On je najvjerojatnije dolje, u baru.«
»Ne mogu. Molim te, ako ga vidiš pozdravi ga u moje ime i reci mu da mi je žao što sam morala otići.«
»Doviđenja, i nadam se da te nisam ugnjavio. U svakom slučaju, bilo le je lijepo opet vidjeti.«
Ugnjavio? Moglo bi se reći. Samo nekoliko tvojih riječi i mogu osjetiti svu gorčinu kako se diže u meni poput lave u vulkanu. Sto drugo očekuješ? Ti si Saudijac!
»Bilo je vrlo ugodno. Bok.«
Sadima se vratila kući, proklinjući svoju lošu sreću zbog otkrića da je Tahirov prijatelj Saudijac. Počela je u mislima prevrtati sve što se u »Piano Baru« dogodilo one noći prije tjedan dana. Da li je tad počinila neke prijestupe koje mladi Saudijac ne smije vidjeti u svoje zemljakinje? Je li izrekla išta samouvjereno, smjelo, neprikladno? Da li je bila dovoljno pristojno odjevena? Bože, skini ga s ove zemlje! Što ga je uopće dovelo ovdje? Znači, čak se ni ovdje ne mogu opustiti i ponašati prirodno? Ovi me Saudijci stalno prate! Ne daju mi mira! Svemogući Bože. Kladim se da će od onoga što je vidio napraviti skandal, i sutra će se svaki moj udah i izdah

emitirati u Riyadu! Ne poštedio te Bog, Tahire, ni tebe ni tvog prijatelja. Što je ono rekao: »Moja sestra ovdje je Arapkinja?« Ahhhh, kakav ulet!

Početkom sljedećeg tjedna, Sadima je pitala Tahira o Firasu, i napala ga jer joj nije rekao odakle je. Tahir je žestoko poricao da je to učini namjerno. Firas nije bio tip muškarca koji bi ju trebao brinuti, uvjerava ju je Tahir. Poznavali su se, rekao je, jako dugo - zajedno su studirali na sveučilištu Westminster. Firas je tamo pisao doktorat iz političkih znanosti, dok je Tahir završavao magisterij iz računovodstva. Šest mjeseci su zajedno dijelili sobu u studentskom domu Marylebone Hali. Ono što im se najviše sviđalo u vezi ovog doma bila je njegova blizina najvećoj džamiji u Regent Parku, kamo su redovito odlazili na molitve petkom. Nakon što je Tahir magistrirao, preselio se u vlastiti stan u Maida Valeu. Nešto kasnije se i Firas preselio, kako bi živio u sobi koju je još uvijek imao u St. John's Woodu. Ostali su dobri prijatelji, i Tahir je bio sretan zbog toga.

Idućih dana, Tahir nije više pričao o Firasu, a Sadima ga nije više ispitivala o njemu. Ipak, bila je u strahu da je Tahir rekao Firasu kako je njoj bilo neugodno na rođendanskoj zabavi. Bože, kako bi joj tek onda bilo neugodno! Općenito, svima je bilo jasno da su se Saudijke ugodnije osjećale s muškarcima koji nisu bili Saudijci. Firas nije bio ni prvi, ni zadnji, koji je doživio šok saznavši da bi djevojka iz njegove vlastite zemlje puno radije bila u društvu njegova prijatelja Pakistanca nego njega.

Iako je Sadima, relativno govoreći, bila oslobođena nekih vrsta ograničenja i briga većine Saudijki, budući da joj je otac bio donekle liberalan, i budući da je obično nije bilo briga što će drugi reći ili misliti, željela je, barem ovaj put, da joj se ukaže još jedna prilika da sretne ovog muškarca, kako bi saznala kakav je dojam ostavila na njega. Mučila ju je misao daje možda stekao loše

mišljenje o njoj, jer iako ga nije dobro poznavala, ipak je on bio Saudijac, i mogao bi o njoj pokrenuti buru tračeva koji bi lako preletjeli put od Londona do Rivada.
Sadimi je bilo prešlo u naviku svako subotnje jutro provoditi u šopingu u Oxford Streetu, a nakon toga nekoliko sati u knjižari »Borders«. Uživala je u šetnji kroz sve zakutke ove ogromne knjižare koja se prostirala na pet katova, u čitanju časopisa i preslušavanju CD-a, nakon laganog doručka u »Starbucksu«.
Tu ga je pronašla. Treći put zaredom, sudbina je omogućila prikladan i pristojan slučajan susret nje i ovog stranca. To mora nešto značiti, pomislila je Sadima, i jedna od omiljenih uzrečica Umm Nurije prošla joj je glavom: treća sreća.
Firas je bio zadubljen u čitanje novina, s kavom u desnoj ruci. Ispred njega su u neredu ležali laptop i hrpa papira. Da li da ga odem pozdraviti? Što ako odluči biti nepristojan i praviti se da me ne poznaje? YaHa, nema veze. Nemam što izgubiti, pa tako... Krenula je prema njemu i ljubazno ga pozdravila. Ustao je s poštovanjem i pružio joj ruku, a njegovo: »Kako si, Sadima? Drago mije što te vidim.« izbrisalo je loše mišljenje koje je imala o njemu. Stajali su uz njegov stol i čavrljali. Nakon nekoliko minuta, pomogao joj je premjestiti kavu i croissant sa sirom sa svog stola na njegov, tako da ne bi morala jesti u samoći.
Razgovor je tekao glatko i ugodno. Nekako je, tijekom razgovora, zaboravila da je ovo bio taj tip, taj Saudijac kojem je htjela odrezati jezik prije no što počne širiti tračeve o njoj. Raspitivala se o njegovu studiju i temi doktorske disertacije, a on o njezinu ljetnom poslu i njezinim studijima. Kad je upitala kakvi su to razbacani papiri ispred njega, priznao je da je namjeravao pročitati više od dvjesto stranica tog jutra, ali da kao i obično, nije bio u stanju odoljeti izazovu svježih, šuškavih novina. S dječjom je zločestoćom skrivao od nje ono što je stajalo

na susjednoj stolici - još jedna hrpa novina. Nasmijala mu se. Tvrdio je da je tog jutra kupio samo Al-Hayat, Asharq Alazusat i The Times, koje je pročitao od prve do posljednje stranice, umjesto svoje hrpe akademskih tekstova.
Što je njihov razgovor odmicao dalje, to je Sadimu više fasciniralo njegovo sofisticirano poznavanje muzike i umjetnosti. Kada ju je natjerao da mu obeća kako će poslušati ariju »Kraljica noći« iz Mozartove Čarobne frule, u izvedbi Louise Kennedv, pomislila je kako je on jedan od najkultiviranijih muškaraca koje je ikad upoznala.
Razgovor je potom skrenuo na temu zaljevskih turista koji su svake godine, tijekom turističke sezone, pritjecali u ogromnom broju u London. Sadima nije sputavala svoj jetki, kritični smisao za humor. Ispostavilo se da je Firas više od svega volio dobru šalu. Svojim su toplim smijehom ispunjavali atmosferu kafića.
Kemija između njih dvoje postala je tako snažna, daje lebdjela i oblijetala oko njihovih glava, poput strelica u crticu. Sadima je primijetila da je počela padati jaka kiša, iako je prije tek nekoliko sekundi bilo sunčane Firas se ponudio da ju odveze do stana - ili gdje god je htjela - a ona; to ljubazno odbila, zahvalivši mu na ponudi. Rekla mu je da će završit svoj šoping u obližnjim dućanima, i da će nakon toga otići kući taksijer ili busom. On nije navaljivao, ali ju je zamolio da pričeka par minuta dok donese nešto iz svog auta.
Vratio se noseći u rukama kišobran i kabanicu, koje joj je predao. Pokušala gaje nagovoriti da zadrži za sebe barem jedno od to dvoje, ali on je to uporno odbijao, pa ih je na kraju prihvatila uz zahvale i najbolje želje.
Prije no što su se razišli, Sadima se nadala da će on biti dovoljno odvažan i zatražiti njezin broj telefona, tako da sljedeći susret ne bi morali prepuštati slučaju, naročito stoga što se ona za svega nekoliko dana vraćala u Riyad

kako bi nastavila svoj studij. Ipak, razočarao ju je pruživši joj ruku u znak pozdrava, zahvaljujući joj na ugodnom društvu. Vratila se u svoj stan, a svaki korak ju je sve više udaljavo od sretnog završetka priče koja nije dobila priliku niti da započne.

18.

Za: seerehwenfadha7et@yahoogroups.c0m Od: "seerehwenfadha7et" itum: 11. 06. 2004
Naslov; Društvo prožeto proturječjima
Plemeniti Prorok, Božji blagoslovi i mir bili s njim, ženio se Arapkinjama i nearapkinjama; ženama iz svog plemena Kuraiš, i ženama koje nisu bile pripadnice Kuraiša; muslimankama i nemuslimankama; kršćankama i Židovkama koje su se preobratile na islam prije no što je on konzumirao te brakove; ženama koje su bile udane prije i djevicama. -AmrKhaled18

Primijetih da su odnedavno moji e-mailovi (konačno!) počeli zadobivati pohvale od pripadnica mojeg vlastitog spola, iako većina ohrabrujućih pisama koje dobivam stiže od muškog roda, baš su dragi! Mogu točno zamisliti scenarij: prosječna djevojka, iz tjedna u tjedan, sjedi pogrbljena nad

Amr Khaled je egipatski muslimanski propovjednik i aktivist. Danas je popularan u svim arapskim zemljama. Jedan je od najutjecajnijih televizijskih propovjednika i pisaca u arapskom svijetu.

kompjutorom svakog petka nakon molitvi, čekajući da se pojavi moj e-mail, a čim se to dogodi mahnito ga pregledava ne bi li prepoznala ikakvu sličnost sa sobom. Nakon što ne pronađe niti jednu, izdahne s olakšanjem i onda zove svoje prijateljice kako bi se uvjerila da su i one na sigurnom, pa si čestitaju međusobno što su i ovaj

tjedan izbjegle skandal! Međutim, ako pronađe išta što imalo podsjeća na događaje kroz koje je prolazila prije nekoliko godina, ili je ime ulice kojom je prolazio netko od mojih likova zazvučalo jednako imenu ulice u blizini kuće njezina ujaka u predgrađu, onda će me napasti i drvljem i kamenjem.
Dobila sam mnoštvo poruka u kojima me psuju ili mi prijete: Wallah, mi ćemo tebe razotkriti jednako kako si i ti razotkrila nas! Znamo tko si! Ti si ona cura, kćerka nećakinje ujaka moje šogorice! Samo si ljubomorna jer je tvoj rođak zaprosio mene, a ne tebe! Ili si brbljava kći naših starih susjeda iz Manfoohe, ljubomorna jer smo se mi preselili u Olajju, a ti još uvijek živiš na tom užasnom mjestu.

Fejsal je Michelle rekao samo pola istine. Sjedeći joj nasuprot, u njihovu omiljenom restoranu, rekao joj je da se njegova majka protivi ideji njihova vjenčanja, i ispričao joj koliko je dramatično reagirala, ali prepustio je Michelle da donese zaključke o očiglednim razlozima ovakve reakcije njegove majke. Michelle nije mogla vjerovati svojim ušima. Zar je ovo bio isti onaj Fejsal koji ju je očarao svojom otvorenošću? Zar je on zbilja ovako lako odustajao od nje, samo zato jer je njegova majka željela da se on oženi djevojkom iz njihovih društvenih krugova? Glupom, naivnom djevojčicom, koja se nije nimalo razlikovala od milijuna drugih takvih djevojaka? Zar će Fejsal tako završiti? Zar zaista nije bio nimalo različit od drugih prostih mladića kakve je prezirala?
Ovo je za Michelle bio težak šok. Fejsal se nije čak niti pokušao opravdati, budući da je znao da, bez obzira što rekao ništa neće moći promijeniti, pa se njegov stav činio slab a reakcija hladna. Sve stoje rekao bilo je kako se nada da će Michelle razmotriti kakve bi posljedice trpili da se usprotive njegovoj obitelji; nije bilo te sile na zemlji, rekao je, koja

19 Manfooha je vrlo staro urbano područje južno od Riyada, a Olajja je popularni dio Ri-yada u kojem su cijene nekretnina vrlo visoke.

bi zaustavila ili umanjila užasne stvari koje bi njegova obitelj činila kako bi ih oboje povrijedila u slučaju da on i dalje bude inzistirao na njihovu vjenčanju. Njegova ju obitelj nikada ne bi prihvatila, a zbog toga bi ispaštala njihova djeca. Nije se čak niti pokušao usprotiviti svojoj majci, zbog potpune jalovosti nečeg takvog. Nije to bilo zato jer ju nije volio, govorio i- dalje. Ali, njegova obitelj ne vjeruje u ljubav! Oni vjeruju samo u svoja vjerovanja i običaje koji se prakticiraju već generacijama, pa kako bi se onda itko mogao nadati da će ih uvjeriti u drugo?
Michelle je cijelo ovo vrijeme bila potpuno nijema i mirna, zureći preko stola u lice koje, činilo joj se, više ne prepoznaje. Prinio je njezine ruke svom licu, ovlaživši joj dlanove svojim suzama, prije no što je rekao
zbogom i ustao od stola. Posljednje što joj je rekao prije no što je otišao, bilo je da je prava sretnica jer ne dolazi iz obitelji kakva je njegova. Njezin bi život bio jasniji i jednostavniji, a njezine odluke samo njezine, a ne plemenske«. Bolje će joj biti bez njega i njegove obitelji. Njezin prekrasni slobodni duh neće biti ukaljan njihovim pravilima; njihove otrovne misli i podmukla djela neće uništiti njezinu dobrotu.
Fejsal se udaljio od svoje voljene Michelle. Servirao joj je ružnu istinu, a onda pobjegao čak i od odgovornosti suočavanja s njezinom reakcijom. Ostavio ju je da sjedi u restoranu, nijema i sama, kako ne bi vidio svoj izobličeni odraz u njezinim očima. Jadni Fejsal! Nije on nju napustio zbog svog ponosa. Učinio je to jer je, usprkos svemu, htio sačuvati prekrasno sjećanje na njezinu ljubav za njega.
Uz ogromno strpljenje i iskrenu želju da nadvlada tugu, i

uz Božju pomoć, koji je znao koliko je teška bila njezina patnja, Michelle je započela proces prebolijevanja. Uz pomoć pravedničkog prezira i svoje tvrdoglavosti, odlučila je dopustiti da joj i posljednji zaostali rubovi njihove prekrasne prošlosti iskliznu iz ruku.
Nadala se da će je vrijeme izliječiti i da će joj se u život vratiti užitak u malim stvarima. Kada se to nije dogodilo, učinila je neuobičajeni korak i potražila psihijatra. Krenula je egipatskom psihijatru kojeg joj je predočila Umm Nurija, koja je k njemu odlazila tijekom prvih faza svog razvoda.
Kod njega nije bilo kauča na kojem bi se mogla opružiti; neće tu biti nikakvih »slobodnih asocijacija«. Psihijatar se činio prilično konzervativan u svom ophođenju s njom, i nije bio u stanju nositi se s njezinim tugom natopljenim pitanjem, odgovor na koje će joj ostati skriven dok je živa: »Što sam još mogla učiniti ili reći kako bi on ostao sa mnom?«
Nakon četiri posjeta, sve što je Michelle otkrila o sebi bilo je da će joj trebati dublji lijek od ičega što joj je mogao ponuditi ovaj primitivni liječnik. Analizirajući Fejsalovu izdaju, dobri je doktor zaključio kako se sve svodi na priču o vuku koji namami ovcu u svoj brlog, kako bi ju tamo mogao proždrijeti. E pa, niti je ona bila blejeća ovca, niti je njezin dragi Fejsal bio vuk. Zar je ovo bio najbolji i najsuvremeniji uvid što ga je disciplina psihologije proizvela među Arapima? I kako bi uopće muški egipatski psihijatar mogao razumjeti razmjere problema koji su mučili njezino žensko saudijsko biće, uz ogroman društveni jaz među njima uslijed nacionalnih razlika, budući da Saudijska Arabija ima jedinstvenu društvenu situaciju zbog koje su njezini ljudi drugačiji od svih drugih? Usprkos rani koju joj je nanio, Michelle je bila sigurna da ju je Fejsal volio iskreno i strastveno, i da ju još uvijek voli, kao i ona njega. Međutim, bio je slab, pasivan i podložan volji društva koje je paraliziralo

svoje pripadnike. To je bilo društvo prožeto licemjerjem, drogirano proturječjima, a njezin su jedine mogućnosti bile, ili prihvatiti ta proturječja i pokoriti im se,' napustiti vlastitu zemlju i živjeti u slobodi.
Ovoga puta, kada je predložila ideju studiranja u inozemstvu svo ocu, nije automatski naišla na odbijanje kao prije godinu dana. Možda s na njegovu odluku utjecali i kilogrami koje je izgubila posljednjih nekoliko tjedana i bljedilo njezina lica. Atmosfera je u njihovu domu postala vrlo turobna uslijed njezine depresije, i odlaska njezina brata Mešaal u ljetni internat u Švicarskoj. Njezini su se roditelji dogovorili da će jo dopustiti odlazak u San Francisco, gdje joj je živio ujak. Tog je istog dan pisala svim fakultetima i sveučilištima u San Franciscu; čvrsto je odlučila ne propustiti priliku da se prijavi prije početka nove školske godine.
Sve što je Michelle željela bilo je čuti da je primljena u jednu od tamošnjih škola, tako da onda može spakirati svoje stvari i okrenuti leđa zemlji u kojoj se ljudima vladalo - ih upravljalo - kao životinjama, kako sije stalno ponavljala. Neće nikom dopustiti da joj govori što može, a što ne može raditi! Koja je, inače, svrha života? To je bio njezin život, samo njezin, i živjet će ga onako kako želi, za sebe, i samo za sebe.

19.
Za: seerehwenfadha7et@yahoogroups.com
(kl: "seerehvvenfadha/et"
Datum: 18. 06, 2004
Nasiov: Među zvijezdama, Iznad oblaka

lnbox mi je krcat eksplodirajućim e-mailovima. Neki me upozoravaju da se previde približavam crvenoj liniji. Drugi mi govore da sam je već prešla, i da ću zasigurno biti kažnjena, jer se petljam u stvari drugih ljudi i (što je još gore), jer postajem uzor drugima koji bi mogli doći u

iskušenje i započeti osporavati naše društvene običaje, s takvom drskošću, bestidnom ohološću i samouvjerenošću. Hej, ne pucajte na glasnika!

Prilazeći avionu, Sadima je plakala kao da se, prije povratka u Riyad, pokušavala riješiti svih suza koje su zaostale u njoj. Htjela se vratiti svom starom životu ondje, životu prije Valida. Htjela se vratiti na sveučilište, studiranju i napornom učenju, svojim bliskim prijateljicama i ugodnim satima provedenim kod tete Umm Nurije.
Zauzela je svoje mjesto u prvom razredu, stavila slušalice svog walkmana na uši i zatvorila oči, dok joj se prekrasna muzika Abdulmajeeda Abdullaha, jednog od njezinih omiljenih saudijskih pjevača, razlijeval ušima.
Medu zvijezdama ovdje gore iznad smirenih oblaka
brišem tugu bojama sreće svu bol odnosi ruka laka.
Kako bi ispunila vrijeme putovanja prema domovini, Sadima je oda brala kompilaciju pjesama koje nisu mogle biti različitije od onih koje je bila ponijela u London. Ovoga je puta odlučila reći zbogom tuzi koja ju je preplavjela nakon prekida s Validom. Odlučila je svoju tugu pokopati u londonskoj prašini, i vratiti se u Riyad dobro raspoložena, kako i priliči djevojci njezinih godina.
Nakon što se ugasilo svjetlo za vezanje pojaseva, Sadima se uputila - kao i obično na međunarodnim letovima - prema WC-u kako bi tamo obukla svoju abaju. Nije podnosila odgađanje ovog zadatka do trenutka netom prije slijetanja u Kraljevstvo, kada bi se sve žene i svi muškarci poredali u prolazu među sjedalima, čekajući svoj red da uđu u WC i obuku svoje službene odore. Žene su oblačile svoje duge abaje, pokrivale glavu hidžabima a lica feredžama, dok su muškarci skidali odijela i kravate, uključujući i remenje što su stezali pod trbusima da se vidi kako su puni mesa i masti i skute i

sirutke, i vraćali se bijelim thobeima koji su skrivali njihove gastronomske grijehe i crvenim shimaghima kojima su prikrivali ćele.
Dok se vraćala prema svom sjedalu, ugledala je muškarca, koji joj se, barem joj se tako činilo, smiješio iz daljine. Škiljila je i mrštila se ne bi li jasnije raspoznala njegove crte lica. Koliko bi joj samo bilo lakše kada bi mogla sama stavljati svoje kontaktne leće, umjesto što mora ovisiti o svom okulistu da to učini! Međutim, kad je došla do svog sjedišta, samo su je četiri koraka dijelila od sjedala nasmiješenog mladića. A onda gaje prepoznala! Uzdahnula je, glasnije no što je trebala, dovoljno glasno da se posrami! Otkrila je tako svoje oduševljenje, koje je, naravno, bilo teško objasniti u javnosti.
»Firas!«
Otišla je do njega. Ustao je, pozdravio je s očitim oduševljenjem, i ponudio joj mjesto do svojega za koje je sudbina odredila da bude prazno.
»Kako si, Sadima? Kakva divna slučajnost!«
»Bog neka ti osladi dane! Wallah, stvarno, lijepa slučajnost. Nisam mislila da ćemo se sresti nakon onog dana u knjižari.«
»A znaš što? Bio sam na listi čekanja za ovaj let. Mislim, nisam uopće bio siguran da ću putovati večeras. Bog se smilovao! A onda si ti, hvala Bogu, otišla obući svoju abaju, jer te inače ne bih uopće bio vidio!«
»Čudno, zar ne? A vidi tebe! Obukao si svoj thobe prije ukrcavanja U avion!«
»Da, pa ne volim se presvlačiti u avionu. To me tjera da se osjećam malo šizoidno. Kao da sam dr. Jekvll i pretvaram se u g. Hydea.«
»Ha ha! Prilično me se dojmilo što si me prepoznao iako sam u abaji i imam hidžab na glavi.«
»Zapravo, jako si slatka u svojoj abaji.«
On to ozbiljno? Ili ima užasan ukus, ili misli da sam tako

ogavna pa sam mu draža pokrivena od glave do pete?
»O, hvala ti. Pa valjda je ljepota u oku promatrača. Usput, tvoji kišobran i kabanica su još uvijek kod mene, znaš li to?«
»Naravno. Dao sam ti ih da ih zadržiš.«
»Nadam se da se tog dana nisi razbolio zbog mene.«
»Nisam, Alhamdu lillah, hvala Bogu. Kad živiš u Londonu, navikneš se ostavljati kišobran i kabanicu u autu jer se vrijeme stalno mijenja. Uostalom, tog sam dana otišao pravac u auto i onda kući. Više sam se brinuo da bi se ti mogla razboljeti od šetanja po onakvom vremenu.«
»Ne, ništa, Alhamdu lillah. A sve to zahvaljujući tvom kišobranu i kabanici", sada ne idem nigdje bez njih!«
»Uživaj u njima!«
»Hvala. Usput«, pitala je Sadima oklijevajući, »ostaješ li ovaj put u Rivadu ih se namjeravaš vratiti u London?«
»Wallah,'pš se nisam odlučio, ali dok stvari ne postanu malo jasnije, moje će vrijeme biti podijeljeno između Rivada, Jidde i Khobara. To ima određenog smisla, budući daje Riyad službeni glavni grad, Jeddah ne-službeni, a Khobar je glavni grad moje obitelji.«
»Ti si iz Khobara?«
»Da. Zapravo, originalno potječemo iz Nejda, ali smo doselili u istočni dio zemlje jako davno. Znaš kako kažu da na istoku nema starosjedilaca. Većina nas potječe iz Nejda.«
»Nije li to naporno, to konstantno seljakanje? Zar nisi već to, nekako, prerastao, to dolaženje i odlaženje iz tjedna u tjedan?«
Firas se nasmijao. »Nije to ništa. Moj mi vozač kupuje avionske karte, u obje kuće imam odjeću, i sitnice kao stoje četkica za zube. Barem nakon ovakve prakse neću imati problema usklađivati vrijeme između dvije ili čak tri žene.«
»Ha ha, jako smiješno! Dakle, pravi Firas je ipak zločest,

ha? Kojeg si datuma rođen?«
»Zašto? Planiraš mi kupiti poklon? Možeš mi ga donijeti kad god poželiš!«
»Zašto bih ti ja donosila poklone? Ti si prestar za takve stvari. Prepusti to mladima, poput mene!«
»Trideset pet nije tako staro.«
»Ako ti tako kažeš. Onda, reci mi, što si u horoskopu?«
»Ti se razumiješ u te stvari?«
»Ne, ne baš, ali jedna je moja prijateljica prava stručnjakinja, i zbog nje sam navikla to pitati svakoga koga upoznam.«
»Ja sam Jarac. Ali, ne vjerujem ja u te stvari. Kao što kažeš, prestar sam ja za to.«
Tijekom leta, Sadima je primijetila kako se Firas brine da joj niti jedna stjuardesa ne ponudi greškom alkohol ili jelo sa svinjetinom. Nije ni on uzimao nijedno ni drugo. Ali, iznenadilo ju je što se brinuo stoje ona činila. Uživala je u njegovoj brižnosti. A budući da je bila horoskopska Djevica (kako joj je Lamis objasnila), sviđali su joj se ljudi koji su brinuli o detaljima jednako kao i ona.
»Sigurna sam da će tvoja majka skakati od sreće što se vraćaš kući«, rekla je Sadima toplo.
»Da, trebala bi, ali je trenutno u Parizu s mojim sestrama. Jadnica, bila je tako tužna cijelo vrijeme mog studija u inozemstvu. Zvala me svaki dan i postavljala jednaka pitanja: 'Jesi li sretan? Zar se ne želiš vratiti kući? Nije li ti dosta? Ne želiš li se oženiti?'«
»Pa u pravu je. Zar se ne želiš oženiti?« Sadimino je pitanje bilo impulzivno i pogled joj je bio fiksiran na razmak između njegovih prednjih zuba.
»Hej, ovo je već drugi napad — nakon primjedbe da sam prestar -koji sam primio u jednoj minuti! Zar ne može tip odahnuti na trenutak? Jesam li stvarno tako star?«
»Ne, ne, nisam tako mislila, molim te nemoj me pogrešno shvatiti! Nego, jednostavno nisam navikla vidjeti saudijskog muškarca iznad tridesete koji nije

oženjen. Obično naši dečki krenu gnjaviti svoje majke da im pronađu ženu prije nego što im izrastu brkovi!«
»Ja sam, valjda, malo kompliciran. Imam vrlo specifične zahtjeve koje je vrlo teško pronaći u današnjim djevojkama. Iskreno, prošle su go-dine i godine otkad sam svojoj obitelji dao opis djevojke s kojom bih želio biti. Rekao sam im, potražite uokolo, ali ne žurite. Međutim, još mi nisu pronašli pravu. Uostalom, dobro mije i ovako, savršeno sam zadovoljan i ne osjećam da išta propuštam.«
»Onda, mogu li ja čuti koje ti to nemoguće kvalitete tražiš, budući tla ne možeš pronaći niti jednu koja ih ima?«
»Na zapovijed. Ali, prije no što zaboravim, mogu li te nešto zamoliti?«
Proučavala je njegove bijele zube, duboko zamišljena. Stvarno je imao sladak razmak među zubima. Bi li njezin mali prst stao u njega? -Naravno.«
»Mogu li te kasnije nazvati? Volio bih ti čuti glas večeras, prije no što zaspim.«

20.
Za: seerehwenfadha7et@yah0ogroups.com
Od: "seerehvvenfad'na/et"
Datum: 25. 06. 2004
Naslov: Povratak k Umm Nuriji

Jedna čitateljica koja kaže kako prati moje e-mailove od samog početka, bila je naročito oduševljena završetkom mog prethodnog e-maila i poslala mi je sljedeću poruku: JEEEEEEEEEEEEE!! Konačno! Ono što smo iščekivali! Već nam je ponestajalo strpljenja čekajući tog Firasa da napravi prvi korak! Alf mabrook, čestitke Sadimi!
Kako je čarobna ovakva razmjena! Tjera me da nastavim s ovim svojim nizom, ovim navođenjem na skandal, ovim nizom priča ozbiljno posvećenom postizanju

promjene. Nisu li ovakve poruke tisuću puta ljepše od drugih kakve svakodnevno dobivam, a u kojima mi samo poručuju kako sam liberalna i dekadentna.
Neki kažu da progovaram o manama drugih, a o svojima šutim, uklanjajući sebe iz događaja o kojima govorim. Ne, uopće nije tako. Ja ne tvrdim da sam nekakav primjer savršenstva, zato jer uopće ne smatram da je ponašanje mojih prijateljica pogrešno, ili grešno!
Ja sam svaka od mojih prijateljica, a njihova priča je i moja priča. A ako sam se suzdržala od otkrivanja vlastitog identiteta iz nekih osobnih razloga, otkrit ću ga onog dana kad ovi razlozi prestanu postojati. Onda ću vam reći svoju cijelu priču, potpuno iskreno i otvoreno, onako kako je želite čuti. A za s.ida, vratimo se našoj dragoj Kamrici.

Cijelo ovo vrijeme Kamra je zabrinuto razmišljala o svojoj nepoznatoj budućnosti. Kao Sadima s Validom, tjednima je Kamra sanjarila kako će joj se Rašid vratiti, ili će je barem nekako pokušati kontaktirati, nakon što shvati koliko je bio užasan i koliko se ogriješio o nju. Međutim, kad se to nije dogodilo, počela je brinuti o svojoj budućnosti. Zar će zauvijek ostati u očevoj kući kao kakav stari komad namještaja u stražnjem spremištu? Hoće li se vratiti na fakultet i završiti studij? Da li hi sveučilišna administracija to uopće dopustila, sada, kada je cijelu godinu zaostajala za kolegicama? Ili bi se trebala prijaviti na neki od studija koje nude privatni instituti ili ženske udruge, da ispuni slobodno vrijeme i stekne nekakvu diplomu? Nije zapravo bilo važno kakvu.
»Mama, hoću još limete sa solju.«
»Previše limete nije dobro za tebe, draga moja. Zaboljet će te trbuh.«
»Ufffi Tražim samo malo limete i soli, za ime Božje! Što bi bilo da žudim za nečim što je stvarno teško nabaviti?

Što bi onda učinila?«
»Neka me Bog sačuva tvog jezika!« Kamrina se majka obratila kućnoj pomoćnici. »Donesi joj tu limetu, neka dobije žgaravicu, možda će onda naučiti kontrolirati svoju ćud!«
Kamrina mlađa braća, Najif i Navaf, bili su oduševljeni njezinim povratkom. Stalno su je pokušavali oraspoložiti i zabaviti pozivima da s njima igra Nintendo ili PlayStation. Ali, snažne promjene raspoloženja od kojih je Kamra patila - a koje su izazivali Rašid i njegovo dijete, koje je počelo upravljati njezinim životom i prije no što se rodilo - činile su je neprestano napetom i spremnom na svađu bez ikakva povoda.
»Zar će mi život ovako izgledati, Bog zna koliko još dugo ? Ne dao ti Bog mira, Rašide! Ne dao ti Svevišnji oprosta, gdje god bio i što god radio! Neka se ono što si ti meni učinio, učini tvojim sestrama i kćerima! 0 Bože, smiri moje me i spali njegovo, skini ovu bol s mene i svali je na njega i njegovu jeftinu ljubavnicu.«
Sadima je kontaktirala svoje prijateljice čim je stigla u Riyad, i četiri su set djevojke dogovorile sastati sljedeći dan u kući Umm Nurije. Već se dugo vremene nisu sve zajedno sastale - na kraju krajeva, svaka je od njih bila potpuno zaokupljena vlastitom situacijom.
Umm Nurija im je ponudila šalice crnog čaja s mlijekom i kardamomom, zaslađenog s mnogo šećera u indijsko-kuvajćanskom stilu, dok ih je grdila što ju ne posjećuju češće. Jedino se Sadima sjetila Umm Nurije na svojim putovanjima: donijela joj je raskošni šal od kašmira koji ju je apsolutno oduševio, i čestitala joj na povratku njezina sina Nurija iz Amerike, kamo ga je prije dvije godine poslala u posebni internat za problematične adolescente.
Nakon što su školski savjetnici obavijestili Umm Nuriju daje Nurijevo stanje psihološko, a ne fiziološko, i da se radi o privremenoj fazi kroz koju prolaze mnogi

adolescenti - naročito oni koji proživljavaju probleme unutar obitelji - Umm Nurija je odahnula s olakšanjem. Bila je više nego svjesna, da čak i ako se očiti znaci homoseksualnosti ne smatraju bolešću u SAD-u, u Saudijskoj Arabiji predstavljaju krajnju nesreću, bolest goru od raka. Gotovo se onesvijestila nakon što su joj liječnici rekli, na početku svega toga, da njezin sin »definira svoj seksualni identitet«. S vremenom će, rekli su, izabrati između muškosti i ženskosti. A nakon što je Umm Nurija pitala što bi se dogodilo da izabere ženskost, užasnula se kada je od njih saznala daje u tom slučaju moguće medicinski intervenirati kako bi mu se pomoglo kirurškim putem i hormonalnim tretmanima, uz psihološko savjetovanje.
Nuri je u toj školi ostao dvije godine, a onda se odlučio za muškost, nakon čega je ekspresno vraćen u majčin zagrljaj. Bila je presretna kada je vidjela da je njezino jedino dijete izraslo u muškarca kojeg je mogla ponosno pokazivati vlastitu mu ocu, i svima onima koji su ogovarali i prezirali nju i njezina sina. Naročito svoj onoj ženskoj rodbini, susjedama i kolegicama s posla!
Nakon što su se djevojke ponovno sastale, Michelle je pričala samo o pokvarenosti saudijskog društva, njegovoj nazadnosti, neprosviječenoj krutosti i sveukupnoj reakcionarnosti. Zračila je uzbuđenjem zbog skorog putovanja i početka novog života u zdravoj sredini - negdje daleko od ove, po njezinu mišljenju, »do srži trule, otrovne sredine od koje bi se svatko razbolio«. Sadima je, u međuvremenu, proklinjala Valida nakon svake izgovorene rečenice. Što se tiče Kamre, ona se stalno žalila na konstantnu gnjavažu svoje majke; tužila se kako joj je majka zabranila da izlazi onako kako je to prije običavala, samo zato jer je sada bila razvedena, i, tvrdila je majka, sve su oči bile uprte u nju, u iščekivanju nekog pogrešnog koraka, spremni na širenje najodvratnijih tračeva o njoj.

Kamra je smatrala kako majka ima povjerenja u nju, ali je previše opterećena tuđim mišljenjima. Njezina majka nikada nije shvatila istinu u staroj izreci koja kaže da će onaj koji nastoji cijelo vrijeme promatrati druge na kraju umrijeti od iscrpljenosti. Desetinama puta dnevno Kamra bi čula: »Što? Zar si zaboravila da si razvedena?« Naravno da nije zaboravila, niti na sekundu. Ali, zar sama ta činjenica nije već bila dovoljno bolna, i bez užasnog ograničavanja njezine slobode? I bez traćenja tolikog vremena na brigu o svim tim njuškalima i njihovim glupim naklapanjima? Vjerovali ili ne, ovo je bilo prvi put daje dobila dopuštenje da izađe iz kuće, od svog povratka iz Amerike prije tri tjedna, i nije vjerovala da će joj majka u neko skorije vrijeme opet dopustiti ovakav izlazak.

Zakasnivši, kao i obično, opuštena Lamis ušetala je s pladnjem lazanja u jednoj, i zdjelom creme brulee u drugoj ruci, kunući se djevojkama da će se oduševiti i jednim i drugim. Njih su je tri sasjekle pogledima, dok je Umm Nurija ustajala da joj pomogne odnijeti to sve u kuhinju. Lamis ju je pitala zašto su sve tako loše raspoložene.

»Gledaj dušo, ove djevojke - svaka je od njih u problemima do obrva, a onda ti bezbrižno ušetaš i navaljuješ da isprobaju tvoje makarone i desert? Zar nikad ne posustaješ?«

»Nema ništa loše u malo hrane za utjehu! Sto bih ja trebala, biti poput njih i ponašati se samoubilački? Dao im Bog nešto bolje, naravno, ali ovo nije način! Pogledaj ih, samo sjede i mršte se. Ponovno proživljavanje i ih priča donosi samo još više žalosti!«

»Ne govori tako. Ne znaš koliko je svakoj od njih slomljeno srce. Prokleti muškarci! Gadovi! Oduvijek donose samo probleme i glavobolje!«

Međutim, Lamis je bila odlučna u namjeri da svoje prijateljice iščupa iz ponora tuge. Izvukla je iz torbe

najnoviju, netom izdanu, tanku kao tost knjigu Maggie Furah o horoskopu, koju je naručila iz Libanona. Djevojke su živnule čim su ugledale ovaj priručnik za ljubav. Započele su svoju uobičajenu razmjenu informacija.
SADIMA: Lamis, provjeri mi molim te, osobine muškarca Jarca.
LAMIS: »Muškarac Jarac je po prirodi emotivan, ali ima vrlo malu sposobnost pobuđivanja osjećaja i emocija u partnera. On je racionalno biće koje ne reagira brzo, ali kada reagira, potpuno izgubi razum i ne može kontrolirati svoje ponašanje. Jarac je zahtjevan: čvrsto se drži običaja i tradicije, i ne upušta se u avanture i rizik. Nikad ga ne vode osjećaji, i rijetko je pod njihovim utjecajem. Obiteljske su mu veze važne. Mane su mu ponositost, egoizam i karijerizam.«
michellE: Koji je postotak uspješnosti veze između žene Lava i muškarca Raka?
LAMIS: 80 %.
SADIMA: Je li Djevica bolja u paru s Ovnom ili Jarcem?
LAMIS: S Jarcem, naravno\ Ne moram uopće otvarati knjigu da ti odgovorim na to pitanje! Gle - vidi što ovdje piše: »Stupanj kompatibilnosti žene Djevice s muškarcem Ovnom ne prelazi 60%. Između žene Djevice i muškarca Jarca ne ide ispod 95%.« Samo naprijed, djevojko! Očito već prebolijevaš Valida! Hajde, ispljuni, Yalla, tko je taj Jarac koji te tako zanima?
KAMRA: Poslušajte moj mali savjet, djevojke. Jednostavno prestanite sanjati. Zaboravite sve ovo i prepustite stvari Bogu. Ne nadajte se previše kada su muškarci u pitanju, jer ćete dobiti upravo suprotno od onoga čemu ste se nadale! Vjerujte mi.
LAMIS: Ali, ako je on suprotan onome čemu sam se nadala, što će me natjerati da ga uzmem?
KAMRA: Sudbina, valjda.
MICHELLE: Hajde, budimo sada iskrene jedna prema

drugoj. Da te Rašid nije privlačio, ti ga ne bi bila prihvatila. Imala si pravo reći ne, ali nisi to učinila. Zato, bolje prestani s tom »sudbinskom teorijom«, s tim pričama kako mi ne možemo utjecati na vlastite životne puteve. Uvijek glumimo bespomoćne žene, potpuno svladane okolnostima, kao da nemamo pravo glasa ni u čemu, niti ikakvih vlastitih mišljenja! Krajnje pasivne! Koliko ćemo još dugo biti takve kukavice, koje se nemaju hrabrosti niti držati vlastitih izbora, bili oni ispravni ili pogrešni?
Atmosfera se automatski naelektrizirala, kao i uvijek kada bi Michelle uskočila sa svojim oštrim mišljenjima. Umm Nurija je, kao i obično, intervenirala ne bi li ih smirila svojim šalama i komentarima. Ovo je bila posljednja večer što će se njih tri družiti s Michelle prije njezina odlaska na studij u Ameriku, tako da su uspjele progledati kroz njezinu zajedljivu iskrenost. Kamra se povlačila, potajice i nijemo, pod bolnim primjedbama koje joj je Michelle upućivala kad god su njih dvije bile zajedno s ostatkom klike.

21.
Za: seerehwenfadha7et@yahoogroup.c0m
Od: "seerehM/enfadha/ef Datum: 2. 07. 2004
Naslov: Šljitkinja Fatirna
Ovaj e-mail posvećujem dvojici šijitskih čitatelja, Džafaru i Huseinu, koji su mi pisali kako bi me obavijestili da čak i šijitska zajednica iz tjedna u tjedan predano prati moje priče. Navelo me to na razmišljanje koliko je teško biti različit u jednokulturalnom, jednonacionalnom i jednovjerskom društvu kao što je ovo u Saudijskoj Arabiji. Ponekad mi je žao onih među nama
koji su na neki način... drugačiji.

Lamisin prelazak na Medicinski fakultet u Malazu stavio je na kušnju njezino prijateljstvo s Michelle. Svaka je od

njih pokušavala ignorirati ovu napetost, ali neka sveprožimajuća negativnost počela je curiti u njihovo prijateljstvo. Situacija je kulminirala zbog Lamisine nove prijateljice: Fatime.
Ona je voljela Lamisinu odvažnost i oštroumnost. Bilo je potrebno samo kratko vrijeme da, na obostrano iznenađenje, postanu najbolje prijateljice.
Nakon što je skupila hrabrost, pitajući se stalno kako to formulirati, Lamis je nježno pitala Fatimu o nekim stvarima koje su je zbunjivale kad se radilo o šijitima. Jednog dana tijekom Ramazana, Lamis je uzela svoj Fotoor21 obrok u Fatimin stan kako bi mogle zajedno prekinuti post nakon zalaska sunca. Putem se Lamis prisjetila (s osmijehom na licu) dana kada se bojala jesti ikakvu hranu koju su joj nudile šijitske kolegice na fakultetu. Kamra i Sadima stalno su je upozoravale da izbjegava njihovu hranu, tvrdeći kako šijiti pljuju u hranu ako znaju da će je suniti jesti, a da čak idu tako daleko da truju hranu kako bi postigli blagoslov namijenjen onima koji ubiju sunita! Tako bi Lamis pristojno prihvatila slatke pite i tijesta svojih šjiitskih kolegica, a onda bi ih bacala u smeće čim bi joj ove okrenule leđa. Bojala se da su čak trovali i bombone u omotima i žvake. Lamis nikada nije vjerovala hrani koju su joj šijiti nudili, dok nije upoznala Fatimu.
Sada je Lamis postavila mali tanjur s datuljama pred Fatimu za prekid posta. Međutim, nakon poziva na molitvu u suton, primijetila je da Fatima nije navalila na datulje kao što je ona bila očekivala. Zapravo, bila je toliko zauzeta pripremanjem pića Vimto22 i salate da nije prekinula post niti zalogajem do dvadeset minuta kasnije. Fatima je primijetila Lamisino iznenađenje. Suniti su prekidali post čim zvukAthana23 dopre do njihovih ušiju iz obližnje džamije. Međutim Fatima je obavijestila svoju prijateljicu da nije njihov običaj jesti onog trenutka kad začuju poziv na molitvu sunitskog

imama,24 već pričekati malo kako bi bili sigurni da je sunce zašlo, u nastojanju da budu što ispravniji.
Ovo je zbilja pobudilo Lamisinu znatiželju. Navalila je s pitanjima, tražeći objašnjenja za ukrase što su visjeli po zidovima u stanu. Elegantno arapsko pismo nagoviještalo je nekakvo vjersko značenje. Fatima je objasnila da su ukrasi obješeni za neke od obreda koje su šijiti slavili svake godine polovicom arapskog mjeseca Sa'bana, mjeseca koji prethodi Ramazanu.
Doručak tijekom mjeseca Ramazana.

22 Popularno ramazansko piće; sok od grožđa, malina i crnog ribiza.
23 Poziv na molitvu.
24 Vjerski šeik koji poziva na molitve u džamiju.

Nakon ovoga, Lamis je Fatimu ispitivala o nekim fotografijama koje je vidjela u vjenčanom albumu Fatimine starije sestre. Kad ih je vidjela, pomislila je da su čudne, ali se suzdržala od zapitkivanja. Fotografije su prikazivale mladenku i mladoženju kako umaču bosa stopala u veliku srebrnu posudu s vodom u kojoj su svjetlucali mnogobrojni novčići. Dvije su bake prelijevale vodu preko njihovih stopala. Ovo je bio samo jedan od njihovih svadbenih običaja, objasnila joj je Fatima, sličan običaju iscrtavanja mladenkinih ruku kanom, ili složenom ceremonijalu skidanja velova. Bake bi istrljale stopala mladenaca u vodi koja je prethodno bila blagoslovljena izgovaranjem određenih stihova iz Kur'ana i određenih molitvi iznad nje. Pred stopala su im se bacali novčići kao milodari za blagoslov njihova braka.
Fatima je na pitanja svoje prijateljice odgovarala izravno i jednostavno, smijući se iznenađenju i čuđenju na njezinu licu. Ipak, kada je razgovor počeo odlaziti predaleko, obje su osjetile napetost u zraku. Bilo koja od

njih mogla je u svakom trenutku reći nešto što bi naizgled omalovažilo vjeru ove druge. Zato su prekinule ovu razmjenu odgovora i pitanja, i tiho se preselile u dnevni boravak kako bi pogledale popularni sitkom Tash ma Tash koji je saudijska televizija prikazivala svakog Ramazana, nakon I'btoora. Barem su se oko toga slagali i suniti i šijiti u Saudijskoj Arabiji!
Tamadur je bila prva koja je odbila vezu svoje sestre s ovom otpadnicom. Jasno joj je dala do znanja da su sve djevojke koje je ona poznavala na fakultetu ismijavale ovo prijateljstvo.
»Lamis, wallah, čula sam kako djevojke o njoj govore stvarno loše stvari! Živi sama! Obitelj joj je u Katifu25 tako da može raditi što god je volja dok je u Riyadu. Izlazi kad god poželi, a vraća se kući kad joj se prohtije. Posjećuje koga god hoće, a i nju posjećuje svatko tko poželi.«
»Lažu. Bila sam u njezinu stanu i vidjela koliko su strogi tamošnji zaštitari. Ne puštaju nikog unutra, a nema šanse da ona izađe iz stana sama. Njezin brat mora biti s njom kako bi joj dopustili izlazak.«
»Lamis, bila to istina ili ne, zašto uopće moramo biti upleteni u ovakvo što? Ako danas svi pričaju o njoj, sutra će pričati o tebi, i reći će da si jednako loša kao i ona! Stoje to s tobom? Od luđakinje Fadve, preko princeze Sare do šijitkinje Fatime? A najbolja prijateljica koju si ikada i mala je američka pobunjenica koju nije briga što ljudi o njoj govore!«

Grad na istočnoj obali Saudijske Arabije s brojnom šijitskom populacijom.

Lamis se namrštila na spomen Sare, djevojke iz saudijske kraljevske obitelji, koja se tijekom zadnje godine upisala u njihovu srednju školu. Lamis je istinski obožavala Saru. Princeza ju je bila opčinila svojom skromnošću i

visokim principima - opčinila dijelom i zato što Lamis nikada nije očekivala da princeza bude išta osim arogantna i agresivna. Nije ju bilo nimalo briga zbog onoga što su druge djevojke govorile o njezinu prijateljstvu sa Sarom. Smijuljile su se zbog činjenice daje Lamis princezu zvala svako jutro kako bi ju probudila. Ali, za to je postojao savršeno opravdan razlog: Sara se bojala, da će je, uslijed veličine palače u kojoj je živjela i velikog broja ljudi u njoj, posluga zaboraviti probuditi na vrijeme. Lamis je također dovršavala Sarine domaće zadaće - ali ne uvijek kako su tvrdili neki. Činila je to samo onda kada bi shvatila daje Sara zauzeta važnijim stvarima, službenim događanjima, obiteljskim ritualima i društvenim obvezama o kojima ju je Sara uvijek unaprijed obavještavala. Lamis je Saru pozivala u svoj skromni dom kako bi zajedno učile pred ispite koje su imale svaki mjesec, jer se ondje mogla usredotočiti na učenje bolje nego što je to mogla u palači. A što se ticalo uvredljivih glasina koje su kružile među djevojkama u školi, koje je Tamadur prenosila Lamis - daje bila princezina služavka spremna sve učiniti za nju - nisu imale nikakva učinka - štoviše, samo su je zbližile s njezinom novom prijateljicom i učinile još spremnijom da joj dokaže svoju odanost.
U Fatimi, Lamis je konačno pronašla prijateljicu toliko sličnu sebi da je to bilo gotovo jezivo! Sto se više zbližavala s Fatimom, to je snažnije osjećala da se našla licem u lice sa srodnom dušom. Kao i obično, ono što su drugi govorili o njoj nije ju naročito zabrinjavalo, osim što se ovoga puta brinula kako će Michelle reagirati. Michelle joj je oprostila prijateljstvo sa Sarom kada je vidjela kako ju je Sara zaboravila nakon mature. Sara je otputovala u Ameriku, i nikada se više nije javila Lamis. U tom je trenutku Michelle osjetila vlastitu moć, svjedočeći Lamisinu žaljenju, slušajući njezine molbe za pomirenjem i znajući koliko je snažno željela obnoviti

staro prijateljstvo. Međutim, tko zna kako bi Michelle reagirala ovaj put, kada bi saznala da je Lamis odbacila njihovo prijateljstvo po drugi put? Bolje je rješenje bilo, mislila je Lamis, skrivati ovu vezu od Michelle i ostatka klike. Međutim, njezina joj se strategija obila o glavu kada je Tamadur, koja je već duže vrijeme bila iznervirana onim što je komentirala kao sestrinu perverznost, odlučila uzeti stvar u svoje ruke i obavijestiti djevojke o svemu.
Tako je Michelle saznala prave razloge iza Lamisinih konstantnih i tajnovitih nestanaka. Tjednima se već Lamis skrivala iza cijelog niza opravdanja: da je studiranje medicine užasno naporno, da je posao tako težak, da je imala toliko učiti! Sada je bolna istina izašla na vidjelo - Lamis je bilo draže društvo njezine nove prijateljice od društva njezine stare .
Lamis je pokušala opravdati svoj položaj Sadimi, koja je bila tolerantnija od svih unutar njihove male klike kada se radilo o razumijevanju, čak i povlađivanju, ovakvim stvarima.
»Pokušaj stvari sagledati iz moje perspektive, Sadimice! Ja volim Milicile. Cijelog smo života prijateljice, ali nema me pravo sputavati u sklapanju drugih prijateljstava! Fatima ima neke osobine koje Michelle nema. Ti voliš Kamru ali i ona ima svoje mane, i kada bi pronašla ono što njoj nedostaje u nekoj drugoj djevojci, vezala bi se za tu djevojku, zar ne?«
»Ali, Lamisice, nakon toliko godina! Nije u redu odbaciti dugogodišnju prijateljicu samo zato jer si zaključila da njezinu karakteru nedostaju neke ključne kvalitete koje si upravo pronašla u nekoj drugoj djevojci, to ti nije nedostajalo prije, jer si živjela bez toga godinama i nisi imala problema. Osim toga, vas bi dvije trebale biti jedna uz drugu kroz sve probleme. Recimo da se udaš, i ispostavi se da tvom mužu nedostaju neke kvalitete. Da li ćeš ih onda krenuti tražiti u drugim muškarcima?«

»Da, možda i hoću! A ne bude li mu se to sviđalo, onda neka sam ide ii-ažiti ono što mu nedostaje i poštedi mene truda!«
» Wow, ti si stvarno opako žensko! OK, gledaj, imam jedno stvarno ozbiljno pitanje, koje me toliko muči da bih mogla puknuti. Tiče se šijita.«
»Što je?«
Uz trzaj u kutu usana, kvaziozbiljnog izraza lica, Sadima je pitala:
Nose li šijitski muškarci sunitske donje gaće ispod svojih thobea?«
Naravno da nose! Svi muškarci koji nose thobe moraju ispod odjenuti duge bijele donje gaće - zvane sunitske donje gaće - budući daje tanka tkanina njihovih thobea prozirna. Ime »sunitske« donje gaće je tek smiješna slučajnost.

22.
Za.- seerehwenFadha7et@yahoogroups.c0m
Od: "seerehwenfadha7et"
Datum: 9, 07, 2004
Naslov: Michelle se sastaje s Mattijem
Sjedim u svom La-Z-Boy-u27 ispruženih nogu, baš kao što činim svaki vikend kada pišem ove e-mailove. I da, kosa mi je raspuštena, a usne namazane crveno...

Bilo je otprilike deset sati ujutro kada je njezin avion sletio na Međunarodni aerodrom u San Franciscu. Ovo nije bila prva Michelleina posjeta gradu, ali je po prvi put ovdje bila bez svojih roditelja i svog malog brata Mešaala.
Udahnula je zrak zasićen vlagom i slobodom. Ljudi svih oblika i boja, sa svih strana svijeta kretali su se oko nje u svim mogućim pravcima. Nitko nije obraćao pažnju na njezin arapski izgled, niti na činjenicu daje osoba pokraj nje bila iz Afrike. Svi su se bavili svojim poslovima.

Pobrinula se da njezina viza bude jasno vidljiva. Taj je komadić papira potvrđivao da je studentica iz Saudijske Arabije koja je došla studirati

27 Marka namještaja, uglavnom sjedećih garnitura, stolica, fotelja.

na Kalifornijsko sveučilište u San Franciscu. Carinska joj je službenica rekla kako je najljepša arapska djevojka koju je vidjela u cijeloj svojoj karijeri rada na aerodromu. Nakon što je Michelle prošla kroz sve službene procedure, pretraživala je lica svih onih koji su čekali u prijamnom prostoru. Ugledala je svog rođaka Mattija na rubu grupe kako joj maše, i krenula prema njemu, oduševljena.
»Bok, Marti!«
»Bok, draga! Otkad se nismo vidjeli!«
Matti ju je srdačno zagrlio, raspitujući se o njezinoj mami, tati i njezinu bratu. Michelle je primijetila daje on bio jedini iz male obitelji njezinog ujaka koji ju je došao dočekati na aerodrom.
»Gdje su ostali?«
»Tata i mama su na poslu, a Jamie i Maggie u školi.«
»A ti? Kako to da si me došao dočekati? Zar nemaš predavanja?«
»Moja su današnja jutarnja predavanja žurno otkazana u svrhu dočeka moje drage rođakinje na aerodromu. Provest ćemo dan zajedno, dok se ostali ne vrate kući. A onda, večeras, moram održati jedno predavanje. Ako hoćeš, možeš poći sa mnom, provest ću te kroz kampus, a možeš baciti pogled i na svoju sobu u domu. Usput, da li još uvijek inzistiraš na životu u studentskom domu, umjesto kod nas u kući?«
»Bolje je tako. Stvarno umirem od želje da konačno i to isprobam -život s dozom neovisnosti.«
»Kako želiš, ali hej, moje saučešće. Uglavnom, ja sam sve

pripremio. Izabrao sam sobu za tebe; dijelit ćeš s jednom mojom studenticom koja će ti se sigurno svidjeti. Tvojih je godina i jednako drska, ali si ti puno ljepša od nje.«
»Matti! Zar me nikad nećeš prestati maziti? Sada sam ipak starija, i mogu sama rješavati probleme.«
»To ćemo još vidjeti.«
Odvezli su se na Fisherman's Wharf. Proveli su dan šetajući i razgledavajući izloge. Usprkos mirisu ribe koji je visjeo u zraku, Michelle je uživala u svemu: robi izloženoj na otvorenim štandovima, pjevačima i žonglerima kojih je bilo posvuda. Kada su ogladnjeli, naručili su gustu riblju juhu koja je stigla u ogromnoj zdjeli od kruha. Potpuno su uživali.
Kasnije, Matti joj je pomogao organizirati stvari u domu i savjetovao joj koje predmete da sluša taj semestar. Odlučila je slijediti njegove stope i diplomirati komunikacije, nakon što je on nahvalio cijeli taj studij. Među predmetima za koje se prijavila bio je i predmet koji je on predavao, neverbalna komunikacija.
Michelle se počela zadubljivati u studij i ostale studentske aktivnosti. Nadala se da će tako zaboraviti prošlost, i na kraju joj se želja i ispunila. Uz toliko događaja oko nje, i novi život u novoj zemlji, malo-pomalo bila je konačno u stanju o Fejsalu razmišljati sve manje.

23.
Za: Seerehwenfadha7et@yah00gr0ups.com
Od: "seerehvvenfađha/et"
Datum: 16. 07. 2004
Naslov: Avantura za pamćenje
Acte iz Kur'ana, Prorokova hadisa - mir bio s Njim - i vjerske citate koje koristim u svojim e-mailovima, nalazim inspirativnima i prosvjetljujućima. A takva je poezija i ljubavne pjesme koje uključujem. Jesu li ove stvari međusobno oprečne, i je li ovo stoga proturječno?

Ne mislim tako. Zar ja nisam prava muslimanka zato jer nisam posvećena čitanju isključivo vjerskih knjiga i jer ne zatvaram uši pred muzikom i ne smatram sve romantično smećem? Ja sam religiozna, uravnotežena saudijska muslimanka i mogu reći da ima još mnogo ljudi poput mene. Različita sam jedino po tome što ne skrivam ono što bi drugi nazvali proturječjem unutar sebe, niti se pretvaram da sam savršena poput nekih drugih. Svi imamo svoje duhovne strane kao i one ne-tako-duhovne strane.

Lamis je po prvi put upoznala brata svoje prijateljice Fatime jednog dana kada je vozila Fatimu na željeznički kolodvor. Ali je bio četiri godine stariji od djevojaka, i kao i one, student medicine. Budući da mu se bio pokvario auto, odlučio se pridružiti svojoj sestri u putovanju vlakom. Sastali su se na stanici.
Fatima nije bila jako bliska sa svojim bratom Alijem iako su živjeli u istom gradu. Činilo se da su vrlo malo vremena provodili zajedno. On je živio u stanu sa svojim prijateljima, a njegova je pak sestra živjela u drugom, poprilično udaljenu stanu sa svojim prijateljicama. Ali je nije često posjećivao, a svaki je vikend u Katif išao svojim autom, ili ga je vozio netko od kolega s fakulteta, dok je Fatima uvijek putovala vlakom zajedno s kolegicama iz Katifa.
Prva stvar koja se Lamis svidjela na Aliju bila je njegova visina. Sa svojih 1,70 m visine, ona je bila viša od većine mladića koje je upoznavala. Međutim, Ali je bio visok barem 1,80 m, možda čak i malo više. A kako je tek izgledao! Bio je tamne puti s vrlo gustim i tamnim obrvama i apsolutno je zračio muževnošću. Lamis se čak činio, začudo, pomalo magičnim.
Tjedan dana nakon što su se upoznali, Lamis je naletjela na Alija u bolnici u koju su ona i Fatima došle kupiti neku stručnu literaturu. To je bilo prije no što im je

započela praksa u toj istoj bolnici. Mnoge su djevojke na prvoj godini studija tu upoznale pristojne dečke - kolege - pretvarajući se da im treba poduka u razumijevanju nekih teških medicinskih predmeta, a Lamis je upotrijebila isti trik s Alijem, koji je bio na zadnjoj godini studija. U početku su se sastajali unutar bolnice, a kasnije izvan, u nekom od obližnjih kafića.
Nekako niti jedna njezina prijateljica nije primijetila ovu vezu. Pred svojim se prijateljicama Lamis pretvarala da između njih dvoje nema ništa, da joj je on samo povremeno davao instrukcije iz određenih predmeta. Samo je Fatima znala, zato jer joj je brat rekao. Ispostavilo se da je on zapravo tražio od nje da organizira onaj susret na željezničkom kolodvoru. Naime, vidio je uokvirenu Lamisinu fotografiju u sobi svoje sestre u njihovu domu u Katifu, i totalno ga je općinila. Na fotografiji, Lamis, Fatima i još nekoliko kolegica, sve u bijelim kutama, poziraju pokraj lesa koji su upravo secirale u anatomskom laboratoriju Medicinskog fakulteta za žene u Malazu - nevjerojatno depresivnoj prostoriji u kojoj se miješaju mirisi formalina i jeftinog bukhoura što ga radnici konstantno pale u pokušaju prikrivanja snažnog smrada konzerviranih tijela.

28 Arapski mirišljavi štapići. Drveni štapići od posebnih vrsta stabala iz Indije i Kambodže, koji kad se zapale šire snažan i trajan miris.

Ali je bio na posljednjoj godini studija i trebao je početi stažirati odmah nakon diplome. Bit će poslan u jednu od bolnica na istoku zemlje. I .unis i Fatima su bile na drugoj godini studija.
Jednog dana, dok su Lamis i Ali zajedno sjedili u kafiću u ulici Al-llialatheen, grupa muškaraca iz Al-Hai'ah29 okružila ih je, brzo ugurala u dva odvojena SUV-a i

krenula prema najbližem uredu te organizacije.
Ondje su posjeli Lamis i Alija u dvije odvojene prostorije i započeli s ispitivanjem. Lamis nije mogla podnijeti uvredljiva pitanja koja su joj postavljali. Pitali su je o detaljima njezine veze s Alijem. Koristili su se grubim jezikom i prisilili je da sluša riječi i izraze koje bi se sramila čuti čak i u društvu najintimnijih prijateljica. Nakon što je satima pokušala izgledati samouvjerena i potpuno sigurna u ispravnost svega što je učinila, slomila se plačući. Zaista nije vjerovala da je učinila išta zbog čega bi se trebala sramiti. U sobi do njezine, ispitivač je pritiskao Alija, koji je potpuno izgubio sabranost kada je muškarac dao naslutiti da je Lamis sve priznala pa da je najbolje da i on učini isto.
Viši časnik kontaktirao je Lamisina oca. Rekli su mu kako je uhapšena s jednim mladićem u kafiću, te zadržana u njihovu stožeru i da on mora doći po nju i potpisati obećanje da se njegova kći nikada više neće upustiti u takav nemoralan čin.
Otac je stigao, blijed nakon takvog poziva. Potpisao je sve potrebne papire i onda mu je dopušteno da ju odvede. Na putu kući, pokušao je i izbiti svoj gnjev i tješiti svoju uplakanu kćer koliko je god mogao. Zakleo se da neće ni njezinoj majci ni sestri reći što se dogodilo pod jednim uvjetom: nikad se više ne smije sastati s tim dečkom izvan bolnice. Da, priznao je, bilo joj je dopušteno izlaziti u društvu njezinih muških rođaka i sinova njegovih i prijatelja njezine majke u Jiddi. Ali, u Riyadu su stvari morale biti drugačije!
Lamis se brinula za Alija. U stožeru je čula kako policajac šapće njezinu ocu na uho da su saznali kako je mladić pripadnik »otpadničke sekte«. Bio je šijit iz Katifa pa će tako i njegova kazna zasigurno biti gora od njezine.
"' Al-Hai'ah je skraćeno ime za Komisiju za promidžbu vrline i prevenciju poroka, odnosno Vjersku policiju.
Taj je dan označio prekid Lamisina prijateljstva s

Fatimom, kao i veze s Alijem. Od tada, kad god su se srele, Fatima bi ju ošinula plamtećim pogledom, kao daje Lamis krivila za cijeli događaj. Jadan Ali. Bio je tako dobar dečko, i iskreno, da je Lamis bilo dopušteno da se nastavi s njim viđati, i još važnije, da nije bio šijit, možda bi se bila i zaljubila u njega.

24.
Za: seerehwenfadha7et@yah00groups.com
od: "seerehwenfadha7et"
Datum: 23. 07. 2004
Naslov: Firas: (Gotovo) savršen muškarac!

lako sam umorna od ovih dosadnih poruka u kojima se nakon svakog e-maila pokušava secirati moj karakter. Je li vam je doista to najvažnije, nakon svega što sam napisala? Jesam li ja Kamra ili Michelle ili Sadima ili Lamis? Nije li vam jasno da nije važno tko sam ja?
Nisam imala pojma da kupovina za bebu može biti tako zabavna!« izjavila je Sadima Kamri, glasa natopljena oduševljenjem. »Ove stvarčice za bebe su tako neodoljive! Kad bi barem htjela pitati doktora za spol djeteta tijekom sljedećeg ultrazvuka - onda bi znale što trebamo kupovati!«
Budući da su Kamrine dvije starije sestre, Nafla i Hessa, bile toliko zauzete svojim muževima i djecom, i budući da je njezina mlađa sestra Sahla imala previše školskih obveza, Sadima se ponudila da sa svojom trudnom prijateljicom ide u kupovinu za novorođenče. Ponekad, kada bi Kamrina majka imala napade artritisa, Sadima bi umjesto nje pratila Kamru ginekologu na mjesečne preglede.
»Nije me briga je li dečko ili curica. Hajdemo kupiti osnovne stvari a ostalo može biti kupljeno nakon poroda.«

»Zar nemaš nikakvih osjećaja vezanih uz ovo, Kamrice? Zvučiš tako hladno. Da sam ja na tvom mjestu, ne bih mogla dočekati da saznam kojeg će spola dijete biti!«
»Sadima, ti jednostavno ne razumiješ! Ja ne umirem od želje za ovim djetetom! Taj će mali stvor promijeniti moj život potpuno. A tko će me onda htjeti oženiti? Nitko ne želi cijeli paketi Pa mi onda ti reci - hoće li tako izgledati moja budućnost? Živjet ću opterećena ovim djetetom čiji otac ne želi ni njega ni njegovu majku? Rašid nastavlja živjeti bez ikakvih obveza. Može se zaljubiti, može se oženiti, može raditi što god ga je volja, dok ja moram živjeti s ovom nevoljom i problemom ostatak života! Ne želim ovo dijete Sadima, ne želim ga«
Bile su u autu, na putu kući. Kamra je briznula u očajnički plač. Sadima nije uspijevala smisliti ništa uvjerljivo čime bije mogla utješiti. Kada bi se barem Kamra vratila na fakultet studirati zajedno s njom! Međutim, uporno je tvrdila da za takvo što nema energije. Njezino tijelo, nekad savršeno vitko i zategnuto, sada je pucalo po šavovima od tolikog izležavanja. Naravno, bilo joj je dosadno, zatvorenoj u kući cijelo vrijeme. Sad je i njezina mlađa sestra Sahla imala više slobode od nje! To je bilo samo zato jer ona nije bila razvedenica. U međuvremenu je Mudi, njezina rođakinja koja je došla iz konzervativnog Kasima kako bi s njima živjela za vrijeme svog studija u Riyadu, nije prestajala nervirati svojim primjedbama. Nisu joj se sviđale Kamrine uredno počupane obrve niti činjenica što je nosila abaju koja pada do ramena, umjesto one koja se nosi preko glave i pokriva cijelo tijelo. Što se tiče njezine starije braće, Muhameda i Ahmeda, oni su bili potpuno zaokupljeni druženjem sa svojim prijateljima i avanturama u kojima su beskrajno zatrpavali djevojke svojim telefonskim brojevima. Nije bilo nikoga da ju zabavi, osim Najifa i Navafa, kojima je bilo samo 10 i 12 godina. Jadno!

Što je Sadima uopće mogla reći Kamri? Kako ju je mogla utješiti i odagnati joj crne misli? Na kraju krajeva, nema ništa gore od osobe koja tvrdi daje ispunjena suosjećanjem, daje oslonac nekome tko se guši u žalosti, kada tako očito zrači srećom. Kada bi barem mogla odglumiti malo patnje, mislila je Sadima. Ali, kako bi to mogla kad je imala Firasa?
Da, u Firasu je Bog odgovorio na njezine molitve. Nakon prekida s Validom, koliko je samo često molila Boga da joj ga vrati! Međutim usrdnost se njezinih molitvi polako hladila, dok se napokon molitve za Validovim povratkom nisu pretvorile u molitve za Firasovim prisustvom. Ovaj Firas nije bio običan muškarac! On je bio posebno, divno i božanstveno biće, i Sadima je vjerovala kako i dan i noć mora Bogu zahvaljivati na njemu.
Što je njemu nedostajalo? Moralo je postojati nešto. Morala je postojati neka skrivena mana - nešto, bilo što, što će umanjiti njegovu potpunu prekrasnost. Niti jedno ljudsko biće nije moglo biti tako savršeno, jer savršenstvo pripada samo Bogu! Ali, Sadima nije bila u stanju otkriti koji bi to ključni nedostatak mogao biti.
Dr. Firas al-Sarkavi bio je vrlo cijenjen diplomat i političar, s mnoštvom poznanstava. Uspješan muškarac plodnog intelekta i snažnog ka-i aktera, bio je poznat kao netko tko vodi, a nije vođen, tko vlada, a ne i lopušta da drugi vladaju njime. Firasov se ugled proširio vrlo brzo nakon njegova povratka iz Londona. Zbog njegove uloge savjetnika kraljevskog kabineta, kraljevskog diivana, često mu je lice resilo novinske stranice. Sadima je redovito kupovala po dva primjerka svakog izdanja novina ili časopisa u kojem je bio intervju s njim, ili kakva vijest o njemu- Jedan je primjerak kupovala za sebe, a drugi za njega, budući da je on bio prezauzet da bi pratio svoje pojavljivanje u tisku. Štoviše, sudeći po onome što je Sadima uspjela saznati, njegovi roditelji

nisu bili previše zainteresirani za čitanje novinskih članaka o svom sinu. Otac mu je bio vrlo star čovjek koji je patio od raznih fizičkih tegoba, a majka kućanica koja nije baš najbolje čitala i pisala. Što se tiče njegovih sestara, posljednja stvar koja bi njih interesirala bila je politika i njezini veliki ljudi.
U Sadiminim su očima ovakve obiteljske okolnosti samo još više uzdizale Firasa. On je bio čovjek koji je uspio samo zahvaljujući svojim sposobnostima, koji je stvorio toliko mnogo ni iz čega! On je bio izvanredna osoba koja će se jednog dana popeti do najviših položaja- Čitala je riječi koje je pronalazila napisane o njemu. Potajno izrađivala je spomenar s člancima i njegovim fotografijama. Imala je plan: poklonit će mu taj spomenar na dan njihova vjenčanja.
Nije bilo nimalo nerazumno od Sadime što je već razmišljala o njihovu braku. Čak ni njezine prijateljice nisu mislile da »trči pred rudo«. Činilo se to svima kao neizbježan, sudbinski događaj. Njegove su aluzije bile kristalno jasne, nisu li? Iako nije nikada rekao riječ »brak« naglas, ideja o tome kružila mu je mislima od onog njegova kruženja oko Kabe u Meki tijekom obreda Umre.30*
Nazvao ju je iz svetišta u Meki. Pratio je malu grupu visokih dužnosnika. Pitao ju je za što bi htjela da se pomoli u njezino ime. »Moli se da mi Bog dade ono što mi je u srcu«, rekla je. A onda, trenutak kasnije: »A znaš tko mi je u srcu.«
Nekoliko dana kasnije rekao joj je kako je ovo njezino sramežljivo priznanje preplavjelo njegovo srce čistim užitkom, kakav nikada prije nije osjetio. Njezina ga je hrabrost potakla da i sam bude hrabriji. Od tog je dana počeo lebdjeti u svojoj privatnoj fantaziji, primičući se sve bliže vezivanju s njom. Sabran i miran čovjek poput njega, koji je navikao prije svakog koraka razmisliti bezbroj puta, nije bio naviknut na ovaj osjećaj da je

oboren s nogu. Počeo je pokazivati svoju brižnost, želju da sazna svaki detalj onoga što joj se događalo u životu. Zakleo joj se da je bila jedina žena koja mu se ovako uspjela uvući pod kožu, mijenjati njegov strogi dnevni raspored i tjerati ga (bez imalo truda) da ostaje budan do kasno u noć, da zanemari posao i odgodi sastanke, a sve to kako bi mogao provesti više vremena u telefonskim razgovorima s njom!
Ono što je jedino bilo malo čudno kod Firasa bila je njegova potpuna posvećenost vjeri, usprkos činjenici da je više od desetljeća proveo u inozemstvu. Nije pokazivao nikakve znake zapadnjačkog utjecaja. Nije se protivio običajima unutar Kraljevstva, kao što su to obično činili ostali koji su proveli neko vrijeme živeći u inozemstvu, a onda s prezirom gledali na sve što se događa u domovini, bez obzira koliko su nekoć bili vatreni u pohvalama svih običaja svoje zemlje. Naprotiv! Bila je pripravna prihvatiti sve njegove ideje koje bi poslužile tome da postane bolja muslimanka, naročito stoga što on ni od čega nije radio veliki problem. Ovo joj se zbilja sviđalo. Radilo se jednostavno o odgađanju noćnog razgovora zbog molitve u zoru, ili bi joj nevino predložio nošenje hidžaba i abaje,

30 Umra je kratko muslimansko hodočašće u Meku. Za razliku od Hadža, Umra se može učiniti u bilo koje doba godine.

poput onih koje je nosila kad su se sreli u avionu, zbog primjedbe kako sigurno moraju biti iritantni oni mladići koji slijede djevojke nepokrivenih lica u šoping-centrima, kazujući kako veo na licu ponekad zasigurno li li djevojku od takvih susreta. To je bio njegov način, i Sadima je shvatila kako se pokušava što više približiti vjerskom savršenstvu, kako bi mogla imati vrijedna muškarcu kakav je Firas koji je bio toliko bliži tom

savršenstvu od nje.
S Firasom nikada nije osjećala kao da se mora strašno truditi kako bi ih zadržala. On je bio taj koji se stalno trudio da joj ostane blizu i u kontaktu s njom. Nikada nije odlazio na put bez da je obavijesti kamo ide i kada se vraća, i uvijek joj je ostavljao adrese i telefonske brojeve na koje ga je mogla kontaktirati. Molio je da mu oprosti što je zove tako često kako bi provjerio daje sve u redu. Za njih je, kao i za tolike druge zaljubljene u ovoj državi, telefon bio praktički jedini ventil za izražavanje ljubavi koja ili je spojila. Telefonske linije u Saudijskoj Arabiji zasigurno su deblje i čvršće nego drugdje, budući da moraju podnijeti težinu svih onih prošaptanih čežnji koje zaljubljeni moraju razmijeniti, i uzdaha i poljubaca koji ne mogu izmijeniti u stvarnom svijetu - ili ne žele zbog ograničenja običaja i religije, koju neki od njih istinski poštuju i cijene.
Samo je jedna stvar remetila Sadimin mir, a to je bila veza koju je imala s Validom.
Na početku njihova poznanstva, Firas ju je pitao o njezinoj prošlosti, a ona je odmah ispričala sve o Validu, jedini pogrešan korak koji je ikad učinila, ranu koju je skrivala od sviju. Njezino ga je objašnjenje naizgled zadovoljilo; činio se punim razumijevanja i suosjećanja. Ono što ju je začudilo bio je njegov zahtjev da mu više nikada ne govori o tome. Zar ga je razgovor o njezinoj prošlosti toliko uznemiravao? Željela je da može okretati stranice svog srca njegovim rukama, tako da ga uvjeri da je na njima samo on. Željela je da on može s njom dijeliti sve što se događalo unutar nje, uključujući i njezinu povijest s Validom, ali on je u odluci da više ne razgovaraju o tome bio jednako odlučan kao u svakoj drugoj. Jednostavno je bio takav.
»A što je s tobom, Firase? Imaš li ti prošlost?« Nije ovo pitala s namjerom da otkrije nekavu ranu u njegovu srcu koja bi bila ravna njezinoj, tako da se izjednače. Njezina

je ljubav prema Firasu bila prejaka da bi na nju mogla utjecati prošlost, sadašnjost ili budućnost - a uostalom, znala je da je od njih dvoje ona ta koja će uvijek biti dalje od savršenstva! Njezino je pitanje bio samo jednostavni i možda naivni pokušaj da pronađe neku malu ogrebotinu na Firasovu koljenu koja bi dokazala daje čovjek od krvi i mesa jednako kao i ona.
»Nećeš mi nikada više postaviti to pitanje ako ti je stvarno stalo do mene.«
»Ostavi se toga!« rekla je sama sebi. »Koga briga za njegovu prošlost? Sada je moj. K vragu i radoznalost!«

25.
za: seerehwenfadha7et@yahoogroups.com
Od: "seerehwenfadha7et" Datum: 30. 07. 2004
Naslov: Dječak je!

Dakle! Ja sam ta koja poziva na porok i razuzdano ponašanje! Tko bi rekao. Ja sam ta koja potiče moralno kvarenje i nada se da će vidjeti blud i razvrat diljem našeg primjernog društva! Štoviše, ja sam ta koja iskorištava čiste, neukaljane i plemenite osjećaje, okrećući ih protiv njihovih najplemenitijih namjera! Ja?? Neka Bog bude milostiv prema svima, i ukloni s njihovih očiju boleštinu koja ih tjera da tumače sve što ja kažem kao moralno izopačeno i raskalašeno. Nema mi druge nego se moliti za ove nesretnike, da Bog prosvijetli njihov vid, tako da istinski vide barem nešto od onoga što se događa oko njih, onakvim kakvo stvarno jest, i povede ih prema dijalozima punim poštovanja, bez napadanja drugih kao nevjernika, bez ponižavanja i bez guranja drugih u blato.

Kamrin se porod protegao kroz pet smijena, a uz krevet su se izmjenjivale njezina majka, njezine tri sestre i Sadima. Nije to bio naročito težak porod, ali joj je bio

prvi. A prvo dijete, govorila joj je majka, uvijek izlazi s više poteškoća od drugog ili trećeg...
Umm Kamra provela je posljednjih sedam sati poroda u sobi sa svojom kćeri, pokušavajući je smiriti i olakšati joj muke. Kamra je vrištala sa svakim novim trudom.
»O Bože, neka Rašid pati ovako kako ja patim, od ovog trenutka pa nadalje!«
»Ne želim njegova sina. Ne želim ga! Ostavite ga unutra! Ne želim roditi!«
»Mama, nazovi Rašida... Mama, reci mu da me dođe vidjeti... Mama, sram ga bilo, kako mi je mogao ovo učiniti?... Wallah, ja njemu nisam učinila ništa... Umorna sam, tako sam umorna... Mama, ne mogu ovo podnijeti!«
A onda bi Kamra stala plakati, gorko plakati, dok bi joj glas postupno blijedjeo kako bi joj postajalo mučnije uslijed pogoršanja boli.
»Želim umrijeti! Tako ću se riješiti ovoga! Ne želim roditi i zašto mi se ovo uopće događa? Zašto, mama? Zašto?«
Nakon trideset i šest sati trudova, plač novorođenog djeteta oglasio se iz Kamrine sobe. Oduševljene, Sadima i Kamrina sestra Sahla, koje su sjedile ispred sobe, skočile su sa svojih stolica. Željele su znati kojeg je. spola dijete. Nekoliko minuta kasnije, indijska medicinska sestra rekla im je da se radi o zdravom i prekrasnom dječaku. Kamra je odbila primiti dijete kad ga je ugledala prekrivena krvlju, izdužene glave i stravično naborane kože. Majka joj se nasmijala i prihvatila dijete nakon što ga je sestra oprala. Ponavljala je ime Božje nad njim. »Ma ShaaAllah. Izgleda baš kao njegova draga mamica!«
Nekoliko sati kasnije, dok je Sadima nježno promatrala tu malu osobu u svom naručju, to sitno lišće čvrsto zatvorenih očiju, tražeći njegove mekane prstiće kako bi ih mogao čvrsto stisnuti oko njezina kažiprsta, pitala je svoju prijateljicu: »Onda, kako će se dijete zvati?«
»Saleh, po Rašidovu ocu.«
Rašid je još bio u Americi kad je Kamra rodila. Njegova

ju je majka posjetila u bolnici i kasnije kod kuće, nekoliko puta, a njegov otac -Saleh - došao je dvaput i bio je oduševljen što je dijete dobilo ime po njemu. Ipak, Kamra je osjećala da su ovi posjeti njegove obitelji i darovi i novac koje su donijeli, najviše što će Rašid ikada pružiti njihovu djetetu.
Do ljeta, Kamrina je majka odlučila učiniti nešto kako bi razveselila svoju kćer koja je ostarjela prije vremena. Otputovale su zajedno - s ostatkom obitelji - na mjesec dana u Libanon, ostavivši dojenče s njegovom najstarijom tetkom, tetkom Naflom.
U Libanonu, Kamra se podvrgla makeoveru nazvanom »tinsmithing«. Započelo je estetskom operacijom nosa. Završilo je nizom kemijskih pilinga lica. Režim je također sadržavao i strogu dijetu i program vježbi pod nadzorom izrazito elegantne specijalistkinje, a Kamra je na sve ovo dodala još i šišanje i bojanje kose u salonu najslavnijeg i najboljeg frizera U cijelom Libanonu.
Kamra se u Riyad vratila ljepša no što je iz njega otišla. Kako bi se poštedjela negodovanja konzervativne rodbine, svima koje je vidjela prije no što je skinula zavoj s nosa rekla je kako joj je nos bio slomljen u nesreći dok je bila u Libanonu, što je rezultiralo rekonstruktivnom operacijom. Ne estetskom operacijom - budući da su se estetske operacije protivile islamskim zakonima.

26.
Za: seerehwenfadha7et@yahoogroups.com
Od: "seerehwenfadha7et"
Datum: 6, 08. 2004
Naslov: Svijet chata: cijeli jedan novi svijet

Allahu pripada Onostranost nebesa i Zemlje i Njemu vraća se sve - zato Njega obožavaj i na Njega osloni se, a tvoj Gospodar nije nehajan prema onome što činite. — Kur'an, sura Hud, ajet 123

Svi i svugdje, čini se, govore 0 MENI, a ja volim prisluškivati. Često i sama ulazim u diskusije i nudim svoja mišljenja, očekivanja, predviđanja, svoju ideju o tome tko bi spisateljica mogla biti, baš kao i svi ostali. Kod kuće, printam mailove koje šaljem vama, i onda ih čitam naglas svojim ukućanima. Međutim, nitko od njih ne zna da sam ja ta koja piše te priče! Drugim riječima, činim sve ono što čine sve druge djevojke u isto vrijeme! U tim trenucima, osjećam nevjerojatni užitak. Užitak jednak onim trenucima kada vrtite radiostanice u trenutku dosade, i odjednom ste iznenađeni svojom omiljenom pjesmom koja se razlijeva iz aparata, a čak je uspijete uhvatiti od prvih taktova!

Lamisina veza s Internetom započela je kada je imala petnaest godina, nakon što joj je otac počeo pristupati World Wide Webu preko Bahreina. Kada je Internet uveden u Saudijsku Arabiju, dvije godine kasnije, 1999, njezina fascinacija s ovim nevjerojatno cool online svijetom morala se povući pred njezinim srednjoškolskim obavezama i održavanjem izvrsnog prosjeka ocjena. Međutim, nakon što je maturirala, nije prošlo dugo prije no što je provodila barem 4 sata dnevno na Internetu, 99% od tog vremena na različitim chatovima na Yahoo-\x, ICQ-u, mIRC-u \AOL-\x.

Svojim smislom za humor i svojim drskim jezikom, Lamis je vrlo brzo stekla slavu među redovitim posjetiteljima chata. Iako je bila oprezna i redovito mijenjala svoje nadimke, bilo je više od nekoliko posjetitelja koji su uspjeh shvatiti daje »Gusjenica« bila i »Demon-djevojka«, »Crni biser«, i »Tatino zlato«. Lamis se uvijek iskreno smijala dečkima s kojima se dopisivala, a koji su svi bili izrazito skeptični. Niti jedan od njih nije vjerovao daje ona stvarno djevojka.

»OK, prestani! TI NISI djevojka!«
»OK, dobro, ali zašto to kažeš?«
»Hej brate, djevojke su dosadne i NEMAJU smisla za humor, a ti si očito na nekom dobrom hašišu!«
»I što želiš reći, da trebam postati smrtno dosadna, i onda ćeš povjerovati da nisam muško?«
»Točno tako! Ako si stvarno cura, daj da ti čujemo glas!«
»LOL! Nama šanse :-p!«
»Ma daj, samo me nabrzinu nazovi i reci haj, OK? Ako ne želiš koristiti telefon, samo upotrijebi mikrofon, što kažeš, samo da mi dokažeš da si cura a ne tip.«
»Zaboravi, dušo. To je rečenica kojom se tipovi koriste samo kako bi ćuli ženski glas.«
»Ahhhhhh. Slamaš mi srce! OK. Vjerujem ti, vjerujem ti da si cura! Ta riječ dušo iz tvojih usta slatka je k'o med.«
»Hehehe. Ma zaboravi, bolje da o meni i dalje razmišljaš kao o tipu, nego da mi se počinješ upucavati!«
»Kunem se Bogom da si najljepši tip, odnosno ženska, odnosno... ZBUNJEN sam! :-C«
»Tako je najbolje :-p«
»OK, daj sad da te nešto pitam pa ću onda stvarno znati jesi li muško ili žensko.«
»Pa pitaj.«
»Jesu li ti koljena tamna ili ne? :-p?«31
»LoooOOooooL! Ta ti je dobra! OK imam i ja jedno za tebe! :-D«
»Samo pitaj, dušo.«
»Što je s tvojim noktima na nogama? Jesu li odvratni ili ne? :-p«
»HAHAHAHA. AJME! Dobro pitanje! Zapravo, bezobrazno, ali dobro! LOL!«
»Pazi ti to! Crna koljena, veliš, ha! Ajde dušo, najprije riješi probleme svog vlastitog spola, a onda se možeš rugati našim tamnim koljenima!«
Ovom vrstom chatanja, Lamis je dobila nevjerojatan broj telefonskih brojeva od tipova koji su htjeli nastaviti

razgovor preko telefona. Stotine ih je bilo oduševljeno njezinom osobnošću, a deseci su joj izjavljivali ljubav. Lamis ipak nije odbacivala svoje čvrsto uvjerenje da chat služi samo zbijanju neozbiljnih šala i neobaveznoj zabavi. To je bio izvrstan način za upoznavanje dečki i zafrkanciju s njima, u društvu koje nije omogućavalo nikakav drugi prostor za klauniranje, ali nije bilo nešto što bi trebalo shvaćati ozbiljno.
Uz Lamisinu pomoć, i Kamra je upoznala svijet chata. U početku, Lamis ju je ispitivala želi li da je ona prati u različite chat rooms. Tako bi, rekla je, mogla upoznati Kamru sa svojim online prijateljima. Malo-po-malo, Kamra je postala prava ovisnica. Uskoro je provodila dane i noći na chatu s raznim tipovima.
Od početka, Lamis je bila otvorena s Kamrom o stvarnosti i skrivenim zamkama svijeta chata. Upoznala je Kamru sa svim smicalicama i više nego očitim trikovima iskusnih mladića, kojima su mogli dovesti u zamku početnice na netu. Lamis je čak svojoj prijateljici pročitala nekoliko razgovora s različitim online prijateljima koji su se automatski sačuvali na njezinu kompjutoru.

31 Zbog svoje tamne puti, saudijske djevojke obično imaju tamnija koljena. Dečki se stalno djevojkama izruguju radi ovoga, iako i sami imaju isti problem! Međutim, zbog vruće i suhe saudijske klime i čestog hodanja u arapskim sandalama (ni'aal), dečki obično imaju vrlo ispucana stopala i prljave nokte na nogama. Djevojke se, zauzvrat, njima izruguju zbog toga.

»Gledaj, draga Kamrice. Svi ovi tipovi imaju jednak stil, ali postoje neke jednostavne varijacije među njima. Na primjer, dečki iz Riyada su malo drugačiji od onih iz istočne provincije, a oni su opet malo drugačiji ml onih iz zapadne. Započnimo sa stilom momaka iz Rivada,

budući da te oni najviše zanimaju.
»Prva stvar koju će ti reći nakon pozdrava je: 'Možeš li mi reći kako se zoveš? 'Ti mu, naravno, nećeš dati svoje pravo ime, reci mu bilo koje koje ti se sviđa, ili mu reci da ti je žao, ali da mu ne želiš dati svoje ime. Ja obično kažem prvo ime koje mi padne na pamet. Međutim, moraš paziti i pamtiti koje si ime rekla kojem tipu! Moj ti je savjet da činiš ono što ja uvijek činim - zapisi sva svoja imena u bilježnicu i tako ćeš izbjeći zabune. Ili jednostavno izaberi jedno ime i drži se njega. Ja ipak mislim da je to malo previše pitomo.
On će ti zatim, nekoliko dana nakon što mu daš svoje ime reći kako mu se stvarno sviđaš, kako nikada nije upoznao nekog poput tebe, i pitat će možete li popričati telefonski? Gnjavit će te i biti uporan, ali ti, naravno nećeš popustiti, a on će ti u svakom slučaju poslati svoj broj. A onda će nekoliko dana kasnije, zahtijevati da razmijenite fotografije, ali će na kraju postati nestrpljiv i poslat će ti svoju fotku iako ti njemu nisi poslala svoju. A onda ćeš vidjeti jedno od ovo dvoje: tipa koji sjedi u elegantnom uredu s Montblanc nalivperom u ruci i saudijskom zastavom u pozadini to je 'klasična slika', ih tipa koji se pravi da je nekakav veliki kočoperni beduin pa sjedi u arapskom stilu na podu sa shimaghom omotanim oko i'Jave - u beduinskom stilu - s jednim koljenom odignutim od poda i laktom oslonjenim na njega. Sve što mu nedostaje jest sokol na ramenu i bio bi spreman za nastup u jednoj od onih beduinskihTV-serija!
Nadalje, zasigurno će ti ispričati kako je bio strašno zaljubljen u neku fenomenalnu djevojku prije dvije godine. I ona je bila totalno, totalno zaljubljena u njega, ali je njezinu ruku zatražio drugi muškarac i njezina je obitelj pristala, pa ona nije mogla odbiti. A on je - mamino zlato! - tada još bio premlad i nije imao mogućnosti uzdržavati obitelj, pa se povukao kako bi

ona mogla biti sretna. Sve to samo da ti pokaže koliko je on pouzdan, divan i plemenit!
Onda će, nakon ovih priznanja, početi ostavljati (Mine poruke za tebe kad ne budeš na chatu - neku lijepu pjesmu, poeziju ili URL neke romantične priče ili članka koji govori o ljubavi i koliko je ona divna, nešto od toga, a onda, nakon otprilike tjedan dana, slijedi veliko priznanje: reći će ti da je zaljubljen u tebe! Pisat će kako je tražio djevojku poput tebe dugo vremena i kako se želi zaručiti, ali da se prije toga ipak morate malo bolje upoznati razgovarajući telefonski. Njegova je stvarna namjera organizirati izlazak s tobom, ali to ti, naravno, neće priznati; sve što on u tom trenutku pokušava jest dobiti tvoj broj telefona. To mu je dovoljno za početak, a i ne želi te prepasti.
A onda se polako prišulja. Započinju zamorne stvari. Na monitoru ti se krenu pojavljivati pitanja tipa: 'Zašto me izbjegavaš? Zašto ti treba toliko dugo da mi odgovoriš na poruku? Nije valjda da razgovaraš s nekim drugim? Ne želim da komuniciraš s ikim osim sa mnom. Upozoravam te, ja sam vrlo ljubomoran tip. Kada ja nisam online, ni ti ne moraš biti. Isključi se!' - i takve stvari zbog kojih će ti se zgaditi, tako da ga blokiraš, ignoriraš ili čak potpuno izbrišeš s liste prijatelja! To će ga naučiti da nikad više ne koristi s tobom takav frajerski stav, zato jer ćeš nestati i pronaći nekog tko ti ne zadaje glavobolje!
Najvažnija je stvar, Kamrice, da ni u koga nemaš povjerenja i da ne vjeruješ nikome! Samo zapamti daje to sve igra, da su ovi saudijski tipovi varalice i da sve što žele je prevariti glupe djevojke.«
Kamrin stil ehatanja nije imao finesu Lamisina. Svi oni tipovi koji su bili oduševljeni kada su saznali daje ona Lamisina prijateljica prilično su brzo nestali nakon što su otkrili da nije imala ni smisao za humor ni oštroumnost svoje prijateljice.

Međutim, Kamra je počela zasnivati svoja vlastita prijateljstva. Online je upoznavala ljude iz različitih zemalja i različitih starosnih dobi. Kao ni Lamis, nije htjela razgovarati s djevojkama. »Žene možemo upoznati gdje god želimo!« govorile su. Svi su na njihovim listama prijatelja bili suprotnog spola.
Jedne od onih dosadnih večeri kod kuće, upoznala je Sultana: jednostavnog, izravnog, pristojnog dvadesetpetogodišnjaka koji je radio kao prodavač u butiku muške odjeće.
Online razgovori sa Sultanom predstavljali su za Kamru pravi užitak, a i on se, zauzvrat, činio zainteresiranim za ono o čemu je ona njemu pisala. Smijao se njezinim šalama i slao joj mnoštvo kolokvijalne poezije, koju je sam pisao.
Kako su prolazili dani, Kamra je shvatila da je u razgovorima sa Sultanom uživala više nego s ostalim svojim on line prijateljima, a i on je osjećao isto. Oslovljavao ju je njezinim online imenom: Pride.
Sultan je puno pisao o sebi, i činio joj se potpuno otvorenim, iskrenim i poštenim. Međutim, ona nije mogla otkriti ništa o sebi, pa se zadovoljila imenom Pride i malom laži. Rekla mu je da je studentica na jednom znanstvenom odsjeku u kampusu Malaz. Oduvijek je vjerovala i da su djevojke iz Malaza bile inteligentnije od onih iz Olaishe, budući da su studirale prirodne znanosti.
U međuvremenu, Lamis je na netu upoznala Ahmeda iz Riyada -Studenta medicine na njezinu sveučilištu. Oboje su bili na trećoj godini studija. Ahmed joj je počeo ostavljati bilješke sa svojih predavanja u jednoj fotokopiraonici gdje ih je ona kasnije mogla pokupiti, a ona bi činila isto za njega. Nakon ispita, slala mu je e-mailove s najvažnijim pitanjima na koje se ispitivač fokusirao. Muški su liječnici uvijek bili blaži prema studenticama, a liječnice prema muškim studentima.

Iako su imah odvojena predavanja, literatura, domaći zadaci, kolokviji, polugodišnji i završni ispiti bili su im uglavnom jednaki. Stvar koju je trebalo učiniti bila je, brzo su shvatili studenti medicine i stomatologije, dobiti bilješke s predavanja muških profesora od studentica,i obrnuto.
Kako su se ispiti približavali, bilo je i čisto praktičnih razloga zbog kojih je trebalo biti u mogućnosti dobiti brze odgovore. Trebalo je dobiti primjedbe i komentare o temama i stilu ovog ili onog profesora na usmenim ispitima. I tako je, usprkos Lamisinim strogim pravilima glede online ponašanja, veza između nje i Ahmeda nekako doživjela značajan i zabranjen skok s kompjutorskog monitora na mobitel.

27.
Za: seerehwenfadha7et@yahOOgroups.com
Od: "seerehwenfadha7et" Datum: 13, 08. 2004
Naslov: Sultan al-lnternetti
Ako ne znaš voljeti, ne pokušavaj! — Mahmoud al-Melegi32

Ne prođe više niti tjedan dana a da ne pročitam nekakav članak o sebi u novinama, časopisu ili na Internetu. Dok sam stajala u redu za blagajnu u super-marketu, zbilja sam se zaprepastila ugledavši popularni časopis na polici s debelim slovima na naslovnici na kojoj je pisalo: »Što poznati misle o trenutno najvrućoj temi na saudijskim ulicama?« Nisam ni na trenutak posumnjala da sam najvruća tema, naravno, ja. Vrlo mirno, kupila sam časopis. Nakon što sam se vratila u auto, brzo sam ga prelistala, skačući od sreće! Četiri cijele stranice pune fotografija pisaca i novinara i političara i glumaca i pjevača i sportskih zvijezda, od kojih je svaki imao nešto za izjaviti na temu e-mailova iz nepoznatog izvora 0 kojima su brujale saudijske ulice već mjesecima!

Najviše me zanimalo što su imali reći literarni lavovi. Nisam ništa razumjela od onoga što su rekli, naravno. Jedan je izjavio da sam talentirana spisateljica koja pripada metafizičko-nadrealističko-ekspresionističkoj struji impresionističke škole, ili nešto tako. Učenjak je primijetio da sam prva uspješna predstavnica svih ovih pravaca odjednom. Kad bi ovaj brbljavac

32 Egipatski glumac. Ova je rečenica preuzeta iz jednog slavnog crno-bijelog »klasika« arapskog filma.

znao istinu! Nemam ni najmanjeg pojma što ove riječi znače, a kamoli kako ih kombinirati na neki suvisao način! Ali, zasluženo ili ne, zbilja je ugodno biti temom takva panegirika. (Hej, barem povremeno mogu koristiti njihov rječnik!) Što mislim o njihovu impresionističko-metafizičkom nadrealizmu? On je potpuno, apsolutno PRENAPUHAN!

Sadima, misliš li da ima ikakve nade da će Rašid početi čeznuti za svojim sinom i da će ga doći vidjeti jednog od ovih dana? Znaš, zar ne, da je Rašidov otac donio Salehu poklon zato jer sam mu dala ime po njemu, iako se Rašid uopće ne pojavljuje?«

»Ne gubi vrijeme razmišljajući o njemu. Nije li poslao novac po ocu ili majci? To je to - zastor! Što se tiče svih, on je svoje obavio. Zašto ga uopće želiš, nakon svega što je učinio?«

Nakon ovog telefonskog razgovora sa Sadimom, Kamra je počela razgledavati svoj fotoalbum s vjenčanja. Na slici za slikom, vidjelo se koliko je natmuren bio Rašidov izraz lica, dok su s njezina zračili samo sreća i oduševljenje.

Zaustavila se na slici na kojoj je bila okružena Rašidovim sestrama: Lejlom, udanom i majkom dvoje djece, Gadom, koja je bila otprilike Kamrine dobi, i Iman, kojoj

je bilo petnaest godina. Nekoliko je minuta zurila u sliku, razmišljajući. Donijela je odluku. Požurila je prema kompjutoru i ubacila fotografiju u skener. Sekundu kasnije, slika se pojavila na monitoru. Desnim je klikom miša izrezak sebe, Lejlu i Iman s fotografije-Ostala je samo Gada.
Te večeri, našavši se sa Sultanom na netu, kao i svake druge večeri, objavila mu je kako mu je konačno odlučila poslati svoju fotografiju u zamjenu za brojne njegove fotografije koje je on poslao njoj.
Poslala mu je Gadinu sliku drhtavom rukom stisnuvši tipku pošalji-Već mu je objasnila da se radi o fotografiji nje i nekoliko njezinih prijateljica s jednog vjenčanja. Druge je izbrisala, objasnila je, kao lojalna i pouzdana prijateljica koja nikada ne bi izložila slike svojih prijateljica pogledima stranaca. Čim je primio fotografiju, Sultan je otkrio koliko je oduševljen njezinom ljepotom, rekavši kako nije mogao niti zamisliti da će biti tako prekrasna. Kamra je zaokružila svoju malu prevaru rekavši mu da joj je pravo ime Gada Saleh al-Tanbal!
Kamrina sestra hessa nazvala je svoju stariju sestru Naflu kako bi je pri upitala za savjet o beskrajnim problemima koje je imala sa svojim mužem, Kalidom.
»Sestro, možeš li vjerovati, sada me stalno gnjavi radi Kamre! Počeo ju je nazivati pogrdnim imenima samo zato jer je čuo da su joj braća spojila Internet kod kuće.«
»Trebalo bi ga biti sram što govori takve stvari! Jesi rekla mami?«
»Rekla sam joj, a znaš što mi je ona odgovorila? Rekla je: 'Tvog se muža ne tiče što Kamra radi i možeš mu reći da prestane prigovarati! Jadna djevojka nema ništa čime bi se mogla zabaviti. Već je dovoljno loše što je zatvorena u ovoj kući i dan i noć. To što provodi vrijeme na Internetu je barem bolje - za sve nas - nego da ti sestra luta ulicama Riyada iz dosade!'«
»Mama je još totalno uzrujana zbog Kamrina razvoda.«

»Dakle, kad se već Kamra razvela, zar bih ja trebala slijediti njezin primjer i sama se razvesti? Bože moj, ako Kalid čuje ikakve tračeve o Kamri, išta loše što svakodnevno radi on line s tipovima na chatu, išta!, izbacit će van i mene i našu djecu! Van na ulicu!"
»On bi tu bio jedini gubitnik! Uostalom, zar ti nemaš obitelj, dom u koji se možeš vratiti na kraju krajeva?«
»Ma divota! Baš super.To je baš ono što želim napraviti, sjediti u kući s mamom i Kamrom! Wallah, što duže gledam u kakvom je stanju Kamra i kakav život vodi, to više zahvaljujem Bogu na ovom gadu kojeg imam u kući. Kao što kaže poslovica, drži se onoga što imaš, inače će stvari postati puno gore. Yallah. Alhamdu lillah i hvala Bogu na svemu.«
OD trenutka kada mu je poslala fotografiju Rašidove sestre Gade (odnosno, khm, svoju fotografiju), Sultan se nije skidao s neta. Stalno je tražio da mu dopusti da porazgovaraju telefonski. Ona pak nije popuštala. Rekla mu je kako ona nije »takva« djevojka. Što ga je više ona odbijala, to se više Sultan vezivao uz nju i to je više hvalio i glorificirao njezinu moralnu ispravnost.
Zapravo, Kamra je dugo razmišljala o tim telefonskim pozivima. Odlučila je da to ipak ne može učiniti. Sjetila se dva razloga. Kao prvo, njezin je mobitel bio registriran na očevo ime. S obzirom na to, bilo je moguće da bi Sultan mogao saznati njezin pravi identitet. Saznao Ih da mu je lagala, i mogao bi proširiti vijest kako je upoznao jednu od Kusmanji djevojaka i bivšu ženu Rašida al-Tanbala preko Interneta.
I kao drugo, nikad se zapravo nije zagrijala za ideju telefonskog razgovora s nepoznatim muškarcem, iako je sa Sultanom osjećala jednu vrstu bliskosti i iako je naslućivala da je bio iskren i da bi se držao zadane riječi. Ipak, nešto unutar nje nije popuštalo. Ona, kao i većina dobro odgojenih indijskih djevojaka nije se mogla oteti dojmu daje to bilo nepriliĉno. Nakon brojnih

neprospavanih noći i mnogih, mnogih suza kajanja bog neoprostiva čina iskorištavanja fotografije nevine Gade kako bi se osvetila Rašidu, i nakon što joj je majka opisala probleme koje je Hessa i mala sa svojim mužem zbog ovisnosti njezine sestre o Internetu, Kamra je donijela tešku odluku. Povući će se iz očaravajućeg svijeta Interneta. Nestat će iz svijeta dobrog, poštenog Sultana koji nije zaslužio takav bezobrazan i bezosjećajan tretman. Naročito nije zaslužio takav užasan tretman nakon stoje počeo govoriti o tome kako se nada da će ju jednog dana oženiti.
Bez ikakva upozorenja, Kamra je nestala. Prestale su sve vijesti o njoj. Kao i poruke Sultanu, koji joj je nastavio pisati e-mailove pune želje i ljubavi i preklinjanja i pomirenja mjesecima, iako Kamra nije na njih odgovorila, niti jedan jedini put.

28.
Za: seerehwerifadha7et@yahoogroup5,carfi
Od*, "seerehvvenfadha/et"
Datum; 20. 08. 2004
Naslov: je li se Matti zaljubio u nju? A ona u njega?

Moj čitatelj Ibrahim, savjetovao me da si napravim vlastitu web-stranicu (ili će mi ju on izraditi) na kojoj bih mogla objaviti sve svoje e-mailove, počevši s prvim. Ibrahim mi kaže da će ih ovo zaštititi od literarne krađe ili gubitka, a mogu povećati i broj posjetitelja ponekom reklamom, a i zaraditi novac ako pristanem staviti linkove na druge web-stranice na moju web-stranicu. Ibrahim mi je sve detaljno objasnio.
Iznimno sam ti zahvalna, brate, na tvojoj ljubaznoj ponudi i velikodušnoj suradnji. Ali, ja o dizajniranju web-stranica znam koliko i o pirjanju okre! A ne mogu nikako svaliti takav teret na tvoja ramena, Ibrahime. Tako da ću nastaviti u svom stilu, ma kako bio

staromodan, slanja svojih tjednih e-mailova čekajući izazovnije ponude. Tjednu novinsku kolumnu, možda, ili radio ili TV-emisiju samo za mene, ili bilo kakav drugi prijedlog kojim me mogu obasuti vaši genijalni umovi, čitatelji!

Matti je imao moć od Michelleina života učiniti jednu dugu, totalno cool avanturu. Davao joj je praktičnu pomoć i moralnu podršku dok se prilagođavala svom novom životu. Objašnjavao joj je sve što god joj se učinilo teškim tijekom studija, bilo da se radilo o predmetima koje je on predavao, bilo o onima koje nije. Budno je pratio njezin život u studentskom domu, i pokušavao joj pomoći pri rješavanju bilo kakvih problema na koje je nailazila. Uživala je u svojoj neovisnosti i okusu slobode koju je doživljavala po prvi put u svom životu, ali na dnevnoj je bazi još uvijek provodila više vremena u kući svog ujaka nego u svojoj studentskoj sobi.
Nakon preživljavanja izazova i napora tijekom nekoliko prvih tjedana u San Franciscu, i navikavanja na studentsku rutinu, Michelle je počela sudjelovati u studentskim aktivnostima, povlačeći za sobom i rođaka Matthewa (odnosno, Matta ili Mattija), koji je, zauzvrat, počeo uključivati nju u svoje tjedne aktivnosti, kao i nekolicina njegovih prijatelja.
Jednog vikenda sveučilište je organiziralo kampiranje u Yosemiteu. Matti je išao jer je bio predsjednik sveučilišnog Kluba prijatelja prirode. Tamo, u čarobnom zagrljaju prirode, među ljepotama kakve Michelle nikada nije vidjela, Matti je bio pravo društvo, na pravom mjestu u pravo vrijeme. Probudio bi ju rano kako bi zajedno otišli u šetnju do neke male stjenovite uzvisine negdje izvan ruke gdje bi zajedno sjedili i promatrali izlazak sunca. Sjedeći tamo, promatrali su sunčeve zrake kako se lome kroz kapljice vodopada direktno pred njima. Natjecali su se tko će snimiti bolju fotografiju. Ona

je pobudila njegov natjecateljski duh fotografijom dvije zaljubljene vjeverice u poljupcu. Malo kasnije, on je uzvratio fotkom jelena koji je blokirao sunčev disk svojom glavom, tako da se činilo kako su zrake sunca njegovi zlatni rogovi koji se šire unedogled.
Drugog vikenda - ovaj se put radilo o dugom vikendu - Matti je odveo Michelle u dolinu Napa. Pozvao ga je jedan od njegovih bliskih prijatelja čija je obitelj ondje posjedovala jednu od poznatih vinarija. Tamo je Michelle kušala zaista izvanredne džemove, meso s roštilja i tjesteninu od žita uzgojenog na obiteljskoj farmi, uz izvanredne Chardonnave i Cabernete.
Takvi su bili njihovi vikendi. Kada su imali dulje praznike (ali ne dovoljno duge da bi ona putovala kući u Saudijsku Arabiju) - poput, na primjer, uskršnjih praznika - Matti bi ju vozio u Las Vegas ili Los Angele. Po standardima San Francisca, njezin bi se ujak mogao smatrati, ako već ne bogatim, ono barem članom više srednje klase. S Mattijevom mjesečnom plaćom sa sveučilišta i pomoći njegova oca, uz dodatak onoga što ja Michellein otac slao njoj svaki mjesec, a radilo se o popriličnoj svoti, bili su u stanju osmisliti neke totalno zadovoljavajuće planove za provođenje praznika na neobičnim mjestima.
U Las Vegasu, odveo ju je na hit predstavu Lord ofthe Dance. Iznena dio ju je s dvije karte za veličanstveni šou O u izvedbi Cirque du Soleil. U L. A.-u koji je ona već bila posjetila, zamijenili su uloge; ona je postala organizator izleta. Ponajprije gaje odvela na Rodeo Drive u blizini Sunset Boulevarda kako bi se mogla prepustiti svojoj omiljenoj strasti: šopingu! Počeo je prigovarati i prije no što su stigli tamo. Proveli su večer pušeći siše u »Gypsy Cafeu«. Sljedećeg su dana šetali uz plažu u Santa Monici i proveli večer u restoranu »Bvblos«. Tamo je primijetila mnogo saudijskih muškaraca s njihovim perzijskim djevojkama. Zureći u nju, proučavajući

njezine crte lica, Saudijci su posumnjali da bi mogla biti jedna od njih. Zbunjivalo ih je to stoje bila u društvu nekoga tko očito nije bio Saudijac. Međutim, njezin savršeni američki naglasak odagnao je njihove sumnje: njihove oči, tako naviknute progoniti djevojke Zaljeva, prestale su je slijediti.
U San Franciscu, Matti bi ju vodio u Kinesku četvrt, gdje su šetali među sićušnim izlozima i ulazili u tradicionalne kineske restorane. Svaki put kada bi posjetili Kinesku četvrt, naručivali su voćni »koktel« zgusnut tapiokom koja mu je davala neodoljivu ljepljivu i gumenastu kvalitetu.
U proljeće su odlazili na izlete u park Golden Gate kako bi promatrali zalazak sunca. On je svirao očaravajuće pjesme na gitari, a sunce je poput keksa uranjalo u šalicu mora. Zimi, često ju je vodio na šalicu kakaa u »Ghirardelli« s kojeg je pogled pucao na zaljev i zloglasni otočni zatvor Alcatraz. Ispijajući svoja vruća pića, razmišljali su o tom tornju u daljini, zloglasnoj silueti koja je zazivala mračnu prošlost zločina i nasilja u Americi.
Ono što se Michelle najviše sviđalo kod Mattija bilo je to što je uvijek pokazivao poštovanje za njezina mišljenja, ma koliko različita bila od njegovih. Cesto je, primijetila je, imala dovoljno autoriteta da ga pridobije na sivoj način razmišljanja. Ipak, on je uvijek objašnjavao, ova neslaganja nisu mnogo značila, to su bile tek sitne razlike u razmišljanjima. Nije bilo vrijedno pokušavati mijenjati njihova međusobna mišljenja samo kako bi slagali baš u svemu. U vlastitoj se zemlji Michelle bila navikla povlačiti iz svakog razgovora u kojem bi došlo do prijetnje da se neslaganje pretvori u verbalni sukob i razmjenu uvreda. Izbjegavala je snažno izražavanje tvojih osjećaja, osim kada je bila okružena ljudima s kojima je bila bliska, kao sa svojim najbližim prijateljima. Javno mišljenje u njezinoj zemlji, smatrala je uvjerena,

nije nužno predstavljalo ono što su ljudi zbilja mislili. Ljudi su se teško odlučivali izraziti svoja razmišljanja o nekoj određenoj lemi zato jer je neka istaknuta ili važna osoba, netko čija je riječ praktički bila zakon, mogla reći nekoliko riječi i onda bi svatko podržao njihovo mišljenje. Kod kuće, javno se mišljenje uvijek podudaralo s mišljenjem koje su podržavali najmoćniji ljudi.
Je li se Matti zaljubio u nju? Nije u to vjerovala. Pa je li se ona onda zaljubila u njega? Bilo je nemoguće negirati da ih je zajedničko provođenje vremena kroz gotovo dvije godine, uz sve interese koje su dijelili, učinilo vrlo bliskima. Niti je mogla negirati da je bilo trenutaka kada je zamišljala da ga istinski voli, naročito nakon neke poetične večeri na plaži, ili - površnije - nakon što bi dobila izvrsnu ocjenu iz nekog teškog predmeta zahvaljujući Mattovim instrukcijama. Međutim, iz dubine je njezina srca još uvijek izvirivao Fejsal, zakopana tajna koju nikad nije mogla otkriti Mattiju. Ne znajući ništa o Saudijskoj Arabiji, on nije mogao niti zamisliti ograničenja koja su spriječila njezin brak s Fejsalom i koja su pretvorila priču o njezinoj ljubavi prema njemu u tragičnu priču o gubitku.
Matti, stanovnik zemlje koja je disala slobodu vjerovao je da je ljubav izvanredna sila koja može stvarati čuda! Kada je Michelle po prvi put izlazila iz djevojaštva, i ona je vjerovala u to. Međutim, to je bilo prije no što se vratila iz Amerike kako bi živjela u vlastitoj zemlji, u kojoj se, shvatila je, ljubav tretirala kao neprimjerena šala. Kao nogometna lopta B kojom se moglo igrati neko vrijeme, dok ju moćnici ne šutiraju negdje daleko.

29.
Za: seerehwenfadha7et@yahoogroups.c0m
Od; "seerehvvenfadha/et"
Datum: 27, 08. 2004
Naslov: Firas je drugačiji

Pisao mi je Nasser al-Tref, pozivajući me da pišem za časopis Karo, sina Al-Pika, čija je glavna urednica Šarifa al-Srce.33
Sada, kada sam otkrila da prosjak zapravo može dobiti što god želi, kada postavi vlastite uvjete, čekat ću dok ne dobijem ponudu za vođenje vlastite TV-emisije, poput Oprah ili Barbare Walters!
I imajte na umu da što bolje ponude imate za mene, to sam ja sretnija, to ćete svaki tjedan od mene dobivati dulje e-mailove. Dakle, što kažete?

Umm Nurija iznijela je pred Sadimu pladanj kuvajćanske halve tahini34 i lonac čaja, a Sadima im je objema ulila po jednu šalicu. Pijuckale su čaj i grickale komadiće zasitnog deserta sa sezamom.

33 Pseudonimi koje koristim kako bih zaštitila identitet onih koji su dovoljno hrabri da mi ponude spisateljski posao!
34 Vrsta deserta koji se radi od sezamove paste.

»Možeš li vjerovati, teto, da nisam shvatila kako Valid nije Gospodin Pravi dok nisam upoznala Firasa.«
»Samo se nadam da nećeš shvatiti kako ni Firas nije Gospodin Pravi nakon što upoznaš sljedećeg u nizu!«
»Ne daj Bože! Ne želim nikog na ovom svijetu osim Firasa. Samo Firasa i to je to.«
»Istu si stvar rekla i za Valida, a uskoro će doći dan kada ćeš morati samu sebe podsjećati da si to rekla i za Firasa!«
»Da, ali razmisli malo - razmisli o Firasu i onda zamisli Valida, teto Umm Nurija. Oni su tako različiti!«
»Obojica su gubitnici! Kao što bi rekla egipatska poslovica, zašto uspoređivati japanke s drvenim klompama!«35

»Ne razumijem zašto ti se Firas ne sviđa, iako je tako dobar i simpatičan. Sto ti se na njemu nema sviđati?«
»Ne sviđaju mi se muškarci, i točka. Ti si potpuno zaboravila dan kada sam ti rekla da mi se Valid baš ne sviđa. Nije ti se to ni tada svidjelo i nisi uopće obraćala pažnju na moju zabrinutost.«
»Tada sam bila pomalo glupa i naivna. Taj mi je bolesnik Valid rekao kako je prisluškivao sve telefonske razgovore iz moje kuće - i fiksne i mobilne linije - prije naših zaruka, daje dobio ispis telefonskih poziva i sve ih pretražio, i dolazeće i izlazeće pozive, šest mjeseci prije nego što je zatražio moju ruku od mog oca. Dao si je za pravo tražiti bilo što što bi moglo nagovijestiti da sam imala vezu s nekim tipom prije njega, a ja sam bila toliko glupa da sam osjećala ponos što sam položila taj ispit! Kakva glupača!«
»Svojeglava! To si bila. U to sam ti vrijeme govorila da taj tip ima veliki problem s ljubomorom, a ni sam nije baš bio pouzdan. Ali nisi mi vjerovala. Bila si potpuno zaslijepljena ljubavlju. Govorila sam ti: Tek je početak, a vidi što se već događa. Nikada se nećeš osloboditi ovih testova na koje te stavlja - nisu to završni srednjoškolski ispiti, to je brak. Znaš li što to znači? I što ako padneš najednom od ovih 'ispita povjerenja'? Sto će se dogoditi? Zasigurno će te ostaviti! Kvragu s tim. Kvragu i s njim!«
»Ali, teto, Firas je drugačiji. Kunem se Bogom da me nikada nije podvrgnuo nečemu što bi moglo nagovijestiti da mi ne vjeruje dovoljno

35 Izreka koja se koristi pri uspoređivanju dviju bezvrijednih stvari.

I nikada me nije gnjavio pitanjima poput Valida. Firas ima dobar i čist um i ne promatra sve kroz veo sumnje kao što je to Valid uvijek činio.«
»Ali, Sadimice draga, nije dobro što Firasu pokazuješ da

ti je on sve u životu i da ćeš za njega učiniti sve!«
»Ali, teto, ne mogu si pomoći! Totalno sam zaljubljena u njega. Navikla sam ga imati uza se. Prva stvar koju čujem ujutro je njegov glas, i posljednja navečer prije nego što legnem u krevet. Cijeli je dan uza me gdje god ja bila. Raspituje se za rezultate mojih ispita prije vlastitog mi oca, i nabraja mi stvari koje moram svaki dan učiniti i prije nego što sama to shvatim, a ako imam neki problem, on ga rješava bez problema pomoću svojih poznanstava. Ako mi išta treba, bilo to samo limenka Coca-Cole usred noći, on pošalje nekoga da mi ju donese. Vjerovala ili ne, jedne je noći išao u trgovinu u četiri ujutro kako bi mi kupio higijenske uloške, zato jer je moj vozač bio spavao kao top! Išao je sam, kupio ih za mene, i ostavio pred ulaznim vratima u plastičnoj vrećici! Mislim, je li uopće čudno, teto, da nakon načina na koji me mazi i pazi, osjećam kao da mi je on sve u životu? Ne znam, uopće se ne sjećam kako sam ikad živjela bez njega!«
»O, za ime Božje! Po tebi, on je poput Husseina Fahmija! Molim Boga da ti da najbolje od njega, i poštedi te najgorega. Ja samo nisam vrlo optimistična.«
»Ali, zašto? Reci mi!«
»Pa, ako te već voli kao što ti tvrdiš da te voli, zašto te onda još nije zaprosio?«
»Upravo to ni ja ne razumijem, teto.«
»Nisi li mi rekla kako misliš da se promijenio nakon što je saznao da si već bila udana za Valida?«
»Nije se baš promijenio, ali... pa, hm, osjetila sam daje postao malo drugačiji, možda. Nastavio je sa svojim nježnostima i brigom o meni, ali kao da ima nešto u njemu što ne pokazuje preda mnom više. Možda se radi o ljubomori? Ili bijesu jer nije prva osoba u mom životu, na način na koji sam ja prva djevojka u njegovom?«
»A tko ti to kaže da si ti prva djevojka u njegovu životu?«

36 Zgodni i slavni egipatski glumac koji je glumio u brojnim arapskim romantičnim filmovima.

»To je samo osjećaj koji imam! Srce mi govori da sam jedina njegova ljubav. Čak i ako je upoznavao djevojke prije mene — a naravno da jest, s obzirom na njegove godine i koliko je vremena proveo u inozemstvu -sigurna sam da se nije zapravo zaljubio ni u jednu, niti vezao uz nju, niti isprepleo svoj život s njezinim kao što je to učinio sa mnom. Muškarac se ne zaljubljuje tako, niti se toliko trudi kad je njegovih godina, ako ne misli daje ta koju voli posebna! Netko tko mu zbilja odgovara. Nije više mlad, i ne sagledava stvari na način na koji to radi muškarac u svojim dvadesetima. Muškarci njegovih godina, kada se zaljube, odmah počinju razmišljati o smirivanju, o braku. Nije neozbiljan. Nema više onoga: 'Hajde da se upoznamo pa ćemo vidjeti kako nam ide, samo ćemo se prepustiti osjećajima', i takvih dječačkih fora. A dokaz je tomu to što do danas još nije zatražio da se vidimo, nakon onih dana u Londonu, osim onog dana tijekom naše vožnje od Riyada do Khobara na istoku zemlje.«

»Ne razumijem kako si mu se usudila dopustiti da ti se toliko približi u susjednoj traci dok si s ocem bila u autu.Ti luda djevojko! Sto bi bilo da ti je otac postao sumnjičav? Sto bi bilo daje primijetio kako te taj čudni tip u susjednom autu promatra i razbjesnio se? Sto bi onda bila učinila?«

»Nisam ga ja izazivala, ili išta slično. Cijela je stvar bila slučajnost. Trebala sam putovati autom na istok zemlje s ocem na jedan pogreb. Firas je, kao i obično, išao provesti vikend sa svojom obitelji, ali je propustio avion, pa je odlučio ići autom. Moj je otac tog dana ranije završio s poslom i htio krenuti odmah. Firas, koji je bio trebao krenuti u podne, odgodio je odlazak za kasnije

zbog posla. Dogodilo se tako da smo se na putu našli u isto vrijeme! Stalno smo si slali poruke s pitanjima: 'Koliko još kilometara imaš do tamo?' Pokušavala sam ga nagovoriti da prestane slati poruke dok vozi! Odjednom, poslao je poruku s pitanjem kakav auto moj otac vozi. Rekla sam: 'Tamni Lexus boje kvarca, zašto?' Rekao je: 'Samo pogledaj nalijevo za pet sekundi i vidjet ćeš me!' Aaah, teto! Ne mogu ti uopće opisati što sam osjetila u trenutku kad sam ga ugledala! Nisam mogla ni zamisliti da nekog mogu tako voljeti! S onim gadom Validom, osjećala sam da sam se spremna predati i svega odreći, samo kako bi on bio mnome zadovoljan. Ali, s Firasom ne osjećam potrebu za žrtvovanjem. Osjećam da želim bezgranično davati. Davati, davati i davati! Možeš li vjerovati teto, da se ponekad sramim vlastitih misli.«
»Kakvih misli?«
»Mislim, ponekad se zamišljam kako ga dočekujem kući navečer, nakon vjenčanja. A on, naravno, uvijek dolazi doma umoran. Posjednem ga na kauč i sjedam na pod ispred njega. Zamišljam kako mu onda masiram stopala u slanoj vodi i ljubim ih! Razumiješ li ti što mi ova slika koju imam u glavi čini, teto? Izluđuje me! Nisam mogla ni zamisliti da bih mogla tako razmišljati o ijednom muškarcu, bez obzira tko on bio. Čak i dok sam voljela Valida bila sam preponosna zamišljati takve stvari! Vidiš li kako je ovaj Firas uzdrmao sva moja uvjerenja i učinio da ga zavolim beznadno?«
Umm Nurija je duboko udahnula, a onda polako izdahnula. »O, draga moja. Samo ne želim da te netko opet povrijedi. To je sve što ću reći. Neka ti Bog dade u skladu s tvojim dobrim namjerama, dušo moja, i neka te sačuva od zla.«

30.

Za:seerehwenfadha7et@yahoogroups,com
Od: "seerehwenfadha7ef*

Datum: 3. 09. 2004
Naslov: ista stara Kamra

Ako ti Allah zada nevolju, samo On može otkloniti je; ako ti pak kakvo dobro htjedne, nitko te ne može lišiti Njegove dobrote: On među Svojim robovima pogađa dobrotom koga hoće, jer On je Taj Koji prašta i Milosnik je.

– Kur'an, sura Junus, ajet 107

Primam bezbrojne e-mailove u kojima se kori i vrijeđa Umm Nurija, i osuđuju obitelji mojih prijateljica koje dopuštaju svojim kćerima da provedu makar i jednu večer u kući razvedene žene koja živi sama. Samo malo. Zar je razvod veliki zločin koji počinjaju isključivo žene? Zašto naše društvo ne šikanira razvedene muškarce na način na koji tlači razvedenu ženu? Znam da vi čita-lelji uvijek odbacujete i olako shvaćate ova moja naivna pitanja, ali zasigurno možete uvidjeti da su logična i da zaslužuju da se o njima ozbiljno razmisli. Trebali biste braniti Umm Nuriju, Kamru i ostale razvedenice. Žene poput njih ne zaslužuju podcjenjivanje društva, koje im samo s vremena na vrijeme pristane dobaciti kakvu kost i očekuje onda od njih da s tim budu sretne. U međuvremenu, razvedeni muškarci nastavljaju živjeti ispunjenim životima bez ikakve patnje ili krivnje.

Kamrin se život nije naročito promijenio nakon rođenja njezina sina, budući da je najveći teret brige o njemu pao na pleća filipinske dadilje koju je Kamrina majka unajmila posebno za taj posao. Majka je znala koliko je lijena njezina kći, i koliko je zanemarivala čak i sebe. Kako bi se mogla brinuti za novorođenče? Kamra je ostala kakva je i bila. Zapravo, vratila se na ono kakva je bila prije no što se udala. Bila je vrlo zaposlena njegovanjem duboke melankolije koja ju je omotala

nakon što se odrekla svijeta chata. Još je dugo nakon toga nastavila razmišljati o Sultanu. Često je osjećala snažnu želju da s njim porazgovara, ali bi se uvijek povukla kada bi se sjetila svoje situacije i stanja stvari. U ovom je trenutku veza u nekom pravom smislu riječi bila za nju teško ostvariva.
Svake je večeri otplovljavala daleko u svojim mislima. Razmišljajući o svoje tri prijateljice, stalno je uspoređivala svoj život s njihovima. Tu je bila Sadima, potpuno obuzeta obožavanjem (na puno radno vrijeme) uspješnog političara i poznatog muškarca koji bi ju svakog trenutka mogao zaprositi. Ovo se njezino razmišljanje temeljilo na onome što joj je Sadima govorila o njihovoj izuzetnoj ljubavi i o tome kako su se apsolutno slagali u svemu. O kako samo zavidim Sadimi, mislila je. Ona je bila dovoljno sretna da dobije Firasa umjesto Valida! Stariji je muškarac puno bolji od onih amatera koji uopće ne znaju "sto žele od života.
Lamis je bila na trećoj godini studija, i uskoro će postati liječnica i imati svijet pod nogama! Nije bilo važno bude li malo kasnila s vjenčanjem, budući da su vjenčanja kasnije u životu bila uobičajena u liječničkim krugovima. Zapravo, nije bilo neuobičajeno čuti prigovore neodobravanja o »ranom« braku studentica medicine. Ako je djevojka željela ostati single bez daju se označava kao usidjelicu, samo je trebala upisati studij medicine ili stomatologije. Ovi su imali čarobnu sposobnost odvraćanja radoznalih pogleda. Međutim u djevojke na društvenim studijima, ili onima koje su pohađale dvogodišnje dodiplomske studije, a da ne spominjem one koje nisu uopće studirale, ti su isti pogledi počeli zuriti, a prsti upirati onog trenutka kada bi navršile dvadeset.
Osim toga, mislila je Kamra, Lamis je bila sretna i zbog svoje majke, Bog neka ju štiti! Njezina je majka bila jako inteligentna i kultivirana, i često je s Lamis sjedila i

razgovarala, a također i s Tamadur, a one joj se pak rado povjeravaju jer je puna razumijevanja. Moja je jadna mama tako staromodna i neprofinjena. Kad god nešto zatražimo od nje, njezin je odgovor negativan! Ne smijemo raditi ovo, ne smijemo reći ono! Uvijek je sve kritizirala. Kao onog dana kad je Sahla otišla i kupila nekoliko tangi i izazovnih spavaćica, rekavši kako sve njezine prijateljice imaju takve. Mama je stvarno bila poludjela. Zgrabila je sve to stoje kupila i bacila u smeće, vrišteći: »Ovo je posljednja kap! Želiš se oblačiti kao kakva drolja, a nisi niti udana!« Otišla je pravac na stare štandove u Taibi i Ovaisu37', i kupila joj tucet staromodnih, bapskih spavaćica i donijela ih kući, inzistirajući na tome da joj se svide! Predala joj ih je rekavši: »Ovo je za tebe, mlada damo, a one druge stvari možeš kupiti tek nakon što se udaš.«
Čak je i Michelle, nakon što ju je Fejsal ostavio, imala više sreće od mene, mislila je Kamra. Michelle je njezina obitelj pustila na studij u Ameriku, dok Kamri nije bilo dopušteno niti napustiti kuću bez pratnje. A za njezinih rijetkih posjeta Sadiminoj kući, njezina je majka inzistirala da ju jedan od braće tamo osobno odvede i osobno vrati kući, iako je njezin vozač uvijek bio s njom. Prava si sretnica, Michelle. Možeš se opustiti i živjeti svoj život kako želiš! Nitko te ne nadgleda niti ti puše za vratom, pitajući te svake minute kamo ideš i gdje si bila! Slobodna si i ne moraš slušati neumorne ljudske tračeve. Kad god je bila u društvu svojih triju prijateljica, Kamra je osjećala ogroman jaz među njima, sada kada su sve one studirale. Što se to dogodilo s Lamis? Promijenila se. Zašto se stalno upisivala na tečajeve poput samoobrane i joge? Otkad se upisala na taj bezvezni medicinski fakultet, počela se čudno ponašati i udaljila se od svojih starih prijateljica, naročito u načinu razmišljanja.
U međuvremenu, Michelle je u zadnje vrijeme postala stvarno grozomorna, stalno je pričala o slobodi i ženskim

pravima, okovima vjere, običajima koje im društvo nameće i svojoj filozofiji o vezama među spolovima. Konstantno je savjetovala Kamru da postane snažnija i zahtjevnija u afirmaciji same sebe, te da ne popušta niti milimetra kada su u pitanju njezina prava.

Iba i Ovais su ogromni buvljak na kojem se prodaje jeftina roba.

Sadima je bila ona s kojom je Kamra osjećala najveću bliskost. Činilo se da je postala zrelija otkad je provela ljetne praznike u Londonu. Njezino je samopouzdanje bilo ojačano samostalnim putovanjem i radom, činilo se. Ili je, vjerojatnije, proizlazilo iz činjenice da ju voli čovjek poput Firasa.
Kamra je osjećala kako je ona bila jedina među njima koja se nije zapravo promijenila od srednje škole. Njezine su brige i interesi ostali više-manje jednaki. Njezine ideje se nisu razvile, a stari snovi nisu nestali u korist novih. Njezina je jedina želja bila udati se za čovjeka koji bi je spasio od samoće i nadoknadio joj sve ove poteškoće koje je proživjela. Kako je samo željela da može crpiti snagu iz Michelle, inteligenciju od Sadime, i mjeru odvažnosti od Lamis! Kako se samo željela transformirati u osobu koja bi bila jednako veličanstvena i živahna poput njezinih prijateljica. Ali, očajavala je, jer kao i obično, nije bila u stanju držati korak s njima. Bog ju je stvorio ovako slabog karaktera, karaktera koji je i sama prezirala. Uvijek će zaostajati nekoliko koraka. Cijeli svoj život.
Otišla je na brzinu pogledati Saleha prije nego ode spavati. Ušla je u sobu i krenula prema njegovu krevetiću, koji je stajao pokraj dadiljinog. Prišuljala mu se tiho kako ne bi probudila ni jedno ni drugo. A onda je ugledala bebine velike smeđe oči, širom otvorene, kako se nevino kreću prema izvoru zvuka i svjetla i sjaje u

mraku. Pružila mu je ruke, a on ih je uhvatio, kao daje tražio da ga primi u naručje. Podigavši ga, osjetila je da mu je odjeća mokra, a iz pelene se širio prodoran smrad. Odnijela gaje u kupaonicu. Guza mu je bila potpuno mokra i prekrivena pelenskim osipom. Kamra nije znala što bi trebala učiniti. Da probudi mamu ili Sahlu? Koliko bi Sahla uopće znala o bebama, ako ona nije znala što učiniti? Da probudi dadilju? »Bože, oslobodi me te žene!« promrmljala je Kamra. »Za ovo je ona kriva. Pogledaj ju - mirno spava dok se moj sin davi u vlastitoj pišalini!« Dok mu je prala guzu u toploj vodi, Kamra mu je dodala žutu patkicu s kojom se počeo igrati. Nije pokazivao nikakve znakove uzrujanosti ili uznemirenosti. Kamri se, međutim, činilo da se ovdje radi o nečem višem od obične iritacije kože, nečem što je bilo teže podnijeti.
Svi su bili užasni prema njoj. Rašid, njezina majka, njezina sestra Hessa, Hessin muž, Mudi, čak i njezine najbolje prijateljice - sve su mislile da je glupa, slaba i neuspješna. Čak je i filipinska dadilja počela zanemarivati njezina sina nakon što je primijetila koliko je malo znala njegova majka. Život joj je sve oduzeo i ništa joj nije dao zauzvrat. Ukrao joj je njezinu mladost i radost, a dao joj prazninu i dijete čija je jedina životna podrška trebala biti ona - a ona je podršku trebala više od djeteta.
Plastična patkica ispala je iz Salehove ruke kada gaje uplakana Kamra snažno zagrlila, svom snagom opresije i žaljenja i patnje koji su ležali u njoj.

31.
Za: seerehwenfadha7et@yaho0groups.com
Od: "seerehwenfadha7et"
Datum: 10. 09. 2004
Naslov: Tračanje MUŠKARACA!
Ova je priča postala moj život. Petak mi je postao svetiji

nego ikad prije. Soba s kompjutorom je sada moj dom, jedino mjesto na kojem se osjećam sigurnom. Sada se samo smijem kada god me iznervira neka glupost koju kažu profesor ili kolegica na faksu. Ovi me ljudi potpuno izbacuju iz takta, ali koga briga! Sve je to beznačajno u usporedbi s ovim što ja radim. Na kraju krajeva, svi su ti bahati profesori i drske kolegice prilijepljeni uz svoje kompjutorske monitore svakog petka, samo kako ne bi propustili ni slovo od onoga što pišem. Pa što ako me svako toliko iznerviraju? Meni su sasvim dovoljni radost i ponos koje osjećam iznutra!

Četiri su se prijateljice sastale u Kamrinoj kući posljednjeg dana ljetnih praznika. Svaka je Salehu donijela igračku ili slatkiš, kojima su pred njim mahale kao mamcima, pokušavajući ga tako nagnati da hoda prema njima nesigurnim korakom, na svojim slatkim debeljuškastim nožicama.
Kamra nije gubila vrijeme, odmah napavši Lamis zbog osunčana tena koji je stekla tijekom ljetnih praznika u Jiddi.
»Kunem se Bogom, ti si potpuno luda! Ovih dana, kada svi koriste kreme za izbjeljivanje, ti si se morala otići ispržiti na suncu?«
»Ma dajte, ljudi! Vi ne cijenite lijepu boju! Meni se baš sviđa ovako!«
»Cure! Recite joj nešto - ovoj luđakinji!« nastavila je Kamra.
Michelle, koja je stigla na praznike iz San Francisca, bila je naviknuta na zdravi izgled preplanulih, ležernih kalifornijskih djevojaka. »Zapravo, ja mislim da izgleda odlično«, rekla je.
Kamra je eksplodirala. Pokušala je od Sadime dobiti podršku. »Sadima! Čuješ li ti što ove luđakinje govore! Jesi li ti čula za iti jednu majku koja je svom sinu htjela pronaći crnu mladenku?«

»Ma da, što god! Svakom po vlastitu ukusu. Koliko ćemo još činiti sve kako bi zadovoljile ukuse tih starica i njihovih dragih dječačića? Ja kažem, samo tako nastavi Lamis - radi što te volja. A ako ikad poželiš kosu zaliti kerozinom i zapaliti je, samo naprijed!«
Kamra je ostala šokirana. »Baš ti hvala na podršci, draga!«
»Mislim, zbilja«, nastavila je Sadima, »zlo mije od toga kako svima dopuštamo da nas kontroliraju i vode kroz život. Nikad ne možemo učiniti ništa, jer nas strah od tuđe osude sputava. Svi nas vozaju kako žele. Kakav je to život? Nemamo prava odlučivati ni o vlastitu životu!«
»Sadimice!« uzviknule su njezine prijateljice okrenuvši se prema njoj. »Sto je bilo? Tko te iznervirao?«
»Očito, posvađala se s Firasom, ne može ništa drugo biti u pitanju.«
»Što ti je taj majmun učinio?«
»Jesi li ga vidjela u Parizu?«
Sadima je pokušala umiriti svoj glas, budući da je njezina eksplozija od maloprije šokirala cure. Polako, počela im je pričati o tome što ju je mučilo. »Vidjela sam ga jednom. Mislim, došao je u Pariz samo kako bi me vidio, i nisam ga mogla odbiti. OK. Neću vam lagati. Iskreno, i ja sam umirala od želje da njega vidim! Cijelu ovu godinu nisam ga vidjela zbog svog studija i njegova posla, i zato jer smo se oboje složili da se nećemo sastajati u Riyadu. Jednostavno, to je previše komplicirano, opasno i čudno. Ne bismo bili opušteni kao što smo bili u inozemstvu. Izvan Kraljevstva, možeš se opustiti, disati bez razmišljanja gleda li te tko. Vani se možemo sastajati bilo gdje, na bilo kojem javnom mjestu. Ali ovdje to ne možemo. Sastali smo se u ugodnom malom restoranu i samo smo sjedili i razgovarali. Bilo je lijepo.«
»Za sada zvuči dobro.« rekla je Kamra. »Pa gdje je onda problem?«
»Naravno«, upala je Michelle, »odmah nakon toga, istog

časa, pitao te kako to da se osjećaš tako ugodno i opušteno u javnosti s njim. Ili te uopće nije ni pitao, nego je odmah počeo sumnjati, a već se sljedećeg dana počeo drugačije ponašati. Drugačije nego dok si se odbijala sastati s njim. Nakon što se sastaneš sa sudijskim tipom iza leđa svojoj obitelji i društvu, on odmah izgubi poštovanje za tebe, umjesto da bude obrnuto, da te još više cijeni! Poznata mi je ta glupa priča jako dobro; ovi su problemi ugrađeni u zbrčkane glave naših muškaraca. Oni su mentalno izopačeni! Zašto mislite da sam otišla iz ove zemlje?«

»Ne, ne, uopće nije bilo tako«, odgovorila je Sadima. »Nikad se prema meni nije tako ponašao. Naravno, primijetila sam da je ponekad pomalo sumnjičav prema djevojkama općenito. Ali nikad nije sumnjao u mene. Firas me jako dobro poznaje i potpuno mi vjeruje.«

»Muškarac ne mijenja svoju prirodu«, ustvrdila je Kamra. »Ako u sebi ima sumnje, onda ćeš ih prije ili kasnije osjetiti na vlastitoj koži, čak i ako ih pokušava prikriti na početku veze.«

»Ne, vjeruj mi, nije u tome problem. Problem je u tome što već neko vrijeme primjećujem da mi šalje čudne signale vezane uz nas dvoje. Jednog mi dana kaže kako mu je obitelj pronašla stvarno izvrsnu ženu, a drugog mi kaže da ne odbijam dobrog muškarca ako me takav zaprosi!

Kako mu srce može dopustiti da govori takve stvari kad zna koliko ga volim? U početku sam mislila da se šali, samo kako bi me malo mučio. Međutim, kad smo se vidjeli u Parizu, rekla sam mu kako jedan tatin prijatelj želi da se udam za njegova sina. Stvarno, nisam lagala. Mislila sam da će se zabrinuti i uznemiriti i pokucati na vrata mom ocu već istog dana. Ali, umjesto toga mi je uputio osmijeh hladan poput noćnog deserta i upitao me je li mladić dobar. Rekao mi je: 'Pobrini se da ti se otac dobro raspita o njemu, i ako se ispostavi da je u redu,

onda se pouzdaj u Boga i učini to.'«
»Stvarno je to rekao?« pitala je Kamra, s nevjericom u glasu.
»Pa što si mu ti na to rekla?« pitala je Lamis nestrpljivo.
»Ništa.«
»Ništa?« graknule su sve odjednom.
»Mozak mi se zablokirao. Nisam mogla shvatiti što mi on zapravo govori! Samo sam sjedila i buljila u njega. Nisam mogla prozboriti niti riječ, i sigurno sam izgledala kao totalna glupača. Oči su mi zasuzile i samo sam rekla: 'Oprosti, ali moram ići.'«
»Pa, što je on na to rekao?«
»Rekao je: 'Nemoj se ljutiti.' I natjerao me da se zakunem da neću otići! Rekao je: 'Slušaj, ako sada odeš, neću više nikad s tobom razgovarati.'«
»I ti si ostala?«
»Da, sjedila sam tamo dok on nije završio s jelom, a onda smo oboje ustali i zajedno izašli iz restorana. Onda mi je on dozvao taksi do hotela.«
»Pa jeste li vi onda još uvijek zajedno?«
»Zajedno, ali se situacija nije poboljšala odonda. On se igra s mojim živcima, a ja ne znam kako da stvari vratim na ono kakve su bile prije. Zašto je uvijek tako sa mnom? Zašto se muškarci uvijek potpuno promijene nakon što budu sa mnom neko vrijeme? Sigurno je problem u meni! Ono štojejasno u cijeloj pričijest da čim seja počnem osjećati ugodno s njima, njima postane stvarno neugodno sa mnom.«
Muško inzistiranje na tome da oni vode glavnu riječ, vjerovala je Lamis, nije se pojavilo niotkuda.To se događalo nakon što bi tip nabasao na ženu kojoj se sviđa takvo dominantno ponašanje i koja ga je ohrabrivala u tome.
»Mislim da nam muškarci ne govore laži i ne varaju nas namjerno«, rekla je. »Stvarno, to kao da nikad nije s nekom namjerom. To im je jednostavno u prirodi.

Jednostavno su nekako izopačeni. Muškarac će se početi udaljavati od djevojke, ili čak pokušati pobjeći, čim ona počne djelovati dostupno. To je zato jer on onda počne osjećati da ne mora ništa činiti kako bije pridobio. Ona mu više ne predstavlja izazov. Nikad joj to neće otvoreno priznati. Ne dopušta joj da shvati da je on u krivu, nema šanse! Pokušat će učiniti sve da se ona osjeća kao ta koja ima probleme, a ne on. Neki čak krenu djevojkama slati signale u nadi da će one biti te koje prekidaju vezu, ali ih mi, glupače, nikada ne pohvatamo. Mi nastavljamo raditi na toj vezi dok nas ne ubije, čak i kad smo od početka sigurne da se radi o potpunoj katastrofi. Zato na kraju napravimo budale od sebe. Mi smo te koje se ne držimo svog ponosa od početka kako bi izašle iz svega s netaknutom čašću.«
Nakon ovoga, Michelle je dala Sadimi svoju vlastitu logičku analizu situacije. »Draga, ovo je strategija bijega nezrelog dječarca. Saznat ćeš da je malo razmislio o svemu, a onda rekao samom sebi: Zašto bih ja uzeo nekog tko je već razveden, kad sam još nisam bio oženjen. Čak i razvedeni muškarci traže djevojke koje nisu bile udate, pa zašto bih onda ja završio sa ženom koja je to već bila? Shvatit ćeš da on odvaguje situaciju u svojoj glavi i misli: Ako želim postati ministar u vladi, ili kakav visoki dužnosnik kasnije, trebam pronaći ženu koja će pridonijeti mom položaju, ženu koja će mi pomoći svojim obiteljskim vezama, svojim izgledom i podrijetlom, svojim društvenim položajem i bogatstvom! Neću uzeti onu koja u startu ima manu jer je razvedena, a onda čekati da me drugi rastrgaju svojim osinjim jezicima. Nažalost, ovako razmišljaju naši muškarci. Bez obzira na to koliko on bio dojmljiv, koliko profinjeno bilo njegovo razmišljanje i koliko bio zaljubljen, on još uvijek doživljava ljubav kao nešto što se događa samo u romanima i filmovima. On ju ne shvaća, ne doživljava ljubav kao temelj na kojem se gradi obitelj. Možda je on

čak vrlo kultiviran i obrazovan tip, koji je vidio svijeta. Možda negdje duboko i zna daje ljubav osnovna ljudska potreba, da nije sramotno za muškarca da sam bira svoju životnu partnericu, dok god je sasvim siguran daje ona prava. Međutim, još uvijek se boji. Boji se već i samog razmišljanja da bi mogao krenuti putem drugačijim od onog kojim su išli njegov otac, i njegov stric, i djed prije njih. A, uostalom, onda će pomisliti: Ti stari muškarci još uvijek žive s tim svojim zatvorenim ženama. To sigurno znači da su učinili nešto ispravno. Sigurno je ispravno, jer svi drugi tako žive. Tako on na kraju krene njihovim stopama, i ne čini ništa protivno njihovim uvjerenjima. Na taj način, nitko mu ne može jednog dana doći i prigovoriti da nije uspio samo zato jer je skrenuo s puta svojih pradjedova. Naši se muškarci jednostavno previše boje plaćati za vlastite odluke u životu. Oni žele slijediti druge, tako da mogu i kriviti druge.«
Niti jedna od triju djevojaka nije znala gdje je to Michelle stekla ove teorije o tome kako muškarci razmišljaju. Ali, osjetile su kako njezine riječi snažno odjekuju u svima njima. Nisu znale kako je ona došla do svojih zaključaka, ali znale su, duboko u svojim srcima, da je bila u pravu.

32.
Za: seerehwenfadha7et@yahoogroups.c0m Odi "seerehwenfadha7et"
Datum: 17. 09. 2004
Naslov: Ptica selica

Onima koji su me totalno iznervirali izjavama da ja ne predstavljam djevojke Saudijske Arabije, poručujem: Koliko se puta moram ponoviti? Ne pišem ni o čemu nevjerojatnom, bizarnom ili toliko čudnom da se vi ljudi s tim nikako ne možete poistovjetiti ili reći da nije istina! Sve o čemu govorim djevojke u mom društvu jako dobro poznaju. Svakog tjedna, svaka od njih čita moje e-

mailove i izjavljuje: »To sam ja!« A budući da pišem kako bih tim djevojkama dala glas, poručujem onima koji nemaju nikakve veze s ovim što pišem, da izvuku svoje njuške iz onoga što ih se ne tiče! A potom, ako baš žele ponuditi perspektivu različitu od moje, slobodno mogu započeti s pisanjem vlastitih e-mailova. Ali, ne tražite od MENE da pišem samo o onome što VI odobravate!

Michelle je otkrila da je epidemija proturječja u njezinoj zemlji toliko izmakla kontroli, da je zarazila čak i njezine roditelje. Njezin je otac, kojeg je smatrala rijetkim simbolom slobode u Saudijskoj Arabiji.
»OK, sad sam sigurna, to je to. Ti si ili Ovan ili Strijelac.«
»To je stvarno to? Tvoja posljednja?«
»Aha.«
»Hmmm, OOOOK...«
»Kako to misliš, hmmm, OOOOK?«
»Mislim, ne želim da padneš u komu kad ti kažem da sam ja... Vodenjak!«
»Da! Stvarno! Od samog sam početka govorila Vodenjak, ali onda si me ti skroz zbunio!«
»Ja sam te zbunio! Samo malo! Nisi li ti stalno mijenjala mišljenje?«
»Mrzim te. Hajde, idemo. Trebamo obići pacijente.«
»Dobro, ali kad ćeš mi reći kakav bi to Vodenjak trebao biti?«
»O, reći ću ti odmah. Muškarci Vodenjaci su stvarno užasni snobovi koji misle da su uvijek cool. A najgore je to što im neke djevojke Vage to i olakšavaju!«
»Ah, blago njima.«
»Kome? Muškarcima Vodenjacima?«
»Ne! Onima kojima oni ne izgledaju tako loše. Blago tebi!«
Nakon što je tog dana došla kući, Lamis je ponajprije potražila svoje astrološke priručnike ne bi li otkrila

stupanj kompatibilnosti između Vage i Vodenjaka. Otkrila je da se u jednoj knjizi navodi podatak od 85%, a u drugoj ne prelazi 50%. Odlučila je vjerovati prvoj knjizi. Donijela je odluku: ovoga će puta biti pametna i iskoristiti svoje lukavstvo. Natjerat će Nizara da upadne u njezinu zamku. Dokazat će Kamri da je moguće da djevojka sanja o mladiću kojeg želi, i da ga potom, uz malo truda i strpljenja i dobije.
Te noći nije išla spavati dok se nije oglasio poziv na molitvu u zoru, prvu od pet molitvi. Bila je budna kako bi u svoj dnevnik zapisala svoj ratni plan i pravila ponašanja koja se zaklela ne prekršiti. Osjećala je da će joj ovi trebati u nadolazećim danima, u slučaju da joj srce poželi skrenuti sa zacrtanog puta. Ovo je bio njezin uobičajeni uzorak ponašanja: zapisivanje misli i ideja na papir, kako bi se držala svojih odluka.
U dnevnik je zapisivala sve: svoja općenita razmatranja muškaraca; različite zamke i probleme u koje su upadale ona, njezine prijateljice i rođakinje; djeliće savjeta koje je čula ili pročitala u neko doba, a koji su joj ostali u pamćenju, iščekujući pravi trenutak da budu upotrijebljeni. Sve njezine upute samoj sebi započinjale s »Neću...«.
Neću si dopustiti da ga volim dok ne osjetim njegovu ljubav prema meni.
Neću se vezati uz njega dok me ne zaprosi!
Neću se opustiti i otvoriti mu se, i neću mu pričati o sebi; ostat ću neodređena i tajanstvena (muškarci vole takve žene, žena koja je otvorena knjiga ne predstavlja izazov); i neću mu dopustiti da bude svjestan svakog detalja mog života, bez obzira koliko mu željela sve ispričati!
Neću biti Sadima. Neću biti Kamra. Neću čak biti ni Michelle.
NIKADA ga neću prva nazvati, i neću mu odgovoriti baš na svaki poziv.
Neću mu govoriti što da radi, kao što sve druge žene

govore muškarcima.
Neću očekivati da se promijeni radi mene, niti ću ga pokušavati promijeniti. Ne bude li mi privlačan, usprkos svim svojim manama, onda nema razloga da budemo zajedno.
Neću se odreći niti jednog svog prava, niti ću mu progledavati kroz prste kad učini nešto pogrešno (ne smije se na to naviknuti).
Neću mu izraziti svoju ljubav (ako se zaljubim u njega) prije no što mi on kaže daje zaljubljen u mene.
Neću se mijenjati radi njega.
Neću zatvarati oči i uši pred znakovima opasnosti.
Neću živjeti u beznadnoj fantaziji. Ako mi otvoreno ne izjavi ljubav unutar razdoblja koje ne prelazi tri mjeseca, i ne ponudi mi vrlo jasne indikacije glede budućnosti naše veze, sama ću prekinuti tu vezu.

36.
Za: seerehwenfadha7et@yahoogroups.c0m
Od: "seerehvvenfadha/et"
Datum: 12.11. 2004
Naslov: Michelle se oslobađa svih ograničenja

Neka Bog prihvati vaš post, vaše noćne molitve i sva ona dobra djela koja ste činili tijekom svetog mjeseca Ramazana. Nedostajali ste mi svi i saveznici i neprijatelji, i dirnule su me sve poruke koje sam primila u kojima se raspitujete kako sam. Stizale su na moju adresu tijekom cijelog mjeseca vrline. Evo me, vratila sam vam se kao što se isposnik vraća hrani nakon Ramazana. Neki su od vas pomislili da ću u ovom trenutku stati, te da neću nastaviti priču nakon Ramazana. Ali, prijatelji i protivnici: nastavit ću. Fitilj je priznanja dugačak. A što duže gori, to više moje pisanje plamti.

Michelle se na svoj novi život naviknula brže no što je

očekivala. Bila je sretna zbog novog početka, i vrijedno je radila kako bi svoj prijašnji život ostavila za sobom. Bila je istina da su njezini duboki bijes i ozlojeđenost na svijet u kojem je živjela i radila ležali u njoj, ali bila se je u stanju toliko pomiriti s tim svijetom da se ljudima oko sebe činila neoštećenom. Pomogla je i činjenica daje Dubai bio ljepši no što je očekivala, i da su prema njoj i njezinoj obitelji svi bili bolji no što je predvidjela.
Na svom novom fakultetu, Američkom sveučilištu u Dubaiju, upoznala je Jumanu, djevojku iz Emirata njezine dobi, koja je također studirala informacijsku tehnologiju. Njih su dvije pohađale nekoliko istih predavanja, i odmah su zamijetile jedna drugu zbog privlačna izgleda i savršenog američkog naglaska. Jumanin je otac bio vlasnik jedne od najvećih arapskih satelitskih TV-postaja, a Michellein je otac bio oduševljen što mu se kći sprijateljila s kćerkom jednog od najuspješnijih ljudi u Ujedinjenim Arapskim Emiratima, ako ne i cijelom Zaljevu. Mešaal je svaki put kad bi ih Jumana posjećivala govorio kako je identična kopija njegove sestre: ista figura, ista frizura, čak i isti ukus u odjeći, cipelama i torbama. Mešaal je bio potpuno u pravu. Dvije su djevojke također dijelile i isti pogled na mnoge stvari, a to im je pomoglo da se brzo zbliže. Slični su ih atributi oslobodili ljubomore koja se često javljala među djevojkama kada je jedna od njih bila inferiorna u odnosu na drugu.
Početkom ljetnih praznika nakon prve godine studija, Jumana je predložila Michelle da zajedno počnu raditi na TV-postaji njezina oca, u sklopu jedne emisije za mlade. Michelle je oduševljeno pristala. Svakog su dana surfale arapskim i stranim Internet-stranicama u potrazi za najnovijim vijestima iz kulture, koje su onda prezentirale u izvještaju producentu emisije. Bile su entuzijastične i temeljite, pa im je producent prepustio cijeli odsjek za kulturu. Međutim, Jumana je namjeravala provesti

ostatak ljetnih praznika na odmoru s obitelji u Mirabelli, tako da je sav posao spao na Michelle.
Michelle se bacila na novi posao, i nastavila s njim čak i nakon početka jesenskog semestra. Emisija je donosila vijesti i tračeve o arapskim i stranim zvijezdama, tako da je Michellein posao zahtijevao od nje da kontaktira osobe za odnose s javnošću diljem arapskog svijeta kako bi joj opovrgli ili potvrdili određene glasine i dogovorili intervjue. Osobno je upoznala neke od ovih zvijezda, pa su je počeli uključivati u svoje planove kada su dolazili u Dubai.
Nekoliko mjeseci kasnije, Michelle je i službeno postala producentica programa. Zatim je dobila i vlastitu emisiju za produciranje. Tražili su od nje da bude i voditeljica, međutim njezin joj otac nije dopustio da vodi emisiju koja će se prikazivati i u domovima njegove rodbine u Saudijskoj Arabiji. Umjesto nje, na mjestu voditeljice zaposlili su mladu Libanonku.
Rad u medijima otvorio je Michelle nove horizonte i po prvi put se osjećala stvarno oslobođenom od svih ograničenja koja su joj oduvijek bila nametana. Kako je upoznavala nove ljude i kako je broj njezinih poznanstava rastao, tako je postajala ambicioznija i samouvjerenija na poslu. Svi su je tamo obožavali, što ju je samo motiviralo na još bolji rad. Jumana joj je ostala bliska prijateljica, ali nije naročito voljela taj posao, pa je nakon diplome preuzela administrativni posao u postaji.

37.
Za: seerehwenfadha7et@yahoogroups.c0m
Od: "seerehwenfadha/et"
Datum: 19, u, 2004
Naslov: Muškarac kao i svi drugi?

Živi svoj život do kraja, i ono gorko i ono slatko,
i tko zna? Možda će naići nova ljubav

netko tko će ti zaliječiti rane
i vratiti radost
tako da zaboraviš staru ljubav i mene
i istupiš iz kruga moje tuge
—Bader Bin Abdulmuhsin42

Brat Adel - koji je, pogađam, statističar - poslao mi je poruku kojom kritizira moje e-mailove jer su različitih duljina, a ne simetrični poput rubova haljina u modi ove godine. Adel kaže da, kako bi duljine mojih e-mailova bile jednake, moraju pokazivati elemente prirodne raspodjele. Po njemu, prirodna raspodjela znači da će se 95% podataka sadržanih u e-mailu koncentrirati oko sredine (uzimajući naravno u obzir standardno odstupanje), dok posto-

Saudijski princ i slavni pjesnik.

tak podataka izvan područja prirodne raspodjele s obje strane neće prelaziti 5% u bilo kojem smjeru, tako da zbroj standardnog odstupanja iznosi 5%. Ubijte me!

Neizbježni finale pred kojim je Sadima zatvarala oči pune tri i pol godine, konačno je stigao. Nekoliko dana nakon njezine diplome, nakon što joj je Firas poslao novi laptop koji joj je bio obećao kao diplomski poklon, rekao joj je šaptom, riječima koje su polako iscurile iz njegovih usta poput vode iz kapajuće slavine, da se zaručio rođakinjom muža jedne od njegovih sestara.
Sadima je dopustila da joj telefon ispadne iz ruke, usprkos Firasovim molbama. Osjetila je stravičan vir u glavi koji ju je povukao dolje, negdje ispod površine zemlje. Negdje gdje su živjeli mrtvi: mrtvi među kojima je u tom trenutku i sama željela biti.
Zar je bilo moguće da će Firas oženiti neku drugu umjesto nje? Kako je to bilo moguće? Nakon sve ove

ljubavi i godina koje su zajedno proveli? Pa li je imalo ikakvog smisla da muškarac Krasove snage i snalažljivosti nije bio u stanju uvjeriti svoju obitelj da može oženiti razvedenu ženu? Ili jednostavno nije bio u stanju sebe uvjeriti u to? Zar nije uspjela, nakon svih svojih pokušaja, dostići razinu savršenstva dostojnu muškaraca kakav je Firas?

Firas jednostavno nije mogao biti druga kopija Michelleina voljenog Fejsala! Sadima je Firasa doživljavala kao većeg i snažnijeg i plemenitijeg i pristojnijeg od tog patetičnog uškopljenog slabića koji je napustio njezinu prijateljicu! Međutim, činilo se da su ipak krojeni od iste tkanine. Očito, svi su muškarci jednaki. Izgleda da im je Bog dao različita lica samo kako bi ih žene mogle međusobno razlikovati.

Firas ju je nazvao na mobitel dvadeset i tri puta unutar sedam minuta, ali je knedla u Sadiminu grlu bila previše bolna da joj dopusti da s njim razgovara. Po prvi put, Sadima nije odgovorila na Firasov poziv, iako je uvijek dotad jurila na telefon čim bi začula poznatu melodiju njegova poziva na Ivom mobitelu, kuvajćansku pjesmu »Našla sam svoju dušu kad sam našla tebe«. Počeo joj je slati poruke, i ona ih je čitala, sebi usprkos. Pokušavao joj je objasniti svoje ponašanje, ali njezin je bijes, umjesto da se smanjuje samo sve više rastao sa svakom novom porukom koju je pročitala.

Kako je mogao od nje skrivati vijesti o svojim zarukama puna dva tjedna tijekom kojih je ona polagala svoje završne ispite? Zvao ju je desetinama puta dnevno kako bi se uvjerio da joj učenje dobro ide, kao da se ništa neobično nije događalo u njegovu životu! Je li to bio razlog zbog kojeg ju je prestao zvati sa svog privatnog mobitela i umjesto toga počeo koristiti telefonske kartice? Tako da obitelj njegove zaručnice ne bi otkrila njihovu vezu u slučaju da se dočepaju njegovih telefonskih računa? To znači da se za ovo mjesecima

pripremao!
Bio je odlučio da joj ništa neće reći, pisao je, prije no što bude siguran daje diplomirala s najvišim ocjenama. Upravo se to i dogodilo: u posljednjem semestru dobila je najviše ocjene koje je bilo moguće dobiti, kao što je obično i činila otkad je bila u vezi s Firasom.
Firas je sebe smatrao odgovornim za njezin studij i njezine izvrsne ocjene, a ona mu je predala uzde i zadovoljila se - lako i sretno - slijeđenjem njegovih naputaka, jer su uvijek bili u njezinu najboljem interesu. Bila je izvrsna u tom semestru usprkos činjenici da joj je otac umro svega desetak tjedana prije početka završnih ispita. Sadima je sada željela da nije bila tako izvrsna, da uopće nije položila ispite niti diplomirala. Daje pala, ne bi sada osjećala ovu krivnju jer je diplomirala s počastima kad joj je otac tako nedavno umro, a Firas ne bi bio u stanju otići i oženiti drugu još cijeli jedan semestar!
Je li ju Firas sada zauvijek napuštao, kao što je to učinio njezin otac svega nekoliko tjedana prije? Kada nestanu obojica, tko će se o njoj brinuti? Sadima je razmišljala o tome kako su Abu Talib, stric - mir bio s njim - Proroka Muhammeda i Prorokova prva žena, Hatidža - Allah s njom bio zadovoljan - umrli iste godine, koja je onda nazvana Godinom žalosti. Tražila je Božji oprost jer je uistinu osjećala da su njezine žalosti ove godine bile jednake žalostima cijelog čovječanstva otkad je svijeta i vijeka.
Nije jela tri dana, a prošao je cijeli tjedan prije nego što se prisilila izaći iz svoje sobe - tjedan pun patnje proveden u reagiranju na vijesti koje su joj otupjele osjećaje, paralizirale misli, otvorile stare rane, te je ostavile da donosi odluke, po prvi put u nekoliko godina, bez konzultacija sa svojim savjetnikom Firasom.
U svojim neprekidnim porukama, nagovijestio je kako je spreman ostati njezin voljeni do kraja života. To je ono

što je želio, zapravo, ali bit će to prisiljen skrivati od svoje žene i obitelji. Zakleo joj se da je cijela stvar bila izvan njegove kontrole; da su okolnosti bile jače od njih; i da je odluka njegove obitelji njega boljela više nego nju. Ali, nije postojalo ništa što je mogao učiniti. Nije bilo puta pred njim osim strpljenja.

Pokušao ju je uvjeriti da je niti jedna žena neće moći zamijeniti u njegovu srcu. Rekao joj je kako žali svoju zaručnicu jer je bila zaručena za čovjeka koji je već kušao savršenstvo u drugoj ženi i taj će okus ostati zauvijek na njegovu jeziku, i niti jedna ga druga žena nikada neće biti u stanju izbrisati.

Nakon godina truda da postigne razinu duhovnosti dostojnu muškarca poput Firasa, on ju je sada odbacivao u korist obične žene i banalne veze. I samom sebi i njoj Firas je priznao daje samo ona odgovarala svakom osjećaju i instinktu unutar njega. Pokušao ju je uvjeriti - čak, štoviše, uvjeriti i samog sebe - da ovo mora biti Božja volja, i da joj se moraju pokoriti čak i ako nisu u stanju shvatiti razloge zbog kojih je tome tako. Sve su mu druge žene bile sada jednake. U njegovim očima, nije bilo važno koju će oženiti, ako to nije bila Sadima.

Sadima je na inicijalni šok reagirala tako da se odlučila potpuno kloniti Firasa. Po prvi put u životu, završila je razgovor s njim bez ikakvog oproštaja. Odbijala mu je odgovoriti na pozive ili na preklinjuće poruke, usprkos uistinu neopisivoj boli koja ju je preplavjela i koje ju je samo on mogao osloboditi. Sakrila je svoju tugu za Firasom unutar tuge za svojim ocem, koja je postala snažnija nakon što je prekinula s ljubavi svog života.

Sadima se istinski trudila nadići slomljeno srce bez Firasove pomoći. Ali, čak su je i najbezazleniji događaji izbacivali iz ravnoteže. Dok bi sjedila za večerom s tetkom Bedrijom, ne bi prošla ni minuta a da ne brižne u plač zbog pogleda na njegovo omiljeno jelo od plodova mora ili zdjelu deserta koji je volio. Dok je gledala TV s

tetkom, pokušavala je suspregnuti jecaje, ah su joj se potkradali usprkos njezinim najboljim namjerama.
Tetka Bedrija, koja je uselila k njoj nakon smrti njezina oca kako Sadima ne bi živjela sama u kući za vrijeme polaganja završnih ispita, navaljivala je da Sadima dođe živjeti k njima u Khobar, ali je ona to uporno odbijala. Nikada se neće preseliti u Firasov rodni grad, bez obzira na sve!
Ne bi mogla podnijeti život pod istim nebom s njim, nakon svega lošeg što joj je učinio i boli koju joj je nanio. Ali, njezina se tetka zaklela da ni pod kojim uvjetima neće Sadimu ostaviti samu u Rivadu, bez obzira što radila, bez obzira što govorila i bez obzira kakve isprike smišljala, u očevoj joj kući, okruženu svim tim uspomenama i sjećanjima s kojima će se biti jako teško oprostiti.
Samo nekoliko dana nakon prekida, Sadima je poček čeznuti za Fi-rasom snagom koja je nadilazila puku čežnju i žudnju. Godinama je Firas bio zrak koji je udisala, i bez njega je uistinu osjećala kao da se guši, lišena kisika. On je bio njezin svetac i običavala mu je govoriti svaki detalj svog života detaljno poput grešnika na ispovijedi. Rekla mu je sve - toliko da ju je već zadirkivao zbog njezinih beskrajnih priča, a onda bi se zajedno smijali kada bi ju on podsjetio na davne dane na početku njihove veze kada je doslovno morao izvlačiti svaku riječ iz njezinih usta.

38.
Za: seerehwenfadha7et@yahoogroups.corn
Od: "seerehvvenfadha/et"
Datum: 26.11. 2004
Naslov: Strpljenje je put do braka

Neke je od vas rastužilo što su Sadima i Firas prekinuli. Drugima je bilo drago što je Firas izabrao prikladnu i

ispravnu ženu umjesto Sadime, koja ne bi bila prikladna i ispravna majka njegovoj djeci. Jedna je poruka sadržavala otrcanu frazu da je ljubav nakon vjenčanja jedina trajna ljubav, dok je predbračna ljubav tek frivolna igra. Zar vi zbilja u to vjerujete?

Lamis nije mogla ni zamisliti da će njezina strategija izigravanja neuhvatljive kako bi osvojila Nizara iziskivati toliko strpljenja! U početku, bila je uvjerena kako će tri mjeseca biti sasvim dovoljna da ga uhvati u svoju zamku. Međutim, postalo joj je jasno da je ovo bio posao koji je zahtijevao poprilično lukavstva i strpljenja. A kako je njezino divljenje prema Nizaru raslo, tako su se ove dvije vrline smanjivale.
Nikada mu nije telefonirala, a u onim rijetkim prilikama kada je on zvao nju, nastojala je ne odgovoriti baš svaki put. Međutim, sa svakim novim zvonom mobitela, osjećala je kako njezina obično nepokolebljiva odlučnost slabi. Pogledom bi fiksirala njegov broj ispisan na ekranu njezina mobitela, a onda bi se ili javila, ili pustila da prestane zvoniti, nakon čega bi joj i srce prestalo ubrzano kucati.
U početku, rezultati ovakvog ponašanja su definitivno bili zadovoljavajući. Pokazivao je zanimanje za nju koje je godilo njezinoj taštini. Od početka, jasno mu je davala na znanje da njihovo prijateljstvo ne znači da se on ima pravo miješati u njezin život, odnosno tražiti da ga izvještava o svom dnevnom rasporedu. Pa joj se tako on stalno ispričavao, opravdavajući svoju znatiželju o tome kada je slobodna, rekavši kako je htio biti siguran da joj ne bi htio smetati kada je zauzeta. Ona mu, osim toga, nikada nije odgovarala na sms poruke. Rekla mu je kako ne voli pisati poruke smatrajući to gubljenjem vremena i naporom za koji nije imala živaca. (Naravno, u slučaju da mu je njezin mobitel dopao ruku, u njemu bi pronašao hrpe poruka, poslanih i primljenih, od njezinih

prijateljica i rođakinja, ali on to zbilja nije morao znati!) Postupno je, na njezin užas, njegov interes za nju počeo slabjeti. Broj njegovih poziva primjetno se smanjio, a razgovori su im postajali formalniji i ozbiljniji, kao da je započinjao postavljati nove granice u njihovoj vezi. Možda je došlo vrijeme, mislila je Lamis, da odbaci svoj plan. Međutim, bojala se da bi kasnije mogla zažaliti zbog svoje naglosti. Na kraju krajeva, ona je bila ta koja je uvijek kritizirala svoje prijateljice zbog njihove naivnosti i nedostatka strpljenja kad se radilo o muškarcima. Tješila se mišlju da Nizar nije bio lagani tip - što je bio jedan od glavnih razloga zbog kojih ju je privlačio. Bit će vrlo ponosna na sebe ako na kraju uspije osvojiti njegovo srce.
Pokušavala je održati svoj optimizam kroz tromjesečno razdoblje koje je bila odredila za uspostavljanje ove veze. Podsjećala je samu sebe na to koliko se sviđala Nizaru dozivajući u misli sve one trenutke ili geste koji su dokazivali njegove osjećaje. Ovo je bilo jednostavno netom nakon povratka u Riyad, dok joj je još sve što se dogodilo u Jiddi bilo svježe u sjećanju. Činilo joj se daje on uživao u svemu stoje ona činila ili govorila, čak i kad se radilo o glupim i trivijalnim stvarima, kao o blesavim pošalicama ili kuhanju dvije šalice kave ujutro. Čak su i njihovi telefonski razgovori nakon predavanja u Rivadu sadržavali određenu skrivenu naklonost jer iako je ona često bila distancirana i otvoreno izražavala svoje neslaganje s njim u mnogim pitanjima, on je uvijek prvi zvao i po potrebi se ispričavao.
Kako je prolazio drugi mjesec, počela je razmišljati o trenucima s njim koje u to vrijeme nije baš primjećivala, ali koji su se, nakon dublje analize, činili važnima. Sjetila se, primjerice, svog posljednjeg dana u bolnici u Jiddi, kada su zajedno ručali u kantini. On je izvukao stolicu za nju, što inače nikada nije činio. A onda je sjeo na stolicu najbližu njoj, a ne nasuprot njoj, kao obično, kao daje ta

stolica s druge strane stola bila dalje no što joj je želio biti na dan njihova rastanka. A bio je tu i način na koji ju je tjerao da izgovara određene riječi koje je volio slušati iz njezinih usta zbog specifičnog načina na koji ih je izgovarala, poput riječi -mater, budući daje t izgovarala kao d poput Amerikanke. A kako je tek uživao u oponašanju načina na koji je Izgovarala, riječ exactly na svom amerikaniziranom naglasku: egg-zak-feel
Kako je prolazio i treći mjesec, Lamis je shvatila da su prošla dva tjedna od njihova posljednjeg telefonskog razgovora. Dva tjedna tijekom kojih se umorila od optimizma i stroge taktike i strategije, kojih bi se držao samo netko tko nema srca, zar ne? Međutim, još se uvijek bojala popuštanja. Na kraju krajeva, gledajući unatrag, pokrila je poprilično impresivan teren, ako izračunate vrijeme koje je zapravo provela implementirajući svoju strategiju. Uvjerila je sebe da će se Nizar vratiti u njezino radarsko polje jednog od ovih dana. Ali, samo ako joj je stvarno suđen.
Sudbina ju nije razočarala. Zapravo, plan od kojeg je namjeravala odustati potpuno je uspio. Došao je k njezinu ocu službeno zatražiti njezinu ruku. Tri cijela tjedna prije njezina konačnog, krajnjeg roka!

39.
Za: seerehwenfadha7et@yah0Qgr0ups.com
Od: "seerehwenfadha/et"
Datum: 3,12. 2004
Naslov: Stranice iz nebeskoplavog spomenara

Ne budi zaljubljen u ženu. Pusti je da sanja, tako da ne plače nakon što se vrati u gorku stvarnost. — MarkTvvain

Moj prijatelj: Bandar iz Riyada potpuno je ogorčen. On je bijesan, jer je moja namjera, po njegovu mišljenju,

prikazati muškarce iz Jidde (sa zapadne obale) kao anđele koji nikada ne griješe, a uz to su još ljubazni, profinjeni i duhoviti. U međuvremenu, bjesni Bandar nadalje, beduine i muškarce iz unutrašnjosti i sa istoka zemlje prikazujem kao vulgarne divljake u njihovu ophođenju sa ženama. Također, djevojke iz Riyada prikazujem kao jadne luđakinje, dok su djevojke iz Jidde do ušiju uronjene u blaženstvo koje izazivaju tek pucketanjem prstiju!
Hej Bandare! Ovo nema nikakve veze sa zemljopisom, ja pričam priču onako kako se dogodila. A uostalom, ovakve se stvari ne mogu generalizirati. Postoje svakakve vrste ljudi svugdje: ova je raznolikost prirodna osobina čovječanstva i ne možemo je negirati.

Na stranici svog nebeskoplavog spomenara na koju je lijepila fotografije Firasa koje je tako pažljivo skupljala iz novina i časopisa, Sadima je napisala:
Ahhh, mrljo na mom srcu, i moja jedina ljubavi; Kojemu sam dala svoju prošlost i ono što će doći. Što to čini tijelo uspravnim kada je srce probodena? Bez tebe, prazna sam, nemam ni vida niti išta za reći
0 Bože, 0 Milostivi — nisi mi ga htio vratiti,
Ali ne moraš ga ni sretnim učiniti! Niti u nju zaljubljenim! Neka osjeti gorčinu i ljubomoru poput mene.
I neka me nastavi voljeti!
Bog je velikodušan,
Nadoknadit će mi štetu zbog onoga koji me je izdao i pobjegao.
Sadima nije imala naviku zapisivati svoje misli. Kada je upoznala Firasa napisala je niz ljubavnih pisama, koja mu je čitala s vremena na vrijeme (čime je hranila njegovu aroganciju kako bi poslije mogao šetati okolo šepureći se poput pauna). Nakon Firasovih zaruka, pak, počela je pisati poeziju u tišini noći, tijekom onih sati koji

su posljednje tri godine bili posvećeni telefonskim razgovorima s njim.

Mom najboljem prijatelju, mom najdražem,
Zvijezdi koja mije jednog dana pala na dlan,
Bio si tako blizu, a opet tako daleko, tako potlačen, tako božanstven.
Moire su nas rastavile! da se bar još jednom sretnemo...
Prijatelju moj, postat ćemo junaci priča,
Koje ćemo pričati svojoj djeci, lažnim imenima okićene.

Unutarnja borba koju je Sadima tih dana proživljavala - način na koji su njezine emocije fijukale između ekstrema oprosta i bijesa — pretvorila je njezin život u noćnu moru. Nije bila u stanju dešifrirati svoje prave osjećaje: proklinjala bi Firasa i pljuvala na svaku sliku koju bi pronašla, samo da bi nakon toga ljubila svaku od tih fotografija moleći je za oprost,.

Sjetila bi se kako je svih tih godina on naizgled bio uz nju, i onda bi se rasplakala, ali onda bi se prisjetila onog dana od prije nekoliko godina kada je aludirao na to kako je s roditeljima razgovarao o braku s razvedenicom, i njihove reakcije koja ju je toliko povrijedila da ju je »namjerno« zaboravila (iako su je Lamis i Michelle upozoravale da to nikako ne čini). Nato bi se još gorče rasplakala nad izgubljenim godinama svog života, i željela svakakve užasne stvari Validu, koji je bio pravi uzrok svih njezinih problema.

Kamra, Lamis i Umm Nurija počele su zamjećivati kako je Sadima postajala nemarna, čak nehajna u molitvama. Također su primijetile da kosu ostavlja djelomično otkrivenom nakon što glavu omota maramom, koja bi trebala vidljivim ostaviti samo lice. Sadimina je religioznost, činilo se, bila proporcionalno vezana uz Firasa. Ljutnja na njega učinila ju je ljutom na sve što ju je podsjećalo na njega, a to je uključivalo i vjerske dužnosti.

Kroz cijelo ovo Sadimino iskušenje, njezina je tetka Bedrija živjela na dionici Khobar-Riyad, cijelo vrijeme

neumorno pokušavajući nagovoriti Sadimu da se preseli na istok kako bi živjela s njima, makar dok ne dođe dan njezina »sudbinskog događaja«.
Kada je uvidjela u koliko je dubokoj depresiji kći njezine jedine sestre koja se još uvijek odlučno odbijala preseliti u Khobar, tetka Bedrija je odlučila progovoriti i o njezinoj udaji za njezina sina - Sadimina rođaka Tarika. Ovim je pokušala u Sadimu usaditi osjećaj sigurnosti i mogućnost nekakve buduće sreće, ali ju je uspjela samo još više rastužiti i ogorčiti.
Dakle, željeli su je udati za tog adolescentnog studenta stomatologije koji je bio samo godinu dana stariji od nje? Da su poznavali njezina Firasa nikada se ne bi usudili takvo što predložiti! Iskorištavah su činjenicu da je sada bila sama na svijetu i da je trebala dom u kojem će biti sigurna, i u kojem se neće morati suočavati s tuđim ispitivanjima i neizbježnim tračevima zbog činjenice što živi sama nakon očeve smrti. Čak je i tetka Bedrija htjela osigurati da joj Sadima bude pod nadzorom, udajom za njezina sina. A tko zna? Možda je Tarik već razmišljao o novcu i imovini koje će ona naslijediti od oca i planirao kako će se toga dočepati? Možda ga je majka — njezina rođena tetka! - poticala na to.
To nije dolazilo u obzir. Neće se udati zaTarika niti za ikoga drugog. Zatvorit će se kao redovnica u očevu kuću. Ako njezina tetka Bedrija ne bude dopuštala da nastavi živjeti u obiteljskoj kući u Rivadu, onda će protivno svojoj volji pristati živjeti s njom u Khobaru. Ali, pod vlastitim uvjetima. Neće nikad više dopustiti ikome daje uzima zdravo za gotovo, kao što je Rras to činio.

40.
Za: seerehwenfadha7et@yahoogroups.corn
Od: "seerehvvenfadhajet"
Datum: 10.12. 2004

Naslov: Harndan, zgodni tip s lulom

Nema ničeg težeg od života žene rastrgane između muškarca koji je voli i muškarca kojeg ona voli. — Khalil Gibran

Uzrujam se kad god počnem razmišljati o tome kako će moj život izgledati nakon što završim s ovom pričom. Što ću onda činiti, nakon što sam navikla pronalaziti sve ove vaše poruke, sve ove e-mailove koji mi ispunjaju dane? Tko će me nazivati svim mogućim pogrdnim imenima, i tko će biti tu da me potapše po ramenu? Tko će me se uopće sjećati? Hoću li se biti u stanju prilagoditi životu u sjenama nakon što sam navikla na svjetlost javnosti, na svoju ulogu iskre koja potiče rasprave što se rasplamsavaju gdje god se ljudi sastanu?
Uzrujava me već i samo razmišljanje o tome kako će to izgledati. Istina je da sam započela s jednostavnom namjerom da otkrijem nekolicinu životnih situacija koje svakodnevno promiču onima nepronicljivima. Ali, postala sam tako uložena u ovu priču! A i primjećujem da željno - nestrpljivo - iščekujem vaše reakcije. Iznerviram se kada ne dobijem onoliko e-mailova reakcije koliko želim; a i potpuno sam ekstatična kad god čitam o SEBI u novinama ili časopisima ili na Internetu. Nedostajat će mi sva ova pažnja, u to nema sumnje. Zapravo, mogla bih tako strašno za tim početi žaliti da opet otpočnem pisati. U tom slučaju, o čemu želite da pišem? Iščekujem, dragi čitatelji, spremna i voljna: koja bi trebala biti tema mog sljedećeg ekspozea?

Michelle nije mogla vjerovati da je njezina prijateljica Sadima smatrala Saudijsku Arabiju jedinom islamskom državom na svijetu! Po Michelleinu su mišljenju Ujedinjeni Arapski Emirati bili jednako tako islamska zemlja, iako je njezinim stanovnicima bilo dopušteno

dosta slobode u društvenom ponašanju, pa čak i prakticiranje drugih vjera! Po Michelleinu su mišljenju Ujedinjeni Arapski Emirati imali mnogo bolju politiku što se toga tiče. Sadima joj je pokušavala razjasniti da samo zato stoje neka zemlja »muslimanska« ne znači nužno da je i »islamska«. Saudijska Arabija je bila jedina država u kojoj su vladali zakoni izvedeni isključivo iz Kur'ana i Prorokova načina života - mir bio s Njim - primjenjujući šerijatski zakon u svim životnim područjima. Drugi muslimanski narodi možda uzimaju šerijatski zakon kao polazište za osnovne principe i stavove, ali kako se društvo mijenjalo i kako su se pojavile nove potrebe, određene su zakone ostavili ljudima da ih napisu. Michelle je uviđala kako se jaz između nje i njezinih prijateljica širi do točke gdje se ponekad pitala kako se uopće ikada uklapala u njihovu scenu - njihov se svijet nikako nije slagao s njezinim idejama o životu ili ambicijama koje je imala. A koje su to ambicije bile? Michelle je osjećala daje pronašla svoj poziv radeći u medijima, i planirala je otići do vrha u toj profesiji. Do kraja. Sanjala je o tome kako će jednoga dana ugledati svoje lice na naslovnici, uz Brada Pitta i Johnnvja Deppa. Maštala je kako će se časopisi, radioemisije i TV-postaje međusobno natjecati da dobiju njezine ekskluzivne intervjue sa slavnima. Zamišljala je pozivnice za dodjele Oscara, Emmvja i Grammvja, koje će zasigurno početi dobivati, baš kao što dobiva pozivnice za dodjele raznih arapskih nagrada. Nema veze što joj otac nije dopustio da ode niti na jednu od ovih - s vremenom će ga ona preobratiti. Ne bi ni mrtva mogla dopustiti da se svede na okolnosti u kojima su se našle njezine jadne prijateljice: zarobljenica kuće (Kamra), zarobljenica muškarca (Sadima) i zarobljenica vlastite taštine (Lamis).
Najsigurnije se, zaključila je Michelle, kloniti bilo kakvih veza s muškarcima - ako ju je iskustvo s Fejsalom i

nekakvo iskustvo s Mattijem ičemu naučilo, naučilo ju je tome. U njezinu životu neće biti muškaraca, čak ni kada je taj muškarac drag i kultiviran kao Hamdan, mladi producent koji je sada producirao njezinu tjednu emisiju, a medijsku je produkciju studirao na Sveučilištu Tufts u Bostonu...
Michelle si je morala priznati da ju je Hamdan privlačio od početka. Imao je prirodan dar privlačenja ljudi, koji bi se okupili oko njega čim bi se, na svoj uobičajeno glasan način, pojavio na snimanju. Kad god je on bio u blizini, razina smijeha i uzbuđenja kao da bi se podigla za koji stupanj.
Prvi dan na poslu, Michelle i Jumana iz daljine su promatrale Hamdana, kako puši svoju midwakh43 lulu, a Jumana je komentirala kako je zgodan. Međutim, ona je bila zaljubljena u jednog svog rođaka za kojeg se namjeravala i udati čim on završi magisterij u Engleskoj i vrati se kući, tako da je pokušavala namjestiti Hamdana svojoj prijateljici. Međutim, Hamdan je bio brži. Kada je njegovo zanimanje za nju postalo očito, Michelle nije bila nimalo iznenađena. Naposljetku, od svih članova ekipe, ona i Hamdan su se najbolje slagali, bili na istoj valnoj duljini. Činilo se da su prirodan par.
Hamdanu je bilo 28 godina. Najzgodniji je na njemu bio njegov nos, lijep i oštar poput mača netom izvučenog iz korica. Imao je kratku urednu bradu i uistinu zarazan smijeh. Uvijek je imao stila, baš kao i Michelle. Obično je na posao dolazio u trapericama i majici s dizajnerskim potpisom, ali ponekad bi se pojavio u bijelom kandurahu44 i isamahu45. Iako je neumorno održavao svoj urbani imidž, nikada nije zamotane glave izdržao dulje od sat vremena. Tako bi, nakon sat vremena, strgnuo pažljivo omotani turban s glave, otkrivajući kosu koja je bila duža od Michelleine otkad je ona svoju skratila u stilu Halle Berry - stilu koji joj je Fejsal zabranjivao jer nije htio izgubiti njezinu divnu dugu

kosu nježnih mekih uvojaka koje je volio omatati oko svojih prstiju.

43 Vrsta lule za duhan popularne u Ujedinjenim Arapskim Emiratima.
44 Vrsta muške odjeće u TJAE, slične saudijskom thobeu.
45 Turban.

Hamdan i Michelle vodili su duge razgovore o svemu i svačemu, ne samo o TV-programu i njihovim poslovnim ambicijama. Zbog zahtjeva posla, počeli su zajedno odlaziti na razna mjesta - u restorane, kafiće, trgovine i na lokalna događanja. Hamdan ju je često pozivao da ode s njim u lov, ili na pecanje u njegovu gliseru (jedina stvar u koju je bio zaljubljen više nego u svoj automobil Hummer). Iako je Michelle inače uživala u ovakvim vrstama ekspedicija, uvijek je odbijala njegove pozivnice, ograničavajući se na razgledavanje njegovih fotografija i slušanje njegovih priča o ovim avanturama.

41.
Za: seerehwenfadha7et@yahoogroups.c0m
Od: "seerehvvenfadha/et"
Datum: 17,12. 2004
Naslov: Poruka za »F«

Svatko se može naljutiti - to je lako. Ali, naljutiti se na pravu osobu, u pravoj mjeri, u pravo vrijeme, s pravom svrhom i na pravi način, to nije lako. - Aristotel

Mnogi su mi od vas pisali raspitujući se o Sadiminu nebeskoplavom spomenaru koji sam spomenula prije nekoliko e-mailova. Neki me pitaju kako sam ja to uspjela vidjeti što je Sadima zapisala u njega (podtekst je ovdje, naravno: ako sama nisam Sadima). Oni

jednostavno UMIRU od želje da saznaju jesam li ja zapravo Sadima. Drugi su samo radoznali i žele saznati što je još zapisano u tom spomenaru.
Onima radoznalima poručujem: čitat ću vama i s vama još Sadiminih razmišljanja iz njezina nebeskoplavog spomenara. Onima koji su zlurado znatiželjni i kojima je jedini cilj »razotkriti« me, kažem: »Odustanite već jednom.«

Nakon što nije uspijevala pronaći odgovarajuće zaposlenje nakon diplome, Sadima je odlučila pokrenuti vlastiti posao s dijelom svog nasljedstva. Već je neko vrijeme razmišljala o tome da postane organizatorica zabava i vjenčanja, budući da je za tim postojala velika potražnja - ne bi prošao ni tjedan dana da ne primi pozivnicu za nečije vjenčanje, svečanu večeru ili primanje. Tijekom ljeta - najzaposlenije sezone — nije bilo neuobičajeno primiti pozivnice za tri događanja u istoj večeri. Mnoge su se djevojke njezinih godina, pa tako i ona, kad god su se osjećale izdosađene ili zatvorene u kuću, pobrinule da dobiju pozivnice za vjenčanje - nije bilo važno čije. To je značilo da su se mogle dotjerati, lijepo odjenuti, našminkati i provesti večer plešući, bilo uz živu glazbu, bilo uz DJ-a. To je bilo najbliže što su se mogle približiti noćnom klubu, pa makar vrlo respektabilnom, isključivo ženskom noćnom klubu.
Sadimina ideja bila je započeti organizacijom malih okupljanja za svoju rodbinu i prijatelje, a onda postupno širiti posao dok se dovoljno ne izvješti za organizaciju vjenčanja. Već je godinama primjećivala kako je posao organizacije vjenčanja bio više-manje u rukama male grupe žena, koje su sve bile Libanonke, Egipćanke ili Marokanke i koje su zahtijevale enormne svote novca a nisu zauzvrat nudile vrhunsku uslugu. Sadimu je uzbuđivala pomisao kako bi mogla planirati svaki detalj

događanja sama, od A do Ž, i mijenjati i prilagođavati planove tipu događanja i budžetu. Već je poznavala restorane, cvjećare, salone namještaja i krojačke s kojima je htjela surađivati.
Sadima je Umm Nuriji predložila da preuzme ured u Riyadu, s Kamrom kao pomoćnicom. Sadima bi preuzela posao na istoku zemlje, kamo se namjeravala preseliti, a Lamis bi mogla, ako želi, otvoriti podružnicu u Jiddi, u koju se namjeravala preseliti sa svojim mužem, Nizarom, nakon diplome. Čak bi mogle urediti s Michelle u Dubaiju da im unajmljuje pjevače koji će raditi posebne snimke pjesama prikladnih za svadbena slavlja ili diplomske svečanosti.
Umm Nuriji se ideja svidjela. Ispunit će joj sate usamljenosti s kojima se suočavala svakodnevno nakon povratka s posla, a koji će sad, uslijed Sadimina odlaska, biti još usamljeniji. Kamra je također bila oduševljena. Ona i Sadima počele su s organizacijom malih okupljanja na koja su pozivale svoje poznanice. Tarik, Sadimin rođak, pomogao im je oko financijskih pitanja, pobrinuvši se za ishođenje dozvole za rad i drugih neophodnih dokumenata. Budući da ženama nije uvijek dopušteno sređivati pravne poslove, Sadima gaje učinila njihovim službenim agentom za pravna pitanja.
Večer prije Sadimine selidbe na istok zemlje, Kamra je nabavila pozivnice za vjenčanje jedne rođakinje, prijateljice njezine sestre Hesse, pa su tako Kamra, Lamis i Sadima pratile Hessu na vjenčanje. Hessa je zauzela svoje mjesto za stolom rezerviranim za mladenkine prijateljice, dok su tri prijateljice sjedile za stolom na plesnom podiju. To je bilo mjesto na kojem su obično sjedile mlade slobodne djevojke, magneti za lutajuća poglede matrona, majki poželjnih mladih muškaraca.
Kad je taggaga počela tiho pjevati u mikrofon, tri su djevojke ustale, spremne zaplesati uz poznatu saudijsku baladu. Sve djevojke koje su sjedile na izdignutom

prostoru počele su se kretati u ritmu bubnjeva. Zvuk je cijelu dvoranu podigao na noge, a taggagin je glas postajao sve glasniji.
Sadima je plesala u mjestu, zatvorenih očiju, tresući meko ramenima i glavom lijevo-desno, dok je prstima udarala u ritmu pjesme. Kamra je micala rukama i nogama u slobodnom ritmu, koji nije imao nikakve veze s pjesmom, očiju uprtih uvis. Lamis je tresla bokovima kao u trbušnom plesu, pjevajući tekst pjesme, za razliku od Kamre koja nije pamtila tekstove pjesama i Sadime, koja je smatrala malo pretjeranim otvoreno pokazivati koliko si uživljena u muziku dok plešeš.
Kad je pjesma završila, Lamis je otišla popričati sa starom prijateljicom iz školskih dana koja je također bila na svadbi. Ta se prijateljica nedavno udala i Lamis je htjela znati kako joj je u braku, kakvo je bilo svadbeno slavlje, kakve je metode zaštite od začeća koristila, i slične stvari koje su ju zanimale sada kada je njezino vlastito svadbeno slavlje bilo rezervirano za polugodišnje praznike.
Sadima je ostala na plesnom podiju s Kamrom kako bi plesala na pjesmu Talala Maddaha46 koju je voljela:
Volim te tako i ako voliš, zaboravljaš me i nisi mi blizu jer u mom je srcu samo jedna želja vidjeti te sretnu, svaki dan u nizu

46 Stari i poznati saudijski pjevač.

Nježne riječi i tužna muzika probadale su Sadimino srce. Misli joj je zamaglila Firasova slika, i iako je bila okružena mnoštvom na plesnom podiju, plesala je kao da ju samo Firas gleda.
Kad je došlo vrijeme za večeru, sve su napunile svoje tanjure za švedskim stolom i počele razgovarati o Sadiminu sutrašnjem odlasku. Sadimi je neizmjerna tuga stezala grudi, i nije znala kako će iz ovog iskušenja izaći

ponovo cijela. Dok su razgovarale i jele, jedan je od mobitela dvaput zazvonio zvukom dolazeće poruke. Svaka je od djevojaka zgrabila svoj telefon, nadajući se kako je baš ona dobila poruku od nekoga tko je na nju pomislio u tom trenutku. Lamis je bila ta sretnica. Znajući da je njegova draga na vjenčanju, Nizar joj je od kuće napisao: »Neka naše vjenčanje bude sljedeće, habihtil«

NEKOLIKO SATI kasnije, Sadima je zurila u kovčege i kutije razbacane po sobi, spremne za transport u Khobar. Osjećala je knedlu kako joj raste u grlu dok je prstom prelazila preko ogrebotina na svom radnom stolu koje je napravila dok je još bila dijete i promatrala postere slavnih iz časopisa i fotografije svojih prijateljica izlijepljene po vratima ormara. Dohvatila je svoj nebeskoplavi spomenar, i počela pisati.

Pismo za F:
3:45 je ujutro, po lokalnom vremenu.
Kroz nekoliko minuta gradom će odjeknuti jutarnji poziv na molitvu. Sigurno si već na putu za džamiju, budući da vaše molitve na istoku počinju nešto ranije nego naše ovdje. Ili si u Rivadu? Ne znam čak niti živite li vas dvoje ovdje ili tamo.
Ideš li još petkom na molitvenu službu? Ili te je užitak spavanja uz nju učinio lijenim za ustajanje i obavljanje dužnosti prema Bogu?
Umirem od želje da ti čujem glas. Kada bih te barem mogla sada probuditi! Bez tebe, svijet je sumorno mjesto. Noć je mračnija nego što bi trebala biti. Tišina je gora, i usamljenija.
O Bože... koliko te volim!
Sjećaš li se kako si me nazvao iz svog privatnog aviona na putu za Kairo? Ne sjećam se više oko čega smo se posvađali tog dana, ali se sjećam koliko sam bila

deprimirana što si otputovao dok sam još bila tako uzrujana.
47 Ljubavi moja.

Otprilike pola sata nakon što sam dobila tvoju poruku u kojoj me pozdravljaš s aerodroma, dobila sam i poziv s dugog i nepoznatog telefonskog broja. Nije mi palo na pamet da bi to mogao biti ti. Počela sam vrištati kad sam čula tvoj voljeni glas, toliko sam bila sretna! Tvoj mi je glas oprao srce od sve boli koju sam osjećala. »Firase, ljubavi moja!« viknula sam. »Zar nisi otišao?«
Rekao si mi kako ti je tijelo u zraku, ali kako ti je srce na zemlji sa mnom, i pokušavao me utješiti. Zadirkivao si me i koketirao sa mnom cijelih pola sata. Praktički sam se rastopila, toliko sam bila luda za tobom.
Voljela bih da si sada sa mnom.
Danas sam bila na jednoj svadbi. Plesala sam tamo, zamišljajući kako ti stojiš preda mnom, i posegnula sam za tobom, ali ti naravno, nisi bio tamo.
Oplakujem te noću kao u dvadeset smrtnih obreda, dok si kraj nje,
Neka ti Bog ne da oprost, niti njoj cijelog života,
Niti mi te vrati, niti njoj da sreću
Volim te...
Ljubavi moja koju MRZIM!
Jesam li ti rekla da putujem prema tebi sutra?
Konačno ću, u Khobaru, živjeti blizu tebe. Grad nas je opet sve zbližio: mene i tebe, a sada i Gospođu Ženu!
Kako ću se voziti tom cestom, cijelo se vrijeme prisjećajući kako si putovao pored mene, istom cestom, prije tri godine, uz moj auto, čuvajući me iz daljine. Ne mogu se zamisliti na autocesti, kako putujem prema istoku, bez tebe. Ne mogu zamisliti kako ću nastaviti s ovim životom bez tebe. Sve je to zbog njega! Bog te kaznio, Valide, koji si uništio moj život! Bog neka ti se osveti!

42.
Za; seerehvv enfadha7et@yahoogroups.c0m
Od; "seerehwenfadha7et"
Datum: 24.12. 2004
Naslov: Lamis se udaje za prvu i jedinu ljubav svog života

Iz srca osjetljive žene proizlazi sreća čovječanstva. — Khalil Gibran

Jedna čitateljica - nije se predstavila - kaže mi da ne zna kako mogu biti tako naivna i uzvisivati ljubav. I kako mogu biti tako ponosna na svoje nemušte prijateljice koje nastavljaju s tom beznadežnom potjerom i vjerojatno će to činiti do kraja svojih života? Nema ničeg boljeg, tvrdi ona, od uglednog zaručnika koji, kao što se ovdje kaže »ušeta kroz ulazna vrata«. Dvije se obitelji već poznaju, među njima već postoje čvrste veze, a budući da se sve čini kroz obiteljske kanale, mladenka je provjereno dobra djevojka i svi se u svemu slažu. Nema mjesta besmislicama i prevarama, kao što ima u onim, »ljubavnim spojevima«. Ova je metoda povoljna za djevojke jer garantira da mladić neće imati nikakvih sumnji u vezi njihove prošlosti, koje mogu nastati ako su imale nekakvu vezu prije braka. Kako bi ijedna razumna djevojka mogla odbaciti takvu priliku i trčati za nečim za što nema nikakvih garancija?
Ja poštujem tvoje mišljenje, prijateljice. Ali, ako izgubimo vjeru u ljubav, sve na ovom svijetu izgubit će čar. Pjesme će izgubiti svoju slatkoću, cvijeće svoj miris, a život radost i veselje. Ako je ljubav jednom bila dio tvog života, uvidiš da je ona jedini pravi, istinski užitak u životu. Svako drugo uzbuđenje izrasta iz tog osnovnog izvora zadovoljstva. Pjesme s najviše značenja su one koje ti ljubavnik pjevuši, najljepše cvijeće je ono koje ti on nudi i jedina pohvala koja nešto znači jest ona tvojeg

voljenog. Jednom ili dvjema riječima, život se počinje događati u Technicoloru onog trenutka kada ga dotaknu prsti ljubavi.
0 Bože, nama je - djevojkama iz Riyada - zabranjeno mnogo toga. Ne oduzimaj nam i blagoslov ljubavi!

Nakon trotjednih zaruka i četveromjesečnog čekanja poslije ceremonije potpisivanja ugovora, stigao je i dan Lamisina vjenčanja.48 To je bilo prvo vjenčanje koje su isplanirale Sadima, Kamra i Umiri Nurija, u suradnji s Michelle, koja je iz Dubaija došla samo kako bi prisustvovala vjenčanju svoje prijateljice, petog dana mjeseca ševvala, mjeseca nakon Ramazana, kada cvjeta posao vjenčanja.
Pripreme su bile u punom jeku tijekom Ramazana. Najveći dio tereta pao je na pleća Umm Nurije i Kamre, budući da su samo njih dvije bile u Rivadu, gdje se vjenčanje održavalo. Sadima je preuzela neke lakše zadatke, poput naručivanja čokolade iz Francuske, dok je Michelle bila zadužena povući svoje veze kako bi snimila CD s pjesmama poznatih pjevača koje je osobno poznavala. CD snimljen posebno za Lamis i Nizara, koji će svirati tijekom slavlja, a poslije će primjerci biti podijeljeni gostima za uspomenu na vjenčanje.
Kamra je s poslom započinjala nakon večernjih ramazanskih molitvi u ogromnoj džamiji u centru grada. Soping-centri rijetko su bili otvoreni danju tijekom Ramazana, ali su to nadoknađivali po noći, radeći do tri ili četiri ujutro tijekom cijelog svetog mjeseca.
Uvijek je sa sobom vodila Saleha kada bi išla u džamiju - htjela je biti sigurna da će u svog dječaka, kojemu su sada bile tri godine, ucijepiti

48 Mnogi koji su podrijetlom iz Hidžasa vole skratiti razdoblje zaruka, a produžiti vrijeme između potpisivanja ugovora i vjenčanja, odnosno milkah

razdoblje, za razliku od onih podrijetlom iz Nejda kojima ne smetaju duge zaruke, ali ne vole dugo milkah razdoblje, kada je par već službeno u braku i može se sastajati i izlaziti i prije ceremonije vjenčanja.

osjećaj pobožnosti od ranih dana. Saleh je rado odlazio s njom, a obukao bi na sebe minijaturnu crnu žensku abaju, koju mu je Kamra skratila i porubila na njegovu veličinu, nakon što je zahtijevao da mu kupi istu kao svoju. Nije odustajao od abaje, pa je ona popustila, ignorirajući upozorenja Umm Nurije o štetnosti popuštanja svim njegovim prohtjevima. Kamra je upozoravala Umm Nuriju da Saleh odrasta u drugačijim okolnostima od onih u kojima je Nuri odrastao. Njezin je mali Salluhi odrastao među svim svojim ujacima, pa nije bilo razloga za strah da će mu nedostajati primjereni muški uzori, samo zato jer mu oca nije nigdje bilo. Uostalom, bio je tako sladak dok je skupljao nabore i krajeve široke crne abaje oko svoje dječačke odjeće, glave prekrivene tradicionalnim shimaghom.
Tijekom službe, Saleh je stajao uz nju i oponašao svaki njezin pokret, počevši s »Allah Akbar«49, preko molitvi, do klanjanja i klečanja na sagovima prekrivenu podu. Kada bi mu dosadilo ovo oponašanje, okrenuo bi glavu i iskrivio gornji dio tijela prema njoj dok se ona klanjala i klečala, pokušavajući se zagledati u njezine oči i oči svih onih odraslih žena poredanih u molitvi, gledajući može li koju nasmijati. Klečeći pred njima, on bi se nagnuo toliko prema naprijed, da bi na kraju završio licem na podu, okrenut na leđa, široko se osmjehujući i čekajući da mu netko uzvrati osmijehom, barem jedna od tih sumornih žena koje su sve pokušavale izbjeći njegov pogled i ostati skoncentrirane na molitvu. Gubeći nadu, iskoristio bi priliku dok su klečale i saginjale se prema tlu u molitvi, da svaku od tih namrštenih žena lagano lupi po stražnjici, prije no što bi se vratio pred njih i

legao na leđa, smijući se ponosno svom uspjehu.
Žene su se žalile na njegovu zločestoću i naredile Kamri da ga pošalje u muški dio na molitvu. Kamra je, pak, njegove ludorije smatrala neodoljivima, ali bi ga ipak pokušala prekoriti pred drugim ženama, nastojeći suzdržati smijeh. Saleh bi joj se na to slatko nasmijao, potičući je da otpusti taj suspregnuti smijeh, kao da je znao da ga uopće nije namjeravala izgrditi.
Rivadske molitve teravije50 obično su završavale oko osam i trideset ili devet sati navečer, a odmah su potom šoping-centri otvarali svoja vrata. Kamra bi tada otpočela svoje obilaske, od krojačke koja je šivala

49 Bog je velik. Ovim riječima započinje svaka molitva.
50 Neobvezne molitve koje se održavaju nakon iša-molitve tijekom cijelog Ramazana.

stolnjake i navlake za stolice za svadbenu dvoranu, do restorana u ko jem je svaku večer isprobavala nova jela kako bi izabrala ona koja joj se najviše sviđaju za švedski stol na vjenčanju. Posjećivala je i cvjećara, kao i grafički studio koji je tiskao pozivnice, i još mnoge druge, a često je u šoping-centar odlazila i s Lamis, kako bi ona kupila sve što joj je još trebalo za miraz.
Kamra nije kući dolazila prije dva ili tri ujutro, iako se tijekom zadnje trećine mjeseca vraćala sat ili dva ranije, na vrijeme za molitve Kijani'1 u džamiji, na koje je odlazila zajedno s majkom i sestrama. U početku, majka joj nije dopuštala da ove poslovne obilaske čini sama, ali je postala blaža prema svojoj kćeri nakon što je uvidjela koliko to ona ozbiljno shvaća. Ono što se najviše dojmilo Umm Kamru bio je trenutak kada je njezina kći ostvarila svoju prvu zaradu - za organizaciju zabave u domu jednog od Sadiminih sveučilišnih profesora — i predala ju svom ocu, koji se tada konačno uvjerio u primjerenost kćerina povremenog rada. Nje zina je majka pokušala

natjerati svoje sinove da prate sestru u njezinim noćnim aktivnostima izvan kuće, ali su oni svi to redom odbijali, pa je na kraju i ona popustila. I tako je Kamra slobodno obavljala svoje poslove, ponekad u društvu sestre Šahle, ili Umm Nurije, ili - u većini slučajeva -sa Salehom i nikim drugim.
Tog dugo iščekivanog dana, Lamis je bila ljepša nego ikad. Njezina duga čokoladnosmeđa kosa padala joj je niz leđa u prekrasnim valovima. Sedefasta, biserima prekrivena haljina mekano se spuštala s ramena, elegantno nabrana sprijeda, otkrivajući gornji dio leđa, postupno se šireći prema donjem rubu. Veo od tila spuštao joj se s glave niz obnažena leđa. U jednoj je ruci držala buket ljiljana, a u drugoj Nizarovu ruku. On je prije svakog koraka, nježno zazivao ime Božje nad njom, pomažući joj u pridržavanju dugačkog šlepa haljine. Lamisine su prijateljice jasno vidjele nepatvorenu sreću u njezinim očima dok je plesala s Nizarom nakon povorke, okružena ženama, svojim i njegovim rođakinjama. Njihova je prijateljica Lamis bila jedina kojo se ispunio san što im je svima bio zajednički, san da će se udati za prvu ljubav svog života.

51 Neobvezne molitve koje se održavaju u zadnjoj trećini noći tijekom posljednjih dese dana Ramazana.

KAMRA: Neka nas Božja velikodušnost uskoro dovede u ovakvu situaciju. Samo pogledajte ta dva blažena lica na plesnom podiju! Ah, kakva je sretnica djevojka koja dobije muškarca iz Hidžasa! Gdje su naši muškarci kad se radi o ovakvim zaljubljenim pogledima Nizara prema njegovoj mladenki? Kunem se Bogu, muškarac iz Nejda bi te ubio da mu kažeš dok sjediš na podiju: »Okreni se malo prema meni, i nasmiješi se, za ime Božje! Umjesto što sjediš i mrštiš se kao da su te dovukli tu protiv tvoje volje!«

SADIMA: Sjećaš li se kako je Rašid reagirao kad smo navalile da te poljubi tijekom svadbe? A pogledaj ovog Nizara, on ljubi Lamisino čelo svake dvije minute, a onda i njezine ruke i obraze. U pravu si, muškarci iz Jidde su neka druga vrsta.
KAMRA: A kako je samo obziran, dopušta joj da ostane u Rivadu dok je on u Jiddi, dok ne diplomira i bude se mogla preseliti k njemu. Kunem se Bogom, on je pravi muškarac, Bog neka ih oboje blagoslovi i usreći.
MICHELLE: Ali, zar to ne bi trebalo biti normalno? Ili ste vi mislile da joj neće dopustiti da završi studij, ili da će je prisiliti da diplomira u Jiddi samo zato jer je on tamo? Ovo je njezin život, i ona ga ima pravo živjeti kako ju volja, jednako kao što on ima pravo živjeti svoj kako ga volja. Naš je problem ovdje što muškarcima pridajemo pažnju koju ne zaslužuju. Trebamo shvatiti - pretpostaviti čak - od samog početka, da stvari kao što su dopuštanje da diplomiraš nisu uopće za raspravu, to se treba podrazumijevati i ne bi nam oči trebale izlijetati iz duplji samo zato jer neki muškarci rade stvari kako treba.
SADIMA: Umuknite, obje! Glava me zaboljela od vas! Dajte, gledajmo samo ovo dvoje golupčića. Tako su slatki dok plešu zajedno. Pogledaj samo kako ju gleda! Oči mu se cakle i izgleda kao da će umrijeti od sreće. O, jadno moje srce! To ja zovem ljubavlju.
KAMRA: Jadna Tamadur. Ne misliš li da je ljubomorna jer joj se sestra blizanka udaje prije nje?
SADIMA: Zašto bi bila ljubomorna? Sutra će i ona biti sretnica. A usput, jeste primijetile kako su samo dotjerani ovi muškarci iz Hidžasa? Nizar se sav sjaji, koliko je čist i uredan! Pogledaj kako mu je kozja bradica savršeno podrezana. Svaki mladoženja iz Hidžasa ima kozju bradicu točno tog oblika, ne preveliku. Pomislio bi čovjek da svi idu k istom brijaču!
MICHELLE: Ti se momci dobro izribaju, odu u tursku

kupelj i na de-pilaciju lica koncem tako da ne budu pretjerano dlakavi, pa onda na čupanje dlaka i pedikuru, a ponekad čak i na depilaciju voskom. A ne kao momci iz Rivada, gdje se mladoženja od drugih gostiju razlikuje samo po boji svog bishta?2
SADIMA: Nije me uopće briga je li tip njegovan ili ne. Zapravo, draži su mi muškarci koji su malčice neuredni. To je muževnije - znači da nema ni vremena ni taštine da se uređuje i kupuje odjeću po posljednjoj modi, ponašajući se kao tinejdžer koji nema ništa pametnije za raditi.
UMM NURIJA: Bože, imaj milosti prema starim danima! Danima kada si običavala padati u nesvijest pred zgodnim muškarcima. Čak i pred Validom, kako su ti oči bile pune njega!
SADIMA: Istina, ali nakon Valida sam dobila Firasa, neurednog vraga koji me je potpuno zaslijepio.
KAMRA: Zapravo, ja bih uzela bilo kojeg tipa, tko god on bio, čist ili prljav, uredan ili neuredan. Koga briga? Dok god je uz mene. Spremna sam biti sretna uz bilo kojeg muškarca. Tako mi je dosadno, cure! Dosta mi je svega i ne mogu to više podnijeti. Još malo ovakvog života, i potpuno ću poludjeti.
Kada je došlo vrijeme za bacanje buketa, mlade su se neudane djevojke poredale iza mladenke, željne saznati koja će se među njima sljedeća ukrcati na blještavi bračni vlak. Lamisine i Nizarove rođakinje su se nagurale, miješajući se s ostalim djevojkama. Na majčino inzistiranje,Tamadur im se namrgođeno pridružila. Sadima i Michelle stajale su sprijeda po sredini, a žurno im se pridružila i Kamra, koja je popustila Umm Nurijinu nagovaranju da se ugura među mlade udavače; iako je jednom već bila udana, tehnički je i ona bila slobodna u trenutku bacanja buketa, i više nego spremna na ponovnu udaju.

S2 Tradicionalni crni ogrtač koji muškarci nose povrh svojih thobea tijekom važnih događana ili u svečanim prilikama.

Lamis je okrenula leđa djevojkama prethodno se dogovorivši sa svoje tri prijateljice da će probati baciti buket u njihovu pravcu. Bacila ga je visoko u zrak i cijela je grupa djevojaka potrčala prema naprijed ne bi li ga ugrabile. Nakon popriličnog naguravanja, laktarenja i udaranja, Kamra se dočepala onog što je ostalo od Lamisina buketa, odnosno nekoliko zelenih listova svezanih bijelom čipkastom trakom. Visoko gaje podigla hihoćući uzbuđeno: »Uhvatila sam buket! Uhvatila sam buket!«

43.
Za: seerehwenfadha7et@yahoogroups.c0m
Od: "seerehvvenfadha/et" Datum: 21,12. 2004
Naslov: Danas se vratio

Danas se vratio kao da se ništa nije dogodilo bezazlenim pogledom djeteta vratio se da mi kaže da sam njegova životna družica, njegova jedna i jedina ljubav došao je i donio cvijeće kako da ga odbijem, kad mi je mladost iscrtana na njegovim usnama još se sjećam vatre u krvi, zbjega u njegovu zagrljaju zakopala sam lice u njegove grudi kao dijete vraćeno roditeljima... — Nizar Kabbani

Sretna Nova godina! Ne pišu mi se danas nikakvi uvodi. Dopustit ću događajima da govore za sebe.

Firas se vratio! Kada se Firas ponovno javio Sadimi, istrgnula je toga dana stranicu iz svog malog dnevnog rokovnika i umetnula ju u svoj nebeskoplavi spomenar, gdje se smjestila među stranice prekrivene njegovim fotografijama i intervjuima.

Firas joj se vratio, svega dva dana nakon što je čeznula za njim na vjenčanju. Vratio se, nekoliko dana nakon što je potpisao svoj bračni ugovor i nekoliko tjedana prije svoje svadbe.
Sadima je bila u Khobaru. Nakon što je provela večer na rođakinjinoj svadbi, vratila se u svoju sobu u kući tetke Bedrije, nesposobna zaspati. Zrak Firasova grada zatrovao joj je pluća, a blješteće ulične lampe su je zasljepljivale, i činilo joj se da je Firas posvuda - kao da je preko cijelog grada raširio svoj crni bisht, ogrtač koji je nosio povrh thobea na većini službenih fotografija, tako daje sve pod njim bilo bačeno u sjenu.
Sadima je ležala budna u svom krevetu, duboko dišući u četiri ujutro, kada se na njezinu mobitelu, koji se gotovo i nije oglašavao od prekida s Firasom, pojavila poruka: Strašno patim, i to od dana kada si otišla iz mog života. Jasno mi je sada da ću patiti dugo. Jako dugo. Izbrisao sam sve tvoje slike, e-maihve i i?«i-poruke, i zapalio sva tvoja pisma, tako da ne bi morala brinuti zbog njihova postojanja. Boljelo me kada sam stisnuo tipku Obrisi i dok sam gledao vatru kako proždire moje blago, ali tvoje lice, tvoj glas i sjećanja, urezani su mi u srce, i ništa ih ne može izbrisati. Ovom te porukom ne pokušavam dobiti natrag. Ne tražim čak niti da mi na nju odgovoriš. Samo želim da znaš da mi je loše bez tebe, Sadima. Jako loše...
Sadima gotovo da nije uopće bila u stanju čitati. Suze su joj napunile oči i zamaglile vid one sekunde kada je pročitala nadimak pošiljatelja, kojeg je bila preslaba izbrisati iz mobitela: Firasi Taj Rasi. Moj Firas, moja kruna.
Jedva da je znala što čini kada je pritisla tipku za pozivanje broja pošiljatelja. Njezin je Rras odgovorio! Rras, njezina ljubav, i brat, i otac i prijatelj. Nije rekao ništa, ali samo njegovo disanje s druge strane linije, bilo je dovoljno da ju rasplače.
On je šutio, ne znajući što reći. Zvuk motora njegova

automobila djelomično je prikrivao napetost u njegovu disanju, dok je Sadima nastavila jecati u nijemom prijekoru onoga što je učinio, otpuštajući sve što je bilo stisnuto u njoj, čekajući da se negdje rastereti, rastući i otičući dok ju nije potpuno preplavjelo. On je slušao i slušao njezine bolne uzdahe, dok je mrmljao u mobitel da zamisli kako joj poljupcima prekriva čelo.
Jednim je potezom uništio sve one obrambene utvrde koje su njezine snage otpora izgradile.
Nije mogao vjerovati kada mu je rekla da sada živi s tetkom u Kho-baru, svega nekoliko kilometara od njegove kuće. Zadržavao ju je na telefonu dok je vozio prema njezinu susjedstvu. Nije znao u kojoj je ona kući, a nije ju ni pitao. Samo je rekao da joj prilazi bliže no što je to mogla zamisliti.
To je bila zora za pamćenje! Ptice su veselo cvrkutale u svom ranojutarnjem komešanju, a usamljeni je automobil kružio jednim susjedstvom Khobara, za volanom mu muškarac vođen željom i čežnjom za očima svoje drage. Dvoje ljubavnika izgubilo je sve svoje ograde nakon, kako im se činilo, cijele vječnosti uskraćivanja. Sada ih je sudbina, nježnom ljubavlju oca koji ne može gledati svoju djecu kako pate, uzela za ruke i povela jedno prema drugom.
Sadima je otišla prema prozoru i pogledala na cestu. Počela je Firasu opisivati obližnje kuće, budući da nije znala broj kuće njezine tetke, niti njezin točan položaj. Sve stoje znala jest da ima ogromna staklena ulazna vrata, i sa svake strane vrata nekoliko nepodrezanih stabala.
Ugledala je u daljini svjetla njegova automobila i osjetila kako pluta u toplom oceanu blaženstva. On je nju ugledao na prozoru, pepeljasto-smeđe kose koja joj je padala niz ramena, i puti boje vrhnja koju je čeznuo poljubiti. »Ti si vrhnje i med!« govorio joj je svaki put kada je gledao njezine slike.

Ugasio je motor vozila pred kućom, nedaleko od Sadimina prozora na drugom katu. Ona gaje preklinjala da se odmakne prije no što ga vide neki od susjeda na povratku iz obližnje džamije s Fajr-molitve, pod njezinim prozorom u ovo doba noći! Nije ga bilo briga. Počeo ju je zadirkivati i koketirati s njom, pjevajući joj:
Strpi se trenutak, pusti mojim očima da se slade!
Žeđam za tobom — topim se od zelje
O ti mali vraže, ljepša si no onda!
Ali, oči su ti još onakve kakve sam volio!53

Pjesma Nabila Shu'aila, kuvajćanskog pjevača.

44.
Za: seerehwenfadha7et@yahoogroups.c0m
Od: "seerehwenfadha7ef*
Datum: 7. 01. 2005
Naslov: Život nakon Lamisina vjenčanja

Čitatelji su bili podijeljeni - kao i obično - na one koji podržavaju Sadimin povratak Firasu i na one koji mu se protive. Međutim, svi se - začudo - slažu da, bilo kako bilo, izuzetna ljubav između ovo dvoje zahtijeva i izuzetan završetak njihove priče.

Aluzije o blagodatima veze i stabilnosti Hamdan je upućivao u Michelleinu pravcu na razne načine. Rekao joj je da mu je san oženiti djevojku koje će mu biti i najbolja prijateljica, i da se nadao kako će pronaći djevojku koja ima njezin pogled na život i njezinu otvorenost prema svijetu. (Michelle se smiješila ovim pohvalama njezinoj otvorenosti, istoj onoj osobini koja joj je u vlastitoj zemlji donosila samo probleme). Uvijek je hvalio i njezinu eleganciju, a primjećivao je i najmanje promjene u njezinu dnevnom izgledu.
Michelle je priznala samoj sebi - budući da je u svom

novom životu u Dubaiju postala ovisna o principu iskrenosti sa samom sobom - da vidi samo dvije mogućnosti. Ili se divila Hamdanu jako puno, ili ga je voljela jako malo. Bila je sretna u njegovoj prisutnosti - sretnija no što se osjećala u Mattijevu društvu, ali puno manje sretna no što se osjećala s Fejsalom. Bila je poprilično sigurna da je Hamdan u svom srcu nosio snažnije osjećaje za nju, nego ona za njega, tako daje namjerno ignorirala njegove aluzije, pokušavajući ga tako nagnati da osjeti njezino oklijevanje oko pretvaranja njihove veze u nešto više od prijateljstva. Uspjela je to učiniti bez potpunog prekidanja njegovih (i njezinih) nadanja za budućnost. Hamdan je kavalirski prihvatio da Michelle nije još bila spremna razgovarati o vezivanju.

Bio je dovoljno pronicljiv da zna kako razgovor možda jest najbolji način za izražavanje onoga što je čovjeku na umu, ali da je izražavanje onoga što je čovjeku na srcu elokventnije činiti na druge načine. Znao je još sa studija neverbalne komunikacije da, kada su izgovorene riječi u suprotnosti s glasom ili pokretima koji ih prate, istina uvijek leži u načinu na koji su riječi izgovorene, a ne u onome što se govori.

Činjenica da on nije pokazivao mentalne komplekse koji obično muče muški mozak, bila je Michelle vrlo privlačna. Iako je posjedovao brojnekvalitete koje su druge muškarce činile opsjednutima samim sobom - bio je privlačan, principijelan, te materijalno i društveno uspješan — činio joj se nevjerojatno dobro uravnotežen. Nalazila ga je intelektualno stimulativnim, profinjenim i emocionalno prosvijetljenim.

Pa ipak, usprkos svemu ovome, Michelle je shvatila da ga nije u stanju zavoljeti. Ili je možda bila nesposobna dopustiti samoj sebi da pokuša. Već je dva pokušaja imala, i to joj je bilo dovoljno. Ako joj je vlastita obitelj zabranjivala vezu s njezinim američkim rođakom, zato

što on nije bio jedan od njih, a narod Saudijske Arabije joj je zabranjivao vezu s jednim od svojih sinova zato jer ona nije bila jedna od njih, što joj je garantiralo da će ovaj niz nesreća biti prekinut sada, s Hamdanom, momkom iz Emirata? Nakon prvog iskustva pobjegla je u Ameriku, a poslije drugog je, protiv svoje volje, imigrirala u Dubai. Kamo bi bila prognana da po treći put ne uspije?
Činilo joj se da sve u njezinu životu ide sjajno, osim ljubavi i braka. Michelle nije vjerovala da će se ona i sudbina ikada složiti u vezi s prikladnim muškarcem, budući da se oko ovoga Michelle svađala sa svojom sudbinom oduvijek. Kada bi našla muškarca koji joj se sviđa, sudbina bi ga otkinula od nje; a kada bi se pojavio muškarac kojeg prezire, taj joj se odmah bacao pod noge.

LAMIS JE objavila da će službeno početi nositi hidžab čim se vrati s mede nog mjeseca. U Saudijskoj Arabiji, kao što je svima poznato, žene moraju nositi neku vrstu hidžaba - odnosno neku vrstu marame kojom prekrivaju glavu i vrat - ali ga unutar granica kuće, ili čim izađu iz države mogu skinuti, čak i pred nepoznatim muškarcima. Lamis je odlučila da će ga počci I nositi kad god su ne-muhram54 muškarci bili oko nje, slijedeći pravila islama. Nosit će ga pred rođacima i kolegama na poslu, i kad god bude putovala izvan zemlje. Njezine su joj prijateljice sve čestitale na ovom koraku - osim Michelle, koja ju je pokušala odgovoriti od ove odluke, podsjećajući je kako žene koje nose hidžab obično izgledaju odvratno, i kako hidžab sprečava ženu da prati modne trendove, budući da se uz njega moraju nositi i dugi rukavi, te samo duge hlače ili suknje. Ali, Lamisina je odluka bila apsolutna, i donijela ju je bez konzultacija s drugima, pa ni s Nizarom. Lamis je zaključila da se nauživala oslobođenosti prije braka i tijekom medenog mjeseca. Sada je došlo vrijeme da oda svoje poštovanje

Bogu, naročito nakon što joj je On podario tako divnog muža, koji je bio namijenjen baš njoj, i o kakvom je sanjala, i zbog čije su joj ljubavi i nježnosti prema njoj zavidjele sve prijateljice.
Lamisin život s Nizarom bio je uistinu slika bračnog blaženstva. Bolje su se u svemu slagali i bili su usklađeniji u svojim potrebama od bilo kojeg drugog bračnog para kojeg su poznavali. Bili su potpuno komplementarni. Na primjer, Nizara je bilo teško uzrujati oko bilo čega; Lamis je, s druge strane bila kratkih živaca i osjetljiva. Međutim bila je razumnija i strpljivija od njega kada se radilo o bilo čemu vezanom uz kućanstvo i kućni budžet. Tako se Nizar oslanjao na nju pri rješavanju svih poslova vezanih uz kućanstvo, a svakodnevno joj je pomagao u čišćenju, pranju, kuhanju i glačanju. Dok god nisu imali djece, oboma je bilo draže živjeti bez kućne pomoćnice.
Lamis je poklanjala puno pažnje svom odnosu s muževom obitelji. Trudila im se udovoljiti, naročito njegovoj majci, koju je zvala mama - nešto što njezine prijateljice iz Nejda nikada ne bi učinile. Izvrstan

54 Mutiram muškarci su muškarci pred kojima žetia može biti bez hidžaba, npr. muški članovi njezine uže obitelji. Dok djevojke iz Hidžasa svoje svekrve nazivaju mamama, djevojke iz Nejda smatraju da bi to pokazivalo nedostatak poštovanja prema njihovim vlastitim majkama, pa muževu majku zovu teta.

odnos između Lamis i Umm Nizar s vremenom je jačao i Nizarovu privrženost svojoj supruzi.
Nizar je povremeno, i bez određenog povoda, donosio Lamisi buket crvenih ruža. Lijepio je male ljubavne poruke na vrata hladnjaka prije odlaska na dežurstva u bolnicu. Nazvao bi ju prije no što bi tamo odlazio na pauzu za počinak. A nakon povratka kući, vodio ju je u

restorane ili šoping-centre bez imalo straha ili srama zbog mogućnosti da će nabasati na nekog svog prijatelja u društvu vlastite žene (straha koji muči mnoge saudijske muškarce). Ona mu je pak u hladnjaku ostavljala salate i sendviče prije odlaska na posao u bolnicu. On je nestrpljivo iščekivao da se vrati, kako bi ostatak dana proveli zajedno, kao novopečeni bračni par još uvijek na medenom mjesecu.
jedno je pitanje konstantno proganjalo Sadimu, a nitko joj nije uspijevao na njega dati zadovoljavajući odgovor. Redovito je to pitanje postavljala i Kamri i Umm Nuriji, tjerajući ih tako da se osjećaju potpuno nemoćne jer nisu bile u stanju pomoći svojoj Sadimi, Ona je htjela znati je li posjedovanje znanja - i akademskog i onog stečenog praktičnim iskustvima svakodnevnog života - blagoslov ili prokletstvo za ženu?
Sadima je opazila da, ljudskom napretku i općem profinjenju društvenih ideja o životu usprkos, kada se radilo o potrazi za prikladnom mladenkom, mlade i naivne djevojke su, činilo se, bile privlačnije od djevojaka koje su dosegle napredni stupanj znanja i imale profinjenije razumijevanje svijeta. Činjenica da su žene liječnice rijetko bile udane dokazivala je ovu teoriju. Muškarci u ovom dijelu svijeta, zaključila je Sadima, bili su po prirodi ponosita i ljubomorna stvorenja. Osjećali su opasnost čim bi susreli žene koje bi mogle predstavljati izazov njihovim mogućnostima. Prirodno, takvi muškarci bi radije oženili ženu vrlo skromnog obrazovanja, neku slabu i bespomoćnu, poput ptice slomljena krila i bez ikakva iskustva o svijetu. Tako je muškarac mogao zauzeti položaj učitelja, koji je u mogućnosti svoju učenicu oblikovati u što god poželi. Cak i ako su se mnogi muškarci divili snažnim ženama, razmišljala je nadalje Sadima, nisu se njima ženili. I tako je neuka djevojka tražena roba, dok pametna i iskusna bespomoćno gleda kako njezino ime biva polagano

urezano na ogromnu ploči u spomen neudatim ženama, na virtualni popis koji se svakodnevno produžava kako bi prihvatio prohtjeve svih nesigurnih muškaraca koji zapravo ne znaju što žele, te se stoga odbijaju vezati uz ženu koja savršeno dobro zna što želi.

45.
Za; seerehwerifedha/
0d-/'seereh«/enfadh87et
Datum-, 14.

Sadima koja se vratila u Riyad kako bi tijekom vikenda posjetila svoje prijateljice, bila je vrlo različita od Sadime koja je otputovala u Khobar u potpunom očaju prije svega nekoliko tjedana. Kamra je sjedila u starom domu svoje prijateljice, i pažljivo ju proučavala. Nije niti trenutka sumnjala da Sadimine blistave oči i zarumenjeni obrazi imaju veze s Firasom; a i osmijeh što joj nije silazio s usana sadržavao je neodoljivi sastojak potpune praznine: radilo se ovdje o svim dobro poznatim simptomima ljubavi. »Ti nisi u stanju biti uravnotežena kada se radi o izražavanju osjećaja, zar ne? Ili ti se lice objesi do poda, ili ga para osmijeh!« rekla je Kamra.
Sadimin povratak Firasu, odnosno njezino prihvaćanje njegova povratka njoj, nije bilo nešto što je pažljivo promislila ili dobro razradila. Nije tu bilo nikakvih dokumenata sa sporazumnim odredbama ili klauzulama o odšteti, čak niti predbračnog ugovora. Ovo nije bio jedan od Sadiminih pametnih planova. Radilo se jednostavno o luđačkoj, zaglušujućoj spontanosti ljubavi. Zanos koji je njih dvoje držao očaranima nakon povratka jedno drugom, bio je epskih razmjera, moćniji od uboda krivnje koji je on osjećao s vremena na vrijeme, odnosno uboda njezinu dostojanstvu koji je ona osjećala kad god

je razmišljala o tome što je on zapravo učinio.
Međutim, Sadimina sreća nije baš toliko uzela maha da bi ona zaboravila i oprostila prošlost. Njezina je radost bila krtih rubova svijenih od okrutnosti, bila je to slatkoća stoje prekrivala gorku jezgru. Još su je proganjali osjećaji napuštenosti i boli, vrebajući iz dubina, spremni iskočiti i obznaniti svoju prisutnost u svakom trenutku. Dopuštajući Firasu da joj se vrati, Sadima se odrekla velikog dijela svoje časti i samopoštovanja. Ali, kao i mnoge žene prije nje, učinila je to iz ljubavi prema njemu.
Ni Sadima ni Firas nisu željeli provesti vrijeme preostalo do njegova vjenčanja odvojeni. Kao da im je bilo rečeno da on ima neizlječivu bolest, i samo još nekoliko dana života, pa su bili odlučni proživjeti te posljednje trenutke uživajući. Odlučili su biti zajedno do datuma njegova vjenčanja, koje će se dogoditi za manje od dva mjeseca. Bio je to neobičan dogovor, ali su ga se držali.
Njegova ljubav prema njoj, koja nije nimalo oslabjela, nagnala ga je da ju zove onog trenutka kada bi završio razgovor sa svojom zaručnicom.
Njezina ljubav prema njemu bila je ono što ju je tjeralo da svaku večer čeka da on završi telefonsko ljubovanje sa svojom zaručnicom, kako bi onda bio slobodan ljubovati s njom.
Odbijao je s njom razgovarati o svojoj zaručnici. Odbijao je čak spomenuti njezino ime, ili davati ikakve naznake o njezinu karakteru, kao što je odbijao obavijestiti Sadimu o točnom datumu svog vjenčanja. Svaki put kada bi ga spomenuo, ona bi eksplodirala, utihnuvši tek nakon njegova dugotrajnog smirivanja i rješenja - vještine koju je poprilično usavršio.
Svakih nekoliko dana - tijekom milkah razdoblja - on je posjećivao svoju zaručnicu, koja je zakonski već bila njegova žena, budući da je ugovor bio potpisan. Sadima bi saznala za ove posjete, usprkos njegovim pokušajima

da ih od nje sakrije, a onda bi, činilo joj se, i oni posljednji ostaci dostojanstva otpali s nje zauvijek.
Sadimina ljubomora prema Firasovoj neznanoj ženi postajala je sve dublja i jača. Od Firasa, koji ju je ranije bio u stanju potpuno rastopiti svojom slatkorječivošću, sada ju je bolio vrat, izudaran njegovim grubim i drskim komentarima. »Što ti je? Zašto si stalno tako loše raspoložena? Mora da su oni dani u mjesecu!« Firas, koji je ranije uzdisao od boli zbog svake suze njegove Sadime, sada je svake večeri nedirnut slušao kako ona izbacuje svoj povrijeđeni ponos kroz suze što su klizile niz telefon. »Ma shaa Allah, Sadima«, rekao joj je jedne večeri grubim i podrugljivim glasom, »te tvoje suze nikad ne odustaju, zar ne? Uvijek su spremne poteći, svake minute, i na svaku riječ!«
Kako je došlo do toga da on s njom ovako razgovara? Jednom kada mu se vratila, i nakon što je prihvatila ukaljanu vezu koju joj je on nudio, zar ju je odjednom počeo promatrati kao trećerazrednu robu? I kako je uopće dospjela tako nisko da je prihvatila tu situaciju? Kako je došlo do toga da ona prihvati Firasovu ljubav, iako je on bio vezan za drugu ženu?
Jedne joj je noći samodopadno rekao daje potpuno smiren što se tiče žene koju mu je obitelj izabrala. Imala je sve kvalitete koje je on tražio. Jedino što je u toj vezi nedostajalo bila je ljubav kakvu je osjećao prema Sadimi. Ali, ta se ljubav, nastavio je on, možda pojavi u braku; na kraju krajeva, upravo se to dogodilo svim muškarcima od kojih je tražio savjete. Svi su mu oni savjetovali da zaboravi Sadimu usprkos svojim osjećajima prema njoj, i krene razumnijim i primjerenijim putem. Rekao joj je kako joj oprašta što ne razumije njegov problem, jer je ona, naposljetku, ipak samo žena, a žene, kada su ovakve stvari u pitanju, razmišljaju srcem a ne umom. Ponavljao joj je savjete što je dobivao od raznih rođaka i prijatelja, lišene svakog suosjećanja i razumijevanja onog

nečeg što ljude nagoni na ljubav. Pitala se ona, ako netko ne razumije ljubav, može li onda očekivati od te osobe da shvati druge velike vrline, kao što su plemenitost i odgovornost prema drugima, te odanost nekome tko je potrošio godine čekajući vjenčanje s osobom koju voli? Svaki od tih samoprozvanih muftija slušao je Firasa i onda mu davao svoje mišljenje, formulirano tako da se slaže s onim što je on već sam mislio. Znali su da on zapravo ne želi čuti nešto što se protivilo onome do čega je i sam došao. Ne, on je samo pitao za savjet kojim bi potvrdio vlastitu odluku. Tako su se i oni trudili poduprijeti njegova razmišljanja, uliti mu sigurnost - uvjeriti ga da je u pravu i smiriti mu savjest. Čak su išli tako daleko da su ga upozoravali da se kloni te mlade žene koja ga je začarala.

»Upozorili su te da me se kloniš? Mene} Ti to ozbiljno? Kako se usuđuju praviti se da me poznaju? Ti tipovi ne znaju ništa o meni, ili nama, a upozoravaju te da me se kloniš? I ti ih slušaš". Pa otkad ti to sluša svakog tko ti priđe i ponudi fatvu,58 savjet jednako ružan kao i svoje lice? Ili jednostavno uživaš čuti da nisi u krivu, i da si najbolji, i da je ta djevojka koju si slučajno upoznao kriva za sve i da bi je trebao ostaviti jer nije dovoljno dobra za tebe? Tebe, tebe... koji zaslužuješ najbolje! Tebe koji nemaš srama! Ti mi dođeš govoriti ovakve stvari, nakon svega što sam učinila za tebe? Ti gade, glupa kukavico, idiote!«

Ovoga je puta Sadima bila ta koja je prekinula s Firasom, svega pet dana nakon što su se vratili jedno drugom. Ovoga puta nije ni za čim žalila, sada kada mu je rekla točno što je o njemu mislila. Bio je to prvi put daje Sadima podigla glas na Firasa, i naravno, bio je to prvi (i posljednji) put da ga je opsovala i uvrijedila - barem direktno u lice.

Nije bilo suza, ni štrajka glađu, ni tužnih pjesama - ne ovaj put. Kraj duge i tragične priče o zabranjenoj ljubavi i

gubitku bio je gluplji i

57 Pravnik.
58 Pravno mišljenje ili presuda.

banalniji no što je mogla i zamisliti. Sadima je shvatila da je njezina ljubav prema Firasu daleko nadmašila njegovu ljubav prema njoj. Bilo joj je neugodno i prisjećati se kako je jednom mislila da će njihova ljubav biti među najtragičnijim i najlegendarnijim ljubavnim pričama u povijesti. Te je noći, u svoj nebeskoplavi spomenar napisala:
Može li žena voljeti muškarca kojeg više ne poštuje? Koliko je ljubavnih priča završilo poput moje nakon godina trajanja, u jednoj noći, zato jer je žena odjednom vidjela muškarca onakvim kakav stvarno jest? Muškarci ne vole nužno one koje poštuju, a kod žena je obrnuto. One poštuju samo one koje vole!
U isti onaj nebeskoplavi spomenar koji je svjedočio vrhuncima njezine ljubavi prema Firasu, napisala je i svoju posljednju pjesmu o njemu:
što da kažem o najjačem među muškarcima kada je i on mali tihi bubanj u rukama svojih mame i tate? Koji u njega udaraju ritam svoga plemena jer je šupalj! Prazan je kao pijesak iako je imao ljubav koju bi samo nezahvalnik odbio, neka Božja milost bude nad njim u svim dalekim zemljama! I onda mi još kaže, ja sam muškarac! Um me savjetuje i poslušala sam ga. I zato ja kažem njemu, ja sam žena! Tražila sam mudrost srca i u srce vjerujem!
Sadima je, prvi put u četiri godine, osjetila da joj Firas nije više potreban kako bi preživjela. On više nije bio njezin zrak i voda. Ponovno ujedinjavanje s njim nije više bio jedini san i jedina nada koji su je održavali na životu. Ta je večer bila prva, nakon njihova prvotnog razdvajanja, u kojoj nije molila u tišini svoje sobe za

njegov povratak. Nije osjećala čak ni tugu jer ga ostavlja. Osjećala je samo žaljenje stoje potratila četiri godine svog života trčeći za fatamorganom ljubavi.
Na posljednjoj je stranici svog nebeskoplavog spomenara napisala:
Željela sam da se moja ljubav za Firasa nastavi bez obzira na sve, a onda je svakim novim danom ova ljubav postajala moj cijeli život, i počela sam osjećati strah od onoga što bi se dogodilo da on ode, kao da bi i moj život otišao s njim. To je sve.

Sadima je uvidjela da snosi najveći dio odgovornosti - i krivnje — jer je odbijala primiti Firasove skrivene poruke, kako ih je Lamis zvala. Nije dopustila samoj sebi da shvati pravi razlog zbog kojega se on svih tih godina odbijao zapravo vezati uz nju. Nije svom srcu dopuštala da shvati koliko ju je malo Firas cijenio i kako je se na kraju odrekao. Počinila je kardinalnu pogrešku zaljubljene žene, vezujući poveze preko srca i razuma, kako ne bi vidjela neželjene poruke njezina voljenog. Sadima je konačno bila izliječena od ljubavne ovisnosti. Međutim, bilo je to teško iskustvo zbog kojeg je izgubila poštovanje prema svim muškarcima, počevši s Firasom, i Validom prije njega, i svakim živućim muškarcem nakon njih dvojice.

49.
Za; seerehwenfadha7et@yahoogroups.c0m
Od: "seerehwenfadha7et"
Datum: u. 02. 2005
Naslov: Diplomska svečanost

Da sam samo znao koliko je opasna ljubav, nikada ne bih volio Da sam znao koliko je duboko more, nikada se ne bih otisnuo na pučinu Da sam znao vlastiti kraj, nikada

ne bih bio započeo. — Nizar Kabbani

Gorko-slatka činjenica. Priča koja je započela prije gotovo šest godina primiče se sadašnjem vremenu, pa se približava i kraj mojim e-mailovima.

U jednom od rivadskih grand-hotela. bila je organizirana večera u čast diplomantica, Lamis i Tamadur Jiddavi i Mašael al-Ab-dulrahman. Na listi gostiju bile su samo njih tri, plus Kamra i Sadima, Kamrine sestre i Umm Nurija.
Lamis je bila neprikosnovena zvijezda zabave sa svojim rastućim trbuhom, u dvadeset osmom tjednu trudnoće. Lamisini rumeni obrazi i samouvjereni osmijeh govorili su njezinim prijateljicama da nada još uvijek postoji u ovim problematičnim vodama života. Sve u vezi s njom na ovaj svečani dan govorilo im je da je barem jedna od njih bila mlada žena koja puca od sreće. Čak ni njezine kolegice diplomantice, Tamadur i Michelle, nisu imale ni četvrtinu njezine radosti. Kao što je rekla Michelle: »Ona ima sve!« Uspješan brak, diplomu s najboljim ocjenama, obećanje poslovne budućnosti. Jedino ona, među svojim prijateljicama, nije patila pokušavajući ostvariti ono za čim je čeznula.
Netom prije odlaska iz hotela, Kamra i Sadima naletjele su na Sat-tama, uslužnog bankovnog službenika kojeg su upoznale preko Tarika. On je obavljao bankovne transakcije za njihov posao organizacije zabava, a i one su se osobno savjetovale s njim nekoliko puta nakon toga u banci. Sattam je stigao u restoran s grupom poslovnih ljudi. Nasmiješio im se i kimnuo glavom iz daljine, ali, naravno, nije im mogao prići i pozdraviti ih u društvu svih tih muškaraca, niti su dvije žene mogle uzvratiti njegove pozdrave dok su bile u društvu drugih žena, odnosno, preciznije, dok su bile u društvu Kamrinih sestara, špijunki koje nisu voljele ništa više od cinkanja

neprikladnog ponašanja.
Za muškim stolom, Firas je tihim glasom upitao svog prijatelja Sattama što zna o ženama koje su upravo ustale od obližnjeg stola. Osjetio je miris određenog rijetkog dehn ouda61 koji mu je bio vrlo poznat, kako dolazi iz njihova smjera. Sattam ga je obavijestio da su dvije od tih žena redovite klijentice banke u kojoj je radio, i uspješne poslovne žene, iako tako mlade. Firas je osjetio kako mu se srce steže nakon što je Sattam spomenuo ime Sadime al-Horaimli.
Da je barem pogledao u njihova lica, umjesto što je okrenuo glavu od njih, bio bi primijetio da je njegova Sadimica među njima! Njegova Sadimica. Da li je uopće mogla biti njegova, nakon svega što je učinio? Tužno je pogledom pratio kako se udaljavaju u svojim abajama, u mislima skicirajući to lijepo nevino lice tako drago njegovu srcu.
Nitko ne zna što je prolazilo kroz Firasove misli te noći nakon slučajnog susreta sa Sadimom. Sigurno je, međutim, da mu je bila u mislima satima, sve dok je njezin miris škakljao njegove nosnice. Da li je to bila

Skupocjeni uljni parfem koji se dobiva iz stabala što rastu na ograničenim područjima Azije.

potvrda njezine ljubavi, činjenica da je još uvijek koristila mirisno ulje koje joj je poklonio prije dvije godine?
Firas nikad nije osjetio takvo bogatstvo osjećaja ni prema jednoj ženi, osim prema Sadimi. Njegova žena, koja gaje voljela, nije ga bila u stanju usrećiti, što je Sadimi prirodno polazilo za rukom. Rras je te noći donio naglu odluku, ležeći u svom bračnom krevetu, pokraj svoje žene - majke njegova prvog sina, koja je nosila i njegova drugog sina.

50.
Za: seerehwenfadha7et@yahoogroups.corn
Od: "seerehvvenfadha/et"
Datum: iS. 02. 2005
Naslov: Savjet zlata vrijedan: Uzmi onog tko te voli, ne onog kojeg ti voliš!

Pitaš me: Što je nova?... Ništa se nije promijenilo, otkad si me ostavio. Jesi li sretan što to čuješ? Ništa se nije promijenilo, avaj I danas sam u tvojim rukama. — Thikra
Priznajem da je uronjenost u priče mojih prijateljica na cijelu jednu godinu učinila od mene jednu od onih žena koje točno znaju što žele.
Želim ljubav koja zauvijek ostaje u srcu, poput ljubavi između Fejsala i Michelle. Želim muškarca koji je nježan, i koji će se brinuti o meni na način na koji se Firas brinuo o Sadimi. Želim da naša veza nakon vjenčanja bude snažna i bogata kao veza Lamis i Nizara. Želim imati djecu zdravu poput Karmina djeteta, i voljeti ih, ne samo zato jer su to moja djeca, već i zato jer su dio njega, muškarca kojeg volim. Takav želim da mi bude život.

Dva dana nakon diplomske svečanosti, Sadima se vratila u Khobar i pozvala Tarika da s njom popije kavu u svojoj kući, iste večeri koje se pretvarala daje bolesna, kako ne bi morala sa svojom tetkom i njezinim kćerima ići na večeru kod rodbine. Po prvi put, nije znala kako se odjenuti za susret s njim! Sate je provela pred ogledalom, mijenjajući odjeću, i frizuru dvadeset puta. Cijelo je to vrijeme pokušavala odlučiti što da mu kaže te večeri. On je više od dva tjedan proveo u Riyadu, čekajući da ona donese odluku u vezi njegove prosidbe. Nije ju htio požurivati svojim povratkom. Njoj je postajalo neugodno zbog vremena koje joj je trebalo da se odluči, pa ga je pozvala da se vrati u Khobar, a da mu nije rekla kako se još nije zapravo odlučila.

Sadima se sjetila Kamrina savjeta, kojeg joj je ova uporno ponavljala kad god su bile zajedno. »Uzmi onoga koji te voli, a ne onoga kojeg voliš. Onaj koji te voli stalno će misliti na tebe i učinit će te sretnom. A onaj kojeg ti voliš će se poigravati tobom, mučiti te i činiti da trčiš za njim cijelo vrijeme.«

Međutim, onda bi se Sadima sjetila Michelleinih riječi kako pravu ljubav ne može zamijeniti nekakva obična, rutinska ljubav. A onda bi joj još u misli došlo i Lamisino sretno nasmijano lice s njezina vjenčanja, i zbunilo ju još i više. U tom bi joj trenutku odzvonila u glavi i molitva Umm Nurije za njezino vjenčanje: »Neka ti Allah podari sve što zaslužuješ.« To bi ju malo smirilo i učinilo sigurnijom. Bila je sigurna da puno zaslužuje, i daje Umm Nurija dobra osoba kojoj će Bog zasigurno uslišiti molitve.

Kada je pozdravila Tarika, on je njezinu ruku zadržao u svojoj duže nego obično, pokušavajući joj u očima pročitati odgovor koji mu je spremila. Povela ga je prema dnevnom boravku, smijući se sceni iza svojih leđa, dok se on pokušavao osloboditi svog mlađeg brata Hanija, koji je pobjegao dadilji i navaljivao da ide s njima u dnevni boravak.

Ovaj je susret bio različit od svih njihovih prijašnjih susreta. Nisu igrali Monopol ili Uno, niti su se svađali oko toga tko će imati daljinski dok su sjedili ispred TV-a. Čak su i izgledali drugačije. Sadima je na sebi imala smeđu suknju do koljena od brušene kože, i svijetloplavu svilenu bluzu bez rukava. Oko jednog je gležnja nosila srebrni lančić, a na nogama sandale s visokim petama, u kojima je do izražaja dolazila njezina francuska pedikura. Tarik je nosio shimagh i thobe, iako je inače ovu tradicionalnu odjeću oblačio samo na vjerske blagdane. Jedna se stvar nije promijenila: Tarik nije zaboravio donijeti njezin omiljeni Double Whopper meni iz »Burger Kinga«.

Večerali su u tišini, zadubljeni u vlastite misli. Sadima je, pomalo žalobno, vodila dijalog sa samom sobom.
On nije onaj o kojem sam sanjala cijeli svoj život. Tarik nije taj koji će me nagnati na suze radosnice na dan potpisivanja ugovora. On je dobar i drag, na vrlo običan i normalan način. Vjenčanje s Tarikom ne zahtijeva ništa više od prekrasne vjenčanice, uobičajenog miraza i slavlja u nekoj raskošnoj dvorani. Neće tu biti niti prave sreće, ali niti tuge. Sve će biti obično i normalno, baš poput moje ljubavi prema njemu, i svakog dana našeg budućeg zajedničkog života. Jadni Tariče. Neću zahvaljivati Bogu svako jutro nakon što te ugledam pokraj sebe u krevetu. Neću osjećati leptiriće u trbuhu svaki put kada me pogledaš. To je tako tužno. Tako obično. Tako ništavno.
Nakon što su pojeli, ona je pokušala smisliti što bi mogli raditi kako bi izbjegla razgovor o onom o čemu je on zapravo htio razgovarati. »Mogu li ti donijeti nešto za piće? Čaj? Kavu? Nešto hladno?«
U tom je trenutku zazvonio njezin mobitel, koji se cijelo vrijeme nalazio na niskom mramornom stoliću ispred njih. Sadimine su se oči raširile od iznanenđenja i srce joj je poskočilo u grlo kada je na ekranu ugledala broj s kojega poziv stiže. Bio je to Firasov broj. Izbrisala je njegovo ime iz svog imenika nakon »posljednjeg« prekida.
Skočila je i izašla iz sobe, kako bi odgovorila na ovaj neočekivani poziv, naročito neočekivan baš u ovom trenutku. Da li je Rras nekako saznao za Tarika i sada zove kako bi utjecao na njezinu odluku? Kako je to Firas uvijek znao kada se treba javiti?
»Sadimice. Stoje nova s tobom?«
»Sto je nova sa mnom?«
Na zvuk njegova glasa, koji nije čula poprilično dugo, srce joj se steglo. Očekivala je da ju pita o Tariku, ali nije. Umjesto toga, počeo joj je pričati o tome kako ju je prije

dva dana vidio u hotelu s prijateljicama. Gledala je kako Tarik nervozno trlja dlanove, čekajući da se ona vrati.
»Dakle, zoveš me samo da mi kažeš kako si me vidio prije par dana?«
»Ne... da ti budem iskren, zovem te da ti kažem, da sam, hm, otkrio. .. da osjećam - »
»Požuri. Baterija mi je skoro prazna.«
»Sadima! Jednim me razgovorom učiniš sretnijim no što sam bio cijelo ovo vrijeme sa svojom ženom, od dana našeg vjenčanja!«
Nastupilo je nekoliko sekundi tišine, a onda je Sadima rekla izazivačkim tonom: »Upozorila sam te, ali ti si bio taj koji je rekao da može živjeti takvim životom, zato jer si jak i jer si muškarac. Ti razmišljaš glavom, a ne srcem, sjećaš se?«
»Draga moja Sadimice, želim te, nedostaješ mi. I trebam te. Trebam tvoju ljubav.«
»Trebaš me? Kako to misliš? Zar stvarno misliš da ću ti se ja vratiti i biti s tobom, kao i prije, sada kad si oženjen?«
»Znam da to nije moguće. Zato... zovem da te pitam... hoćeš li se udati za mene?«

SADIMA JE po treći put u životu poklopila Firasu slušalicu. Trijumfalni ton njegova glasa jasno joj je dao do znanja kako je on očekivao da će mu pasti pod noge iste sekunde sa zahvalnim »da« na njegovu velikodušnu ponudu da postane njegovom drugom ženom.
Okrenula se prema Tariku. On je zbacio s glave i shimagh i eqal. Shimagh je neuredno visio s naslonjača kauča. Objema rukama je nervozno prolazio kroz kosu. Nasmiješila se. Otišla je u kuhinju kako bi mu pripremila najljepše iznenađenje u životu.
Vratila se noseći pladanj s dvije čaše soka od brusnice. Podigao je pogled prema njoj. Ona je pognula glavu i nasmiješila se, baš kao glumice u starim crno-bijelim

filmovima koje su zajedno gledali. Oponašajući klasične scene u kojima djevojka proscu daje do znanja daje njegova prošnja prihvaćena, stavila je pladanj pred njega i ponudila mu jednu čašu. Tarik se počeo smijati i ljubiti joj ruke. Ponavljao je, obuzet totalnom srećom: »Daje barem ovaj telefonski poziv stigao ranije!«

Među nama

Ne tvrdim da sam ovdje rekao svu istinu Ali se nadam daje sve što sam rekao istina. - GHAZIAL-KUSAIBI

Djevojke iz Rivada nastavile su sa svojim životima. Lamis (koja, sjetit ćete se, u stvarnosti ima drugo ime, kao i ostale moje prijateljice) javila mi se nakon četvrtog e-maila. Pisala mi je iz Kanade, gdje ona i Nizar studiraju, da mi čestita na ludoj i otkačenoj ideji pisanja ovih. e-mailova. Najsmješnije joj je bilo ime koje sam izabrala za njezinu sestru »Tamadur«, jer sam unaprijed znala koliko njezina sestra prezire to ime i da ju je Lamis tako zvala svaki put kada ju je htjela iznervirati. Lamisica mi je rekla da je vrlo sretna s Nizarom i daje rodila prekrasnu djevojčicu kojoj je ime dala po meni. I još je dodala: »Samo se nadam da mala neće biti luda kao ti!«
Michelle je bila istinski iznenađena rekavši kako nije imala pojma da imam takav dar za pisanje. Cesto mi je pomagala da se prisjetim određenih događaja i popravljala je detalje kojih sam se nejasno sjećala, iako nije razumjela sav moj klasični arapski stalno tražeći da koristim više engleskog, barem u onim e-mailovima koji su govorili o njoj, tako da ih i ona može razumjeti.
Sadima isprva nije otkrila svoje prave osjećaje, i to me nagnalo da pomislim kako sam je, ispričavši njezinu priču u ovim e-mailovima, izgubila kao prijateljicu. Međutim, iznenadila me jednog dana (nakon mog

trideset i sedmog e-maila) sa zaista dragocjenim darom, njezinim nebeskoplavim spomenarom. Nikada ne bih za njega znala, da mi ga sama nije dala. Predala mi ga je prije potpisivanja bračnog ugovora s Tarikom. Dala mi ga je na čuvanje, rekavši da mogu otkriti sve što je osjećala kroz to bolno razdoblje svog života. Neka Bog blagoslovi njezin brak, i učini ga zajednicom koja će izbrisati svu tugu i jad što su bili prije njega.
Kamra je za moje e-mailove saznala od jedne od svojih sestara, koja ju je odmah prepoznala u ovom liku, ali nije znala koja od Kamrinih prijateljica sam ja. Kamra je eksplodirala i zaprijetila da će prekinuti sve kontakte sa mnom ne prestanem li pisati o njoj. Pokušale smo je urazumiti - i ja i Michelle - ali ona se bojala da će drugi saznati stvari za koje ona i njezina obitelj nisu htjele da se znaju. U posljednjem mi je razgovoru rekla neke stvari koje su me zbilja povrijedile. Rekla mi je kako joj oduzimam i posljednju šansu - pretpostavljam da misli na šansu za udaju. A nakon toga je prekinula sve kontakte sa mnom, usprkos mojim brojnim molbama i isprikama.
Kuća Umm Nurije još uvijek djevojkama služi kao utočište. Posljednji put su se tamo sastale tijekom novogodišnjih praznika, kada je Lamis stigla iz Kanade, a Michelle iz Dubaija, kako bi prisustvovale Sadiminu i Tarikovu svadbenom slavlju. Sadima je inzistirala da se ono održi u kući njezina oca u Riyadu. Umm Nurija je isplanirala vjenčanje zajedno s Kamrom.
Što se tiče ljubavi, ona se još uvijek bori da izađe na vidjelo u Saudijskoj Arabiji. Možete to osjetiti u uzdasima izdosađenih muškaraca koji sjede sami po kafićima, u sjajnim očima žena zastrtih velima koje prolaze ulicama, po telefonskim linijama koje oživljavaju nakon ponoći, te u pjesmama i poeziji slomljenih srca, broja im se ne zna, koje pišu žrtve ljubavi neodobrene od obitelji, od običaja, od grada Rivada.

ZAHVALE

Željela bih izraziti svoju najdublju zahvalnost svima koji su mi pomogli pri uređenju engleskog izdanja mog arapskog romana {Banat al-Riyad): mom dragom starijem bratu Naseru, mojoj najboljoj prijateljici Aceel, mojoj sestri/mojoj stijeni Raši i mojoj sjajnoj urednici u Penguin Pressu u New Yorku, Lizi Darnton, koji su se svi potrudili da se moj roman ne izgubi u prijevodu.
Željela bih također izraziti svoje najdublje štovanje i zahvalnost mom uzoru, dr. Ghaziju al-Gosaibiju, bivšem saudijskom veleposlaniku u Velikoj Britaniji, sadašnjem ministru rada i genijalnom pjesniku i romanopiscu, na njegovoj ustrajnoj podršci.
Na kraju, želim se prisjetiti i čovjeka koji me je naučio pisati, svog oca, Abdullaha Alsanee, počivao u miru. Nadam se da bi se ponosio mnome.

GLOSAR IMENA

Broj 7 odnosi se na arapsko slovo slično slovu »H« u engleskom. Arapi koriste brojeve 7,3, 5,6 kako bi označili određena arapska slova koja nemaju svoje dvojnike na engleskoj tipkovnici. Ovo se naziva internetskim jezikom, a koristi se i za poruke mobitelima.
Seerehwenfadha7et: naziv za grupu primatelja e-mailova koju je kreirala autorica. Seereh označuje memoar ili priču; zuenfadhahet znači ispričani ili otkriveni. Ime je preuzeto od libanonskog talk-shoiua koji se zove »SeerehVVenfatahet«. Naziv znači »ispričana priča«, ali je ovdje ime promijenjeno u wenfadhahet kako bi se naznačila skandaloznija priroda priča.
Izabrala sam prezimena glavnih likova kako bih označila odakle potječu. Kao i drugdje u svijetu, i u Saudijskoj Arabiji možete mnogo toga zaključiti iz geografskog podrijetla žena i muškaraca.
P. S. Al je znak za određeni član.

Sadima al-Horaimli: iz ili u vezi s Horaimlom, gradom u Nejdu, središnjoj regiji Saudijske Arabije.
Kamra al-Kusmanji: iz ili u vezi s Kasimom, gradom u Nejdu, središnjoj regiji Saudijske Arabije.
Lamis iTamadurJiddavi: iz ili u vezi s Jiddom, gradom u Hidžasu, regiji na zapadnoj obali.
Mašael i Mešaal al-Abdulrahman: ime koje može pripadati bilo kojoj obitelji nepoznatih korijena (odnosno, pripadnicima nepoznatih plemena).
Firas al-Sargavi: iz ili u vezi sa Sarkijom, istočnom obalom Saudijske Arabije.
Sljedeća prezimena su izvedena iz arapskih pridjeva koji opisuju karakter svake osobe:
Rašid al-Tanbal: tupan.
Fejsal al-Batran: privilegiran od rođenja.
Valid al-Sari: kupac.
Fadva al-Hasudi: ona koja mrzi da su drugi sretniji ili uspješniji od nje.
Sultan al-Internetti: s Interneta ili u vezi s Internetom.

O AUTORICI

RAJAA ALSANEA odrasla je u Riyadu, mlađa od dviju sestara u obitelji liječnika i stomatologa. Trenutno živi u Chicagu, gdje radi na specijalizaciji endodoncije. Namjerava se vratiti u Saudijsku Arabiju, nakon što završi sa specijalizacijom. Dvadeset pet joj je godina, i ovo je njezin prvi roman.